971

לְהַצְלָחַת
עַם יִשְׂרָאֵל
וּלְזְכוּת
שִׁילָה סַעְרִי
וּמִשְׁפַּחְתּוֹ
הָרִיץ

שׁוֹתֵי ה' נַעֲרֵי תָּמִיד

משכן שילה

יחד מפיצים תורה ומקדשים שם שמים!

"אם אין נרים
אין חישים"

ותן חלקנו בתורתך 8

מעלת כיבוד הורים 11

מעשר כספים 16

נשות דורנו מקריבות יותר! 24

בריחה מקושי אינה פתרון... 26

	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	19:32*	20:23	21:21
ת"א	19:32	20:23	21:18
חיפה	19:35	20:26	21:22
ב"ש	19:31	20:22	21:18

*תענית אסתר - 18:19

קורח

מפיץ יקר, ניתן להקדיש אישית את הגיליון. (ראה הסבר בעמוד 2)

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבִשְׁבְיָה הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם
וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב, וְנֹאמַר אָמֵן.

משכן שילה

אודות

- עמותת 'משכן שילה' פועלת להפצת והעצמת התורה והחסד וזיכוי הרבים ברחבי הארץ, ללא מטרות רווח.
- העמותה חרטה על דגלה עשייה תורנית באהבה ואמונה, בדרך ישראל סבא, לאחדות וקירוב לבבות בית ישראל לאבינו שבשמיים.
- העמותה מנוהלת בהכוונת גדולי ישראל ואינה מקיימת במה פוליטית או עסקית.
- התרומות המתקבלות בעמותה מהפצת הגליונות והשתתפות בזיכוי הרבים, מיועדות לכלל פעילויותיה המוצהרות של העמותה למימוש מטרותיה בהפצת והחזקת תורה וחסד ברחבי הארץ.
- בתקופה זו, אנו בהליך מתמשך של גיוס תרומות להקמת המרכז הרוחני - 'משכן שילה', בגן יבנה, שיהיה בעה"י משכן לשכינה ומגדלור תורני להפצת תורת ה' בעולם.

חזון

"הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם ה' וְהִשְׁלַחְתִּי רָעָב בָּאָרֶץ, לֹא רָעָב לַלֶּחֶם וְלֹא צָמָא לַמַּיִם, כִּי אִם לִשְׁמֹעַ אֶת דִּבְרֵי ה'".
יהא רעוא מן שמיא שנזכה לאקמא שכינתא מעפרא, לקדש את שמו יתברך בעולם כולו, לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו, ללא פניות אישיות או מטרות כבוד, על ידי הפצת תורה ומעשים טובים מתוך אחדות אמיתית, אהבת ה' ואהבת ישראל.

לתרומות

- בנק לאומי (10) סניף 932
  מס' חשבון: 53090068
- מס' עמותה: 580560803
- לעמותה סעיף 46 לצורכי מס הכנסה.
- ניתן לתרום בכרטיס אשראי.
- קוד מוסד להקמת הרשאה לחיוב חשבון בבנק: 53483
- ניתן לתרום גם דרך 'נדרים פלוס'.
- כתובת למשלוח דואר: ת.ד 8038 אשדוד, מיקוד: 70800

לקבלת קופת הצדקה של 'משכן שילה' נא ליצור קשר טלפוני.

מכתבים למערכת

למערכת משכן שילה!
חשוב לי להביע שאתם עושים עבודת קודש, שברת כלי הגליון לו לא אותה השבת.
אין אחד מאשתי שלא נהנה מהגליון, אנו שנתיים עד הסבים והסבתות.
פשוט תענוג רוחני. תזכה לכל העוסקים בדבר! את עבודת הקודש שלכם בהתמדה, בריכה, הצלחה, סיוע וכאמן שפע אוהבת ישראל שלכם, כולנו, אקטן עד גדול, מעריכים ואוקירים! תענוג רוחני של ממש!
תודה על הפעיל"ה האבודכת האשיכו להפלות בקודש

א. שאול

שלום וברכה!
רציתי להודות לכם, אין עליכם! "שר כח גדול, היה אומלם, כולם היו שאחים לקבל את הגליון והחתן בר אצווה היה אמש אופתם ושאח !!! תודה על הכל ורוב תודות אל האשפחה.

ב. חטב

לשליחת תגובות/הארות ועוד... a0732224999@gmail.com

זכות כפולה!

תורם יקר!

אשריך שזכית להיות ממצדיקי הרבים!!!
מה צפון לך ומה טמון לך, אין העין יכולה לראות, ולא האוזן יכולה לשמוע... כדכתיב: "עַיִן לֹא רָאָתָה אֱ-לֹהִים זוּלָתֶךָ יַעֲשֶׂה לִמְחַכֵּה לוֹ".

בתרומתך הנדיבה לעמותה
ובהשתתפותך בהפצת גיליונות משכן שילה לזיכוי הרבים
הנך שותף **בכלל פעילויות העמותה** ברחבי הארץ

לנצח נצחים!

- קרן להקמת הבניין - בית המדרש 'משכן שילה'
- הפצת גיליון תורני לזיכוי הרבים
- אלפי שעות של לימוד תורה
- החזקת אברכים
- חסד וגמחי"ם שונים
- שיעורי תורה
- לימוד תורה ופעילויות לתשב"ר
- ועוד חזון למועד בעה"י...

זמני היום

פרשת קורח
הפטרה: "ויאמר שמואל"
ב' תמוז ה'תשפ"ה
שנה ג' לשמיטה
שנת מעשר עני

השבת הלימוד היומי
בבלי עבודה זרה י
ירושלמי כתובות ב
משנה אבות ה, יט
הלכה שו"ע או"ח לב, לח

"משנה עתים ומחליף את הזמנים" שעון קיץ	ירושלים		תל אביב		חיפה		באר שבע	
	ב' תמוז - ט' תמוז		ב' תמוז - ט' תמוז		ב' תמוז - ט' תמוז		ב' תמוז - ט' תמוז	
עלות השחר	4:04	4:07	4:10	4:13	4:04	4:08	4:10	4:14
זמן טלית ותפילין	4:12	4:15	4:18	4:21	4:13	4:16	4:19	4:22
הנץ החמה	5:36	5:38 ¾	5:41	5:44	5:37	5:40	5:45	5:47
סוף זמן ק"ש (מג"א)	8:23	8:25	8:27	8:29	8:24	8:26	8:27	8:29
סוף זמן ק"ש (גר"א)	9:06	9:08	9:09	9:11	9:07	9:09	9:10	9:12
סוף זמן תפילה (גר"א)	10:18	10:20	10:21	10:23	10:19	10:21	10:21	10:23
חצות יום ולילה	12:42	12:44	12:44	12:45	12:43	12:45	12:44	12:46
מנחה גדולה	13:19	13:20	13:20	13:21	13:20	13:21	13:20	13:22
פלג המנחה	18:39	18:39	18:39	18:39	18:42	18:42	18:39	18:39
שקיעה	19:52 ½	19:52 ½	19:52	19:51	19:55	19:55	19:51	19:51
צאת הכוכבים	20:09	20:09	20:09	20:08	20:12	20:12	20:08	20:08

הזמנים עפ"י לוח 'אור החיים'

הבהרה! לעניין זמני טלית ותפילין ראוי להמתין עד 60 דקות לפני הנץ בקיץ ועד 50 דקות לפני הנץ בחורף.
כמו כן, ראוי להחמיר ולהקדים ב - 10 דקות לפני זמן השקיעה המופיע בלוח.

אפשרות להקדשה אישית בשער הגיליון:

מחקות לך בשער ניתן להקדיש
הקדשה אישית (בהקף יד או מ"י מהבקות מהמדפסת)
להירורים - 073-2224999 שלוחה 0

פקס: 077-444-8-666

לפניות ולקבלת הגיליון במייל:
A0732224999@gmail.com

לעילוי נשמת מו"ר הרה"ג
רבי **משולם צובר** זצ"ל
מרא דאתרא - גן יבנה
נלב"ע ז' תשרי ה'תש"פ
תנצב"ה

טלפון רב קווי 073-222-4-999

נקודה בפרשה

| הרה"ג אליהו בקשי דורון זצ"ל

אין מחזיקין במחלוקת, ואין מערערים על הכהונה

"וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ" (במדבר יז, ה).

פירש רש"י: "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ, ומדרשו על קורח, **ומהו ביד משה ולא כתב אל משה? רמז לחולקים על הכהונה, שלוקין בצרעת, כמו שלקה משה בידו**, שנאמר 'וַיֹּוצֵא וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג'".

ומובא בגמרא בסנהדרין (קי.) "דאמר רב: כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו, שנאמר 'וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ', רב אשי אמר ראוי ליצטרע, כתיב הכא 'בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ', וכתיב התם 'וַיֹּאמֶר יְיָ לוֹ עוֹד הָבֵא־נָא יָדְךָ בְּחֵיקֶךָ'".

הנה פרשת קורח יפה נדרשת ברעת המחלוקת, שתחילתה בקנאה וסופה עדי אובד. בפרשה הוראה מעשית לשעה ולדורות.

הוראה לשעה: לעשות את מחתות האנשים החטאים "צִפּוּי לַמִּזְבֵּחַ זִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל". ויש בפרשה גם **הוראה לדורות:** "וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ", **ולמדו חז"ל:** "אמר רב כל המחזיק במחלוקת, עובר בלאו, שנאמר 'וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ', רב אשי אמר ראוי ליצטרע".

דימוי המחלוקת לאש

עונשם של בעלי המחלוקת היה באש, ויש בדבר ללמד על **הסיכון שבמחלוקת הדומה לאש שיוצאת**, כמו שכתוב (שמות כב, ה): "כִּי־תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה קֹצִים וְנֶאֻכַל גָּדִישׁ אוֹ הַקָּמָה אוֹ הַשָּׂדֶה", שמתחילה בדבר פעוט, ומתפשטת ואוכלת כל חלקה טובה, ועל כן יש להתרחק מהמחלוקת כבורח מן האש. דימוי המחלוקת לאש **בא עוד ללמד שהמחלוקת מסוכנת ואחריתה מי ישורנה, ולכן האזהרה היא להישמר מהסיכון הגדול שבה**, שכן **מחלוקת שאינה לשם שמיים דומה לאש בשדה קוצים**, שֶׁהַזְּקָה מרובָּה.

אומנם אין לשלול את עצם האש, לפי שיש בה תועלת וברכה, שכן האש היא מיסודות הבריאה, היא הבונָה, יוצרת, מחממת ומאירה, ומשתמשים בה תדיר, ולכן אין לפוסלה.

וכך גם במחלוקת, הורונו חז"ל בגמרא (סנהדרין קי.): "וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל־דָּתָן וַאֲבִירָם', אמר ריש לקיש **מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, ולא שאסור לחלוק"**, ואמרו רבותינו (אבות פ"ה) "כל מחלוקת שהיא לשם שמיים סופה להתקיים".

אכן מחלוקת לשם שמיים דומה לאש בנר ובשמן, שמאירה ומתקיימת ומביאה ברכה לעולם. **פרשת קורח יפה נדרשת לא רק ברעת המחלוקת, יש בפרשה ללמד גם את הטוב והמועיל שבמחלוקת לשם שמיים**, ומעיון בפרשה ניתן ללמוד על השמירה הנכונה של אש המחלוקת שיש בה להיטיב.

הלקח הנלמד מידו של משה.

האזהרה שלא להחזיק במחלוקת נאמרה בכתוב "וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח **וְכַעֲדָתוֹ**". בהמשך הפסוק נאמר "**כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ**". מדיוק הכתוב שלא נאמר "כאשר ציווה ה' את משה", פירשו חז"ל שהכוונה לידו של משה, שנאמר בה: "וַיֹּוצֵא וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֹרַעַת כַּשָּׁלֶג" (שמות ד, ו). **היה בה אות על כך שדיבר לשון הרע על ישראל** במה שאמר "וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקֹלִי" (רש"י שם), **ויש בדבר ללמד על החולקים על הכהונה**, שלוקים בצרעת.

ויש להתבונן בדברים, קורח ועדתו הפכו לסמל ולאזהרה לדורות כבעלי מחלוקת, כלשון הכתוב "וְלֹא־יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ", אולם מה לאזהרה זו להיכרך ולהיזכר יחד עם ידו של משה רבינו, שהיה העניו מכל אדם, וברח מן המחלוקת ומן השררה?

ונראה שהזכרת ידו של משה אינה רק רמז לצרעת, שאם כן היה אפשר למצוא רמז לצרעת ממעשה מרים וכדומה.

וביאור העניין, כאשר אמר משה רבינו: "וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא־נִרְאָה אֵלֶיךָ יְיָ", הוא ביקש בכך לברוח מהשלכות שהקב"ה ייעד לו, **ורצון זה שלא לקבל את השליחות אף הוא בכלל לחלוק על הכהונה!**

כשם שאין לחלוק על מי שנבחר לכהן ולבקש לכהן תחתיו, כך אין לחלוק ולברוח מכהונה שצריך לכהן בה. אין לחלוק על הכהונה מכל טעם וסיבה, לא מחמת קנאה וכבוד וגם לא מחמת ענווה יתרה! מכאן שכל החולק על הכהונה, ואפילו כמשה שאמר "שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח", לוקה בצרעת.

ההוראה בפרשה לברוח מן המחלוקת כבורח מן האש, יכולה להביא לטעות מצויה - לחשוב שרצוי שלא לקבל על עצמו כל שררה, לפי שיכול הדבר להביא למחלוקת, קנאה ותחרות, ודרך ענווה היא לסרב **ולחלוק על המינוי והשררה שניתנים לו לאדם.** ועל כך בא הכתוב להזהיר שיש לזכור את **"בְּיַד** מֹשֶׁה לוֹ", שלא לחלוק על הכהונה מחמת ענווה ובריחה מהכבוד והשררה.

וכשם **שמותר לחלוק ואין איסור בעצם המחלוקת אך אסור להחזיק במחלוקת - כך מותר לסרב תחילה לקבל שררה אך לא להחזיק בסירוב.** משה רבינו, לאחר שסירב לראשונה ואמר לקב"ה "וְהֵן לֹא־יַאֲמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְקֹלִי", המשיך והחזיק בסירוב לקבל הכהונה, ואמר "שְׁלַח־נָא בְּיַד־תִּשְׁלָח", ועל כך הייתה ידו מצורעת כשלג.

וזאת ההוראה לדורות: להימנע מלהחזיק במחלוקת ולהישמר ממנה, **ולא יהיה כקורח וכעדתו, אולם גם להישמר מלברוח מכל שררה ומכל שליחות מפחד המחלוקת**, וזהו הלקח בכתוב "כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְיָ בְּיַד־מֹשֶׁה לוֹ".

(בנין אב שיחות ומאמרים)

תפילה לפני ואחרי הלימוד

לפני לימודו יאמר:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁלֹּא יֵאָרַע דְּבַר תַּקָּלָה עַל יָדִי, וְלֹא אֶכָּשֵׁל בְּדָבַר הֲלָכָה, וְיִשְׂמְחוּ בִי חֲבֵרַי, שֶׁלֹּא אֹמַר עַל טָמֵא טָהוֹר וְלֹא עַל טָהוֹר טָמֵא, וְלֹא עַל מָתָר אָסוּר וְלֹא עַל אָסוּר מָתָר, וְלֹא יִכָּשְׁלוּ חֲבֵרַי בְּדָבַר הֲלָכָה וְאֶשְׂמַח בָּהֶם. "כִּי יְיָ יִתֵּן חָכְמָה מִפִּיו דַּעַת וּתְבוּנָה". "גַּל עֵינַי וְאַבִּיטָה נִפְלָאוֹת מִתּוֹרָתֶךָ".

אחר לימודו יאמר:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁשַּׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שַׂמְתָּ חֶלְקִי מִיּוֹשְׁבֵי קְרָנוֹת. שֶׁאֲנִי מַשְׁכִּים וְהֵם מַשְׁכִּימִים. אֲנִי מַשְׁכִּים לְדִבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מַשְׁכִּימִים לְדָבָרִים בְּטֵלִים. אֲנִי עָמֵל וְהֵם עֲמֵלִים. אֲנִי עָמֵל וּמְקַבֵּל שָׂכָר וְהֵם עֲמֵלִים וְאֵינָם מְקַבְּלִים שָׂכָר. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא, וְהֵם רָצִים לִבְאֵר שַׁחַת. שֶׁנֶּאֱמַר "וְאַתָּה אֱ־לֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת. אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם, וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ".

לוח חודשי

	ראשון	שני	שלישי	רביעי	חמישי	שישי	שבת
נוסח אשכנז						א ב' דראש חודש תמוז אין אומרים תחנון	ב קורח
	ג	ד	ה	ו ברכת הלבנה בערב משעה 22:58	ז	ח	ט חוקת
	י	יא	יב תקופת תמוז בשעה 2:30	יג סוף זמן ברכת הלבנה כל הלילה	יד	טו הילולת 'אור החיים הקדוש' רבינו חיים בן עטר זצוקל"ה	טז הכרזות התענית בלק
	יז צום י"ז בתמוז סיום הצום בצאת הכוכבים	יח	יט	כ	כא	כב	כג שבת מברכים פינחס
	כד	כה	כו	כז	כח	כט ערב ראש חודש	

תפלה לשלום חיילי צה"ל

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל חיילי צבא ההגנה לישראל, אנשי כוחות הבטחון וכוחות ההצלה, העומדים על משמר ארצנו ועירי א-להינו, מגבול הלבנון ועד מדבר מצרים, ומן הים הגדול עד לבוא הערבה ובכל מקום שהם, ביבשה באויר ובים. יתן יי את אויבינו הקמים עלינו נגפים לפניהם. הקדוש ברוך הוא ישמר ויציל את חיילינו מכל צרה וצוקה, ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם. ידבר שונאינו תחתיהם, ויעטרם בכתר ישועה ובעטרת נצחון. ויקיים בהם הכתוב: "כי יי א-להיכם ההלך עמכם, להלחם לכם עם איביכם להושיע אתכם" (דברים כ, ד). ונאמר: "אמן".

מתורת ה"אור החיים" הקדוש
רבינו **חיים בן עטר** זיע"א

אהה משפיע לכל הכיוונים!

שו"ת בהלכה מאת הראשון לציון
מרן הגאון רבינו **עובדיה יוסף** זצ"ל

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי" (במדבר טז, א).

חכמים זיכרונם לברכה דרשו במדרש את שמותיהם של קורח ואבותיו לגנאי, וכך דרשו: **קורח** - שעשה קורחה בישראל, **בן יצהר** - שהרתיח את העולם כצהריים, **בן קהת** - שהקהה שיני יולדיו, **בן לוי** - שנעשה בן לוויה לגהינום.

והקשה הצדיק רבינו חיים בן עטר זיע"א: אם קורח חטא והרשיע, ולכן שמו מוזכר לגנאי ולדיראון עולם, זה מובן. אך מה אשמים אבותיו שגם שמם נדרש לגנאי? והלוא צדיקים וחסידים היו?!

אלא השיב הצדיק: האדם אינו בודד ומנותק בעולם, אלא יש קשר הדוק וישיר בין נשמתו לבין העבר והעתיד, כלומר נשמתו של אדם היא חלק מאילן גדול ובו שורשים וענפים של הדורות שקדמו לו, ושל הדורות שיבואו אחריו, וכל הענפים קשורים זה לזה ומשפיעים זה על זה.

ייחוסו של האדם אינו דבר של מה בכך, ואינו רק ייחוס של כבוד, אלא **בכחם של האבות והאימהות להשפיע טוב או רע על צאצאיהם, וכך גם להיפך - הבנים והנכדים יכולים להשפיע טובה או לרעה על נשמות אבותיהם, כי כולם נחשבים כאילן אחד.**

ולכן כאשר קורח קלקל והרשיע ביוצאו נגד הנהגת משה, לא עשה רעה רק לעצמו ולנשמתו, אלא אף פגע באבותיו שקדמו לו, ובמעשיו פגם גם בשורשי אבותיו, ה' יצילנו.

ומכאן נלמד כמה אחריות רובצת על כתפינו, ונזכור תמיד שמעשי ידינו הן לטובה והן לרעה משפיעים על כל הדורות שלפנינו ושאחרינו.

שו"ת בהלכה

שאלה: האם רשאי לטפס על אילן בבין השמשות?

תשובה: אסור לטפס על אילן בבין השמשות, אלא אם כן הוא **במקום מצווה או דוחק,** כגון להביא שופר הנצרך למצוות תקיעת שופר וכדומה.

שאלה: מה הם 'צדדי האילן', והאם 'צדדי האילן' מותרים בבין השמשות?

תשובה: 'צדדי האילן' הם דברים **שנטפלים** לאילן. **וכגון שתקע מסמר** באילן, המסמר נחשב לצדדי האילן. ואסור לתלות על המסמר בגד וכדומה. **וכן חבל** סביב האילן, **וכן סולם** שנשען על אילן. השימוש בצדדי אילן אסור בשבת. אומנם **בבין השמשות מותר להשתמש בצדדי האילן, ואפילו שלא במקום מצווה או דוחק.** לפיכך בבין השמשות מותר לעלות על סולם שנשען על האילן מבעוד יום, וכן לתלות בגד על מסמר התקוע באילן, או על חבל שעליו.

מתורת ה'בן איש חי'
רבינו **יוסף חיים** זיע"א

עושר הוא לא אושר!

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי" (במדבר טז, א).

כתב רבינו הבן איש חי זצ"ל: מעשה בגביר עשיר שהיו לו בתים וחנויות לרוב, ודמי השכירות שהיה מקבל בעבורם מדי חודש בחודשו הספיקו לו לקיים את משפחתו בכבוד, אלא שאוהב כסף לא יִשְׂבַּע כסף, ולכן המשיך לנהל עסקים ועסקאות מבוקר ועד ערב, משועבד כל כולו לכסף!

באחד הימים הגיע הצורף אל ביתו של העשיר על מנת למסור לו תכשיט שהזמין, אך בני הבית אמרו לו שהעשיר יצא מביתו עם בוקר לעסקה גדולה שהזדמנה לו, וכעת נמצא הוא במשרדו. הלך הצורף אל משרדיו של העשיר ומצא אותו רוכן מעל הר של מסמכים וניירת. הלך הצורף, כי לא רצה להפריע לעשיר במלאכתו כשחזר הצורף ובא שוב בצהריים, מצא את העשיר עדיין שקוע במסמכים שלפניו... ואז שאל הצורף את העשיר: "עד מתי תהיה עבד ועני?" לשמע שאלתו תמה העשיר ואמר: "וכי אני עני או עבד? והלוא עשיר גדול אני!"

חייך הצורף והשיב: "אכן כן, בעיניי אתה עני ועבד, היות שאתה עבד לממונך! ולא עוד אלא שהיום כבר פנה ואף נטו צללי ערב, ועדיין לא סעדת פת שחרית מרוב להיטותך אחר הממון, ואם כן אין עני ממך!"

ומכאן אנו למדים כמה **טועים הבריות בחושבם שהכסף והזהב מביאים אושר ושלווה, אך האמת הפוכה - אין לך טרודים יותר מן העשירים.** וכך מצאנו בקורח שהיה עשיר גדול מאוד, אך הכסף היה בעוכריו, והוא שגרם לו ליפול לבור תחתית - ה' יצילנו!

שו"ת בהלכה

שאלה: מה נחשב 'קבלת שבת' כדי לאסור את האדם בעשיית מלאכות מבעוד יום?

תשובה: לדעת מרן השולחן ערוך (רסא, ד): אחר עניית **ברכו**, או אחר אמירת **'מזמור שיר ליום השבת'**, אף על פי שעדיין יום הוא, נחשב לקבלת שבת ונאסרים בכל המלאכות. אבל אמירת 'בואי כלה' אינה נחשבת קבלת שבת בפועל, אלא הזמנה לקבל את השבת.

ולדעת האר"י ז"ל: אמירת **'בואי כלה'** היא עיקר קבלת שבת להיאסר במלאכה. **ונכון לנהוג כדעת האר"י ז"ל.**

שאלה: האם קבלת שבת של רוב הציבור מחייבת את שאר הציבור?

תשובה: אם רוב הציבור שבעיר קיבלו עליהם את השבת מבעוד יום בבית הכנסת, באמירת 'בואי כלה' או 'מזמור שיר ליום השבת', אף המיעוט שלא קיבלו שבת נגררים אחריהם, ונאסרים בעשיית מלאכה.

אַגַּדְלֵךְ אֵ-לֹהַי 27
אֲדוֹן עוֹלָם 47
אֵל גָּלִיל 24
אֵ-ל מָאוֹד נֶעֱלָה 39
אֵ-ל עַד לִי לָעַד 34
אֶלְיָךְ אֶקְרָא יְ-הֹ 13
אֲלֻלָּא אִימְלָאלִי 33
אֲעוֹפֵף אֶשְׁכּוֹנָה 19
אֶעֱרָךְ מַהֲלָל נִיבִי 30
אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה 29
אֲשִׁיר לָאֵ-ל 18
אֲשִׁיר לָךְ אֶרֶץ חֶמְדָּה 35
אֲשִׁיר לִכְבוֹד חֲבֵרִים 32
אֲשִׁיר שִׁירָה וְזִמְרָה 31
אֲשִׁירָה נָא 31
בְּזָכְרִי יְמִים יְמֵימָה 20
בֶּן אָדָם 29
בַּר יוֹחַאי 37
בָּרוּךְ א-ל עֶלְיוֹן 23
בְּתִי צְאִי 22
גּוֹאֵל יָבוֹא 28
דְּרוֹר יִקְרָא 18
וְאַמַּרְתֶּם כֹּה לְחַי 36
זְהוּ א-לִי וְגוֹאֲלִי 22
זָקֵן יוֹשֵׁב בִּישִׁיבָה 35
חֲבִיבִי 13
חִישׁ חִישׁ 21
יְדִיד נֶפֶשׁ 43
יְדִידֵי הַשָּׁכַחְתָּ 20
יַהֲלוֹמָה 21
יְ-הֹ אֶכְסֹף 46
יְ-הֹ רִבּוֹן 19
יְהִי שָׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ 39
יְדוּ לְךָ רַעְיוֹנַי 33
יְדוּךָ רַעְיוֹנַי 14
יוֹם זֶה מְכֻבָּד 26
יוֹם שַׁבָּתוֹן 26
יוֹצֵר מִיָּדוֹ 17
יָחִיד אֵ-ל דָּגוּל 22
יָחִיד רָם 30
יַעֲלֶה יַעֲלֶה 39
יָפָה וְתַמָּה 16
יִשְׂמַח חֲתָנִי 40
יִשְׂמַח מֹשֶׁה 28
כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת 12

מתורת ה'אביר יעקב'
רבינו **יעקב אביחצירא** זיע"א

דברי תורה לסעודות מאת:
הרה"ג **שמעון יוחאי יפרח** שליט"א

תגבורת הדינים!

"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קֹרַח שִׁמְעוּ נָא בְּנֵי לֵוִי" (במדבר טז, ח).

הקשה הצדיק רבי יעקב אביחצירא זיע"א בספרו 'מחשוף הלבן': הפסוק פותח בפנייתו של משה אל קורח, ומסיים במילים: **"שִׁמְעוּ נָא בְּנֵי לֵוִי"**. ולכאורה צריך להבין, למי פנה משה רבינו? לקורח או לבני לוי?

אלא השיב הצדיק: הקב"ה ברא אנשים רבים בעולם, ולכל אדם יש תכונות אופי שונות מאחרים, וזה תלוי בשורש נשמת האדם. יש אנשים ששורש נשמתם הוא במידת החסד, ולכן מטבעם הם רחמנים וגומלי חסדים, ויש ששורש נשמתם במידת הגבורה, והם מטבעם מעוררי מחלוקת ודינים.

ובכתבי **רבינו האר"י ז"ל** מובא שהלוויים שורשם במידת הגבורה, ולכן ציווה הקב"ה שביום כניסתם לקדושת לוי יגלחו את כל שערות גופם, היות ששיער הגוף שורשו במידת הדין והגבורה, וגם הלוויים שורש נשמתם הוא במידת הדין והגבורה, וצריכים הם להיזהר שלא תתעורר בהם "תגבורת הדינים".

ובזה מובנים דברי הפסוק, כי אכן משה רבינו פנה בדבריו אל קורח והזכיר לו ששורשו בשבט לוי, ולכן שורש נשמתו הוא במידת הגבורה והדין. לכן עשה אותו הקב"ה קירח ללא שערות - כשמו כן הוא - כדי שלא יתעוררו עליו דינים, כי השערות שורשן במידת הדין והגבורה, ולכן צריך הוא להיזהר שבעתיים ממחלוקת. וזו כוונת הפסוק: **"וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל קֹרַח"**, ומה אמר לו? **"שִׁמְעוּ נָא בְּנֵי לֵוִי"**, כלומר זכרו שאתם לוויים, ואם כן נשמתכם נעוצה במידת הגבורה, וצריכים אתם לברוח ממחלוקת ומריבה בכל מאודכם!

שו"ת הלכה

שאלה: האם רשאים מיעוט הציבור לומר שאין רצונם לקבל כעת את השבת עם הרוב?

תשובה: קבלת שבת של רוב הציבור מחייבת גם את המיעוט, וגם כאשר אותו מיעוט לא היה בבית הכנסת באותו זמן, והם אומרים בפירוש שאין ברצונם לקבל שבת, **אף על פי כן הם מקבלים שבת בעל כורחם עם הציבור.**

שאלה: האם יש חילוק בין יישוב שיש בו בית כנסת אחד לבין יישוב שיש בו כמה בתי כנסת?

תשובה: הדין שהמיעוט נגרר אחר הרוב הוא דווקא ביישוב שקיים בו בית כנסת יחיד, אבל **אם יש בתי כנסת רבים**, אפילו כשאחד מהם גדול ומרכזי, ומתפללים בו רוב הציבור שבעיר, **אין קבלתם מחייבת את מתפללי שאר בתי הכנסת להיגרר אחריהם.**

מתורת החסידות
רבינו ה'בעל שם טוב' ותלמידיו זיע"א

משה הוא רבינו לעד!

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי" (במדבר טז, א).

אמרו חכמים זיכרונם לברכה (רש"י טז, ז): "קורח שפיקח וחכם היה, מה ראה לעשות שטות זו לחלוק על משה רבינו? אלא טעה קורח בראייתו, כיוון שראה שמזרעו יוצאים כוהנים שעתידים לשרת בתוך עשרים וארבע משמרות כהונה שבבית המקדש, וגם ראה ששמואל הנביא יוצא מחלציו, אמר: "אפשר כל הגדולה הזו עתידה לעמוד ממני ואני שותק?!" לכן אזר אומץ ובא לחלוק על משה רבינו.

אך האמת היא שקורח טעה ולא ראה נכון את הדברים. ומה הייתה טעותו? **בניו ויוצאי חלציו ניצלו ונשארו בחיים, היות שהספיקו לעשות תשובה, והוא לא עשה תשובה.**

והקשה האדמו"ר בעל האמרי אמת מגור זצ"ל: ולכאורה מה בכך שראה קורח שלשלת של כוהנים יוצאת ממנו, וכי משום כך מותר לו לחלוק על משה רבינו ולהתריס כנגדו?!

אלא הסביר הצדיק: אם נשים לב נראה שקורח יצא נגד משה רבינו רק אחרי חטא המרגלים, ומדוע? מפני שקורח ראה שהעצה שנתן משה רבינו לשלוח את המרגלים לתור את הארץ הייתה עצה לא טובה, ולבסוף אף שליחותם לא הצליחה, ואז עלה במחשבתו של קורח שאם כך - כנראה משה רבינו לא ראוי להנהיג את ישראל, ואם אינו ראוי להנהיג - אפשר לצאת כנגדו. לכן קורח הרהיב עוז בנפשו לצאת נגד משה רבינו.

אך זו היא טעותו, שלמרות זאת משה רבינו תמיד נשאר "משה רבינו", ואין לחלוק עליו ואף צריך להיזהר בכבודו תמיד.

שו"ת הלכה

שאלה: אנשים המתפללים בביתם במניין או ביחידות, האם הם נגררים אחרי המתפללים בבית הכנסת, שקיבלו עליהם את השבת?

תשובה: מניין המתקיים בבית פרטי, ואפילו בקביעות, **הרי הוא נגרר אחר ציבור המתפללים בבית הכנסת שקיבלו את השבת.**

אומנם קהילה **שמנהגה להתפלל בכל בתי הכנסת, מנחה וערבית מבעוד יום** אחר פלג המנחה, **אך רוב הציבור אינם באים לבתי הכנסת בערב שבת** מחמת ריחוק המקום, והם מתפללים יחידים בבתיהם, **אין הרוב נגררים אחר המיעוט,** ואינם חייבים לקבל עליהם שבת ולפרוש ממלאכה עם אותם מקצת הציבור שמתפללים בבתי הכנסת, ובלבד שיפרשו מכל מלאכה ושבות דרבנן קודם השקיעה.

זמירות

כָּל מְקַדֵּשׁ 45
לְאֵ-ל מָרוֹם 35
לְדָוִד שִׁיר וּמִזְמוֹר 24
לְכָבוֹד חֻמְדַּת לִבִּי 38
לְמוֹלַדְתִּ שׁוּבִי רָנִי 24
מָה יְּדִידוּת 25
מוֹגֵל אֵ-לִי וְגוֹדְלוֹ 15
מְנוּחָה וְשִׂמְחָה 17
מְקַהֲלוֹת עַם 40
נְגִילָה הַלְלוּיָהּ 12
עֲזָרְנִי אֵ-ל חַי 15
עַל אַהֲבָתֵךְ 34
עֵת דּוֹדִים כְּלָה 40
צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכָלְנוּ 27
רִפְאֵ צִירַי 25
שָׁלוֹם לְבֵן דּוֹדִי 21
שִׂמְחָה בְּנֵי 14
תּוֹדַת אֱמֶת נְתַן לָנוּ 29
תַּשְׁבִּי צוּרִי לְבָבִי 27

שירי שמחות
38-40

שירים לסעודה שלישית:
41-47

שירים חסידיים (לפי א'-ב'):
48-55

שירי תימן (דיוואן)

אֲדוֹן הַכֹּל 56
אַהֲבַת הַדֶּסֶה 59
אוֹדֶה לָךְ 58
אַיֶּלֶת חֵן 59
אִם נִגְעָלוּ 57
אֵשֶׁאל אֵלֶקי 57
חוּס אֵ-לֹהַי 61
יְדִעָתְנִי 60
יִשְׂקְךָ 57
לְפִלַּח הַרְמוֹן 58
מִי נִשְׁקָנִי 60
סְעִי יוֹנָה 56
סַפְּרִי תָּמָה 61
קְרִיָּה יְפַהְפִיָּה 58
שַׁ-דַּי אֲמַר נָא דַּי 60
שִׁמְעָ הָאֵ-ל 56

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי" (במדבר טז, א)

ולא הזכיר בן יעקב, שביקש רחמים על עצמו שלא ייזכר שמו על מחלוקתם, שנאמר: **"בְּקָהָלָם אַל תָּחַד כְּבֹדִי"** (רש"י).

וצריך להבין, מה מעלה או מוריד אם הוזכר שמו של יעקב בפסוק אם לאו? **הרי הכול יודעים כי קורח הוא מצאצאיו?!**

ברם, **יעקב ביקש שקורח** בבואו לחלוק על משה רבינו, **לא ישתמש בשמו ויטען:** הרי גם יעקב השתדל להשיג את הבכורה, היינו כהונה ועבודה, וסיכן את עצמו במאבקו נגד עשיו, ואם כן אעשה גם אני כיעקב. אילו היה קורח משתמש בטענה זו, היו נמשכים אחריו עוד אלפים מבני ישראל.

על כן רמזה התורה שתפילתו של יעקב אכן התקבלה, וקורח לא השתמש בשמו בבואו לחלוק על משה רבינו.

(אזנים לתורה)

"כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים" (במדבר טז, ג)

רבי אלחנן וסרמן זצ"ל שאל את ה'אמרי אמת', הרי קורח היה במעמד הר סיני, ואיך הוא הסתפק בנבואת משה רבינו?

ענה לו ה'אמרי אמת': קורח האמין גם האמין במשה, אחרת לא היה אומר "כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים". בכלל, לא הייתה אז מציאות לכפור במשה, שהרי כשמשה רבינו הסיר את המסווה מפניו, גם קורח לא היה יכול להסתכל עליו, **אלא שידע קורח את ריבונו והתכוון למרוד בו.**

(מדשן ביתך)

"הֲעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא נַעֲלֶה" (במדבר טז, יד)

אפילו אתה שולח לנקר את עינינו אם לא נעלה אליך, לא נעלה (רש"י).

בוא וראה עד היכן מגיעה אש המחלוקת. **דתן ואבירם, בהיותם שקועים כל כך בלהט המחלוקת, לא שמעו אוזניהם כלל מה שפיהם דיבר**, עד שאמרו: אפילו ינקרו עינינו, לא נעלה!

(חפץ חיים)

"וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה אַרְבָּעָה עָשָׂר אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת וגו'" (במדבר יז, יד)

הקשה רבי חיים מוולוז'ין זצ"ל: מדוע כתוב **"וַיִּהְיוּ הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה"** ולא **"וימותו במגיפה"?**

ותירץ: לרמוז על חסד ה', שבמספר גזרת הניגפים עשרים וארבעה אלף נכללו גם אותם האנשים שהגיע זמנם למות מיתה טבעית, כי היו זקנים.

(תנועת המוסר)

בת המלך שהתרפאה

בשנת בצורת נסע הגאון **רבי אליהו מני** זצ"ל, אב בית דין חברון, להביא לחם ומזון ממצרים לתושבי העיר. הוא התארח שם בביתו של השר היהודי קטאוי פחה, שהיה שר האוצר במלכות מצרים. השר, שהיה מעריך ואוהב את חכמי ישראל, קיבל את הרב בכבוד גדול והזמינו לארוחת צהריים. כשסיימו, התנצל השר בפני הרב שעליו לעזוב את המקום ולהתייצב בפני המלך, שכן עומדים לפתוח את המכרז לאספקת בגדים ל־50 אלף אנשי צבא, וגם הוא הציע הצעה על טיב הסחורה ועל מחיר הבגדים.

הרב בירך אותו בהצלחה, אך ביקש ממנו שייזהר שלא יישאב למשא ומתן עד שיפסיד מלהתפלל תפילת מנחה, שכבר אמרו חכמינו זיכרונם לברכה (ברכות ו:) **לעולם יהיה אדם זהיר בתפילת המנחה, שהרי אליהו הנביא לא נענה אלא בתפילת המנחה**, והבטיחו השר שכן יעשה.

והנה אחר דיון מקיף של המלך ויועציו על כל ההצעות שהוגשו במכרז, הביט השר בשעונו וראה כי בעוד כמה רגעים תהיה השקיעה, ואם ימתין עד שיגיע תורו לדבר על הצעתו, ייתכן שיפסיד את תפילת המנחה. התנצל בלחש באוזני חבריו, וקם והלך לחדר אחר כדי להתפלל מנחה, ובעודו מתפלל נתקיים בו הפסוק "טָרֶם־יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע", וה' יתברך האזין לתפילתו, כי היה בעל חסדים גדולים וטוב ומיטיב לעמו, ונתן בלב המלך והשרים לזַכות את השר קטאוי פחה במכרז.

ביקש המלך לברכו, והנה איננו. אמרו לו חבריו שעוד רגע יסיים תפילתו, וכשחזר למושב השרים בירכו המלך על הצלחתו במכרז (אשר על ידי כך הרוויח הון תועפות). שאל אותו המלך: מאימתי נעשית כל כך צדיק וחכם, לקום באמצע מושב השרים כדי להתפלל? סיפר לו השר: בא אליי מארץ ישראל חכם גדול וצדיק, והבטחתי לו להתפלל, ולכן קמתי לקיים הבטחתי.

כשהלכו השרים, זימן המלך את השר קטאוי פחה במיוחד, וכך ביקש ממנו: יש לי בת חולה השוכבת על ערש דווי זה כמה חודשים, והזמנתי רופאים מומחים לרפאותה, וכולם העלו חרס בידם. אף ביקשתי מאנשי דת השיח'ים הערבים להתפלל בעבורה, והכול ללא הועיל. **אנא הזמן אליי את הרב שבא אליך, כדי שיברך אותה,** אולי תעלה ארוכה למחלתה. השר נעתר לבקשת המלך, וביקש מהרב לבוא עימו אל ארמון המלך, להתפלל על בתו של המלך. הסכים הרב הצדיק, ובבואו לפני המלך, הכניסו לחדר של בתו, ועמד הרב והתפלל לפני הקדוש ברוך הוא שיקדש שמו בעולם, וישלח רפואה שלֵמה לבתו של המלך. תפילתו של הצדיק לא שבה ריקם, וכעבור שלושה ימים קמה ממיטת חוליה והחלימה ממחלתה. המלך שמח מאוד, והזמין את הרב לבוא לארמונו שנית. כשבא, הביע המלך את תודתו באוזני הרב, על שהודות לתפילתו נתרפאה בתו, ושאל אותו למה הוצרך לבוא מצרימה. השיב לו כי לחם אין בכל הארץ, כי חזק עליהם הרעב. תיכף ציווה המלך לשלוח כמה שקי תבואה לכתובת הרב בחברון, ועיטר את הרב בזהובים, ויצא ברכוש גדול למען תושבי חברון, ונתקדש שם שמיים על ידי הרב.

(ענף עץ אבות)

חשש שלא לצער את הרבים

חצר ביתו של המקובל **רבי סלמאן מוצפי** זצ"ל הייתה פתוחה לשני רחובות. והיו תושבי שני הרחובות משתמשים בחצֵרו לקיצור דרך מרחוב אחד לחבירו. כשנסללו מדרכות בשני הרחובות התבקש רבינו על ידי העירייה לשלם עבור שתי המדרכות או לסתום את אחד הפתחים, כפי שעשו תושבים רבים, ויהיה פטור מתשלום עבור אותו רחוב.

רבינו שילם עבור שתי המדרכות וסירב לסתום אחד מהפתחים, מחשש שיצער את הרבים שנהגו לעבור בחצֵרו.

ביחס לעצמו נהג להיפך - ברחוב הסמוך לביתו הייתה חצר שבעליה לא נעלו את השערים ורבים עברו דרכה, והיה יכול לעבור בה ולקצר את הדרך לבית הכנסת. באחרית ימיו, כאשר כבדו רגליו והוצע לו לעבור דרך שם ולהקל מעליו את טורח הדרך, סירב באומרו: "אולי לא נוח להם שעוברים כאן".

(עולמו של צדיק)

עד היכן כיבוד חמותו

מסופר על הרב מנחם חשאי זצ"ל שיומיים לאחר חתונתו הגיעה חמותו האלמנה אליו הביתה ושהתה בו כשבועיים, ואחר זמן זה שאל רבינו בעדינות את הרבנית מה התוכניות, וכשאמרה לו שאין לאמא שלה לאן ללכת והיכן להיות - שתק וקיבל את דבריה בדומיה, **ובמשך יותר מ־30**(!) **שנה שהייתה גרה בביתו שתק ולא כעס**, ואף בסוף ימיה (שזכתה לאריכות ימים עד גיל 92) כשהייתה סיעודית ואף לא הכירתו וחשבתו לאדם זר וכו', לא הסכים שייקחוה לבית אבות, ואמר תמיד לרבנית: אני מקנא בכיבוד הורים שיש לך (שהרי לא היו לו הורים מאז שהיה בן 7).

ואגב כשהיו מגיעים לביתו לשלום־בית אנשים שרבו וכו', הייתה הרבנית מכניסה אותם לחדר של חמותו ואומרת להם: "30 שנה אמא נמצאת פה, ובעלי לא אמר מילה. מזה תראו איך צריכים להתנהג".

(עונג שבת)

עם הקבצן לסעודת המילה

סח מקורבו הגאון רבי אבישי תעשה שליט"א: פעם התבקשתי להביא את רבינו **הרב בן ציון אבא שאול** זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, לסנדקאות. בבריאותו, לרוב היה הוא המוהל. כשחלה וידו הימנית שותקה, הוזמן הרבה להיות סנדק. הגעתי לביתו בשעה היעודה, ובעצמו פתח את הדלת והודיע: **"מחילה, אם אפשר עוד כמה דקות!"** תמהתי. ידעתי כמה מקפיד הוא להגיע בזמן. שָׂבַע שמחות היה, ידע שלרוב אין הברית נערכת במועד שנקבעה, אבל הקפיד שהעיכוב לא יהיה באשמתו. זמנו יקר היה מפז, ותמיד הגיע במועד הנקוב. מה אירע שביקש להמתין?

בצעדים איטיים התקדם לעבר המטבח, הן התקשה בהליכה. פתח ביד שמאלו את ברז המים, אחז בשמאלו את הקומקום ומילאו, הרתיח את המים, וניחוח קפה מילא את הבית. התמיהה גברה: ממתינים לברית, ורבינו מכין קפה? מובן שלא אמרתי דבר.

הלב נכמר לראותו אוחז בשמאלו את הספל המהביל ומתקדם בכבדות לחדר הלימוד שלו, תוך כדי שהוא מפטיר לעברנו: "עוד כמה דקות".

מוזר, מדוע לא שתה במטבח או בטרקלין?

אך נכנס לחדרו, וכבר יצא. עזרתי לו ללבוש את מעילו. התמהמה. הבנתי שהקפה חם. עברו דקות ארוכות, ושוב פנה לעבר חדרו: "הו, כבודו סיים!" קרא. "נלך, אפוא!" מהחדר יצא קבצן זקן, לבוש סחבות. עבורו הכין אפוא את הקפה.

הביט רבינו לעברי ושאל: "יש מקום גם עבורו?" והשבתי בחיוב. "נפלא, יבוא עימנו לברית! מסכים כבודו?" שאל רבינו את הקבצן. הקבצן הסכים הגענו, רבינו היה הסנדק, ולאחר הברית ביקש מבעל השמחה לארח את הקבצן לסעודה, והוסיף: "הכן עבורו מנה הגונה. הוא עני רעב!"...

(רבינו האור לציון)

מבחן בחוכמה

הרב יעקב אדלשטיין זצ"ל רבה של רמת השרון, היה בוחן תלמידי ישיבה על החומר הנלמד מדי שבוע. אופן המבחן היה שהרב אדלשטיין היה שואל כל תלמיד ותלמיד שאלה אחת לפי סדר ישיבתם של הבחורים.

וכמדומה שבתמידות היה רבינו שואל שאלות פשוטות וקלות, באופן שיוכל כל תלמיד ללא יוצא מן הכלל להשיב עליהן, ושלא יתביישו מכך אותם אלו שלא היו מוכנים למבחן כראוי.

וזכורני שפעם אחת שאל הרב אדלשטיין תלמיד אחד, שלא היה מן המוכשרים בלשון המעטה, **מהו אֲפָךְ**, ונשא ונתן עימו בזה, והכול באווירה נעימה ובענוַת חן.

אחר המבחן היו ניגשים רבים מהבחורים לרבינו לשואלו כיצד ידעו במבחן, וכמובן היה משיב להם שידעו יפה.

ופעם אחת בעת המבחן השבועי עמדתי מחמת שלא היה לי כיסא, ורבינו שהרגיש בזה, פנה ואמר לי בחביבות: **"אתה כמו בימי רבן גמליאל, שהיו עומדים בגלל שהיה להם כח לעמוד וללמוד"**. כמו כן היה רבינו שוזר פנינים והערות הקשורות לחומר הנלמד תוך כדי המבחן.

(זכותא דיעקב)

בליעת קורח ועדתו באדמה!

"וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אֹתָם וְאֶת בָּתֵּיהֶם וְאֵת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקֹרַח וְאֵת כָּל הָרְכוּשׁ" (במדבר יז, לב).

1. בשעה שהאדמה פתחה את פיה לבלוע את קורח ועדתו, **התרחש באותה שעה נס עצום: האדמה קיבלה כח דיבור**, והייתה יכולה לדבר כאחד האדם, ונשמעו דבריה בקול חד וצלול, והייתה מספרת בפרוטרוט את כל מה שעוברים קורח ואנשיו בבטן האדמה, והייתה מפרטת את כל העונשים שהם מקבלים במעמקי השאול והגהינום (תוספות יום טוב, אבות ה, ו).
2. כשקורח ועדתו נבלעו באדמה, **לא רק הם נבלעו, אלא כל מקום ששמם היה חתום בו**, וכל שטר ששמם התנוסס עליו, אותיות שמם פרחו מהשטרות, לקיים מה שנאמר: "וַיֹּאבְדוּ מִתּוֹךְ הַקָּהָל", שנאבד שמם וזכרם (ירושלמי סנהדרין י).
3. בשעה שקורח ועדתו נבלעו באדמה, **נפערו באדמה הרבה חורים, כל אחד לפי מידת גופו**, בצורה מדוייקת מאוד. בתחילה נפער בור צר תחת רגלי האדם, וכך הוא היה שוקע מעט מעט באדמה, וכשהגיעה האדמה לאזור צווארו, שוב היה הבור מתהדק סביב צווארו כחבל הדוק, ובכל אותו הזמן היו צועקים קורח ועדתו: "משה אמת ותורתו אמת" (ילקוט ראובני, קורח).
4. כאשר נפערה האדמה וקורח ועדתו נפלו פנימה, הרי הם נפלו בבטן האדמה לעומק עצום של מאות מטרים או אפילו קילומטרים, ומי יכול להישאר חי אחר כזו נפילה? אלא **שעשה ה' נס והם הגיעו לקרקעית הארץ כשהם חיים ושלמים, ואפילו הכלים שנפלו עימם לא נשברו**, והכול עשה ה' להראות שבכחו להמית ובכחו להחיות (באר מים חיים, קורח).
5. כאשר קורח ועדתו נבלעו באדמה, החלו צועקים: **"משה מלך ונביא, ואהרון הוא הכהן הגדול, והתורה נתונה לנו מן השמיים!"** וקול צעקתם נשמע בכל מחנה ישראל, שנאמר (טז, לד): "וְכָל יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיהֶם נָסוּ לְקֹלָם" (מדרש תנחומא, קורח).
6. הפה שברא ה' לאדמה שתבלע את קורח ועדתו, **היה פה כמו של בעלי חיים, שהוא מתנועע ונפתח ונסגר כרצונו**, ותחילה בלעה את דתן ואבירם וכל אשר להם, ולאחר מכן האריכה האדמה את פיה למרחק של אלפיים אמה (960 מטר) עד לפתח אוהל מועד ובלעה משם את קורח (רמב"ן, קורח).

"שאל אביך ויגדך"

שאלות ותשובות

הראש"ל הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל

שאלה: הנוהגים שבשעת עטיפתם מכסים ראשם ופניהם לגמרי בטלית, האם הם עושים כהלכה?

תשובה: סדר עטיפת הטלית צריך להיות באופן כזה: מיד לאחר ברכת "להתעטף בציצית", **יתעטף בטלית על ראשו**, כשארבע כנפות הטלית יורדות כנגד פניו, ולאחר מכן יש לאחוז את הצד הימני של הטלית ולהשליכו על כתפו השמאלית (וטוב שישהה כך כדי שיעור הילוך ארבע אמות), ואחר כך ישליך גם את הצד השמאלי שכנגד פניו לאחוריו על כתפו השמאלית, באופן שכל ארבע הכנפות יהיו מונחות מאחוריו, וישהה כך כדי שיעור הילוך ארבע אמות, ואחר כך יוריד הטלית על גופו, ויחזירם באופן שיהיו שתי כנפות הציציות לפניו, ושתים לאחריו (וראיתי שיש מנשקים חוטי הציצית בין הברכה לעיטוף, וזהו בורות דהוי הפסק - כתב יד). [**ועיין בהליכות עולם** (ח"א עמוד ג-ד), **שיש נוהגים** שמיד אחר שסיים ברכת 'להתעטף בציצית', **עוטף בטלית כל גופו תחילה, ולאחר מכן מרים הטלית על הכתפיים**, ומעביר הכנפות שבצד ימין על הכתף השמאלית וכו'. **והנוהגים כן אינם צריכים לשנות מנהגם, שיש להם על מה שיסמוכו**], ונכון שיכסה ראשו בטלית עד סוף התפלה.

ויש להקפיד בשעת העטיפה שלא לכסות את כל הפנים והעיניים, אלא העטיפה צריכה להיות סביב הצוואר וחלק התחתון של הפנים, למטה מפיו, והנוהגים לכסות בשעת העטיפה את פניהם ועיניהם, מנהג טעות הוא בידם, ועליהם לשנות מנהגם, ולנהוג כמו שביארנו.

וכן אלה שנוהגים לכרוך הטלית על צווארם וכל ארבע כנפות הציצית מול פניהם, אינם יוצאים ידי חובת המצווה, ומברכים ברכה לבטלה. ויש להעיר למוסר אזנם. ולמוכיחים ינעם ועליהם תבוא ברכת טוב (יחוה דעת חלק ה).

הגאון רבי רב הכהן קוק שליט"א

ותן חלקנו בתורתך

ידוע שכשהציעו לגאון **רבי אליהו מווילנה** זיע"א להביא לו מגיד מן השמים שילמד אותו סתרי תורה, לא הסכים בשום אופן, כי היה חפץ לעמול על תורתו בכחותיו בלבד וללא סיוע

ובמבט ראשון זה נראה שהגאון ויתר בקלות כדי שיוכל ללמוד בעצמו, אבל באמת אין זה ויתור קל בכלל, שאנו אטומים לגמרי להרגשים רוחניים, אין מדאיג אותנו כלל חוסר ידיעת התורה, ואנחנו יכולים לישון היטב במיטתנו גם כשחסרה לנו ידיעת התורה, מה שאין כן הגאון זיע"א. אצלו כל גרגיר של תוספת ידיעת התורה היה שווה יותר מכל הון שבעולם, וחוסר ידיעת התורה היה גרוע אצלו מהצרה הכי קשה שיכולה לבוא על האדם. ואפילו בכזה מצב של אהבת ידיעת התורה, היה מוכן לוותר על מגיד שילמדו סתרי תורה, והכול מחמת שחפץ ביגיעתה ולא במתנת חינם.

כמה אפשר ללמוד ממעשה נורא זה על גודל יגיעת התורה, שיושב אותו גדול ועמל ומתייגע בתורה ובהבנתה וידיעתה, הלוא על זה נאמר "עַיִן לֹא רָאָתָה אֱ־לֹהִים זוּלָתֶךָ".

הוא יפתח ליבנו בתורתו

כאשר ביקש אחד מרבינו כי יעוץ לו עצה כיצד לזכות לתורה, אמר רבינו שהעצה לכך היא - ההתמדה והשקיעות בלימוד. וכיצד יבחן האדם את עצמו ויבין מהו גודל התמדתו? בזאת יבחן - אם מפסיק מלימודו מכל דבר קטן, הרי כבר אינו שייך להתמדה. והעיקר הוא ללמוד ברציפות וששום טרדה בעולם לא תפסיקנו מלימודו. וסיפר בשם מרן **הגרי"ז** זצ"ל שאמר על אביו מרן הגאון **רבי חיים הלוי סולובייצ'יק** זצ"ל, שמעולם לא ניכרה על פניו התרגשות חיצונית, ולא הוריד דמעות, אפילו בעת אשר הגיעו לאוזניו שמועות קשות ביותר, **אבל בעת אמירת "הוא יפתח ליבנו בתורתו וישם בליבנו אהבתו וירא אתו, למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה", היה פורץ בבכי תמרורים.**

וביאר רבינו פשר הדבר, כי אין די בידיעת התורה לחוד, אלא צריך שתהא התורה בתוך ליבו, ומידיעת התורה לחוד אפשר להגיע חלילה גם לריק ולבהלה, ולכך היה הגר"ח זצ"ל מתחנן בדמעות שליש, והדרך לכך היא ללמוד בשקיעות גדולה, ואז ייכנסו דברי התורה לתוך ליבו.

מכתב ממקורבו של רבינו הרה"ג דוד שדה שליט"א:

אוסיף לכם עובדא אחרת מעניינת מהשבוע. לפני כחצי שנה בליל שבת קודש דיבר מו"ר בענייני אמונה ותפילה, ולפתע סיפר, כי לפני כ־40 שנה כשהיה בחור צעיר, היה פעם אחת בקודש פנימה אצל **הסטייפלר** זצוק"ל, וכשיצא משם היה שרוי בהארה גדולה, והתפלל אז מעריב ב'לדרמן' כשלוש שעות

כאשר סיים את התפילה, עמד אחריו דודו, חבר מועצת גדולי התורה וראש ישיבת 'מאור התלמוד' **הגרא"י הכהן קוק**, וכך אמר לו: "עד עכשיו לא התפללת, אלא הבעת משאלות בלבד", וחזר מו"ר הרב שליט"א מספר רב של פעמים על הנוסח **"לא התפללת, אלא הבעת משאלות בלבד".**

המשיך מו"ר הרב שליט"א ואמר: אז לא הבנתי מה הוא אומר לי, הרי התפללתי, השקעתי, אבל כבר אמרו חז"ל, "אין אדם עומד על דעת רבו עד 40 שנה"...

לאחר 20 שנה הבנתי, **שהתפילה היא לא מה אני רוצה מה', אלא מה ה' רוצה ממני.** ולאחר 40 שנה הבנתי שזה כל המשא ומתן בחיים שלי.

אמש התקיימה בחצר קברי האמוראים סעודת היארצייט לרבנית בילא רחל קוק ע"ה, וסיפרו התלמידים להגרא"י קוק את דברי אחיינו מו"ר הרב שליט"א באותה השבת, ושאלו אם זוכר שאמר את זה לרב שליט"א.

ענה הגרא"י: רבי דב זוכר את זה, **בגלל זה הוא רבי דב... אם הייתי זוכר את זה, גם אני הייתי רבי דב...**

והוסיף הגרא"י ואמר שזה מה שאמר שלמה המלך: "מַסִּיר אָזְנוֹ מִשְּׁמֹעַ תּוֹרָה גַּם תְּפִלָּתוֹ תּוֹעֵבָה" (משלי כח, ט), משום שעסק התורה הוא גילוי רצון ה' בעולם, מה ה' רוצה ממני, ועל כן מי שמסיר אוזנו מן התורה, גם תפילתו תועבה, מפני שבתפילתו הוא מתעסק רק בחלק "מה אני רוצה מה"", ולא ב"מה ה' רוצה ממני"....

סדר הש

קִדּוּשׁ לֵיל שַׁבָּת

(ויכון לקיים מצות עשה דאורייתא של הקידוש, ועל חיין מצווה דרבנן)

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם: וַיְכַל אֱ־לֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: וַיְבָרֶךְ אֱ־לֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱ־לֹהִים לַעֲשׂוֹת:

(אתם תשמרו) **סַבְּרִי מָרָנָן** (ורבנן)

לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו, וְרָצָה בָּנוּ, וְשַׁבָּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ, זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית, תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם, וְשַׁבָּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

בִּרְכַּת הַבָּנִים

לאחר הקידוש, על הבנים לנשק ידי הוריהם, וטוב שיאחז ציצית על ראשם ויברכם:

לבן: יְשִׂמְךָ אֱ־לֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה:

לבת: יְשִׂימֵךְ אֱ־לֹהִים כְּשָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה:

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:
יָאֵר יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:
יִשָּׂא יְיָ | פָּנָיו אֵלֶיךָ, וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:
וְשָׂמוּ אֶת שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וַאֲנִי אֲבָרְכֵם.

זקניך ויאמרו לך

הגאון רבי שלמה קורח וצ"ל

מצוות ציצית כל היום

חייב אדם להתעטף בטלית בכל שעות היום, יותר ממה שהוא מתעטף בשעת התפילה. ושלא כהסוברים דווקא בשעת תפילה. וכן כתב **רבינו דוד עדני** במדרש הגדול (במדבר טו, לז), וזו לשונו: "וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם", שלוש אמירות יש כאן. מלמד שאמר הקב"ה למשה, שיאמר לישראל, וישראל לבניהם, ויזהירו אותם על מצוַת ציצית לשמור ולעשות, מפני שיש בה זכירת כל המצוות, והיא שקולה כנגד כל המצוות כולן, שנאמר "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת יְיָ". וכן שלמה המלך מזהיר עליה ואומר: **"בְּכָל עֵת** יִהְיוּ בְגָדֶיךָ לְבָנִים", וזו ציצית, "וְשֶׁמֶן עַל רֹאשְׁךָ אַל יֶחְסָר", אלו תפילין, עד כאן לשונו.

וכן כתב הראב"ע בספר במדבר (טו, לט), **וזו לשונו:** והנה מצווה על כל מי שיש לו בגד בארבע כנפיים, שיתכסה בו ביום **תמיד ולא יסירנו**, למען יזכרו. והמתפללים בטלית בשעת התפילה, יעשו זה בעבור שיקראו בקריאת שמע "וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת", "וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת". רק **לפי דעתי** יותר הוא חייב להתעטף בציצית בשאר השעות משעת התפילה, למען יזכור ולא ישגה ולא יעשה עבירה בכל שעה, כי בשעת התפילה לא יעשה עבירה. "וּרְאִיתֶם אֹתוֹ", מצוותו להיות נראה, עד כאן לשונו.

והנה אפילו שהראב"ע סובר כמו כל הפוסקים דלהלכה ציצית חובת גברא, ולכן כתב גם כן מי שיש לו בגד וכו'. ובחוכמתו הגדולה כתב שהנה מכל מקום הכול מתעטפים בשעת התפילה, דהיינו רודפים אחר מצווה זאת וקונים בגד בעל ארבע כנפות לתפילה, ואם כן חייב בטלית זאת שכבר יש לו, ונתחייב בה יותר לקיימה כל היום ממה שיקיימה רק שעה אחת.

(באדיבות 'תפארת שלמה')

הגאון רבי יורם מיכאל אברג'ל וצ"ל

כשיהודי מקיים מצווה...

כשאתה מקיים את המצווה שאתה לומד, **אומר בעל התניא** שאתה מוקף באור ה' ואתה שמוּר, ועל זה נאמר בגמרא "אורייתא (תורה) מגנא ומצלא", כי אדם שלומד תורה במחשבה זכה, דיבור נקי ומעשה תכליתי, הקב"ה לא ייתן שמישהו יוכל להתקרב אליו לרעה. אבל בעל התניא לא מסתפק בכך, אלא הוא מוסיף עוד לשון: **"ואור ה' ממש מקיפה ומלבישה מראשה ועד רגלה"** - יש אחד שמכסה את עצמו במגבת לצניעות, הוא מכוסה אבל המגבת יכולה ליפול מעליו, ואז גופו יתגלה, אבל יש אחד שלובש את הבגד, את המכנסיים ואת החולצה, הבגד לא ייפול מעליו. בהתחלה אור ה' רק מקיף אותך, אבל אחר כך אור ה' מתלבש בך. לכן אין מה להתפלא שמי שמתקרב לצדיקי אמת, שכל חייהם רק תורה, הוא מתרפא מכל חולי. **מסופר על רבי יואל סירקיש**, בעל ה'בית חדש', שהיה ידוע שכל מי שנכנס לתוך ארבע אמותיו היה מתרפא מיד. איך דבר זה היה קורה? מי שלומד תניא מבין שנכון שהב"ח זכה לזה, אבל גם כל אחד יכול לזכות לזה, אם הוא ילמד כמו הב"ח, כלשון התניא כאן - ואור ה' ממש מקיפה ומלבישה מראשה ועד רגלה. לכן כתב **הרמב"ן** באיגרת לבנו הקדוש - והוי זהיר לקרות בתורה תמיד אשר תוכל לקיימה, וכאשר תקום מן הספר תחפש באשר למדת, אם יש בו דבר אשר תוכל לקיימו.

בעצם מה שמלמד אותנו האדמו"ר הזקן הוא שעל ידי הלבושים של הנפש שהם **מחשבה, דיבור ומעשה של מצווה או תורה**, כל עשר הבחינות של חב"ד חג"ת נהי"מ - חוכמה בינה דעת, חסד גבורה תפארת, נצח הוד יסוד ומלכות - של הנפש האלוקית, הם איתך מכף רגל ועד ראש, והם שומרים עליך בגשמיות וכל שכן ברוחניות.

שאלות ותשובות

הגאון רבי ברוך שרגא שליט"א

שאלה: יש לי ברוך ה' שבע בנות, ואני רוצה שייוולד לי בן כדי לקיים מצוַת 'פרו ורבו'. איזו תפילה אפשר להתפלל כדי שיהיה לי בן?

תשובה: אדם שרוצה לזכות לילדים, כתוב במסכת **דרך ארץ זוטא** "הוי זהיר בכבוד אשתך, שלא תהיה עקרה". וכך כתב **הנודע ביהודה** שהחיבה והאהבה שאדם מעניק לאשתו הן סגולה להולדה.

והמכבד את אשתו זוכה לעשירות, ועל ידי זה זוכה לבנים זכרים, כי **'ברכה'** גימטריה **'זכר'**. והגמרא אומרת במסכת שבועות (יח:): אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: **כל המבדיל על היין במוצאי שבתות הויין לו בנים זכרים**, רבי יהושע בן לוי אמר: בנים ראויין להוראה.

וכתוב **במדרש תנחומא** שעל ידי שאדם זהיר במצוַת ציצית זוכה לבנים. והסביר **הבן יהוידע** את הקשר בין בנים לציצית, שבכל ציצית יש ארבע כנפות, ובכל כנף יש חמישה קשרים וארבע חוליות וארבעה חוטים, והכול ביחד עולה 52, כמספר **'בן'**.

וכל מי שהוא עניו ושפל זוכה לבנים זכרים, וסימנך "שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ, **זָכַר** לָנוּ".

ומי שיש לו אות ה' בשם שלו, זה מסוגל שיזכה לבנים זכרים. וידוע כי לאות ה' יש אפשרות לשנות את המזל (זוהר), כי העולם נברא ב־ה', כמו שכתוב (בראשית ב, ד) "אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם", ודרשו רבותינו (בראשית רבה פרשה יב) ב־ה"א בראם. וזה מה שכתוב (בראשית מז, כג) "הֵא־לָכֶם זֶרַע וְזָרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה", על ידי הה"א, יהיה להם זרע.

וכל הסגולות האלו טובות, **אבל אין דבר יותר טוב מהתפילה, ובפרט אם נוסף לזה הוא גם הולך לבקש ברכה מצדיקי הדור, "כי צדיק גוזר והקב"ה מקיים"** (מועד קטן טז:), **ואפילו אם יש גזֵרה על ידי הקב"ה, יש כח ביד הצדיק לבטלה.**

ולכן הרוצה לזכות לבנים זכרים יקיים את כל מה שהזכרנו, ובעיקר יתפלל לה' יתברך, ויזכה לבנים זכרים צדיקים, אמן.

השבת

קדוש יום שבת

מִזְמוֹר לְדָוִד, יְיָ רֹעִי לֹא אֶחְסָר: בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי, עַל מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב, יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי, שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: תַּעֲרֹךְ לְפָנַי שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי, דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: אַךְ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל יְמֵי חַיָּי, וְשַׁבְתִּי בְּבֵית יְיָ לְאֹרֶךְ יָמִים:

אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְיָ מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ. מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל יְיָ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְיָ דִּבֵּר:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ עַל כֵּן בֵּרַךְ יְיָ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

(ואומר הש"ץ) **סַבְּרִי מָרָנָן** (ויענו) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

עצות והדרכות בעבוד

שאלות ותשובות

הראש"ל הגאון **רבי יצחק יוסף** שליט"א

שאלה: ישראל שיש לו מונית, האם מותר לו להשכירה לגוי מערב שבת?

תשובה: מותר, ואף שהגוי ממשיך לעבוד ולהסיע בשבת, כל שהדרך במונית היא באריסות, הכול יודעים שהגוי אדעתא דנפשיה קעביד (על דעת עצמו הוא עושה, וקיימא לן אין אדם מצווה על שביתת כליו).

ואף שיש למונית מספר הידוע כמספר של יהודים, אין לחוש בזה למראית העין, שיאמרו שלוחו של ישראל הוא, שכל שהדרך לעשות כן באריסות, אין לחוש בזה למראית העין. וצריך לשלם לו השכר בהבלעה. **ובמקום שיש חשש שיסיע ברכב זה יהודים בשבת, כגון שהוא עובד במקומות שגרים שם יהודים, יש להחמיר בזה.** אבל אם עובד בעיר שדיריה הם נוכרים, יש להקל כאמור.

שאלה: האם מותר לכוון מערב שבת שעון מעורר, והשעון יצלצל בשבת? ואם מותר, האם אפשר להפסיק את הצלצול בשבת?

תשובה: מותר לכוון, אף שהשעון יצלצל וישמיע קול בשבת, ובשבת עצמה כשהשעון מצלצל, אם השעון פועל על ידי סוללה, נכון מאוד להחמיר שלא להפסיק את הצלצול. **אבל בשעון הפועל על ידי קפיץ, מותר להפסיק בשבת את הצלצול על ידי לחיצה על כפתור.** ובשעון מעורר כזה, אף אם היה סגור מערב שבת, ורוצה לפותחו ולהרים את הכפתור כדי שיצלצל בשעה המיועדת לעוררו, יש להתיר לעשות כן. וכן אם שכח למלא את הצלצול (למתוח את הקפיץ) בשעון המעורר מערב שבת (בשעון קפיץ), מותר למלאו בשבת כדי שיצלצל לעוררו.

הראש"ל הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל

יזכור לו יום המיתה

מובא בפרקי אבות (ג, א): "הסתכל בשלושה דברים וכו' ולאן אתה הולך וכו' ולפני מי אתה עתיד" וכו', וכן אמר התנא (שם ב, י): "ושוב יום אחד לפני מיתתך". ופירשו שם שהכוונה היא שיזכור תמיד את יום מותו, ושכל יום הוא זמן גבול המיתה, והוא מה שרמז באומרו: **"מול סוף"** (דברים א, א) שיהיה למול עיניו סוף אדם ותכליתו (אור החיים שם).

הרב הגאון חכם נתן סאלם זצ"ל היה מנהל תלמוד תורה 'מגן דוד' ברחוב דוד ילין בירושלים. הוא היה צדיק, ירא שמיים וגבאי נאמן, עד שרבים מאנשי חו"ל היו מעבירים דרכו את כספי התרומות, כי ידעו שהוא ממלא את תפקידו בנאמנות

יום אחד, בהיותו בתלמוד תורה, לא חש בטוב. הזמינו לו בבהילות אמבולנס, ואנשי ההצלה קבעו שלא נשארו לו אלא כמה רגעים לחיות. **האדמו"ר מגור** זצוק"ל, שגר בקרבת מקום, שמע על מה שאירע, ובא לראות כיצד נוהג אדם ירא שמיים כמה דקות לפני מותו. אני עצמי עליתי איתו לאמבולנס. חכם נתן פנה אליי ומסר לי דו"ח על הכספים שהופקדו אצלו. התחיל למנות את הכספים המופקדים במקומות שונים ששייכים לאלמנות וליתומים, ורק לבסוף הזכיר שיש לו סכום כסף ששייך לו אישית.

ואחר כך ברוך ה' הבריא חכם נתן, ושאלתי אותו: מדוע אמרת לי על הסכום ששייך לך אישית רק בסוף? הסביר לי שהוא הרגיש שהוא עומד להחזיר את נשמתו לבוראו, ולכן היה מוכרח להודיע לי תחילה על כספי הצדקה שהופקד עליהם, ורק בסוף לספר על הכספים שלו, כי חשש שאם יעסוק בהם תחילה לא יספיק לסיים את דבריו, וכך עלולים היו לחשוב שכל הכספים שברשותו הם שלו. לכן התחיל בכספי הצדקה, ורק לבסוף מנה את כספו שלו.

האדמו"ר מגור זצ"ל שמע את השיחה והתפעל מאוד. **אמר שכך נראה יהודי אמיתי דקות ספורות לפני מותו.**

המשנה באבות אומרת (ג, א): "דע מאין באת, ולאן אתה הולך, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון... לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון - לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה".

באה המשנה ללמדנו שביום הדין עומד האדם בעצמו בדין, ולא יוכל לשלוח שום שליח לדון בענייננו. **זהו "לפני מי 'אתה' עתיד ליתן דין וחשבון".**

כשישבתי בבית הדין, תבע אדם אחד מוסד גדול. טענתו הייתה שהמוסד שילם לו עבור אמירת קדישים לנפטרים גלמודים, ושכרו נקבע בלירות. ואולם כאשר עברו בישראל למטבעות של שקלים, לא רצה מנהל המוסד לשלם לו במטבע החדש.

המנהל היה נחוש בדעתו שלא להיכנע לתביעת אותו אדם, ושלח תשעה עורכי דין כדי להגן על המוסד. עורכי הדין דיברו והאריכו, ואותו אדם עמד בצד ולא ידע מה לעשות ומה לענות. ביקשתי שיבוא בעל המוסד בעצמו ללא עורכי הדין שלו. נימקתי זאת בכך שכתוב באבות: "ולפני מי **אתה** עתיד ליתן דין וחשבון" - אתה ולא עורכי דינך. הרגשתי שיש פה דין מרומה, כדברי הפרישה (חושן משפט א, ב) "שהדיין האמיתי צריך לדמות בליבו בכל דין שיבוא לפניו כאילו הוא דין של רשעים לחשדם שמא יש בו צד עורמה בטענותיהם וראיותיהם".

ביקשתי משמש בית הדין שיקבע את הדיון בסוף רשימת הדיונים באותו יום. מנהל המוסד הגיע והמתין זמן רב, כשזמנו דוחק מאוד. כשסוף סוף נכנס, שאלתי אותו: מדוע הינך נוהג כך עם אותו עני? מתוך דבריו הבנתי כי יצא המרצע מהשק ושאשת העני אמרה לאשתו (של המנהל) שבעלה אינו ראוי להיות מנהל ובעלה טוב ממנו, **אלא שהמזל גורם, ומשום כך הוא התעקש וסירב להעלות לו את שכרו.**

מיד הזמנתי את אשת העני, ואמרתי לה: ראי מה עוללת! לכי מיד לאשתו של המנהל ושבחי את המנהל בפניה. אמרי לה שגם היא אשת המנהל ראויה לכך וכדו'. לאחר מכן שוב הזמנתי את המנהל, והוא מיד אמר שהוא מוכן להעלות את משכורתו של אותו העני ללא שום ערעורים.

זו מעלתו של העומד בדין בעצמו.

(דברי מרדכי)

תפלה להצלחה מרבי לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל,
לאומרה במוצאי שבת שלוש פעמים:

אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב. שְׁמֹר וְהַצֵּל אֶת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲחוּזֵיךָ מִכָּל רָע. לְמָעַן שָׁם תְּהִלָּתֶךָ, הָגֵה שִׁשַּׁת קְדֻשַּׁת הָאֲהוּבָה שַׁבָּת, וְיִהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּכָּא עָלֵינוּ הַשְׁבּוּעַ הַבָּא לְאֻמָּתְךָ שָׁלוֹם, לְאֻמּוֹת חֲכָמִים, לְאַהֲבַת הָבְרִים, לְדִבְקוּת הַבּוֹרֵא בָּרוּךְ הוּא, לְהַאֲמִין בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר עִקָּרִים שֶׁלָּךְ, וּבְנֹאֲלָה קְרוֹבָה בְּתוֹרָה בְּיָשְׁנוֹ, וּבְתוֹרַת חַטָּתִים, וּבִנְבוּאַת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה הָנוֹתֵן לְיִשְׂרָאֵל בַּת, תֵּן כֹּחַ גַּם לְיַלְדֵיךְ רְחוּטֵיךְ הַיְהוּדִים, לִהְיוֹת שְׁמֵךְ וְלַעֲבֹד אוֹתָךְ לְבַדֶּךָ, וְהַשְׁבּוּעַ הַבָּא, יָבוֹא עָלֵינוּ לִבְרִיאוּת וְלִטּוּב, וְלִהַצְלָחָה וְלִבְרָכָה וְלִחְסֶד, וּלְבָנֵי חַיֵּי וּמְזוֹנֵי, לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְנֹאמַר אָמֵן:

רִאשׁוֹן לְצִיּוֹן הִנֵּה הִנָּם וְלִירוּשָׁלַיִם מְבַשֵּׂר אֶתֵּן:

אַל תַּשְׁמִיחִי אוֹיַבְתִּי לִי כִּי נָפַלְתִּי קַמְתִּי. כִּי אֵשֵׁב בַּחוֹשֶׁךְ יְיָ אוֹר לִי: לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂוֹן וִיקָר:

וכתיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וַיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יִהְיֶה עִמָּנוּ תָּמִיד:

וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְיָ: כֵּן נִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱ־לֹהִים וְאָדָם:

קוּמִי אוֹרִי כִּי בָא אוֹרֵךְ. וּכְבוֹד יְיָ עָלַיִךְ זָרַח: כִּי הִנֵּה הַחֹשֶׁךְ יְכַסֶּה אֶרֶץ וַעֲרָפֶל לְאֻמִּים, וְעָלַיִךְ יִזְרַח יְיָ וּכְבוֹדוֹ עָלַיִךְ יֵרָאֶה:

רת ה' מגדולי ישראל

שאלות ותשובות

הגאון רבי אהרון בוטבול שליט"א

שאלה: האם מספיק שעולה לתורה יקרא בלחש רק שלושה פסוקים? ומה הדין אם העולה אינו יודע לקרוא בכלל?

תשובה: כן. אך רצוי שכל עולה יכין את הקריאה שלו, ואם אין העולים יודעים לקרוא - שייתנו לבעל קורא לעלות את כל העליות!

שאלה: האם את האזכרה של יום השנה עושים ביום הפטירה או ביום הקבורה?

תשובה: לגבי הנהגות יום השנה - לפי הקבורה, לגבי האזכרה - לפי הפטירה. **המושג 'אזכרה' הוא שני דברים: 1.** לעורר את החיים, שביום זה יש מידת הדין על כל המשפחה, ועל המשפחה להתעורר ולסלק מעליה את מידת הדין. **2.** מידת הדין מתוחה ביום זה על הנפטר, ולכן צריכים ביום הפטירה לומר תהילים, אלפא ביתא, משניות, קדישים וברכות כדי להעלות אותו ממידת הדין, וחשוב לעשות זאת ביום הפטירה ולא ביום הקבורה.

שאלה: האם יש תשלומים לסעודה ראשונה בשבת?

תשובה: יש תשלומים. רופא או חייל שהיו במשמרת כל הלילה ולא יכלו לאכול סעודה - יאכלו שלוש סעודות בַּיום.

שאלה: מכשיר בשם Keeper שהוא כמו ארון חימום, האם מותר להשתמש בו בשבת?

תשובה: "הטמנה" פירושה שהדבר המטמין נוגע ישירות בסיר (ללא הפסק של אוויר), אך בארון חימום יש הפסק של אוויר ולכן לא נקרא הטמנה ומותר להשתמש בו. אם יש בפנים אוכל שאינו מבושל כל צורכו (כג'חנון של התימנים) - **יש עם זה בעיה, כי בפתיחה והסגירה מזרזים את הבישול.** לכן יש גם להקפיד שהחמין יהיה מבושל כל צורכו, אחרת יהיה אסור לפתוח ולסגור את הארון עד זמן האכילה.

הגאון רבי אהרון יהודה לייב שטיינמן זצ"ל

הכבוד מוציא מהעולם

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן" (במדבר טז, א).

מצינו שכשמינה משה את בצלאל לעשות את כלי המשכן, אמר: "רְאוּ קָרָא יְיָ בְּשֵׁם בְּצַלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמַטֵּה יְהוּדָה". ומדוע אמר זאת? העם לא יאמינו שה' קרא בשם בצלאל? ומובא במדרש שהיו ישראל חושדים במשה שהוא ממנה את קרוביו, ובצלאל היה בן מרים אחות משה, לכן אמר "רְאוּ קָרָא יְיָ" אף כי רק חשדו ולא הביאו לידי מחלוקת. וגם קורח לא עשה אז מחלוקת, ומדוע כאן גרם לכך? הן אדם גדול היה, שהרי התורה אינה מזכירה שחטא לפני כן?!

אלא שלקורח הייתה נגיעה של כבוד בדבר, וזהו שגרם למחלוקת, **כי הוא חשב שזה לשם שמיים, וראה בנבואה שממנו יצאו שמואל ומשמרות לוויים וחשב שהוא הצדיק,** ולא כל אדם קטן זוכה לנבואה. ובא אל משה בחוכמה כאילו כוונתו שלא לגזול מאלמנה את שדה וכבשתה. **רש"י שואל** למה נכנסו ראשי הסנהדראות במחלוקת, ומתרץ כי היו חטאים בנפשותם, אבל קורח שפיקח היה - מה ראה לשטות זו?

אלא שהכול מפני נגיעה של כבוד, וראה ששלשלת יוחסין יוצאת ממנו, אם כן ודאי זו מחלוקת לשם שמיים והוא הצדיק. אנו רואים מכאן שרק מפני שמץ של כבוד כפר בה', בתורה ובמשה וירד מאוד במעלות, כי לפני כן היה גדול וצדיק, וכשנכנס במחלוקת ירד מעלה אחת ועבירה גוררת עבירה, הקהיל ראשי סנהדראות ודבר עימם ליצנות כל הלילה בנוכחות עם ועדה ולפני פתח אוהל מועד, וירד מדחי אל דחי. וכל זה מקצת הנאת כבוד, נדע עד כמה להיזהר מזה

(כאיל תערוג)

הגאון רבי אלימלך בידרמן שליט"א

במעלת כיבוד הורים

הנה דרכו של סבי הקדוש **הרמ"מ מלעלוב** זצ"ל לשהות במשך 'תשעת הימים' בירושלים, ובליל תשעה באב היה מנהגו להביט אל מקום המקדש. באחת השנים (תשכ"ה) הלך אבי עם אביו האדמו"ר מלעלוב לישיבת 'בית אברהם' סלונים, כי באותן השנים היו יכולים לראות את מקום המקדש מהגג שם. בהגיעם, כבר הורה השעון על השעות הקטנות של הלילה, וכל בחורי הישיבה כבר נמו את שנתם.

אבי פגש באחד מחשובי הבחורים, הגאון **רבי אברהם רובין** שליט"א, ושאל אותו: "היכן אוכל לקבל את המפתח של הגג? אבי האדמו"ר מלעלוב נמצא כאן עימנו וברצונו לעלות הגגה". אמר לו הבחור, אינו תחת ידי, והכול ישנים כאן, כאשר הינכם רואים. אך אבי, שמצות כיבוד אב הייתה אצלו ממש כ'עשרת הדיברות', חמורות שבחמורות, **לא הסכים לקבל 'תירוצים', והחליט לעשות ככל אשר יצטרך כדי שהמפתח יגיע לידו תיכף ומיד,** אך הבחור בשלו: אין לי את המפתח, ואיני יכול להעיר אף אחד מהבחורים!

לא עברו כמה רגעים, והנה נפתחת אחת מדלתות חדרי השינה, וממנה יוצא בחור... מיד שאלו את הבחור, אולי יש לך מפתח של הגג? והלה מוציא מכיסו על אתר את המפתח ... **וכה סיפר:** הבחור הממונה על המפתח איננו נמצא כעת כלל בישיבה, שכן נסע לביתו, **אלא שלפני יומיים עשה הלה סדר בחפצים שבכיסיו, אשר כבדו עליו מרוב משקל חפצים שהיו בו, ומסר לי את המפתח ועוד כמה חפצים שאשמור עליהם עבורו.**

ומדוע יצאתי מחדרי באישון ליל? כי זה זמן רב שהנני מתהפך על משכבי מבלי יכולת להירדם, והחלטתי כעת לצאת מעט מהחדר...

ומלבד מה שיש לראות כאן נפלאות ההשגחה הפרטית, עד כמה הקב"ה משגיח על עולמו להמציא לכל אחד את צרכיו, עוד נלמד לכיבוד אב ואם שהקב"ה מסייע לכל הבא להיטהר - אחרי שהיה מוכן למסירות נפש בעד כך, והכינו לו הכול מן השמיים למען יוכל להוציא לפועל את הנצרך.

(כיבוד אב ואם)

ההבדלה

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

אָנָּא יְיָ הוֹשִׁיעָה נָּא (פעמיים).

אָנָּא יְיָ הַצְלִיחָה נָּא (פעמיים).

הַצְלִיחָנוּ. הַצְלִיחַ דַּרְכֵּנוּ. הַצְלִיחַ לְמוּדֵינוּ. וְשַׁלַּח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. כִּדְכְתִיב: יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ. וּצְדָקָה מֵאֱ־לֹהֵי יִשְׁעוֹ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה. וְשָׂשׂן וְיֹקֶר: וְכְתִיב: וַיְהִי דָוִד לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל. וְיְיָ עִמּוֹ: כֵּן יְהִיה עִמָּנוּ תָּמִיד:

סַבְרִי מָרָנָן. (ישונים: לְחַיִּים).

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא עֲצֵי (עשבי) (מיני) בְּשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל וּבֵין אוֹר לְחֹשֶׁךְ וּבֵין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים וּבֵין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

שיעור תורה לשבת

הגאון רבי **דב יפה** זצ"ל
מתוך הספר: 'לעובדך באמת'

חטא קורח ועדתו

"הקנאה והתאווה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם"

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם... וַיָּקֻמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וַאֲנָשִׁים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמָאתָיִם נְשִׂיאֵי עֵדָה קְרוּאֵי מוֹעֵד אַנְשֵׁי שֵׁם. וַיִּקָּהֲלוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ אֲלֵהֶם רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם יְיָ וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קְהַל יְיָ" (במדבר טז, א-ג).

קורח, שהיה מנושאי הארון והיה בעל רוח הקודש (שידע שעתיד לצאת ממנו שמואל הנביא, כמבואר בתנחומא קורח סימן ה), גייס 250 ראשי סנהדראות, ויצאו במחלוקת קשה נגד משה רבינו ואהרון הכהן, והאשימו אותם שהם מתנשאים על קהל ה'.

מובא בירושלמי (סנהדרין פ"י, ה"א): "באותה שעה אמר קורח, אין תורה מן השמיים, ולא משה נביא ולא אהרון כהן גדול".

המדרש מספר שקורח בדה מליבו מעשים של ליצנות שלא היו ולא נבראו, להראות שאי אפשר לחיות על פי התורה הקדושה שמשה רבינו מסר לעם ישראל (כדרך המשכילים של ימינו, שמתלוצצים ומוציאים דיבה בעיתוניהם על התורה הקדושה ועל החרדים לדבר ה', כדי להראות שאי אפשר לחיות על פי התורה).

וכה היו דברי קורח לאנשים שנאספו סביבו: "בשכנות אליי גרה אלמנה ענייה, ולה שתי בנות, וכל רכושה היה שדה אחד קטן שממנו התפרנסה היא ושתי בנותיה. התחילה אותה אלמנה לחרוש השדה שלה. אמר לה משה, היזהרי שלא תחרשי בשור וחמור יחדיו, שכך ציווה הקדוש ברוך הוא: **'לֹא תַחֲרֹשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו'** (דברים כב, י). וכשבאה לזרוע אמר לה משה, היזהרי שלא תזרעי שדך כלאיים.

באה לקצור אמר לה משה, היזהרי להניח לקט, שכחה ופאה. באה לשים הדגן באוצר, אמר לה משה, עלייך לתת תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני. ועשתה האלמנה ככל אשר ציווה לה משה.

וכשראתה כך אמרה האלמנה, לא כדאי לי להחזיק שדה ולהתחייב בכל הטורח הזה. מכרה את השדה וקנתה שני טלאים כדי להשתמש בצמרם, שתגזוז אותם ומזה יתפרנסו היא ושתי בנותיה. וכשהכבשים עמדו ללדת בא אהרון ואמר לה ליתן לו את הבכורות, שכך ציווה הקדוש ברוך הוא... סבלה האלמנה צערה בדומייה ונתנה לו את הבכורות. אחר כך כשבאה לגזוז את צמרם, שוב בא אהרון ואמר לה, עלייך לתת לי את ראשית הגֵז, שכן אמר הקדוש ברוך הוא **'וְרֵאשִׁית גֵּז צֹאנְךָ תִּתֶּן לוֹ'** (דברים יח, ד). אמרה האלמנה: עד עכשיו נפלתי בפח ולא יכולתי להיפטר, עכשיו אשחוט אותם. כששחטה אותם, שוב בא אהרון ואמר לה: תני לי את הזרוע והלחיים והקיבה. אמרה האלמנה: אני רואה שגם בשחיטתם לא נפטרתי מהם, אם כן אעשה הכול חרם ונראה מה יאמר. כשעשתה הכול חרם בא אהרון ואמר: עכשיו תיתני לי הכול, שכך אמר הקדוש ברוך הוא: **'כָּל חֵרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לְךָ יִהְיֶה'** (במדבר יח, יד). כך נטל ממנה הכול ולא השאיר לה ולשתי בנותיה שום דבר ומתו ברעב. אלו הם המעשים שעשה משה עם אחיו, והם תולים הכול בקדוש ברוך הוא ואומרים שכן ציווה להם הקדוש ברוך הוא, ולא ציווה".

ובאמת, אותם ששמעו את סיפורו של קורח היו יכולים להסיק שאין לסיפורו שחר ודבריו הם שקר וכזב, שהרי כשהיו ישראל במדבר לא היה מקום לא לחרישה ולא לזריעה, כמו שאומר הכתוב (במדבר כ, ה) **"וְלָמָה הֶעֱלִיתָנוּ מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא מְקוֹם זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמּוֹן"**, ואם כן מהיכן היה לאותה אלמנה שדה שחרשה וזרעה אותו ואהרון תבע ממנה את מתנותיה? ועוד שעדיין לא נצטוו על מצווה זו של מתנות. ועוד, הלוא בהיותם במדבר היה יורד להם מָן מהשמיים, אם כן כיצד מתה אלמנה זו מרעב?

הגורם לחטאו של קורח

מה הביא להידרדרותו של קורח לדיוטה כה תחתונה? אומרים חכמינו זיכרונם לברכה (תנחומא א, א) שהסיבה למחלוקתו של קורח על משה הייתה שמשה רבינו מינה את אליצפן בן עוזיאל לנשיא שבט הקהתי **ולא אותו**. "אמר קורח: ארבעה אחים היו אחי אבא... עמרם הבכור - זכו אהרון ובניו לכהונה ומשה אחיו למלכות, מי ראוי ליטול את השנייה, לא השני? **ואני בנו של יצהר** (האח השני) הייתי ראוי להיות על משפחתי נשיא, והוא עשה נשיא את בנו של עוזיאל. **הקטן שבין האחים של אבא, יהא גדול עליי?** הריני חולק ומבטל כל מה שנעשה על ידו, לפיכך הייתה מחלוקתו".

חכמינו זיכרונם לברכה מגלים לנו, שהידרדרותו של קורח נבעה מכך שלא השלים עם העובדה שבנו של **הצעיר** מבין אחי אביו יקבל את נשיאות שבט הקהתי **ויהיה גדול ממנו.**

ואיך הוא פיתה את 250 ראשי הסנהדראות ואת שאר השבטים להצטרף אליו? וכי הוא אמר להם את האמת - שהקנאה באליצפן בן עוזיאל והרצון להיות נשיא הם שהביאו אותו לחלוק על משה ואהרון?

אומר הרמב"ן (במדבר טז, א, ה): "והקרוב, כי היו אלה הנקהלים כולם בכורות, כי על כן חרה להם על הכהונה שניטלה מהבכורים וניתנה ללוויים... כי קורח כדי לאסוף עליו העם, היה **מפתה לכל השבטים כי לכבודם רוצה להחזיר העבודה לבכוריהם**, כאשר אמר (במדבר טז, ג) **'כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים'**. ומשה בחוכמתו גילה מצפון ליבו לכל העם, **כי הוא על כהונתו צועק".**

כשאנו רואים בעל מחלוקת שצועק על צדק ועל טובת הציבור וכדומה, לא כדאי למהר להאמין בטהרת ליבו, אלא צריך לחפש את התועלת שיש לו מהמחלוקת.

זמירות לשבת

כִּי אֶשְׁמְרָה שַׁבָּת אֵ-לִי יִשְׁמְרֵנִי,
אוֹת הִיא לְעוֹלְמֵי עַד בֵּינוֹ וּבֵינִי:

אָסוּר מְצֹא חֵפֶץ עֲשׂוֹת דְּרָכִים, גַּם מִלְּדַבֵּר בּוֹ דִּבְרֵי צְרָכִים.
דִּבְרֵי סְחוֹרָה אוֹ דִּבְרֵי מְלָכִים, אֶהְגֶּה בְּתוֹרַת אֵ-לִי וְתַחְכְּמֵנִי:

בּוֹ אֶמְצָא תְּמִיד נוֹחַ לְנַפְשִׁי, הִנֵּה לְדוֹר רִאשׁוֹן נָתַן קְדוּשִׁי.
מוֹפֵת בְּתֹם לֶחֶם מִשְׁנֶה בַּשִּׁשִּׁי, כֻּכָּה בְכָל שִׁשִּׁי יִכְפֹּל מְזוֹנִי:

רֶשֶׁם בְּרִית הָא-לִי חֹק אֶל סְגֻלָּיו, בּוֹ לַעֲרֹךְ לֶחֶם תָּמִיד לְפָנָיו.
עַל כֵּן לְהִתְעַנּוֹת בּוֹ עַל פִּי נְבוֹנָיו, אָסוּר לְבַד מִיּוֹם כִּפּוּר עֲוֹנִי:

הוּא יוֹם מֻכְבָּד הוּא יוֹם תַּעֲנוּגִים, לֶחֶם וְיַיִן טוֹב בָּשָׂר וְדָגִים.
הַשְּׂמֵחִים בּוֹ הֵם שִׂמְחָה מַשִּׂיגִים, כִּי יוֹם שִׂמְחוֹת הוּא וְתִשְׂמְחֵנִי:

מַחֲלַ מְלָאכָה בּוֹ סוּפוֹ לְהִכָּרֵית, עַל כֵּן אֲכַבֵּס בּוֹ לִכְבִי בְכוֹרִית.
אֶתְפַּלְּלָה לְפָא-לִי עַרְבִית וְשַׁחֲרִית, מוּסָף וְגַם מִנְחָה הוּא יַעֲנֵנִי:

נְגִילָה הַלְלוּיָה נְגִילָה,
בָּא זְמַן הַגְּאֻלָּה.

א-לִי שֹׁ-דַּי קַבֵּץ נִדְחֵי יְדִידַי.
וְגֵרֹשׁ מְשַׁנְאַי, נַפְשִׁי בָּהֶם גְּעָלָה:
נְגִילָה הַלְלוּיָה וכו':

שְׂלַח לִי בֶן יִשַׁי גּוֹאֲלִי.
וּבְנֵה לִי בֵּית הִיכָלִי, בְּאוֹרִי עֲשֵׂה כְלָה:
נְגִילָה הַלְלוּיָה וכו':

רַחֲמָן חוּס עַל עַם לֹא אִלְּמָן.
וּשְׁלַח לָהֶם צִיר נֶאֱמָן, יְכַשֵּׁר עִם סְגֻלָּה:
נְגִילָה הַלְלוּיָה וכו':

חֲזַק זְכוֹר זֶרַע יִצְחָק. וְקַבְּצֵם מִמֶּרְחָק,
וְנִסְדַּר שִׁיר וְתִהְלָּה:
נְגִילָה הַלְלוּיָה וכו':

לעילוי נשמת
משה סבג בן **מסעודה** ז"ל
ניסים בן **עליה**
מור יוסף ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
רוזה בת **סניורה** ז"ל
נלב"ע כ"ג שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ויטוריו בן **מיסה רבא** ז"ל
אינס בת **מזל רבא** ז"ל
ריימונד אמסלם בת **עזיזה** ז"ל
תנצב"ה

פרשת השבוע

הקנאה התאווה והכבוד מוציאים את האדם מן העולם

"הקנאה, התאווה והכבוד מוציאים את האדם **מן העולם**".

יש מפרשים שהם מוציאים את האדם **גם מן העולם הזה וגם מן העולם הבא.**

ויש מפרשים: "מוציאים את **האדם** מן העולם" - מוציאים את **האדם שבו** מן העולם, וכפי שרואים בחוש, שישנם שמאבדים את כל מעלתם וכבודם בשעה שאש הקנאה בוערת בהם.

המסילת ישרים (בפרק יא העוסק בפרטי מידת הנקיות) מפליא לתאר את סוגי הקנאה השונים שלוקים בהם בני אדם **ואת ההפסד שהקנאה גורמת להם עצמם:** ישנם שסכלותם כה רבה עד שאם רואים לחברם איזה טובה, זה גורם להם צער עד שאפילו אינם יכולים ליהנות מהטובות שיש בידם, ועליהם נאמר (משלי יד, ל) "וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה" - כל טובה שיש לחבירו מכאיבה לו.

מישהו סיפר לי שהיה עֵד למחזה: אישה עמדה בתור בבנק כדי לסדר דברים שלוקחים זמן רב, ונתבקשה על ידי אישה אחרת להקדים אותה בתור משום שהיא ממהרת מאוד והיא צריכה לסדר משהו שלוקח זמן מועט בלבד. ענתה לה האישה: "זה התור שלי ואינני מוכנה לוותר. **לי רע, ואני רוצה שגם לאחרים לא יהיה טוב**". היהודי שהיה עֵד למחזה היה מזועזע מכך שישנם אנשים שכלל אינם מתביישים בקנאתם וכלל לא טורחים להסתירה.

סוג נוסף של אנשים מונה **המסילת הישרים**, שאינם מצטערים וכואבים כל כך בטובת חבריהם, אך אף על פי כן ירגישו בעצמם איזה צער ולפחות יתקדר רוחם בראותם אחד, שאינו נמנה עם אוהביהם המובהקים, עולה באיזו מעלה יתֵרה, וכל שכן אם הוא מאותם אשר אין לו אהבה רבה עימם... וכל שכן אם בעל אומנותו מצליח יותר ממנו.

מוסיף המסילת ישרים שמצוי שאנשים יאמרו בפיהם שהם שמחים בטובת זולתם, אך האמת היא שליבם רעה בקרבם, "והוא דבר יארע על הרוב ברוב בני האדם, כי אף על פי שלא יהיו בעלי קנאה ממש אומנם לא ניקו ממנה לגמרי".

קנאה נובעת מסכלות וחוסר ידיעה

ואף שכפי שנאמר, רוב בני אדם אינם נקיים מקנאה, צריך לדעת שהקנאה אינה אלא סכלות ונובעת אך ורק מחסרון ידיעה:

ראשית, הקנאה אינה מביאה למקנא שום תועלת, שהרי היא אינה גורמת שום נזק למי שהוא מתקנא בו, ולמקנא היא גורמת רק כאב לב.

כתוב במשלי (יד, ל): "חַיֵּי בְשָׂרִים לֵב מַרְפֵּא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה".

מפרש רבינו בחיי (כד הקמח' אות ק): כאשר יקנא האדם במי שיש לו עושר ונכסים, כל ימיו יהיו חולי ומכאובים, אך מי שיש לו 'לב מרפא', דהיינו לב טוב (לב טוב מכונה "לב מרפא", משום שלב טוב מביא רפואה ורטייה לכל איבריו) ואין בליבו קנאה על חבריו, יינצל מכל הנזקים הללו ויחיה חיי שלווה.

ועוד, אומר הרמח"ל: "לו ידעו ולו יבינו כי אין אדם נוגע במוכן לחבירו אפילו כמלוא נימה, והכול כאשר לכול מה' הוא, כפי עצתו הנפלאה וחוכמתו הבלתי נודעת, הנה לא היה להם טעם להצטער בטובת רעיהם כלל".

שוטה שבעולם, וכי חושב אתה שאך מקרה הוא שחבֵרך קיבל כישרונות יותר טובים משלך, או שעשה שידוך יותר מוצלח? הלוא הכול מה' הוא, כפי עצתו הנפלאה וחוכמתו הבלתי נודעת. וכי חכם אתה יותר מהקדוש ברוך הוא? האם אתה יודע טוב ממנו מה כדאי שיקבל כל אחד?!

דברים אלו נוגעים לכל אחד מאיתנו. הקדוש ברוך הוא קבע לכל אחד ואחד לאֵילוּ הורים הוא ייוולד, אֵילוּ כישרונות יהיו לו, אֵילוּ כֹחות נפש הוא יקבל וכדומה. **הקדוש ברוך הוא בחוכמתו נתן לכל אחד ואחד את כל הכלים שהוא זקוק להם כדי למלא את התפקיד שהוא יַעֲד עבורו, כך שאם הוא יעשה מה שביכולתו בהתאם לכֹחות שקיבל, הוא יגיע לפסגת ההצלחה וממילא אין לו שום סיבה לקנא בזולתו.** אם יעשה את מה שהוא יכול זה הכי חשוב. לאף אחד אין מה לקנא באחר, הכול בצדק ובמשפט. הקדוש ברוך הוא בחוכמתו אשר אין לה גבול יודע בדיוק איזה תפקיד לתת לכל אחד ואחד ומַהם הכלים הדרושים לו כדי למלא את תפקידו בעולם.

ישנם שכאשר רואים מישהו שמצליח מאוד, הם מנחמים את עצמם שמסתמא יש לו גם כמה וכמה צרות שלא ידועות ברבים. אך על פי מה שלמדנו מדברי המסילת ישרים, **המבט הנכון הוא שכלל לא צריך לחפש נחמה על הצלחתו של השני, כי אין שום סיבה להיות בצער, שהרי אין אדם נוגע במוכן לחבירו אפילו כמלוא נימה, והכול מה' הוא, כפי עצתו הנפלאה וחוכמתו הבלתי נודעת.**

קנאה בירא'ת ה' - קנאה חיובית

ישנה רק קנאה **אחת טובה. שלמה המלך אמר** (משלי כג, יז): **"אַל יְקַנֵּא לִבְּךָ בַּחַטָּאִים כִּי אִם בְּיִרְאַת יְיָ כָּל הַיּוֹם"** - בהצלחת חטאים אין סיבה לקנא, ההצלחה שלהם היא ארעית.

במה כן תקנא? **"כִּי אִם בְּיִרְאַת יְיָ כָּל הַיּוֹם"**, אם אתה רואה מעלות רוחניות אצל אחרים, עליך לרצות ולשאוף שגם לך יהיו מעלות אלו ולחפש דרכים לקנותן. אם אנו רואים בחורים בישיבה שלומדים בהתמדה, שמתפללים בכוונה, שמדקדקים במצוות שבין אדם למקום ובין אדם לחבירו, עלינו לרצות להיות מעוטרים גם כן במעלות אלו ולחפש דרכים לקנותן.

הגה"צ רבי אבא שלום שבדי
מנהל"י תומכי תמימים

הגה"צ רבי אהרון קוטלר
ראש ישיבת "מקור ברוך" בארה"ב

הגה"צ רבי אלעזר אבוחצירא
הסבא מלניך

הגה"צ רבי חיים חזבאדה
ראש ישיבת "עטרת חיים"

הגה"צ רבי יצחק גלעסקר
ראש ישיבת "עטרת ירוחם"

הגה"צ רבי ציון חביב ברכה
משגיח ישיבת "עטרת שלמה"

הגה"צ רבי רפאל הכהן
מייסד מוסדות "אור החיים"

זמירות לשבת

חֲבִיבִי,
יְ-ה חֲבִיבִי,
הָאֵ-ל הַמֶּלֶךְ הָרַחֲמָן.
יִשְׂלַח מְשִׁיחוֹ הַנֶּאֱמָן, הַנֶּאֱמָן:

אָב הָרַחֲמָן שְׁמַע קוֹלֵנוּ,
שָׂלֵח בֶּן דָּוִד וְיַגְאֲלֵנוּ.
נְשׁוּב לְצִיּוֹן עִיר קָדְשֵׁנוּ,
וְנִשְׂמַח בָּהּ בְּיַד רָמָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

שָׁמָּה נִתְאַסֵּף בְּעִיר הַבִּירָה,
וּמַחֲדָשׁ יִשְׁמַע קוֹל שִׁירָה.
וְאָז נַרְצֶיךָ אֶת הַמְּנוּרָה,
בְּבֵית שׁוֹכֵן מְעוֹנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

רְאֵה בְּעָנְיֵי יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,
וַהֲשִׁיבֵם נָא לְגִבוּלֶךָ.
וְאָז יִרְאֶה כָּל זְכוּרֶךָ,
שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה:
חֲבִיבִי וְכוּ':

אֵלֶיךָ אֶקְרָא יְ-ה א-ל נוֹרָא א-ל נוֹרָא.
וּפְקֹד גֶּפֶן שָׁהֲעַמִּים זֵרוּהָ יְ-ה, א-ל נוֹרָא.
שׁוּעָתָהּ תְּקַבֵּל א-ל שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, וְתַחֲדֵשׁ שִׂחְרוּתָהּ לְעַד וּלְעוֹלָמִים.
הַלְעוֹלָם תְּזַנַּח עַמְּךָ נֶאֱנָח, צוֹעֵק מִבּוֹר לֹא מָצָא עֶזְרָה, א-ל נוֹרָא, א-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

לְחֶם אֶת הָאוֹיֵב כִּי יִדּוֹ גְּבָרָה, אֲכֹל אֶת פְּרִיָהּ וְעוֹד יָדוֹ לֹא קְצָרָה.
שַׂלַּח בּוֹ חֵמָה זַעַם וּנְקָמָה, יֹאמְרוּ הָעַמִּים שִׁמְךָ נִקְרָא, א-ל נוֹרָא, א-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

מָרוֹם זְכֹר נָא בְּרִית אִישׁ חֲלוֹם חָלָם, הַרְבֵּה אֶת זַרְעוֹ וְתֵן לוֹ שָׁלוֹם עוֹלָם.
נָא רַצֵּה גִּזְעוֹ וְחֹן אֶת זַרְעוֹ, עַד מָתַי יִהְיֶה שָׁם פְּזוּרָה. א-ל נוֹרָא, א-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

הַיְדִיד יִהְיֶה יוֹם בּוֹ מִקְדָּשְׁךָ יְתַכּוֹנָן, יַרְנוּ כֻּלָּם כִּי שָׁכַן עָלָיו הֶעָנָן.
וְשִׁיר וּמִזְמוֹר לְפָנָיו נַגְמוֹר, כִּי יָדָיו עַל הָאוֹיֵב גְּבָרָה. א-ל נוֹרָא, א-ל נוֹרָא:
אֵלֶיךָ אֶקְרָא וְכוּ':

לעילוי נשמת
רגינה כובני
בת **יצחק וג'ולט** ז"ל
נלב"ע כ' שבט ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אברהם הכהן בן **דבורה** ז"ל
נלב"ע כ"ד כסלו
ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
בתיה לוי
בת **נעימה** ז"ל
נלב"ע י"ט תמוז ה'תשפ"א
תנצב"ה

שיעור הלכה למעשה

הרה"ג עידן בן-אפרים שליט"א

כיוון גופו בתפילה – ב

כיוון ידיו

שבת שלום. נמשיך לדבר על כיוון גופו בשעת התפילה. **בשולחן ערוך** כתב שבתפילת העמידה המתפלל יניח את ידיו כפותות על ליבו כאילו הן קשורות, הימנית על השמאלית (שו"ע צה, ג), **פני כף ימין על אחורי כף שמאל** (האר"י בשער הכוונות נט:) **וכיוון שעל התפילה נאמר** (שמות כג, כה) "**וַעֲבַדְתֶּם אֶת יְיָ**" (בבא קמא צב:; בבא מציעא קז:), **צריך שיהיו ידיו זו על זו כעבד לפני רבו** (ספר חרדים כה:, הובא ביפ"ל ח"א אות ה).

ישנן כמה סיבות לכך שמניח את היד הימנית על השמאלית: דבר ראשון זו **סברה**, הואיל ובכל מקום ימין **חשובה יותר** מהשמאל, או שהוא **רמז להכנעת היצר הרע** הנרמז בצד שמאל (בית יוסף).

על דרך **הסוד**, זהו רמז **להגביר** את מידת הרחמים על מידת הדין (דרכי משה ג), **להמתיק** את הדינים הרמוזים בשמאל עם יד ימין הרומזת לרחמים (שער הכוונות שם). **ויש לכוף** את האגודל **בתוך פיסת היד** (רמ"ק, הובא במשנה ברורה ו, בן איש חי יתרו, ט, כף החיים יב), **דהיינו אגודל ימין תוך פיסת יד ימין, ואגודל שמאל תוך פיסת יד שמאל** (מחצית השקל, הובא בכה"ח שם, וכן הוא בארחות ציון ח"ב ז, יא; אבל ראה ביאורי הפשט הערה יא). **וינהג כן אפילו אם הוא שמאלי, כי הרמז הוא בימין ושמאל של העולם** (שו"ת באר משה ח"ב ה, ח; הגרח"ק בקו' איש איטר אות כ במס' תפילין, הובאו בידי כהן איטר יד ב, ג), **ויעמוד כך עד לאחר אמירת "יהיו לרצון אמרי פי" הראשון, שגם הוא מכלל התפילה** (שו"ע קכב, א) (בן איש חי ש"א בשלח, א).

היום אנשים **אינם עושים כן**, כי יש אומרים שהלכה זו אמורה במקום **שנוהגים לעמוד כן** לפני המלך כשמדברים עימו ושואלים מאיתו צורכיהם, והכול כמנהג המקום (רבי יצחק אבוהב, הובא בב"י סי' צה; משנ"ב ו). **ויש מי שכתב שאין טבעי בני אדם שווים בזה, ויש שקשה עליהם להתפלל באופן זה ומניחים את הידיים על הסטנדר, ואין כלל קבוע בזה, וכל אחד יעשה כפי מה שמוטב לו להתפלל** (ערוך השולחן צא, ז), **בפרט אם מתפלל בסידור בידו ומסייע לו בכוונה.**

אבל לפי **טעם הסוד** תמיד צריך להניח את ידיו על ליבו כאמור, **ואין זה תלוי במנהג המקומות** (כף החיים יג, וכן בבא"ח יתרו, ט לא חילק. והוסיף הכה"ח שהמתפלל עם סידור בידו, אם אפשר יאחז את הסידור ביד ימינו, וביד שמאלו יכפה האגודל לתוך פיסת היד ויניחנה על הלב), **וגם לפי הפשט אינו מוסכם שזה תלוי במנהג, כל שאינו מתפלל עם סידור** (לטעם הנזכר שתלוי במנהג המקום, אם כן כיום יש להקפיד לא להניח כך את ידיו, אבל הרמב"ם הלכות תפלה פרק ה הלכה ד. והשו"ע שם לא תלו דין זה במנהג המקום, ראה ילקוט יוסף סי' צה, ב ובהערה ד"ה ולפ"ז, וכתב שיש להליץ על המנהג שיש להם על מה שיסמוכו ובפרט כשאוחזים בסידור).

הסרת שערות מאוזניו

בתיקוני הזוהר כתוב שצריך לבער את השערות שעל האוזניים בשעת התפילה, כדי שהמקטרגים העליונים לא יסתמו את שערי השמיעה של קבלת התפילה הנקראים "אוזניים" שדרכם הקב"ה מקבל את התפילות. כי האדם התחתון הוא **דוגמה לאדם העליון**, ואם שערותיו מכסות על אוזניו, מורה למעלה דוגמתו ממש, ששערי שמיעת התפילה וקבלתה **סתומים** (תיקון ע, קכב., במתוק מדבש ג, רצד, והובא בכתר מלכות סוף אות רד). **אדם יכול להתפלל אבל יש מחסום שמעכב את התפילה, המנוי אינו זמין...**

ההקפדה אינה על **כל האוזן** אלא על **פתח חור האוזן שיהיה מגולה** (כה"ח צא, ב; בניהו על התיקונים שם, הובא במשנ"ב 'אליבא דהלכתא' שם הערה ד; חזון איש, כמובא בארחות רבינו א, קיד ד, עז, ושכמדומה כך גם אמר הסטייפלר). **ואמורה דווקא בשערות, אבל אם מכסה את האוזן בטלית או שיש לו בתוכה מכשיר שמיעה, אין לחוש.**

דברים אלו נוגעים למגדלי פאות ארוכות [1] **שחור האוזן מתכסה, וכן אנשים שצומחות להם שערות תוך האוזן** [2]. **ישנם גם אנשים שמגדלים שיער ארוך שמכסה את האוזניים** [3]**... וכן יסלק את השיער שסביב הפה** (כתר מלכות וכה"ח שם).

נענוע גופו

יש שכתבו שנהגו המדקדקים להתנועע בשעה שמתפללים, ככתוב (תהילים לה, י):

1 **פאות ארוכות** - ראה בשו"ת **תורה לשמה** (סימן שפט) שוודאי אם יהיו הפאות ארוכות יותר, עדיף יותר, כדי שיהיו ניכרות, וזהו נוי שלנו שאנחנו מתנאים במצוות. וכן כתב בשו"ת **באר משה** (ה, קלח) שבפאות ארוכות יש הידור מצווה. אם הפאות מסולסלות כמו אצל הרבה חסידים ותימנים, ויורדות בקו ישר ליד האוזן, אין חשש מצד דברי **הזוהר**, וכן בחסידות 'עור' שמעלים ומכניסים את הפאות תחת הכיפה, או אלו שמסובבים את הפאות על האוזן. אבל רבינו **האר"י** ז"ל נהג לחתוך ולקצר במספריים את הפאות כאשר היו יורדות ונכנסות למטה בגבול שערות הזקן, כי משם ולמטה אינו נקרא פאת הראש (שער המצוות כד.). **ומנהג** רבותינו ואבותינו **הספרדים** בדורות הקודמים שלא לגדל פאות ארוכות בצדעיים, וגם על פי הקבלה אין לזה הכרח. ואברכים שנהגו לגדל פאות, וכן לילדיהם, תבוא עליהם ברכה ואין לחוש בזה ליוהרה, אבל אין בזה חיוב מן הדין (קיצור שולחן ערוך ילקוט יוסף יורה דעה סימן קפא, ג), **וכמו שרואים אצל חכמי ישיבת 'פורת יוסף' שלא גידלו פאות** (זולת חלק מהמקובלים כמו רבי עובדיה הדאיה, רבי אפרים הכהן, רבי מרדכי שרעבי, רבי יצחק כדורי, זצ"ל). **וראה עוד בזה בשו"ת יצחק ירנן** (ח"ב יו"ד, ב), **שו"ת וישב הים** (א, יד עמ' רצו ואילך) **ובשיח יצחק** (בצרי, מכות עמ' רסב ואילך).

2 **ולפי זה מותר לקצוץ אותן, ואין לחוש בזה לאיסור "לא ילבש", כי לדברי הזוהר הקדוש תפילתו אינה נשמעת. ומותר לתלוש את השערות, גם לפי הקבלה, כי ההקפדה שלא לתלוש היא בשערות הזקן ולא בשערות אחרות** (ראה שו"ת תורה לשמה סי' רטו וע"ע בשו"ת וישב הים א, יד אות ד ד"ה אלא, עמ' רפט).

3 **אבל ודאי שאין זו דרכה של תורה. יש אומרים שיש בכך גם איסור חוקות הגויים** כשמגדל שיער לנוי וליופי דרך שחץ וגאווה (פרישה, בית חדש, ט"ז, ש"ך יורה דעה קעח, א). **אבל דעת מרן השולחן ערוך שהאיסור הוא כשמגלח מן הצדדים ומניח שיער באמצע,**

הגר"ש שליט"א

הגר"ע עטיה שליט"א

הגר"ש סלנט שליט"א

הגר"ס בן אוד שליט"א

הגר"י מזרחי שליט"א

הגר"א לוין שליט"א

הגר"א הכהן שליט"א

זמירות לשבת

יוֹדוּךָ רֵעֶיךָ יְיָ רוֹעִי, חֵי בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ יוֹם הַשְּׁבִיעִי:

יוֹם אֲשֶׁר כָּלִיתָ בּוֹ כָּל מְלַאכְתֶּךָ, אוֹמֵר כִּי שָׂרִית עַל כָּל זוּלָתֶךָ.
וּמַעֲשִׂים עָשִׂית, אֵין לְבַלּוֹתֶךָ, לִי בֶן אַמָתֶךָ חִישׁ לְהַרְגִיעִי:

חֵי בְּיוֹם וכו':

שְׁבִיעִי בְּחֹרֶת רֹאשׁ לְכָל הַמְּנָעִים, וְאוֹתוֹ קִדַּשְׁתָּ בְּשִׁבּוּעוֹת וְשָׁנִים.
חִישׁ אֲשֶׁר נָשָׂאתָ לְגַוַּע אֲמוֹנִים, וּפָדִם מֵאֲסוֹנִים אַרְחִי וְרַבְּעִי:

חֵי בְּיוֹם וכו':

רְצֵה בִּמְנוּחָתִי יוֹם זֶה יוֹם מְנוּחָה, וּבְיוֹם עֲבוֹדָתִי, הַמְצֵא לִי הָרְוָחָה.
וְהָכֵן לְשִׁבְיָתִי, מַשְׂאַת וַאֲרִיחָה, וְשָׁשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִהְיֶה שַׁעֲשׁוּעִי:

חֵי בְּיוֹם וכו':

אֵל-עוֹלָם שַׂבְּעֵנוּ, שִׂבְעַת תְּנוּבָתֶךָ, וְעָרֵךְ בְּהִלּוֹ, שִׁים אוֹר בְּעֵדְנוֹ.
וְאֵל מַשְׁכֵּן שִׁילֹה, תָּשׁוּב תַּעֲלֵנוּ, מְהֵרָה עֲנֵנוּ, אוֹרִי וְיִשְׁעִי:

חֵי בְּיוֹם וכו':

שְׁמַח בְּנֵי בְחֶלְקֵךְ לֹא תִקְּה גַּם אֶת שָׂלֵךְ,
הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

הוֹלֵךְ בְּרַגְלֵיךְ, מְנַעְנֵעַ יָדֵיךְ, עֵינַיִם צוֹפִים לָךְ, הַלֵּב פּוֹעֵם בָּךְ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

מִי עָשִׁיר וּמִי שָׂמֵחַ, בָּעוֹלָם הַזֶּה אוֹרֵחַ. לֹא בְחֵילְךָ וְלֹא בְכֹחַ, הַמָּמוֹן יִהְיֶה לָךְ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

הַבֵּט וְשָׂא עֵינֶיךָ, מִי נָתַן כָּל-אֵלֶּה לָךְ, גַּם בָּנִים לְשַׂחֲקֶךָ.
אִם תּוֹרָה רַק לְבוֹרְאֶךָ, כֵּן תָּמִיד יִהְיֶה לָךְ:

הַשְׂמֵחָה תְּחַיֵּיךְ, הָעוֹלָם לְפָנֶיךָ:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
לירן פנחס ז"ל בן **מזל** הי"ו
נלב"ע י"ד כסלו ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ליאם תקווה ז"ל
בת **לינדה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ג'ולי חסן ז"ל
בת **ליזה** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אסתי בן עמי ז"ל
בת **רינת** הי"ו
נלב"ע י"א כסלו ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
ד"ר **רות סיילס**
בת **סופי** ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"א
תנצב"ה

לשבת למעשה

"כָּל [4] עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה, יְיָ מִי כָמוֹךָ" (רמ"א מח, א מאבודרהם ורקנאטי; משנ"ב צה, ז).

אבל **יש חולקים** על כך ואומרים שבתפילה אין להתנועע, ונוהגים כן רק בפסוקי דזמרה וברכות קריאת שמע ולימוד תורה. וכל אחד יאחז בדרך הטובה לו, שאם מכוון היטב על ידי תנועה - יתנועע, ואם לאו - יעמוד (משנ"ב מח, ה).

מרן **החיד"א** כתב שאף שיש לעשות כפי מה שמועיל לו לכוונה, ראוי יותר להנהיג את עצמו **שלא להתנועע** בתפילה, לפי שהוא כעומד לפני מלך (מחזיק ברכה מח, ה ממהר"י סרוק והרמ"ע, והובא בכה"ח ז, ובאות ט דייק כן מהזוהר, וכך כתב גם בס' צה, ד), **והרגל נעשה טבע.**

המתנועע בתפילה צריך שיכוף את ראשו וינענע את גופו לפניו ולאחריו (שדי חמד כללים ג, מו, והוסיף שאף שאין להתנענע מימין לשמאל, הנוהג כן יש לו על מי לסמוך. הובא במשנ"ב 'אור המזרח' שם הערה 16), **ויהיה בנחת**, לא בתנועות גדולות וקולות משונים, ויֵדַע שעומד לפני מלך הכבוד (מחזיק ברכה מח, ו והובא בכה"ח ח), ולא יתנועע בצורה **משובשת**, שהגוף עומד על עומדו ורק הופך את הראש פעם לימין ופעם לשמאל דרך גאווה (משנ"ב ו).

כיוון עיניו

בגמרא (יבמות קה:) מובאים שני פסוקים שלכאורה נראים **סותרים**: פסוק אחד אומר: "וְהָיוּ עֵינַי וְלִבִּי שָׁם (בבית המקדש) כָּל הַיָּמִים" (מלכים א' ט, ג), ומזה מבואר שצריך שיהיו עיני המתפלל **למטה** כלפי ארץ ישראל, שהשכינה בבית המקדש. פסוק שני אומר: "נָשָׂא (את) לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם (-יחד עם כפינו), אֶל (ה)אֵ־ל (אשר) בַּשָּׁמָיִם" (איכה ג, מא). ומזה משמע שצריך שיהיו עיניו נשואות לשמיים?!

רבי יוסי מכריע ומקיים את שני המקראות, ואני מביאו כלשון **השולחן ערוך** (צה, ב), שהמתפלל צריך **שיכוף את ראשו** מעט שיהיו **עיניו למטה** לארץ (היינו לכיוון מטה לכבוד השכינה שבארץ. בתיקוני הזוהר קמב: כתוב שהשכינה למעלה מראשו, שנאמר בה "דע מה למעלה ממך". הובא ביפ"ל ח"א אות ד), ויחשוב כאילו **עומד בבית המקדש** [5], **ובליבו** יכוון **למעלה** לאביו שבשמיים (ששם עיקר מקום השכינה). נמשיך ונסיים את הנושא בשבוע הבא בעזרת ה'.

למדת את השיעור? בחן את ידיעותיך:

א) היאך יש להניח את ידיו בשעת התפילה, ומה הסיבות לכך?

ב) כיצד מסדר את אגודליו?

ג) כיצד ינהג אדם שמאלי?

ד) האם הנחת ידיו תלויה במנהג המקום?

ה) האם יש עניין להסיר את השערות מעל האוזן?

ו) האם יש עניין בגידול פאות?

ז) האם מותר לקצוץ או לתלוש את שערות האוזן?

ח) האם מותר לגבר להאריך שיער, או שיש בכך משום חוקות הגויים?

ט) האם יש להתנועע בתפילה, וכיצד?

י) היאך יש לכוון את עיניו בתפילה?

יא) האם בתפילה צריך לכוון כאילו עומד בירושלים, בית המקדש וקודש הקודשים, או שרק מי שאינו יודע את כיוון התפילה צריך לכוון כן?

או שמגלח את השיער מלפניו מאוזן לאוזן ומניח שיער מאחוריו (שו"ע שם, א וראה גם בשו"ת יחוה דעת ב, ב).

4 האות כ"ף יש בה מעמיד ונקראת בקמץ רחב, ולא כמו שיש טועים לקוראה כמו חולם - "כֹּל".

5 שהמתפלל צריך שיכוון גם **לירושלים, בית המקדש, ובית קודש הקודשים** (שו"ע צד, א), דהיינו שיחשוב בליבו ורעיונו כאילו הוא **עומד שם** (משנ"ב ג). זו הלכה שרבים חושבים שהיא אמורה רק כלפי מי שאינו יודע את כיוון ירושלים... ישנם סידורים שהיטיבו לכתוב כן לפני תפילת העמידה, כי קשה להיזכר בכל זה לבד. ראיתי סידור שהוסיף שיכוון גם שהוא "על הכפורת בין הכרובים"... (עבודת השם וברכת יוסף), ולא ידעתי מקורו. **סדר הכוונות - לסיכום**, בנוסף למה שנתבאר בשיעורים הקודמים, נראה **שסדר הכוונות קודם התפילה** כפי שנזכר בשולחן ערוך, הוא כך: לקיים מצוַת תפילה (שכן מצוות צריכות כוונה, שו"ע ס, ד) / יסיר ממנו מחשבות הטורדות ותהיה מחשבתו זַכָּה / ישקיע מחשבתו ב: דברים המכניעים את הלב ולא בדברים של קלות ראש (אם אפשר יסתכל בחלונות כלפי השמיים, שיהא ליבו נכנע. משנ"ב צה, ד) / רוממות הא־ל יתעלה ושפלות האדם / יסיר את כל תעונגי האדם (עד כאן משו"ע ורמ"א צה, א) ויצמיד את רגליו כמלאך (בית יוסף ס' צה ומשנ"ב ב) / יעמוד כעבד לפני רבו, באימה, ביראה ופחד (שו"ע צה, ג), בהכנעה שיש בה שמחה (כף החיים צג, ו) / יחשוב כאילו עומד ב: ירושלים / בית המקדש / בית קודש הקודשים (שו"ע צד, א; אם הוא בחו"ל יכוון תחילה לארץ ישראל) / כאילו שכינה כנגדו (שו"ע צה, א). הכוונה הנ"ל צריכה להיות הדרגתית, כי אי אפשר בבת אחת לקפוץ לתוך קודש הקודשים... רצוי שכל אדם יצלם או יכתוב כן בסידור התפילה שלו. לא צריך לפחד לכתוב בסידור דברים חיוניים, קשה לזכור את כל זה בעל־פה, ועם הזמן יצליח לכוון כן במהירות.

זמירות לשבת

עֶזְרִי אֵ־ל חַי לְהַכְנִיעַ, אֶת יֵצֶר הַמַּפְתֶּה הַמֵּרִיעַ.
מִבִּלְתֶּךָ אֵין מוֹשִׁיעַ לְהוֹשִׁיעֵנִי:

דַּלְתִּי תְשׁוּבָה חֵי פְּתַח לִי, כִּי שַׁבְתִּי מֵחֶטְאִי וּמֵעֲלִי.
אֲנָא צוּרִי, שְׁמַע קוֹלִי,
מַהֵר עֲנֵנִי אוֹדָה עָלַי פְּעָעַי, אַתָּה תִשָּׂא עֲוֹנִי:

סוֹד יְמִינְךָ הַפְשׁוֹטָה, לְקַבֵּל אֶת נֶפֶשׁ הַמִּתְחָרֶטָה.
וְלֹא תוֹסִיף, תֶּחֱטָא, אֵלֶיךָ קוֹנִי.
הַרְחֵק נָא מֵעָלֶיהָ, חֶבְרַת כַּת הַצְּפוֹנִי:

מוֹשׁ אֵ־לִי וְגָדְלוֹ, יֵרֵעַ גּוּפִי בָּלוֹ.
בְּצַר לִי אֶקְרָא לוֹ, יְ־ה עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ, וּבְטוּב לַב אָשִׁיר לוֹ.
יְ־ה צוּר עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ:

יָצַר לוֹ עוֹלָם וּבְצַלְמוֹ אָדָם, עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ בְּאֵימָה כֻּלָּם.
בָּחַר בְּגֶזַע עִבְרִיהֶם, לְקַדְּשׁוֹ לְעַד לְעוֹלָם.
עֲלֵיהֶם פּוֹרֵשׂ צִלּוֹ, וְהוּא עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ.
שְׁבָחָיו מִי מָנָה וּמִי יְדַמֶּה לּוֹ.
יְ־ה אֵ־לִי עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ: מוֹל אֵ־לִי וְגָדְלוֹ וכו':

צְרֵי הַשְׁמֵד וְאוֹיְבֵי כֻלָּה, וְעָם יְדִיד עָלָה יַעֲלֶה.
אֵ־ל נֶעֱרָץ שַׁוְּעָתוֹ עֲנֵה, וּבְבִית מְעוֹנוֹ לְשִׁמְךָ יוֹדֶה.
פְּדֵה וְרוֹמְמֵם נָא, קָרְיָה נֶאֱמָנָה. יְ־ה עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ,
וּבְטוּב לֵב אָשִׁיר לוֹ,
יְ־ה אֵ־לִי עוֹזֵר לְקָהֲלוֹ: מוֹל אֵ־לִי וְגָדְלוֹ וכו':

משכן עילה

לעילוי נשמת
אלברט חניאל סמסון
בן **יוכבד** ז"ל
נלב"ע ג' תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מורן אסתר סמסון ז"ל
בת **סופיה** הי"ו
נלב"ע ד' סיון ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שלמה עוגן
בן ר' **יוסף וסעידה** ז"ל
נלב"ע י"ב תשרי

לעילוי נשמת
משה (מואיז'ו)
בן **מזל קרוצ'י** ז"ל
נלב"ע כ"ג תמוז ה'תש"פ
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה סולימן
בן **מזל פורטנה** ז"ל
נלב"ע ו' בשבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

חידון ההלכה

מתוך הספרים: שולחן ערוך, חזון עובדיה, הליכות עולם, שו"ת יביע אומר, שו"ת יחוה דעת, כי בו שבת, כי בא מועד ואליבא דהלכתא

מעשר כספים

1. דני דואג לקיים מצוַת מעשר כספים בדיוק כמו שצריך, ושאל בבית ההוראה מדֵי כמה זמן יש לעשות סיכום כדי לדעת שנתן בדיוק את המעשרות. מה כבודו היה משיב לו?

א. בכל חצי שנה או שנה.
ב. בכל חודש.
ג. בכל שבוע.
ד. בכל שלושה חודשים.

2. ששון שמקפיד על מעשר כספים, מצא את עצמו עקב חובותיו הגדולים בקושי בהפרשת מעשרות, והסתפק אם יוכל לשלם חובותיו מכספי מעשר. מה כבודו היה מורה לו בזה?

א. אינו יכול בשום פנים ואופן.
ב. יכול לעשות כן לכתחילה.
ג. בשעת הדחק אם היתנה מראש בהפרשת המעשר לשם כך, והחובות היו עליו לפני שהפריש המעשרות ולא לקח חובות על דעת כן, המיקל יש לו על מי לסמוך.
ד. רשאי לעשות כן עד חצי מערך חובותיו.

3. בנסיעה מבאר שבע למרכז, הגיע יצחק לאחד הצמתים וניגש אליו מישהו ברמזור וביקש צדקה, ולא ידע יצחק לגבי אילו שבצמתים שנראים מוזרים, האם יש ליתן להם צדקה או שאסור. מה כבודו היה משיבו?

א. אין ליתן להם בשום פנים, כיון שלפעמים הכסף הולך לדברים לא טובים.
ב. אין ליתן להם, כיון שהם מסכנים את שלום הנוסעים ואת עצמם.
ג. אין ליתן להם, כיון שהם עושים חילול השם בכך שהם אוספים בצמתים.
ד. מצוה ליתן לכל מי שמבקש, והמתחכם להתחמק מכך הרי זה סימני אכזריות.
ה. תשובות א' ב' וג' נכונות.

4. דוד עשה הוראת קבע ללא הגבלה לכולל אברכים בשכונתו, ולאחר תקופה רצה להפסיקה, ונכנס לחשש שעובר על נדר שהתחייב להם. מה כבודו היה משיבו?

א. אסור לבטלה בשום מצב.
ב. רשאי לבטלה אחרי כחודש.
ג. אם לא קיבל מהם תמורה יקרה או שקיבל וכבר כיסה את ערכה בתרומה שנותן, סתם הוראת קבע היא לשנה.
ד. תלוי במנהגי העדות.

5. למראה ההזמנה לבר המצווה של אחד המתפללים בבית הכנסת, שידוע כי מצבו הכלכלי קשה, חשקה נפשו של יצחק ליתן מעטפה מכובדת מכספי מעשר, האם צריך לציין על המעטפה שכסף זה הוא מכספי מעשרות?

א. חייב לרשום, כיוון שאם הוא חייב להחזיר מתנה - אינו יכול לעשות כן מכספי מעשר, ויצטרך ליתן עוד מתנה מכספו הפרטי כפי מה שקיבל באירוע שלו.
ב. חייב לרשום, כדי שהאברך לא ירשום אצלו שהוא חייב להחזיר לו, כיוון שזה כהלוואה ולא כמתנה.
ג. חייב לרשום, כדי שהאברך יֵדע שזה מתנה ויעשר ממנה, ולא הלוואה וממילא לא יעשר ממנה.
ד. לא חייב לרשום כלום, ומתן בסתר יכפה אף **ה.** חייב לרשום מכספי מעשר, והתשובות א', ב' ו-ג' נכונות.

6. יעקב יודע שבכל שנה, כמה שהוא מנסה לדייק במעשרות, הוא חושש שהוא נותן יותר ואינו יודע מה לעשות, כיָון שסגולת העושר במעשרות רק לנותן בדיוק, לא פחות ולא יותר. מה כבודו היה מדריכו לעשות כדי לפתור בעיה זו?

א. אין חשש בזה, וכל המוסיף מוסיפים לו עוד עושר.
ב. שיעשה תנאי פעם בשנה, שאם הוא ייתן יותר ממעשר - שיהיה בתור צדקה נוספת ולא בתור מעשר כספים
ג. אין חשש, והעיקר שלא ייתן פחות.
ד. תשובות א' וג' נכונות

7. רחמים התלבט אם מותר לו ליסע במונית לצורך שמירת העיניים והתשלום לכך יהיה מכספי מעשר. מה כבודו היה משיבו?

א. אסור.
ב. מותר.
ג. במקום צורך יש להקל.
ד. עד חצי מערך הנסיעות יש להקל.

8. גברת שמחה נתנה לשכניה הנזקקים ארגז מוצרים יבשים לצורך בני ביתם, ולא ידעה שמחה אם תרשום שווי ארגז זה ברשימת מעשר הכספים שלה. מה כבודו היה משיב לה?

א. לא תרשום כלום כיוון שלא נתנה כסף.
ב. אם קיבלה מוצרים אלו בחינם - לא תרשום, ואם שילמה תרשום מה ששילמה.
ג. תרשום חצי משווי הארגז.
ד. תרשום שווי הארגז בהוצאות לצדקה.

9. אליהו עובד בעיריית ירושלים, והוא רואה בתלוש המשכורת שלו שיש הפרשה לקופת גֶמֶל, ואינו יודע כיצד להתייחס אליה לעניין מעשר כספים. מה כבודו היה פוסק לו בזה?

א. חייב לרשום זאת כהכנסה.
ב. לא חייב לרשום כלום, כיוון שלא קיבל כלום
ג. תלוי במנהגי העדות.
ד. אם ירצה ירשום בתור הכנסה, ובעוד שנים כשיפרע את הקופה יפריש מעשר רק מהרווח, ואם ירצה לא ירשום כלום, ובעתיד, כשיפרע את הקופה, ייתן מעשר מהכול.

10. רב בית הכנסת היכל דוד בביתר עילית, הרה"ג אביאל אשטמקר שליט"א, רצה להודיע למתפללים שאפשר לקנות עליות לתורה בשבת מכספי מעשר. מה כבודו יודע בעניין זה?

א. זה מועיל בתנאי שהקונה יחשוב בזמן המכירה שהוא משלם מכספי מעשר, ואם לא חשב - אסור לו לשלם מכספי מעשר.
ב. מותר ללא חשש כלל.
ג. אסור לעשות כן.
ד. אפשר לעשות כן עד חצי מסכום העלייה.

תשובות:

א' 10, ב' 7, ג' 9, ד' 7, ה' 8, א' 7, ב' 3, ג' 4, ד' 7, ה' 3, א' 2, ב' 1

יְפֵה וְתַמָּה תּוֹרָה תְּמִימָה הַנְּעִימָה
מִי יוּכַל לְהַעְמִיק בְּסוֹדֵךְ סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים

אוֹר זִיו זָהֳרֵךְ, בּוֹעֵר תּוֹךְ קִרְבִּי,
תָּמִיד יְרֵדְּשׁוּ אוֹתָךְ רַבִּים, חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים,
אֶת כָּל לְבוֹת מְלֵהִיבִים, נֶאֱהָבִים וְגַם נִשְׂנָבִים,
וּכְפַטִּישׁ יְפוֹצֵץ, סְלָעִים וְהָרִים,
הֵן דַּרְכְּךָ יָרוּ בְכָל עֵת, תּוֹרַת אֱמֶת,
מִפִּיךָ אָנוּ חַיִּים מְיֻיָּן, סוֹד אֵ-לֹהִים חַיִּים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

נִתְעַלְּסָה בְּגִיל, בְּאַהֲבִים, בְּסוֹד נִקְדּוֹת עִם הַתְּבוּנוֹת,
כְּתָרִים עִם אוֹתִיּוֹת, פְּתוּחוֹת עִם סְתוּמוֹת,
נֶעְלָמוֹת סוֹדָם בְּרָמוֹת, אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים,
טוֹב מְזָהָב וּפְנִינִים, מֵעֵין גָּנִים בְּשִׂבְעִים פָּנִים, כֻּלָּם חוֹנִים,
הֵן אֲנִי עֶבֶד נִרְצָע לָךְ, קְנֵן בְּלֵב שָׁלֵם:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ, הָאִיתָנִים, תַּנְאֵי וְאָמוֹרַאי,
גְּאוֹנֵי וְסַבּוֹרַאי, וְרַבָּנָן בְּתַרְאֵי לְתַיֵּי,
מְדֻבָּשׁ יֵאָה, גְּזֵרוֹת שָׁוְוֹת, וְהֲלָכוֹת פְּסוּקוֹת,
כֻּלָּם מִפִּי גְּבוּרָה, זְקוּקִין דְּנוּרָא,
בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים מְאֻרָּקִים, וְקוֹלֵי מַשְׁמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

שְׁמוֹה הַקָּדֵשׁ, כָּךְ נֶעְלָמִים,
אֲשֶׁר בָּם נִבְרְאוּ עוֹלָמִים, בְּצִרּוּפִים נִפְלָאִים,
וְהַמָּה בְּתוֹבִים, חֲתוּמִים וְגַם סְתוּמִים,
מְאִירִים וּמַזְהִירִים, בְּסוֹד יְשָׁרִים,
כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם, וְחַי בָּהֶם,
אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָאָדָם וְחַי, מִזִּיו צוּר עוֹלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

לְכוּ נְחֻמוּ, תָּמִיד בְּלַחְמִי, בְּנִי"ג מִדּוֹת תִּדְרֹשׁ הַתּוֹרָה,
קַלְּ וְחֹמֶר כְּשׁוּרָה, הֶקֵּשׁ וְגְזֵרָה שָׁוָה, מִסּוּרָה מִפִּי גְּבוּרָה,
כֻּלָּלִים עִם פְּרָטִים, תּוֹצִיא לְאוֹרָה, מִשָּׁם יוֹצְאִים אַרְבַּע נְהָרוֹת,
כֻּלָּם אוֹרוֹת, פְּשָׁטִים עִם רְמָזִים נִדְרָשִׁים, וְסוֹדוֹת נֶעְלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

מַה טּוֹב דּוֹדֵךְ, אֲחוֹתִי כַלָּה, נִפְּת צוּף דְּבַשׁ שִׂפְתֵיךְ,
גַּן נָעוּל דְּלָתֵיךְ, רֵיחַ טוֹב בְּגָדֵיךְ, דּוֹדֵיךְ יְפֵי עֵינַיִךְ, חֲמָה וּלְבָנָה,
כֻּלָּם עֲמָדוּ מֵאוֹרֵךְ, כִּי אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינֵךְ, עֹשֶׁר בְּשִׂמְאֹלֵךְ,
בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ בְּיִפְיֵךְ וְהַדָּרֵךְ, אֵ-לִי חֵי הָעוֹלָמִים:
יְפֵה וְתַמָּה וכו'

משכן שילה

להצלחה, בריאות ופרנסה טובה
נירון ואסתר אפל ובני ביתם הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
רחל כראדי בת **מזל** הי"ו
ומשפחת כראדי הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
אורון ונועה כהן הי"ו
ומשפחתו **יצחק, אירית, עידן ומעיין** הי"ו

טריוויה משפחתית

1. למה קורח חלק על משה רבינו?
א. כי רצה **יותר כסף.**
ב. נתקנא בנשיאותו של אליצפן בן עוזיאל.
ג. רצה **כבוד.**
ד. היה ביקוש לכך מאת העם.

2. מה קרה לרכושו של קורח?
א. חילקוהו **לעניים.**
ב. טבע בבאר מרים.
ג. נבלע באדמה.
ד. נשרף באש.

3. מה קרה לשני בניו של קורח?
א. נבלעו באדמה.
ב. הרהרו **בתשובה** ברגע האחרון וניצלו.
ג. נשרפו באש.
ד. עלו בסערה **השמיימה.**

4. כמה אנשים מתו במגיפה במחלוקת קורח?
א. 10,000.
ב. 50 אלף.
ג. 250 איש.
ד. 14,700 איש.

5. אילו פירות גדלו על מטה אהרון הכהן?
א. תפוזים.
ב. שקדים.
ג. אגוזים.
ד. ענבים.

6. למי יש מעלה גבוהה יותר, לעולים לתורה בשבת בשחרית או במנחה?
א. במנחה בשבת.
ב. בשחרית בשבת.
ג. שניהם **שווים.**
ד. תלוי מי העולים.

7. למי יש מעלה גבוהה יותר כשיש ארבעה עולים לתורה, לשלישי או לרביעי?
א. לשלישי.
ב. לרביעי.
ג. שניהם **שווים.**
ד. תלוי מי העולים.

8. איזו מתנה נתן אדם הראשון לדוד המלך?
א. מלכות.
ב. עושר.
ג. 70 שנות חיים.
ד. בריאות.

9. איזו מתנה נתן מלאך המוות למשה רבינו כשעלה לשמיים?
א. אריכות **ימים.**
ב. שלא **יתגרה בו.**
ג. הקטרת **הקטורת** בשעת מגיפה.
ד. עושר.

10. מי היה שר הצבא של שאול המלך?
א. יואב בן צוריה.
ב. דוד המלך.
ג. בנו **יהונתן.**
ד. אבנר בן נר.

11. כמה פרנסות דוחה מחלוקת אחת?
א. 10.
ב. 100.
ג. 50.
ד. 60.

12. האם מותר לבן לסייע במחלוקת של אביו?
א. מותר.
ב. מצווה חשובה היא מאוד.
ג. אסור.
ד. ביום **חול** מותר, בשבת קודש אסור.

13. שקול עוון לשון הרע כנגד ...?
א. עבודה זרה.
ב. גילוי **עריות.**
ג. שפיכות **דמים.**
ד. כל התשובות נכונות.

14. כל רגע ורגע שאדם חוסם פיו...?
א. זוכה **לאור הגנוז** שאין כל מלאך ובריה יכולין לשער.
ב. זוכה **להישמר** מאנשים שלא ידברו עליו.
ג. לא יכאבו **שיניו.**
ד. לא **יצעקו** עליו.

15. האם בעלי לשון הרע ומחלוקת יש להם חלק לעולם הבא?
א. בימי **חול** לא, בשבת כן.
ב. צריך עיון.
ג. לא.
ד. אכן כן.

16. עד כמה יש לטרוח בשמירת הלשון ובהפצת הלכותיה?
א. עד גיל **80.**
ב. אף אם לא יצליח אלא להוציא **אנחה מליבו** של יהודי, כדאית כל הטרחה.
ג. רק כשיצליח שכל **בני ביתו** ישמרו.
ד. רק כשיצליח שכל **בני עירו** ישמרו.

תשובות:
1. ב (במדבר יז, ה)
2. ד (במדבר יז, כג)
3. ב (במדבר כו, י)
4. ד (במדבר יז, יד)
5. ב (במדבר יז, כג)
6. ב (ראה מגילה כא:)
7. ב (שו"ת הרשב"א ח"א, תשי)
8. ב (שו"ת הרשב"א ח"א, תשי)
9. ג (מדרש הגדול דברים לד)
10. ב (שו"ת הרשב"א ח"א, תשי)
11. ב (שו"ת הרשב"א ח"א, תשי)
12. ב (שו"ת הרשב"א ח"א, תשי)
13. ב (ערכין טו:)
14. ב (ערכין טו:)
15. ב (ערכין טו:)
16. ב (ערכין טו:)

זמירות לשבת

יוֹצֵר מְיֻדָּע עָשָׂר וְרִישׁ,
אָשִׁיר לְכָבוֹדוֹ שִׁין יוֹד רֵישׁ:
צוּר מָעוֹז דַּלִּים, בְּאֵמֶת שְׁמוֹ,
רוֹכֵב גַּלְגַּלִּים, מִי יְקַדְּמוֹ.
מַלְאָכִים קְלִים, רְצִים לְנָאוֹמוֹ,
וְכָל זוֹלְתוֹ - שִׁין קוֹף רֵישׁ.
כִּי אֵין צוּר בִּלְתּוֹ, אֶלָּף חֵית רִישׁ:
יוֹצֵר מְיֻדָּע וְכוּ':

חֲסִין בְּשֵׁם הוּא, וַאֲהָלְלוֹ,
כִּי אֵין כְּמוֹהוּ, וְאֵין כְּמַפְעָלוֹ.
חַיִּלִים רְאוּהוּ, כִּי בְשֶׁעֱלָלוֹ.
מָדַד מֵימֵיהֶם - צָדֵי וְאוֹ רֵישׁ.
וּשְׁאוֹן גַּלָּיֵהֶם, שִׁין בֵּית רֵישׁ:
יוֹצֵר מְיֻדָּע וְכוּ':

קוֹם עֲשֵׂה פָּלָא, הַעֲלֵה הַשְׁבִּי,
מִבֵּית הַכֶּלֶא, אֶל עִיר הַצְּבִי.
שָׁם יִרְעֶה טָלֶה, וְאַב עִם לָבִיא,
עֹז יָדְךָ הֵרָאֵה - מֵם הֵא רֵישׁ.
וּבְאוֹרְךָ נֵרָאֶה, אֶלֶף וְאוֹ רֵישׁ:
יוֹצֵר מְיֻדָּע וְכוּ':

מְנוּחָה וְשִׂמְחָה אוֹר לַיְּהוּדִים, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם מַחֲמַדִּים.
שׁוֹמְרֵי וְזוֹכְרֵי הַמָּה מְעִידִים, כִּי לְיִשְׂרָאֵל כֹּל בְּרוּאִים וְעוֹמְדִים:

שְׁמֵי שְׁמֵים אֶרֶץ וְיַמִּים, כָּל צְבָא מָרוֹם גְּבוֹהִים וְרָמִים.
תֵּנַּיִן וְאָדָם וְחַיַּת רָאֵמִים, כִּי בְּי-ה ה' צוּר עוֹלָמִים:

הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר לְעַם סְגֻלָּתוֹ, שָׁמוֹר לְקַדְּשׁוֹ מִבְּאוֹ וְעֵר צְאֵתוֹ.
שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם חֶמְדָּתוֹ, כִּי בוֹ שָׁבַת א-לֹ מִכָּל מְלַאכְתּוֹ:

בְּמִצְוֹת שַׁבָּת א-לֹ יַחֲלִיצֶךָּ, קוֹם קְרָא אֵלָיו יַחִישׁ לְאַמְצֶךָּ.
נִשְׁמַת כָּל חַי וְגֶם נַעֲרִיצֶךָּ, אֲבָל בְּשִׂמְחָה כִּי בְכָבֵד רָצֶךָּ:

בְּמִשְׁנָה לֶחֶם וְקִדּוּשׁ רַבָּה, בְּרוֹב מַטְעַמִּים וְרוּחַ נְדִיבָה.
יִזְכּוּ לְרֹב טוּב הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, בְּבִיאַת גּוֹאֵל לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
מאיר ואורלי רבא הי"ו
והילדים: נדב, דנה, נטע
עידן ורות לאה
ובתם אריאל הי"ו

להצלחת
תהילה ואוהד משה
אלגרבלי הי"ו
והילדים: נעמי, יהונתן
איתמר ויוסף הי"ו

להצלחת
אילן ומיה סבג הי"ו
והילדים: נריה יוסף
ואחיה משה הי"ו

לרפואה ולהצלחת
אביעד בן שולמית הי"ו
בתוך שאר חולי ישראל

דין ודרכי משפט

סוגיות בדיני ממונות

דרכי משפט

הגאון רבי שלמה ידידיה זעפראני שליט"א

לא תחמוד בשידול קונים

שאלה: במקצועי אני סוכן מכירות, ואני משווק מוצרים בטלפון. לא פעם, אף שהאיש שמעבר לקו כבר הביע את סירובו לקנות, מתוקף תפקידי אני מנסה ללחוץ עליו ולהסביר לו בדרכי שיכנוע שונות ומגוונות עד כמה כדאי לו לקנות. האם אין בכך איסור לא תחמוד על ממונו?

תשובה: אדם המשתדל להוציא ממון מחבירו בהפצרות עובר על לא תחמוד, וכגון שמפציר בו שימכור לו חפץ וכדו'.

מיהו, כל זה שייך רק כאשר חומד מחבירו שימכור לו חפץ מסויים, דאף על גב שהוא משתכנע למכור לו, ואף שמשלם לו דמים, עובר על איסור 'לא תחמוד'. אבל כסף דהוי דבר העומד להוצאה, לא מצינו בו איסור לא תחמוד.

ועיין **בערוך השולחן** (חושן משפט סי' שנט) שהביא בשם המכילתא הדורשת: "לֹא תַחְמֹד" - כלל, "בֵּית רֵעֶךָ" וכו' - פרט, "וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ" - חזר וכלל, דבר שהוא קונה ומקנה. וממקום שבאת שאם עומד למוכרם אין בזה איסור לא תחמוד, וכך כסף עומד להוצאה הוא וממילא אין בו איסור לא תחמוד, אלא הוי משא ומתן כדרך המוכרים. מיהו אם כופהו לקנות, הוי חמס, גם בכסף (עיין פתחי חושן גניבה ואונאה עמ' ל' ס"ק כו). אבל במשדלו לקנות בהצעת הסחורה נראה שאין בו איסור.

מיהו בספר **לרעך כמוך** 'לא תחמוד' (פ"ד ס"ד) הביא דעות בדבר ונקט לאיסור, והנראה לעניות דעתי כתבתי. ואומנם באופן שבדרך רמייה חומד להוציא ממנו ממון שלא כדין אין הכי נמי שמלבד אונאה יהיה בו איסור חמדה, אבל כשפועל ביושר ורק משדלו לקנות, נראה לעניות דעתי שאין בו משום לא תחמוד.

הגאון רבי מסעוד בן שמעון שליט"א

שוכר רכב שנשתהה בהחזרת הרכב לפי ההסכם וניזוק הרכב באונס

שאלה: אדם שכר רכב מחבירו בתשלום ליומיים בלבד, ופירש המשכיר שרוצה בחזרה הרכב ביום השלישי. למעשה לא קיים השוכר את התנאי והמשיך להשתמש ברכב בניגוד לרצון הבעלים, בעוד שבדעתו היה לשלם על היום הנוסף, אלא שביום הנוסף התרחשה תאונה בשעה שנסע ברכב באונס שלא באשמתו, והרכב ניזוק קשות, ואין הביטוח מכסה את כל הנזק. האם השוכר חייב להשלים את היתרה?

תשובה: יש לחייב את השוכר מדין שליחות יד שחייב אפילו באונסים. **טעם הדבר**, באופן כללי שוכר דינו כשומר שכר שפטור מאונסים כמבואר בחושן משפט סי' ש"ז סע' א', ובפרט בנידון דידן שאחר שכלו ימי השכירות דין השוכר בשמירה כדין שומר חינם כמבואר בחושן משפט סי' שמ"ג ס"ב לעניין שומר שכר שכלה זמנו, והכריח בספר **דברי משפט** (סי' שמו סט"ו) שהוא הדין בשוכר שכלה זמנו (אכן יש חולקים ומחלקים שדווקא שומר שכר ירד דינו לשומר חינם, שכן לא הייתה לו הנאה מהחפץ, מה שאין כן שוכר שלהנאתו שכר, אם כן דינו כשומר שכר עד שיחזיר). אבל מכל מקום כאן חייב באונסים, מאחר שסוף כל סוף שם שומר עליו ואסור לו להשתמש יותר ברכב, וממילא נתחייב בכל אונסים שיבואו עליו, גם באונס גדול, כמבואר בסי' רצ"ב סע' א' שכל שליחות יד מחייבת מעת זאת באונסים. זאת אף על פי שבדעתו היה לשלם על זה כפי שהביא **הנתיבות משפט** (סי' רצ"ב ס"ק ד), וכן פסק **מהר"א ששון** (סי' קב).

"עַל שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד: עַל הַדִּין וְעַל הָאֱמֶת וְעַל הַשָּׁלוֹם"

(אבות א', י"ח)

רבני עירנו ראשונות את מאורך

רבי דוד אפקיים מחכמי מרוקו

רבי יוסף בן נאים מחכמי מרוקו

רבי יוסף משאש דיין ורבה של ירושלים

רבי ניסים שובע ראש ישיבת אור מבורך

רבי סעדיה אלנדאף מחכמי תימן

רבי שלום יעקב מטחם רבה של עדן - תימן

רבי שלום קעטבי ראב"ד צ'אלע - תימן

זמירות לשבת

אַשְׁרֵי לֹא-לְ אֲשֶׁר שָׁבַת, מִמַּלְאכְתּוֹ בְּיוֹם שַׁבָּת.
נָתְנוּ לָעָם כְּבֻכָּת, עֵין תָּמִיד יְנִצְרֵנְהוּ.
שִׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל שַׁבָּת כִּי, אוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם הוּא:
מְכֻבָּד הוּא מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שַׁבָּת צוּר עוֹלָמִים.
יָנוּחַ בּוֹ לֵב עֲגוּמִים, שַׁמֵּחַ יְשַׁמְּחֵנְהוּ:
שַׁבָּת קֹדֶשׁ יוֹם מְנוּחָה, בּוֹ נָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה.
עַם א-לֹ בְּהִשָּׁקֵט וּבִבְטָחָה, שַׁבָּת עֹנֶג יִקְרָאוּהוּ:
הָא-לֹ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ, שַׁבָּת קָדְשׁוֹ הִנְחִילָנוּ.
מִן הָעַמִּים הִבְדִּילָנוּ, לִהְיוֹת לָנוּ לֵא-לֹהִים הוּא:
הַיָּמִים רָנָּה יִפְצָחוּ, לְכָבוֹד שַׁבָּת כִּי בוֹ נָחוּ.
כָּל יִשְׂרָאֵל בּוֹ יִשְׂמְחוּ, שְׂמֵחַת עוֹלָם עַל רֹאשָׁם הוּא:
חֲזַק יְשַׁלַּח מְשִׁיחֵנוּ, וְיָשִׁישׁ אֶת שַׁבִּיתֵנוּ.
וְאֵז נִשְׂבּוֹת שַׁבָּתֵנוּ, עוֹלָם שַׁבָּלְיוֹ שַׁבָּת הוּא:

דְּרוֹר יִקְרָא לְבֵן עַם בַּת, דֶּרֶךְ פּוֹרָה בְּתוֹךְ בָּצְרָה, הָדֵךְ קָמַי חַי אֵ-לֹ קָנָא,
וְיִנָּצְרֻכֶם כְּמוֹ אִישׁ גְּבֶרֶת. וְגַם כְּבָל אֲשֶׁר גְּבֶרָה. כְּמוֹ גֹב לֵב וְכַמְּגַנָּה.
נָעִים שִׁמְכֶם וְלֹא יִשְׁבַּת, נְתִין צָרַי בְּאַף עֶבְרָה, וְנִרְחִיב פֶּה נִמְלָאנָה,
שְׁבוּ נוּחוּ בְּיוֹם שַׁבָּת: שְׁמַע קוֹלִי בְּיוֹם אֶקְרָא: לְשׁוֹנֵנוּ לְךָ רַנָּה:
דְּרוֹשׁ נָוֵי וְאוֹלָמִי, אֵ-לֹהִים תֵּן בְּמִדְבַּר הָר, דַּעֵהּ חָכְמָה לְנַפְשֶׁךָ,
וְאוֹת יֵשַׁע עֲשֵׂה עִמִּי. הֲדַס שִׁפָּה בְּרֹאשׁ הֲדָרָה. וְהִיא כָּתֶר לְרֹאשֶׁךָ.
נִטַּע שׂוֹרֵק בְּתוֹךְ כַּרְמִי, וְלַמְּזַהִיר וְלַמְּגַזֵּהַר, נִצַּר מִצְוַת אֵ-לֹהֶיךָ,
שְׁעֵה שַׁוְעַת בְּנֵי עַמִּי: שְׁלוֹמִים תֵּן כְּמֵי נָהָר: שְׁמֹר שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ:

משכן עזלה

לעילוי נשמת **מתתיהו לוי** בן מורי **דוד ושדרה** ז"ל **אסתר לוי** בת **רחמים וחביבה** ז"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **ניב** בן **קורגי ובמוני סווירי** ז"ל נלב"ע יב' אדר א' ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **שלמה** (מומי) **סבח** בן **מזל** ז"ל נלב"ע י"ד סיון ה'תשפ"ג תנצב"ה

הגאון רבי **אברהם חפוטא** שליט"א

הלוואה לאחֵר בלא שטר או עדים

שאלה: מבואר בשולחן ערוך (חושן משפט סימן ע' סע' א) - "אסור להלוות בלא עדים, ואפילו לתלמיד חכם, אלא אם כן הלווהו על המשכון, והמלווה בשטר משובח יותר. וכל המלווה בלא עדים, עובר משום 'לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל' (ויקרא יט, יד), וגורם קללה לעצמו". והבין **הש"ך** שמשמע שגם להלוות בכתב מותר. אך בתשובת **מהרשד"ם** (סי' כג) כתב שדווקא בשטר הותר. **ורצינו לדעת, על מה סומכים העולם היום שמלווים בלא עדים?**

תשובה: הנה כוונת הש"ך להתיר בכתב יד הוא אפילו שאין בו עדים, וכמו שמבואר כמה פעמים בתלמוד "הוציא עליו כתב ידו שהוא חייב לו" והיינו שחותם הלווה שהוא חייב. ובזה מספיק כדי להימנע מאיסור של "לפני עיוור". ורק מהרשד"ם חולק ומצריך דווקא שטר, ולא מספיק עדים לבד או חתימתו לבד.

טעם האיסור מבואר ברש"י, שיבוא הלווה לכפור מדעתו. **ובסמ"ע** (ס"ק ב כתב שבתלמיד חכם לא שייך לחוש לזה שיכפור, ורק החשש שמא ישכח מתוך לימודו, כמבואר בגמרא שרבינא לא רצה להלוות לרב אשי מאחר "דטריד בגירסיה טפי ומשתלי". ולפי זה ודאי שאם יש חתימת ידו מועיל, שאין חשש לשמא ישכח, וכל שכן שנותן לו צ'ק שיש לו דין שטר ממש.

בחומרת מהרשד"ם שלא להלוות כי אם בשטר, יראה המעיין שם שאין איסור מדינא כאשר יש עדים או כתב יד אלא חשש לפשיעה כמו במעות של יתומים. ולפי זה מסתמא אין לחוש לזה, וכך כתב בשו"ת **חיים שאל** (סי' לח אות טו).

ובפילפולא חריפתא (סו"פ איזהו נשך ס"ק ק) המליץ שהעולם שלא מדקדקים סמכו על מה שאמרה הגמרא "גורם רעה לעצמו" שמשמע שאין בזה איסור של "לפני עיוור", מאחר שאינו מכשילו בשעת ההלוואה עצמה. **וכן בספר דבר משפט** (סי' ע' סע' א') כתב בשם **מהראנ"ח** לפרש דברי הגמרא ביבמות (סג.) שאמרה "המלווה סלע לעני בשעת דוחקו עליו הכתוב אומר 'אָז תִּקְרָא וַיְיָ יַעֲנֶה'" - שהמלווה לעני בשעת הדחק מיד, ואינו מעביר את השעה עד שימצא עדים, עליו הכתוב אומר "אָז תִּקְרָא וַיְיָ יַעֲנֶה", כמידה זו שעני זה צועק ואינו נענה, והוא ענהו. אם כן מבואר שאין איסור לפני עיוור.

אכן במאירי החמיר ביותר וכתב שמי שיש לו מעות ומלווה בלא עדים עובר משום נתינת מכשול, ואף בעדים דווקא בדרך שלא יהא בידו לומר פרעתי, כגון תפרעני דווקא בפני פלוני ופלוני או בשטר.

אולם בפרישה למד מדברי הטור שאפילו להלוות בעדים בלא שטר מועיל, אף על פי שיכול הלווה לכפור ולומר כבר פרעתיך. **ובערוך השולחן** (ס"ק א כתב שהיום לא נזהרים לפי שמכירים זה את זה, ויודע המלווה שלא ישכח ולא יכפור. **ולפי זה** מצאנו היתר להלוות לאדם שמֻכָּר לו היטב וסומך עליו. ובפרט יש להקל בכל אדם שמוכן למחול לו על החוב גם אם לא יחזיר לו.

למסקנה: הנוהגים להלוות בלא עדים יש להם על מה לסמוך, והמחמיר לבקש צ'ק או כתב ידו שהלווה חייב, הרי זה משובח.

(שו"ת מענה לשון ח"ג)

הליכות בין אדם לחבירו

הרה"ג **יצחק יעקב פוקס** שליט"א

כיבוד ומורא רבו:

א. חייב אדם בכבוד רבו וביראה ממנו, ולא עוד, אלא ש"מורא רבך כמורא שמיים". ובכלל זה לקום מפניו ולדבר אליו ובפניו בדרך כבוד, שלא לשבת במקומו ולא לסתור או להכריע את דבריו.

"רבו" האמור כאן - הכוונה לרבו המובהק, שרוב חוכמתו ממנו, דהיינו: שלימדו מקרא, משנה ותלמוד, **ולדעת הרמ"א** (יורה דעה סימן רמ"ב סעיף ל) היינו שלימדו פסק הלכה ועיון והעמידו על האמת ועל היושר (אכן יש הלומדים שבזמננו אין דין רבו מובהק, כיוון שלומדים בעיקר מן הספרים).

ב. אסור לתלמיד לקרוא לרבו בשמו הפרטי, לא בחייו ולא לאחר מותו, בין בפניו ובין שלא בפניו. מכל מקום, כשמקדימים לשם הרב תואר, כגון "רבי ומורי פלוני" - מותר.

אכן יש אומרים שאין להקל בהקדמת התואר אלא כשנמצאים שלא בפני הרב.

ג. תלמיד הפוגש ברבו צריך לשאול בשלומו, ואין נותנים שלום לרב כדרך שנותנים לשאר אדם, אלא "שׂוחה לפניו ואומר ביראת כבוד: "שלום עליך רבי", ויש אומרים "רבי ומורי".

יש אומרים שכשאין רבו רואהו, אין חובה לתלמיד להמציא עצמו לפני הרב כדי לשאול בשלומו.

ד. חובה לכבד את הרב להיכנס תחילה בכל פתח הראוי למזוזה, ובכלל זה פתח בית הכנסת ובית המדרש - אפילו אין שם מזוזה.

יש אומרים שהחיוב הוא דווקא בכניסה ולא ביציאה.

ה. רב ההולך עם מְלַוִּים, הרב באמצע, הגדול לימינו והקטן לשמאלו. **הרב ותלמידו שהולכים בדרך,** לא ילך התלמיד לימין רבו. ויש המתירים כשהתלמיד מצדד עצמו ואינו הולך ממש לימין רבו.

זמירות לשבת

אֵעוּפָה אֶשְׁכּוֹנָה, וְאֶרְחִיקָה נָדֹד,
בַּמִּדְבָּר אָלִינָה, וְאוֹיְלִי אֶמְצָא דוֹד:

נָשַׁק אַהֲבָתוֹ, בְּלִבִּי בוֹעֵרָה,
מִיּוֹם פְּרִדָתוֹ, נַפְשִׁי עָלַי מָרָה:

יְדִיד מִנִּי בָרֵחַ, הֵלַךְ עֲזָבָנִי,
אֵיזוֹ דֶּרֶךְ אָרַח, וְאֵלְכָה גַּם אֲנִי:

יְצָאתִי לְבַקֵּשׁ, דּוֹדִי בֵּין חֲבֵרָיו,
נִלְכַּדְתִּי בְּמוֹקֵשׁ, הִבּוּנִי הַשּׁוֹמְרִים:

צִפִּיתִי לְדוֹדִי, מָתַי יָבוֹא אֵלַי,
יְלַבִּישֵׁנִי עֵדִי, וִירַחֵם עָלַי:

חֲשֹׁף זְרוֹעֲךָ, לְקַבֵּץ פְּזוּרִים,
גַּלֵּה קֵץ יִשְׁעֲךָ, וְדִגְלְךָ הָרֵם:

קוּמִי יְחִידָתִי, וְשׁוּבִי בְּתִשׁוּבָה,
אֲחוֹתִי רַעְיָתִי, הִנֵּה גּוֹאֲלֵךְ בָּא:

חֲמוּדָה יְקָרָה, רַבַּת הַמַּעֲלוֹת,
גַּם מִפִּי נִבְחֲרָה, צְאִי נָא בְּמַחוֹלוֹת:

זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד, נְעוּרַיִךְ נָעוּרִים,
הֵיכָלֵךְ אִיסַּד, בְּאַבְנֵי סַפִּירִים:

קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה בָא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים,
קוּמִי לָךְ אֲהוּבָה, כִּי בָא קֵץ דְּרוֹרִים:

יְ-ה רִבּוֹן עָלַם וְעָלְמַיָּא. אַנְתָּ הוּא מַלְכָּא מָלֵךְ מַלְכַיָּא.
עוֹבֵד גְּבוּרְתָךְ וְתִמְהַיָּא. שְׁפַר קֳדָמָךְ לְהַחֲוָיָא:

שְׁבָחִין אֲסַדַּר צַפְרָא וְרַמְשָׁא. לָךְ אֱ-לָהָא קַדִּישָׁא.
דִּי בְרָא כָּל נַפְשָׁא. עִירִין קַדִּישִׁין וּבְנֵי אֲנָשָׁא.
חַיּוֹת בָּרָא וְעוֹפֵי שְׁמַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

רַבְרְבִין עוֹבָדָךְ וְתַקִּיפִין. מִכָּךְ רַמַיָּא וְזַקִּיף כְּפִיפִין.
לוּ יִהֵא גְּבַר שְׁנִין אַלְפִין. לָא יָעוֹל גְּבוּרָתָךְ בְּחוּשְׁבַּנַיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

אֱ-לָהָא דִּי לֵיהּ יְקַר וְרִבּוּתָא. פְּרוֹק יָת עַנָּךְ מִפּוּם אַרְיָוָתָא.
וְאַפֵּיק יָת עַמָּךְ מִגּוֹ גָּלוּתָא. עַמָּךְ דִּי בְחַרְתְּ מִכָּל אֻמַּיָּא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

לְמִקְדָּשָׁךְ תּוּב וּלְקָדֵשׁ קוּדְשִׁין. אֲתַר דִּי בֵיהּ יְחֵדוּן רוּחִין וְנַפְשִׁין.
וְיִזְמְרוּן לָךְ שִׁירִין וְרַחֲשִׁין. בִּירוּשְׁלֶם קִרְיָתָא דְּשׁוּפְרָיָא:

יְ-ה רִבּוֹן וְכוּ':

לעילוי נשמת
מרים חורדה בת **אסתר** ז"ל
ריטה רבקה בת **שרה** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דוד בן **מרדכי** ז"ל
נלב"ע ד' שבט ה'תשפ"ד
תנצב"ה

שמירת הלשון כהלכתה

דרכי חפץ בחיים

המפתח לשמירת הלשון

הגאון רבי **ברוך מרדכי אזרחי** זצ"ל

מסר עצום! היאך להינצל מלשון הרע!

אחיי ורעיי! כתוב **בילקוט שמעוני** (מצורף תקנח): "לשון הרע אין אדם מוציאו מפיו **עד שהוא כופר בעיקר,** שנאמר (תהילים יב, ה): 'אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ'".

האומנם?! כלום כופרים בעיקר הם, בעלי לשון הרע?!

וכי מצינו קביעה כזאת גם בעבירות אחרות? כלום נאמר באיזה מקום שהוא כי אינו עובר עבירה פלונית, עד שהוא "כופר בעיקר"? **מה שונה לשון הרע משאר עבירות, אף כשהן חמורות שבחמורות?!**

כופר בעיקר?!

דע לך בני, מה שגילו לנו חז"ל הוא כי בכל אימת שפינו נפער להוציא דבר לשון הרע, נערך מעין ויכוח סמוי, אך נוקב מאוד, בין ההרגשה של "כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי", הדמיון של יצר הבעלות שאינו יודע שובעה, על עצמיותו, כביכול, הבא לידי ביטוי ב"מִי אָדוֹן לָנוּ", לבין ההיצמדות של בורא עולם אל ה"השגחה", אל ה"וכל מעשיך בספר נכתבים".

ובהשתחרר חרצובות רוע לשונו, או אז התברר כי נפל שדוד. אין אלוקים בקרבו! כפר בעיקר!...

משום שכל מי שה' בקרבו, לא יעז לפצות פיו בחרישת רשע על אדם מישראל! לא ייתכן, פשוט לא ייתכן!

זהו שגילו חז"ל: מי אשר מחשבת אלוקים בקרבו, לא ישלח לשונו להשתלח בחבירו - ואם בכל זאת פרצה לַפֶּתוֹ הרותחת באין מעצור, משמע כי אין מחשבת "אדון עולם" בקרבו, כפר בעיקר!...

מסר עצום מוסרים לנו רבותינו: אם חפץ הינך במעצור ללשונך, לבל תשתלח כיד הרשעות והנאלחות עליה, או אז, העצה היעוצה, הבטוחה והמוסמכת: הפעל את ה'יראת שמיים'. חשוֹב על בורא עולם. התבונן בפלאי ה"השגחה", ותיווכח כי חרישתך לרשע לשונך נבלמה! רעה לא יצאה מפיך. ניצלת!

ויעויין היטב בשערי תשובה לרבינו יונה (השער השלישי אות ב' שהסביר את דברי חז"ל בערכין (טו) "כל המספר לשון הרע **כאילו כופר בעיקר,** שנאמר (תהילים יב, ה) 'אֲשֶׁר אָמְרוּ לִלְשֹׁנֵנוּ נַגְבִּיר שְׂפָתֵינוּ אִתָּנוּ מִי אָדוֹן לָנוּ'".

אך הוא לא הביא את דברי חז"ל שלפנינו (בילקוט שמעוני) אשר לשונו הוא: "לשון הרע אין אדם מוציאו מפיו עד שהוא כופר בעיקר".

לא "כאילו", אלא קטגורית, שאומנם כופר הוא, רחמנא ליצלן, טרם הוציא לשון הרע מפיו.

לכן כתבנו את הדברים אשר בעזרת ה' הם נכונים - והוא אשר אמרנו, כי המסר הגדול מתוך דברי חז"ל אלו הוא כי הגברת ה'יראת שמיים', **הגברת האמונה בבורא עולם ובהשגחתו הפרטית, תריס נפלא ומחסום הצלה אין דוגמתו - להצילו מלשון הרע. ירחם ה'!**

(ברכת מרדכי ויקרא)

השו"ת המקוצר

הרה"ג **נתן צבי ירום** שליט"א

א. שאלה: האם מותר **להרבות מאוד** בסיפור שבחיו של חבירו?

תשובה: אסור, משום **אבק** לשון הרע (לשון הרע כלל ט סעיף א).

ב. שאלה: מי נקרא **בעל** לשון הרע?

תשובה: מי שמרגיל את עצמו **בקביעות** לדבר לשון הרע (לשון הרע כלל א סעיף ג).

ג. שאלה: האם יש חילוק בהלכות לשון הרע בין סיפור **בפיו** לבין **כתיבה** במכתב?

תשובה: בסיפור האסור משום **לשון הרע** - אין שום חילוק, אך כשצריך לספר **דבר לתועלת** יש עדיפות לכתיבה על פני דיבור במקום שהדבר אפשרי.

(שו"ת ביד הלשון)

"מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב"

דרוש עיניך וראה את מדריך

רבי אברהם חיים ראסה
ראשון לציון אמונים

רבי אפרים זאדעי
מחכמי תימן

רבי חיים חזקה מדיני
בעל הישרי חמד

רבי ישראל הגדיה חסין
מחכמי מרוקו

רבי מכלוף אביחצירא
אבי מראשי מרוקו

רבי משה בן טוב
ראש מוסדות דור דעה

רבי שיבי (יחזיה) חבשוש
מחכמי תימן

שירות לשבת

בְּזָכְרִי יָמִים יָמִימָה,
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
בַּהֲיוֹתִי תּוֹךְ עִיר-מַגְדַּל חוֹמָה.
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
מַקְדֵּשׁ עוֹמֵד עַל תִּלּוֹ,
וְעַם יִשְׂרָאֵל וְחֵילוֹ.
וְעֶבְיָשׁוֹ מְקוֹם מִקְדַּשׁ חַלַּל טֻמְאוֹ.
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.
מַשָּׂךְ אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנִים,
יָשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל שַׁאֲנַנִּים.
חְפָשִׁיִּים תַּחַת יַד מְעַנִּים וְשׁוֹנְאִים,
לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁבַּח.

יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ, חֲנוֹתֵךְ בְּבֵין שָׁדַי.
וְלָמָּה מְכַרְתָּנִי, צְמִיתוּת לְמַעֲבִידַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

הֲלֹא אִז בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה, רְדַפְתִּיךְ,
וְשַׁעִיר וְהַר פָּארָן. וְסִינַי עֵדַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

וְהָיוּ לְךָ דּוֹדַי וְהָיָה, רְצוֹנְךָ בִּי,
וְאֵיךְ הֻחֲלַק עֶדְיָה. כְּבוֹדִי לְבִלְעָדַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

רְחוֹנִיָּה אֲלַי שַׁעִיר הֲרוּפָה, עֲדֵי קָדֵר.
בְּחוֹנָה כְּבוּר יָזֵן, מֶעֱנָה בְּעֹל מָדַי:
יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

חַיִּשׁ בַּלְּתֵךְ גּוֹאֵל וּבְלִתִּי, אֲסִיר תִּקְוָה? תְּנָה עֶגֶד
לִי כִּי, לְךָ אֶתְּנָה דּוֹדַי! יְדִידִי הַשָּׁכַחְתָּ:

לעילוי נשמת
יעקב שיטרית
בן **זוהרה** ז"ל
נלב"ע כ"ד שבט ה'תש"פ
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יוסף חרילקר
בן **אשר וחיים** ז"ל
נלב"ע א' חשון ה'תשפ"א
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מישל דוד בן **אנדרי מלכה** ז"ל
נלב"ע ד' סיון ה'תשע"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

שו"ת לחפץ בחיים

הגאון רבי **ישראל מאיר הכהן** זצ"ל מרן ה'חפץ חיים'

א. אחד מהשכנים מרוקן את פח הזבל - בפח הקטן של הבניין!

שאלת חכם: מבואר בדברי **החפץ חיים** שהמספר **לא עובר** על איסור לשון הרע **אם הוא סיפר בלי להזכיר שמות. ומדוע שלא נאסור** עליו מלספר, מטעם **אבק** לשון הרע או משום "לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל" (ויקרא יט, יד)? **שהרי גורם לשומע** לספר לשון הרע כאשר על ידי שמיעתו, יוסיף גם הוא עוד דברי ביקורת ויעצים את דעתו השלילית של המסַפר! (**משמעות** ה'חפץ חיים' שלא נאסור. ורק **צריך לדעת למה**, ולכן **יש לבדוק ולהתבונן** - האם זה חשש רחוק או לא).

תשובה: אין זה אסור. והטעם, שאנו לא חוששים שהשומע גם יגנה - **דחשש רחוק הוא,** שהרי יותר מצוי **שלא יגנה כלל** או שעל כל פנים **יכוון לתועלת** - שיותר קל לו לכוון לתועלת כיוון **שהוא בסך הכול דיון רעיוני** (שהרי הוא אינו יודע שמות ולא במי מדובר). (ספר לרעך כמוך, ח"ז - עמ' 91 , בהערה צה). **ואם** באמת יודע שמי ששומע **לפי טבעו ואופיו מיד יוסיף** עוד גנאי וביקורת - הרי זה **אסור לספר** משום אבק לשון הרע ומפני "לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל".

ב. מספר לאימו או לאשתו מה עבר עליו בכולל או בעבודה - אבל בלי להזכיר שמות!

שאלה: ראובן מגיע לביתו, **ואשתו שואלת:** "נו, איך היה היום בכולל, או בעבודה?" או לפעמים מדבר עם **אימו, והיא שואלת:** "נו, איך אתה מרגיש? מה היה איתך היום?" האם מותר לו לספר מה עבר עליו בכולל, איך **שציערוהו במילים,** או על כללים נוקשים מאחד האחראים או מאחד הבוסים, באופן שיודע **שיש חשש סביר** שגם הם יוסיפו עוד דברי ביקורת, וילהיטו יותר את רוחו, או שמא יש בזה משום לשון הרע? (**שים לב:** נכון שמספר ללא שמות, ולא יודעים במה מדובר. **אבל כאן יש חשש סביר** מאוד שיוסיפו עוד דברי ביקורת. **וכן** יש להתייחס לשומע עצמו - האם עבר על לשון הרע).

תשובה: ביחס למספר - לא עבר על איסור לשון הרע, כיוון שהיה בלי שמות ואין ידוע במי מדובר - **אבל** עבר על **אבק לשון הרע, ו"לִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל"** כיוון שאצל אימו או אשתו **יש חשש סביר מאוד** שיוסיפו עוד דברי ביקורת וגנאי, **וצריך להיזהר בזה.**

וביחס לשומע - עבר **על איסור לשון הרע** כשהוסיף מעצמו עוד דברי ביקורת וגנאי, ואף שלא יודע במי מדובר (הערות רגשי חיים - אות טו).

(חפץ חיים כלל ג' סעיף ד)

אורחות חיים

הנהגות ועובדות מגדולי ישראל

הגאון רבי **משה פיינשטיין** זצ"ל

הנזק הנגרם לאחרים בגלל לשון הרע!

באחת מהפעמים סעד מרן זצ"ל את ליבו בפת שחרית, ועימו היה אורח. בין יתר המאכלים שהגיש לשולחן, הגיש שתי שקיות חלב שהיו משתי חברות שונות, שתיהן ידועות היו בהכשרן המהודר בכל אמריקה. והנה, כשהגיע הקפה לשולחן, מזג לעצמו רבי משה חלב משקית אחת. **לפתע נראה כמתחרט, החזיר את השקית למקומה, ולקח את השקית השנייה, שכאמור הייתה מחֻברה שונה.**

האורח, שראה את המעשה במו עיניו, הסיק מיד את המסקנה שרבי משה פיינשטיין לא סומך על הכשר החברה הראשונה, ומעדיף את ההכשר של החברה השנייה. החליט האיש בליבו לפרסם את הדבר בכל אמריקה, למען אותם שמדקדקים בכשרות, שלא "ייכשלו".

השמועה עשתה לה כנפיים, וכל בעלי העסקים (חנויות, אולמות, בתי מלונות וכדומה) **שסחרו עם אותה חברה, ביטלו את קשרי המסחר איתה. עד כדי כך הגיע המצב, שהחברה כמעט פשטה את הרגל** בעלי החברה מיד הגיעו לרב משה פינשטיין בשאלה איזה פגם מצא בהם, וכיצד יוכלו לתקנו.

רבי משה היה המום מדבריהם, ואמר להם שעוד היום שתה מהחלב של חֻברתם, ואם הם רוצים הוכחה, שייגשו למקרר ויבדקו. ואכן כך היה הדבר. הֵיפך הרב במחשבותיו, וניסה לזכור מהו הדבר שגרם לאנשים לחשוב שהוא לא סומך על ההכשר של אותה חברה. לפתע נזכר במה שאירע אצלו עם אותו אורח.

חייך הרב ואמר: אתם יודעים מדוע לא השתמשתי באותה שקית חלב ולקחתי את השנייה? פשוט מאוד: השקית הייתה ריקה, לא היה בה חלב...

צא וראה ממעשה נפלא זה, עד כמה יש לאדם לנקוט משנה זהירות, שלא להוציא דיבורים מיותרים מפיו, ובפרט דיבורים שעלולים להזיק ולהפסיד לחבירו, עד שיבחן את הדברים הֵדֵק היטב, אם יש בהם תועלת, ואם מותר לפי ההלכה להוציאם מפיו.

(אין למו מכשול)

זמירות לשבת

שָׁלוֹם לָכֶם רוּדִי, הַצַּח וְהָאַדְמוֹן.
שָׁלוֹם לָךְ מֵאַת, רַקָּה כְּמוֹ רִמּוֹן:
לִקְרַאת אֲחוֹתָךְ רוּיִן, צֵא נָא לְהוֹשִׁיעָהּ.
וּצְלַח בְּבֶן יִשַׁי, רַבַּת בְּנֵי עַמּוֹן:
מַה לָּךְ יְפַחֲפִיָּה, וּתְעוֹרְרִי אַהֲבָה.
וְתַצְלִילִי קוֹלֵךְ, כְּמַעְיַל בְּקוֹל פַּעֲמוֹן:
הֵעָת אֲשֶׁר תַּחְפּוֹץ, אַהֲבָה אֲחִישֶׁנָּה.
עֲתָה וְעָלַיִךְ, אֵרַד כְּטַל חֶרְמוֹן:

יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה, יַהֲלוֹמָה יַהֲלוֹמָה.
אַרְצֵנוּ הַנֶּחְמֶדֶת, אֶרְצֵנוּ הַקְּדוֹמָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

אֲ-לֹהֵי דֶּר מְרוֹמִים, בְּנֵה בֵיתְךָ בְּרָמִים.
מָתַי בּוֹ לְךָ אַקְרִיב, קָרְבַּן רֹאשִׁית תְּרוּמָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

יָחִיד וְאֵין לְךָ שֵׁנִי, דְּלֵנִי וְשַׁמְּרֵנִי.
בְּרֶשֶׁא תַּרְבִּיצֵנִי, יוֹדֵעַ הַעֲלוּמוֹת:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

יְ-ה רְצֵה לְתִפְלָּתִי, בְּשַׁבַּת מְנוּחָתִי.
וְהַקְשֵׁב לְשַׁוְעָתִי, בְּזִכּוּת תּוֹרָה תְּמִימָה:
יַהֲלוֹמָה וְכוּ':

חִישׁ חִישׁ אֱלוֹפִי, יְשׁוּעָתְךָ אֲ-לֹ יְ-ה, דֵּר מְרוֹם וְהַפְלָא.
חַסְדְּךָ אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה, אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה, אָנָּא אֲ-לֹ יְ-ה
חַסְדְּךָ אֵ-לֹ יְ-ה:

הֵרֵם לְעַד נַפְשִׁי, מָלֵא רַחֲמִים, מָלֵא רַחֲמִים.
בְּךָ שָׁמַתִּי מַחְסִי, שׁוֹכֵן מְרוֹמִים, שׁוֹכֵן מְרוֹמִים.
הַפְלֵא שׁוֹכֵן מַעְלָה, חַסְדְּךָ אֲ-לֹ יְ-ה, חִישׁ לְעָם
סְגוּלָה, יְשׁוּעָתְךָ אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה: אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה וְכוּ':

שׁוֹכֵן שְׁמֵי שְׁחָק, נוֹרָא עֲלִילוֹת, נוֹרָא עֲלִילוֹת.
מַמְנֵי אֵל תִּרְחָק, עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת, עוֹשֶׂה גְּדוֹלוֹת.
קָרֵב לְעַם נִבְדָּלְךָ, חַסְדְּךָ אֲ-לֹ יְ-ה, וְלֵעֵד לֹא יֵחָדֵל,
יְשׁוּעָתְךָ אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה: אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה וְכוּ':

מֶלֶךְ עַל כָּל עֶלְיוֹן, צוּר עוֹשֶׂה אוֹרָה, צוּר עוֹשֶׂה אוֹרָה.
עִמְּדָה לְעֵם אֲבִיוֹן, אֵלֶיךָ אֶקְרָא, אֵלֶיךָ אֶקְרָא.
עֵינָיו כְּדַל שׁוֹאֵל, חַסְדְּךָ אֲ-לֹ יְ-ה. מְקַוֵּה יוֹם וְלַיְלָה,
יְשׁוּעָתְךָ אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה: אֵ-לִי אֲ-לֹ יְ-ה וְכוּ':

לעילוי נשמת **יצחק** בן **רבקה** ז"ל נלב"ע ד' תשרי ה'תשפ"ד תנצב"ה

לעילוי נשמת **דבורה** בת **אסתר** ז"ל **בן ציון** בן **דבורה** ז"ל תנצב"ה

לעילוי נשמת **שולמית סלאמה** בת **אברהם** ז"ל **יפת חסן** בן **יהודה** ז"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

פרקי הכוונה והדרכה בחינוך הילדים

דרכי חינוך

הרה"ג עוזיהו אלבורת שליט"א

פרקי חינוך ומוסר מתובלים בסיפורי צדיקים, פנינים ואמרות קודש

"כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת בָּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט" - השער לעולם החינוך הוא ההכרה הברורה במטרה שלשמה אנו באים לחנך!!

ולמה זה כל כך חשוב?

היות שלעיתים מעורבים בהתנהלות החינוכית שלנו גורמים שאינם קשורים כלל למצוות החינוך - אלא לפניות אישיות של המחנך. פעמים רבות ההורים 'מחנכים' - כועסים או מענישים - רק כי "לא נעים"... או מהחשש של "מה יגידו"... ההורים פשוט מפחדים שהתנהגות ילדים תגרום להם בושה...

הורים אלו חוששים שאנשים עלולים להצביע על בנם ולומר: "אהה, ילד זה הוא ממשפחה פלונית. אם אלו הפירות, מי יודע מהו העץ..."; כשאותם הולכי רכיל מסתמכים על מאמר חז"ל: "שותא דינוקא בשוקא או דאבוה או דאימיה" (סוכה נו:). מה שהילד אומר בשוק - ודאי שמע מאביו או מאימו...

וכאשר שיקולי ההורים בעולם החינוך מוטים מחששות כאלה, אזי לא הרצון להיטיב לילד ולחנכו מנחֶה את דרכם, ולא לזה בשם 'חינוך' ייקרא - - -

אפשרות נוספת של נגיעות אישיות העלולות להיות מעורבות בחינוך, היא שאיפת ההורים שילדיהם ימשיכו את דרכם, בין דרך רוחנית בין דרך גשמית (עיסוק כלשהו וכדו').

וזה אסור! **אסור להורים לחנך את ילדיהם רק כדי שעליהם תהיה גאוות המשפחה, והם "דור ההמשך"...** אם זהו המבט, אם זוהי ההשקפה של ההורים - יֵדעו נאמנה שאין הם עוסקים בחינוך, אלא אדרבה, מזיקים לילדיהם ופוגעים בחינוכם!

לכן בראש ובראשונה עלינו להבהיר את מטרת החינוך.

חינוך הוא מצווה מהתורה!

ללא הכרה ברורה בטיב המטרה וללא הכנה נכונה אנו עלולים לשגות, חלילה, ולנקוט אמצעים שאינם נכונים. הכול תלוי בהשקפתנו על חינוך הילדים!

המטרה היא קיום מצוות ה' שנחנך את ילדינו!

ובכן, **חינוך הילדים הוא פשוט אחת ממצוות ה'!!! חד וחלק!**

ככתוב בתורה: "וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ" (דברים ו, ז).

כמובא בכתובים: "חָנֹךְ לַנַּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ, גַּם כִּי יַזְקִין לֹא יָסוּר מִמֶּנָּה" (משלי כב, ז).

וכן כתוב: "כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת בָּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְיָ" (בראשית יח, יט).

לולא המצווה שנצטווינו, אין שום הבדל בינך לבין השכן בעניין חובת החינוך!!

הילדים הם פיקדונות אשר הפקיד ה' יתברך בידינו. מצֻוים אנו לחנכם ולדאוג שישמרו דרך ה' "לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט" מוטלת עלינו האחריות לחנכם למצוות, למידות טובות ולהשקפות תורניות אמיתיות.

שונה היא מצוַת החינוך משאר המצוות. בשאר המצוות אנו עולים מַדְרֵגָה לדרגה בתהליך ובשלבים, לאורך כל ימי חיינו, ואם כרגע איננו בשלים לעלות לדרגה מסויימת בקיום המצווה - תידחה דרגה זו לזמנה המתאים. **אבל באשר לחינוך הילדים, שומה עלינו ההורים להשתדל עד היכן שידינו משגת.**

שאיפתנו היא "וְהָשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים, וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם" (מלאכי ג, כד), ואת מה שנדחה למחר, לא מובטח שניתן יהיה שוב לעשותו...

(אגב, לגבי חינוך למצוַת תלמוד תורה, חז"ל דרשו מהפסוק "וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ" - בניכם ולא בנותיכם (קידושין כט:), אולם בכל שאר ענייני החינוך בנים ובנות שווים הם).

(אבני דרך)

זמירות לשבת

זֶהוּ אֵ-לִי וְגוֹאֲלִי, לְבִי אֵלָיו יֶחְשַׁק,
אַתָּה צוּרִי וּמוֹשִׁיעִי, אַתָּה אֵ-ל נָאֶמָן.
אַתָּה צוּרִי, יְ-ה אֵ-ל קוֹנִי, בָּרֵךְ עַם הַנִּבְחָר,
אַתָּה תוֹמֵךְ גּוֹרָלִי, בְּכָל עֵת וּבְכָל זְמָן,
אֵיךְ תַּעֲזְבֵנִי לְנַפְשִׁי, מוֹשִׁיב אוֹיֵב הָאַכְזָרִי,
טוֹבָה עֲשֵׂה לְמַעֲנִי. אֵ-לִי אֲבִי וְגוֹאֲלִי.
זֶהוּ אֵ-לִי וְגוֹאֲלִי. לְבִי, לְבִי, אֵלָיו יֶחְשַׁק:
זֶהוּ אֵ-לִי וְכוּ':

יָחִיד אֵ-ל דָּגוּל מֵרְכָּבָה, יְבָרֵךְ לְגִבְרָא רַבָּא.
אֲשֶׁר אֶת נַפְשִׁי אָהֲבָה, בְּאַהֲבָה וּבְרֹב חִבָּה:
שַׁ-דַּי הוּא יְבָרֵךְ אוֹתוֹ, וְיִשְׁמוֹר בּוֹאוֹ וְצֵאתוֹ.
כָּל הָעָם יוֹצְאִים לְקָרָאתוֹ, וְיֹאמְרוּ לוֹ בָּרוּךְ הַבָּא:
עֶלְיוֹן יְרוֹמֵם מַזָּלוֹ, וְהוּא יִהְיֶה לְעֶזְרָה לוֹ.
אוֹצָרוֹ חֶטְאוֹ יִפְתַּח לוֹ, וְזָכָה לְאַחֲרִית טוֹבָה:
יְ-ה יָקִים כָּל חֵילוֹ, שְׂגֻּלוֹת חַיִּים יוֹסִיף לוֹ.
וְיָשִׁישׂ שָׁלוֹם בִּגְבוּלוֹ, וְזָכָה לְאַחֲרִית טוֹבָה:

בְּתִי צְאִי מִבֵּית כָּלֶא, זְמַן קָרִיב עִם קִדֻּשַׁךְ יַעֲלֶה:
אֵ-ל מְמָרוֹם חֲמֹל עָלַיִךְ, שָׁם קֵץ וְסוֹף לְצָרוֹתַיִךְ.
רַחֵם חֲמֹל אֵ-ל עוֹשֵׂךְ, וְהָשִׁיב לָךְ אֶת שְׁבוּתַיִךְ.
חַבְּקִי אֵם נֶאֱמָנָה אֶת כָּל בָּנַיִךְ, מַדְלֶגִים מִכָּל פְּנָה,
שָׁבִים אֵלַיִךְ: בְּתִי צְאִי וְכוּ':

בּוֹאִי כַלָּה אֶל דְּבִירֵךְ, וְשׁוּבִי לְיִמֵי נְעוּרַיִךְ.
וְיִשָּׁמַע בְּחוּצוֹת עִירֵךְ, קוֹל צַהֲלוֹת חֻפּוֹת בַּחוּרַיִךְ.
הַבִּיטִי רֵעָיה עֲדִינָה אֶת לְוִיַּךְ, פִּיהֶם מָלֵא שְׂחוֹק רִנָּה,
שָׂרִים שִׁירֵיךְ: בְּתִי צְאִי וְכוּ':

משכן עזלה

להצלחת
שלמה ורחל ניאמצ'יק הי"ו
ולרפואת שרה ניאמצ'יק
בת בורטונה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
איתמר בן אלעזר הי"ו
אבינועם בן אלעזר הי"ו
ברוחניות ובגשמיות

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
פנחס אברהם
ואבישג אזולאי
ומשפחתם הי"ו

אהבה מקבלת

"מה הסיבה שנוער מתמודד עוזב? מה, לא מספיק שיש בבית חום ואהבה?" איכשהו נכנסה לתודעה ההתניה שאם רק ההורים ייתנו לילדים חום ואהבה, זה יחסן אותם מפני "הרחוב"

נכון, זו הנחיה חשובה לתת חום ואהבה. אבל ישנו רכיב נוסף שמהווה את התנאי העיקרי על מנת שהאהבה הזאת גם תתקבל, תיספג ותשפיע.

אחד הדברים שעוזרים לנוער מתמודד לשוב ולהרגיש ראויים הוא **אהבה מקבלת.**

ישנם הרבה סוגים של אהבה, והם זקוקים דווקא לזו - **המקבלת,** מכיוון שאהבה מקבלת מרפאת את מה שזרק אותם החוצה - **הרגשת חוסר השייכות והדחייה.** ולאו דווקא מהבית: זה יכול להיות מבחינה חברתית, לימודית, סביבתית ועוד.

מהי אהבה מקבלת?

זוהי אחת משפות האהבה שדורשת מההורים הכי הרבה עבודת מידות, ולכן זוהי אהבה עוצמתית, שבכחה לפתוח לבבות נעולים ולרפא לבבות שבורים.

ילדים מתמודדים מרגישים שדחפו אותם החוצה בכוונה. שמזלזלים בהם. שדוחים אותם ולא מקבלים אותם כמו שהם. וכשמרגישים ככה לא אהובים ולא שייכים, מרגישים שִׂנְאָה וריחוק לכל מה שהדחייה הזאת מייצגת, כולל דחייה מדת, מצוות וכל החבילה כולה. אהבה לא מתקנת את זה. אין בכחה של אהבה בלבד לרפא שבר של דחייה. יש כאן חוליה נוספת, והיא מרכז הסיפור, עניין התיקון. הקונטרה של זלזול ודחייה הינו - **כבוד**

כבוד מרפא שנאה. כבוד אומר שההורים מדלגים במודע על החלק השונה והשונא, ונותנים מקום **לחלק המחבר:** הנשמה. המעלות. הייחודיות. נקודת הטוב. כבוד הוא המפתח שפותח פתח לשייכות מחודשת, להערכה ולמקום. **וכשיש מקום, מרגישים אהובים.** "אנחנו גאים בך", אלו מילים של כבוד.

אבל אם יהיו כנים עם עצמם, קשה להורים מאוד לאהוב אותם בהתחלה.

כמעט לא אנושי לאהוב ילדים שבועטים להם - ההורים - בפרצוף, מטיחים בהם האשמות, מאכילים אותם ביזיונות ומכניסים את כל הבית והזוגיות לכאוס מטורף. מי אוהב דבר כזה? אף אחד.

הורים בתחושה שהם כבר לא מרגישים אהבה לנוער שלהם. זה כואב להודות בכך, אבל זו האמת בשלב הראשון. האהבה נגמרה, ומה שנשאר זו תחושת בגידה, כעס ולפעמים גם לא נעים לומר: שנאה, והיא לגמרי לא בחינם. נוער מתמודד מביא את ההורים לקצה. המשך אי"ה במאמר הבא.

ונחתום בסיפור, בשעה טובה נולד לבני זוג בן, אולם ויכוח היה להם בבחירת שם לרך הנולד. האב רצה לקרוא לו על שם אביו, שנפטר חודשים מספר קודם לכן, ואילו האם התנגדה לכך נחרצות, מאחר שבבניין שבו התגוררו נפטר תקופה קצרה לפני כן ילד הנושא את אותו השם, והיא חוששת שמא בקריאת שם כזה יהיה סימן רע לילד שלה. למשמע דבריה התקומם הבעל ואמר: "כיבוד אב דוחה כל מיני חששות שאין בהם ממש". אולם האישה בשלה. השניים הגיעו אל הגאון **רבי שלמה זלמן אוירבך.** לאחר ששמע את טענותיהם של בני הזוג, פסק ואמר: "אין לקרוא לילד בשם זה! אולם לא משום חששות האימא, אלא משום שראיתי כמה שנים קדימה, וחשבתי מה יהיה כשהילד יגדל, יצא לשחק ואימו תקרא לו מן החלון 'ענקל'ה, עלה הביתה', והשכנה, אשר תשמע את קריאותיה, תתחיל לבכות, כשהיא נזכרת בבנה האהובה, 'ענקל'ה, אשר כבר שנים לא איתה. איך אפשר לקרוא בשם שיסב כל כך הרבה צער?!"

אהבת הזולת היא לראות כיצד אני לא מסב צער לשני, לא צער עקיף ובוודאי לא צער ישיר. אדם הזוכה להקל בצערו של חבירו זוכה לשכר עצום. אדם הזוכה להביא את חבירו לשמחה אמיתית יכול להיות בן העולם הבא.

אוצרות של חינוך

הרה"ג **דב בעריש ווידנפלד** זצ"ל

(הגאון מטשיבין)

איך להיזהר בכבודו של יהודי?

מסופר על הגאון מטשיבין זצ"ל כי היה זהיר מאוד בכבוד הבריות, וכפי שתעיד העובדה הבאה: מעשה ששתתף בחגיגה אחת לכבוד סיום כתיבת ספר תורה. כנהוג במעמד כזה מכבדים את הקרואים לכתוב בקולמוס את האותיות האחרונות של ספר התורה, ובעלי יכולת רוכשים את זכות הכתיבה בממון רב.

והנה, כיבדו ראשון את הגאון מטשיבין לכתוב אות בספר התורה, אך להפתעת הקהל הוא סירב. **במקום לכתוב בעצמו, הכריז שמְמַנֶּה הוא את סופר הסת"ם לשלוחו** שיכתוב האות במקומו. אחריו, כמובן, עשו כולם ככה, ואיש לא הרהיב עוז לכתוב בעצמו.

לשאלת מקורביו גילה להם אחרי החגיגה שבין הקרואים נמצא איש שהוא מחלל שבת בפרהסיה. הגאון חשש פן יגיע גם תור אותו האיש לכתוב אות בספר התורה, ואז תהיה שאלה חמורה על כשרותו של הספר. אי לכך **התחכם לנהוג כפי שנהג, ובכך פתר את הבעיה בדרך כבוד.**

וכעין זה מסופר שהיה לו לגאון זצ"ל שיעור קבוע לכמה תלמידים. באחד הימים בא יהודי בעל אטליז לשיעור, וביקש להיכנס לשמוע. מובן שהרב מטשיבין הסכים, אך **אותו יהודי היה מגיע בקביעות עם אותם בגדים שבהם עבד כל היום באטליז,** והרב מטשיבין - שהיה אסטניס - התקשה מאוד לסבול את הריח.

בכל פעם שנגמר השיעור, הרגיש הגאון לא טוב כתוצאה מהישיבה במחיצת אותו יהודי. כמה פעמים שתק, וקיווה שהלה ישנה את הנהגתו, ויחליף את בגדיו לפני השיעור. אחדים מבני השיעור ביקשו מהרב שיתיר להם להעיר לו, אך הרב התנגד בתוקף **והחליט לבטל את השיעור, באומרו שנחלש ואין לו כח למסור את השיעור, ובלבד שלא לפגוע בו.**

(לבית התורני)

זמירות לשבת

בָּרוּךְ א-לֹ עֶלְיוֹן, אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה, לְנַפְשֵׁנוּ פְּדְיוֹן מִשְּׁאת וַאֲנָחָה.
וְהוּא יְרַחֵשׁ לְצִיּוֹן, עִיר הַנַּדְחָה, עַד אֲנָה תּוּגִיוֹן נַפְשׁ נַאֲנָחָה:
הַשּׁוֹמֵר שַׁבָּת הַבֵּן עִם חֲבֵרָת, לְא-לֹ יְרֵצוּ בְּמְנוּחָה עַל מַחֲבַרְתּ:

רוֹכֵב בְּעַרְבוֹת מָלֵךְ עוֹלָמִים, אֶת עַמּוֹ לְשַׁבֵּת, אֵזֶן בְּנַעִימִים.
בְּמַאֲכָלֵי עֲרֵבוֹת בְּמִינֵי מַטְעַמִּים, בְּמַלְבּוּשֵׁי כָבוֹד וְבַת מִשְׁפָּחָה:
הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

וְאַשְׁרֵי כָּל חוֹכֵה לְתַשְׁלוּמֵי כַפָּל, מֵאֵת כָּל סוֹכֵה שׁוֹכֵן בְּעַרְפֶּל.
נַחֲלָה לוֹ יִזְכֶּה בָּהָר וּבַשְּׁפֵל, נַחֲלָה וּמְנוּחָה, כַּשָּׁמֶשׁ לוֹ זְרִחָה:
הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֵחַלְּלוֹ, הֵן הַכָּשֵׁר חֻבַּת קֹדֶשׁ גּוֹרְלוֹ.
וְאִם יֵצֵא חוֹבַת הַיּוֹם אֲשֶׁרֵי לוֹ, אֵל א-לֹ אֲדוֹן מָחוֹלְלוֹ,
מְנֻחָה הִיא שְׁלוּחָה: הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

חֲמֻדַּת הַיָּמִים קָרָאוֹ א-לֹי צוּר, וְאַשְׁרֵי לְתַמִּימִים אִם יִהְיֶה נָצוּר.
כֻּלָּהּ הַיּוֹמִים עַל רֹאשָׁם יָצוּר, צוּר הָעוֹלָמִים, רוּחוֹ בָּם נָחָה:
הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, קָרְנוֹ כִּי גִבְהָה עֵז עַל רֹאשׁוֹ. עַל כֵּן
יִתֵּן הָאָדָם לְנַפְשׁוֹ, עֹנֶג וְגַם שִׂמְחָה בָּהֶם לְמַשְׁחָה: הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

קֹדֶשׁ הִיא לָכֶם שַׁבָּת הַמַּלְכָּה, אַל תּוֹךְ בָּתֵּיכֶם לְתָנִיחַ בְּרָכָה. בְּכָל
מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם לֹא תַּעֲשׂוּ מְלָאכָה, בְּנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם עֶבֶד וְגַם שִׁפְחָה:
הַשּׁוֹמֵר וְכוּ':

להצלחת
זיו לוי בן אסתר
ומשפחתו הי"ו
ולרפואת אסתר לוי
בת ביה כלימה שתחי'

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
עידו ויערה חדד הי"ו
והילדים יהונתן, עלמה,
נעה ואדל הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
נירה צדוק
ומשפחתה הי"ו

פרקי הכוונה והדרכה לנשים

דרכי הבית

הרה"ג עזריאל טאובר זצ"ל

נשות דורנו מקדיבות יותר!

קיימת בחינה שעל פיה ניתן לומר שנשות ישראל בדורנו זוכות להשראת השכינה יותר מאשר בשנים קדמוניות, שכן גודל הקדושה שהאדם זוכה לה תלוי במידת עמלו וטרחתו למען קדושה. בפוזנא, בצפת, בוולוז'ין, במז'יבוז', וכן בתימן ובמרוקו, היו נשות ישראל ספונות בבתיהן, ומה היה לו ליצר להציע בדורות ההם? הניסיונות באותם דורות לא היו גדולים כבדורנו. היצר לָחַם, ניסה להטות לעבירה, אולם דומה שעוצמתו הנוכחית שונה היא לחלוטין וגדולה היא לאין ערוך ביחס לאותם דורות קדומים.

כיום עומדת כל אישה מול עולם ומלואו, מול חיי קריירה, מעמד, כבוד וכסף. לכן, כאשר בת ישראל פורשת מכל אלו למען שמירת קדושתה וצניעותה, היא מקריבה קורבן חשוב ונאה ביותר למען ה' באהבה. קורבן זה מוערך במרומים, ורואים בה כמי שמוסרת את נפשה למען שמו באהבה. זהו קורבן בבחינת "בהמה נאה או חטאת שמַנה", שאותו ציינו חז"ל כקורבן מיוחד, וממילא היא זוכה יותר ויותר, בזכות כל מה שהיא נותנת כביכול, באהבתה לה'.

חשוב להדגיש שתפקיד חשוב ומכריע ניתן לנשות החיל בדורנו. הן אחראיות להשראת השכינה בביתן, ומוטל עליהן התפקיד לסלק מן הבית את כל זוהמת הרחוב, להרחיק כל דבר שאין רוח חכמים נוחה הימנו. עליהן, כביכול, לרחם על בורא עולם שאין לו בית דירה בעולם, אלא במקום השראת השכינה שהוא הבית היהודי. כל העולם כולו, כביכול, לא נותן לו מקום מנוחה. העולם כולו מלא בחוסר צניעות המסלקת ודוחקת את רגלי השכינה. האישה בבית היהודי היא המקימה נווה לשכינה.

תפקידן של נשות דורנו, בקבלן על עצמן את עול הצניעות ובזהירותן מכל רוח רעה שלא תשכון בביתן, הוא להקים "בית נאמן" לה', בית שבו לא בוגדים בקב"ה, בית שהקב"ה יכול לסמוך עליו ולהשרות בו את שכינתו. כל זאת הן עושות בזכות שנדבה רוחן, ומבלי שנצטוו על כך בציווי מפורש.

"מכבדה יותר מגופו"

על פי מהלך זה, נוכל למצוא טעם נאה לכך שהתורה, בהתייחסה לחיובי הבעל כלפי אשתו, דורשת ממנו לכבדה יותר מגופו, כמו שנפסקה ההלכה: "לעולם יאכל אדם פחות ממה שיש לו, ולבש אדם ממה שיש לו, ולעולם יפרנס אדם את אשתו יותר ממה שיש לו". מדוע עליו לכבדה יותר מגופו? הוי אומר, כיוון שהיא אינה חייבת להינשא אלא היא מתנדבת לכך. היא אינה חייבת ליטול על עצמה תפקידים כה קשים, והיא עושה זאת.

גם תלמיד חכם גדול חייב לכבד את אשתו יותר מגופו. הדבר נובע מהכרת הטוב כלפיה, שהרי בלעדיה האדם חסר, הוא לא טוב. הוא מגיע אל שלימותו רק בזכותה.

בימי חיי זכיתי לקרבתו של יהודי עובד ה' גדול. פעמים רבות שהיתי בביתו וידעתי שהוא סובל קשות מרעייתו. למרות זאת, הבחנתי שתמיד תמיד הוא מכבדה במאור פנים ובסבר פנים יפות. יום אחד הרהבתי עוז ושאלתי אותו אם הוא "משחק", או שיחסו כלפי רעייתו הוא אמיתי. כיצד הוא מצליח תמיד להאיר לה פנים? הוא השיב לי בכל הרצינות והתמימות: אינני מציג חס וחלילה, אני באמת מכבד אותה בכל ליבי, כיוון שאני יודע כי בלעדיה אני כלום, אינני שווה דבר, כמאמר הכתוב: "לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ".

דבריו האירו את עיניי. יהודי זה לא הערין את אשתו ביחס חיצוני של כבוד. להיפך, למרות היותה אישה רעה הוא היה מכבדה. הוא ידע כי רק באמצעותה הוא מגיע לשלימותו והוא הופך להיות "טוב".

ממקרה זה נוכל ללמוד רבות. כאשר חיי הנישואין מתנהלים למישרין, ונשותינו פועלות יחד עימנו לבניין בית־חיינו מתוך מסירות והבנה, כל שכן וכל שכן שעלינו לכבדן ולהעריך אותן על התרומה הגדולה והמשמעותית שהן תורמות לחיינו.

(פרקי מחשבה - הבית היהודי)

דברי עיבד ראשית את מדרך

רבי יוסף רוז'ין
אבי רוזינסקי נכדו שבט מנחם

רבי יצחק יאב סלונימר"ם
ראש הישיבה דיבר של בריסק

רבי יצחק שלמה אינגר
באבוד קול ישמע תוכם מוסר

רבי יהודא והודה אלבריסאם
ראשי הישיבה מנשמה כלל שמעת חיים

רבי נחום ניסים רצאבי
ראב"ד רצאבה - תימן

רבי סלמאן חוגי עבודי
דיבר בירושלים ורבי של ירושלים

רבי סלימאן מנחם מני
דיבר של תימן

זמירות לשבת

אָנָּ֤א גְלִ֨יל אָ֪נָּ גְלִ֡יל אָנָּ֥ גְלִ֗יל,
אַשְׁרֵ֣יךְ אֵ֣ין הַגְלִ֑יל, כְּמַהָּ֥ה נַפְשִׁ֖י לָ֣ךְ הַגְלִ֑יל.
אָ֚נָּ גְּדוֹלֵ֣ךְ צַדִּיקִ֔ים, אָ֚נָּ קְדוּשָׁ֣ךְ תְּמִימִ֔ים,
מָגֵ֥ן צִנָּ֛ה הֵ֖ם עַל֙ אַחִ֔ים. חַיִּ֥ים הֵ֛ם בְּתוֹכֵ֖נוּ,
מְרֻוִּ֥ים אֶת צְמַאוֹנֵ֖נוּ:

עֶרֶךְ שֻׁלְחָ֣ן לְעַמִּ֑י, יוֹסֵ֥ף הוּא֙ נֶ֣זֶר תִּפְאַרְתִּ֔י.
חֲדַ֣שׁ הַכִּ֔ין הַצְּפָתִ֖י. בְּזוֹכוּתוֹ עַמִּ֣ד עוֹלָ֑ם,
מְרוֹמָ֣ם הוּא֙ מְכָלָ֔ם. נִסִּ֥ים עָשָׂ֖ה לְיִ֥י
בְּזִכּוּת אָהוּב: אָ֚נָּ גְּלִ֣יל וכו':

שִׂמְחָ֣ה לְעַ֣ם בְּשִׁרְיוֹ, לְבָ֣ה דּוֹדִ֣י לְיִרְאָיו,
תִּקֶּן שִׂלְמָ֣ה בְּעַמָּיו: בְּזוֹכוּתוֹ וכו': אָ֚נָּ גְּלִ֣יל וכו':

עָלָ֣ה אָרִ֣י וְגוּרְיוֹ, מִשָּׁ֣ה דָּרְשָׁ֣ן וְעָנְיוֹ,
אַשְׁרֵ֣י הַדּ֣וֹר חֲזֵ֣ה פָנָ֔יו: בְּזוֹכוּתוֹ וכו': אָ֚נָּ גְּלִ֣יל וכו':

לְמוֹדֶ֣דֶת שׁוֹבִ֣י רָנִּ֑י, צָהֳלִ֥י בַת יְפַתְּיָ֖ה.
בְּתוֹכֵ֣ךְ אֶתֵּ֔ן מִשְׁכָּנִ֑י, בְּגִ֥ינִי עַל֙ הַר הַמּוֹרִיָּ֔ה:
אוֹרִ֤י נָאוָה֙ כִּי בָ֣א אוֹרֵ֔ךְ, וְשִׂכְחִ֥י יְמֵ֖י גְּלוּתֵ֑ךְ.
עוּרִ֤י יָפָה֙ שִׁירִ֣י שִׁירֵ֔ךְ, כִּי תָמוּ֙ יְמֵ֣י גְלוּתֵ֔ךְ.
וּבְנָ֥ה אוּלָמֵ֖ךְ וּדְבִירֵ֑ךְ, שָׁכָ֥ה עַל֙ אֶ֣רֶץ צְבִיָּ֔ה: לְמוֹדֶ֣דֶת וכו':

שׁוּבִ֤י אֶל֙ מִשְׁכְּנוֹתַ֣יִךְ, שׁוּבִ֥י אֶת֙ וְאֲנִ֣י אֲשׁוּבָ֔ה.
וְאֶגְאַל֙ אֶת שְׁבִיּוֹתַ֔יִךְ, וְיִהְיוּ לְאַלְפֵּ֥י רְכָבָ֖ה.
אֲרַחֵ֥ם עַל֙ אַרְמוֹתַ֔יִךְ, וּתְהִ֥י לְנֶ֖גֶף פְּרִיָּ֑ה: לְמוֹדֶ֣דֶת וכו':

רַעְיָ֤ה חֲבִיבָה֙ עֲדִינָ֔ה, גִּילִ֥י שְׁמָחִ֖י שִׁיר דְּבָרִ֑י.
פְּרָחִ֤י כְּצִיץ כְּשׁוֹשַׁנָּ֔ה, וּדְגִ֥י וּרְבִ֖י עָשִׂ֣י פָּרִ֑י.
כִּי הִנֵּ֤אָלָה֙ נְבוֹנָ֔ה, וְאֶשָּׂלַ֥ח יָנוֹן וְאֶלְיָ֖ה: לְמוֹדֶ֣דֶת וכו':

דְּר֣וֹשׁוּ יְ֭הוָה בְּהִמָּצְא֑וֹ, קְר֥וּהוּ בְהיוֹתוֹ קָרֽוֹב׃
יַעֲזֹ֣ב רָ֭שָׁע דַּרְכּ֑וֹ וְאִ֥ישׁ אָ֝וֶ֗ן מַחְשְׁבֹתָ֑יו, וְיָשֹׁ֣ב אֶל־יְ֭הוָה וְיְרַחֲמֵ֑הוּ, וְאֶל־אֱלֹהֵ֥ינוּ כִּֽי־יַרְבֶּ֥ה לִסְלֽוֹחַ׃

לְדָוִ֣ד שִׁ֣יר וּמִזְמ֑וֹר, בְּתֹ֥ךְ וּבְמִצְתָּ֗יִם. יְסוֹדָתוֹ֙ עַל֣ הָרֵ֣י
מ֑וֹר, צִבְעֵ֥י יְרוּשָׁלָֽיִם׃
דְּיֵרַ֣ת קֹ֭דֶשׁ נִבְחֲרָ֑ה, מְמֻנָּ֥ה
תְּצָא֗ אוֹרָ֫ה. זִ֤ו תּוֹרָ֣ה
מִפְאָרָ֣ה, הֲבַ֣ת יְרוּשָׁלָֽיִם׃
וּבָ֤הּ יָ֣חַד נִמְצָא֣וּת, כָּל
מְדוֹת֮ טוֹבוֹת֒ נָאוֹת֣,
כִּי אֵ֣-לֹהִ֣ים צָבָ֣-אוֹת,
בָּחַ֣ר בִּירוּשָׁלָֽיִם׃

דִּרְשׁוּ֮ לְ֣א-לֹ קָוו֒ לוֹ, כָּל
בֵּ֣ית יִשְׂרָ֣אֵ֣ל כֻּלּ֑וֹ, הַתְּפִלָּ֥ה֝וֹ
שְׁאֵלוּ֗, שְׁל֣וֹם יְרוּשָׁלָֽיִם׃
אַל֮ תַּחֲרַ֪שׁ א-לֹ אֵל֒ תִּרֹם,
לַגּוֹיִ֣ם שָׂרִ֣פוּ הָרֹ֑ם.
גַּ֥ם תִּזְכֹּ֖ר לִבְנֵ֣י אֲדוֹם,
אֶת֣ יוֹם֮ יְרוּשָׁלַ֪יִם:
גִּין֮ לְיִשֵׁ֪י בֵּ֫ית הַלַּ֥חְמִי,
יְבַשֵּׂ֣ר צִיּ֣וֹן עִ֑ירִי, יֹאמַ֥ר לָ֝ה
הַתְנַעֲרִ֗י, שְׁבִ֣י יְרוּשָׁלָֽיִם׃

משכן עזלה

לעילוי נשמת
מזל אלימלך
בת עישה ז"ל
נלב"ע ט"ו אלול ה'תשע"ז
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
החייל אלירן מזרחי ז"ל
בן יצחק וג'ני הי"ו
נלב"ע א' סיון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הכוהן יששכר אהרוני
בן זיוה זוליכה ז"ל
נלב"ע י"ג ניסן ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

זריזות בשביל האורחים

שאלה: אדם שבאו לו אורחים בליל שבת, האם עליו להזדרז בקידוש?

תשובה: אדם שבאו לו אורחים בליל שבת, **עליו להזדרז בקידוש עד כמה שאפשר כדי להקדים את הסעודה, על מנת שלא יצטערו האורחים. ולאחר הסעודה ישלים את מה שהחסיר.**

המקור הוא **ספר הבית** (עמ' תסא), והביא שם את הסיפור המפורסם על **רבינו החפץ חיים** שפעם אחת התארח בביתו הגאון **רבי ליב חסמן** בליל שבת, והחפץ חיים התחיל מיד בקידוש ללא אמירת "שלום עליכם", וכששאל אותו רבי ליב מדוע מיהר כל כך בקידוש, אמר לו החפץ חיים: כבודו בוודאי רעב, ורציתי שתסעד תחילה, ואילו המלאכים אינם רעבים, ויכולים להמתין קמעה עם ה"שלום עליכם". עד כאן. ועיין **בשו"ת דבר אברהם** (חלק ב סימן ב).

כח השתיקה

הכח הגדול הוא שאדם שותק, ומקבל מהקב"ה שפע של ישועות. חז"ל אומרים: השומעים חרפתם ואינם משיבים, עליהם הכתוב אומר "וְאֹהֲבָיו כְּצֵאת הַשֶּׁמֶשׁ בִּגְבֻרָתוֹ".

בשעת לילה מאוחרת ביקשה נווה ביתי שאקנה לה כמה מוצרי יסוד לבית בדחיפות. נכנסתי לסופר גדול בשעה 10:50, בדיוק לפני שסוגרים את הקופות, וקניתי לה את המוצרים.

בעומדי בקופה, הקופאית כבר הייתה עייפה מכל היום, וכשראתה שגם אני עומד בתור לשלם, כעסה מאוד וצעקה עליי "עכשיו לא באים", ועוד ועוד. **באותו רגע קיבלתי על עצמי לשתוק ולא להגיב...**

לאחר שהיא עשתה לי חשבון, פתאום מתברר שבכלל אין לי ארנק ואין לי איך לשלם - **מיד נשאתי עיניי לשמיים וביקשתי שבזכות השתיקה ה' יעזור לי.** באותו רגע הגיע יהודי שעובד במקום והביא לי סכום כסף גדול, להעביר לתרומה שתרם פעם לאחד מבתי הכנסת שאני מכיר, כדי למסור לגבאי. לקחתי חלק מכסף זה כהלוואה, השתמשתי בזה לקנייה וראיתי את כח השתיקה.

הרבנית מרת **מסעודה הדסה** ע"ה אשת חבר למדן הגרב"צ **אבא שאול** זצ"ל

למה ביקשה כמות גדולה של בשר?

דוגמה אופיינית להליכותיה: כשהיתה הרבנית באמסטרדם באשפוז באחרית ימיה, פגשה לפתע בבית החולים אברך צעיר, ותוך כדי שיחה התברר שהוא מהמשפחות המיוחסות שבירושלים, ונקלע לאמסטרדם עם רעייתו, ונולד להם תינוק חולה לא עלינו, וכבר כמה חודשים שהם נמצאים איתו בבית החולים, וסידרו להם אכסניה בקרבת בית החולים. מבין ריסי עיניו הכירה בהם הרבנית שמצבם דחוק מאוד מאוד. למחרת הגיעה לפתע משלחת של רבנים שעסקו בשחיטה, ובאו בשליחות מארץ ישראל, לאחר שנודע להם שהרבנית נמצאת בבית החולים. **הרבנית ע"ה ביקשה מהם שיביאו לה כמות גדולה של בשר, והם לא הבינו איזה צורך יש לה בבשר,** וביקשה להעביר את הבשר למשפחת האברך הנ"ל. אין לתאר את השמחה והאור על פניהם כשקיבלו את המשלוח הנכבד, אריזות גדולות של בשר.

זוהי דוגמה מוחשית לטוב ליבה, לרחמנותה ולנדיבותה, שבשעה שהייתה מסובבת בייסורים ובחולאים, ובכאבים נוראים, בין ניתוח אחד למשנהו, **דעתה נתונה הייתה לזולתה, לחסד ולצדקה.**

ובכלל זה קיבלה אורחים בסבר פנים יפות, והייתה קולפת להם פירות ומגישה לפניהם. לא פעם הפצירה בהם לאכול, והרבה הייתה קולעת בהשערה והייתה חשה בחוש המיוחד לה שפלוני לא אכל היום ארוחת צהריים, **ותמיד הייתה בבית עוד מנה או שתיים לאורח, וכמעט תמיד היה מי שאכל את המנה הנותרת מארוחת הצהריים.**

(זכרון הדסה)

זמירות לשבת

רְפָא צִירֵי אֵ-ל נֶאֱמָן, כִּי אַתָּה רוֹפֵא אֱמֶת.
אֶת רֹאשׁ, שׁוּר חָלָשׁ, וְתֵן כֹּחַ לְנַפְשִׁי:
פְּתַח שַׁעַר הָרַחֲמִים, רָם שׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים.
עַל עַבְדְּךָ, שִׂים חַסְדְּךָ, אֵין מַרְחֵם כְּיָעֲדֶךָ:
אֵ-ל חַי רְצֵה לְתַפְלָתִי, וְחוּשָׁה לְעֶזְרָתִי.
בְּמַהֲרָה, דְּרוֹר קְרָא, לְעַם בֶּן הַגְּבִירָה:

מַה יְּדִידוּת מְנוּחָתֶךָ, אֵת שַׁבָּת הַמַּלְכָּה.
בְּכֵן נְרִיחַ לְקָרָאתֶךָ, בּוֹאִי כַלָּה נְסוּכָה.
לְבוּשׁ בִּגְדֵי חֲמוּדוֹת, לְהַדְלִיק נֵר בְּבִרְכָה.
וַתִּכֹּל כָּל הָעֲבוֹדוֹת, לֹא תַעֲשׂוּ מְלָאכָה:
לְהִתְעַנֵּג בְּתַעֲנוּגִים בְּרִבּוּרִים וְשֵׂיוֵי וְדָגִים:

כַּעֲרֵב מַזְמִינִים, כָּל מִינֵי מַטְעַמִּים.
מִבְעוֹד יוֹם מוּכָנִים תַּרְגּוּלִים מְפֻטָּמִים.
וְלַעֲרוֹךְ כַּמָּה מִינִים, שְׁתוֹת יֵינוֹת מֻכְשָׁמִים.
וְתַפְנוּקֵי מַעֲדָנִים, בְּכָל שָׁלֹשׁ פְּעָמִים: לְהִתְעַנֵּג וכו':

נַחֲלַת יַעֲקֹב יִירַשׁ, בְּלִי מְצָרִים נַחֲלָה.
וַיִּכְבְּדוּהוּ עָשִׁיר וָרָשׁ, וְתִזְכּוּ לִגְאֻלָּה.
יוֹם שַׁבָּת אִם תִּשְׁמְרוּ, וְהָיִיתֶם לִי סְגֻלָּה.
שֵׁשֶׁת יְמֵי תַּעֲבוֹדוּ, וּבַשְּׁבִיעִי נָגִילָה: לְהִתְעַנֵּג וכו':

חֻפָּצֵיךְ אֲסוּרִים, וְגַם לְחֶשְׁבּוֹן חֻשְׁבּוֹנוֹת.
הַרְהוּרִים מְתָרִים, וּלְשַׂדֵּךְ הַבָּנוֹת.
וְתָנוּךְ לְלַמְּדוֹ סֵפֶר, לְמַנְצֵחַ בִּנְגִינוֹת.
וְלָהֳגוֹת בְּאִמְרֵי שָׁפֶר, בְּכָל פִּנּוֹת וּמַחֲנוֹת:
לְהִתְעַנֵּג וכו':

הַלּוּכֵךְ תְּהֵא בְנַחַת, עוֹנֵג קְרָא לְשַׁבָּת.
וְהַשְׁנָה מִשְׁבָּחַת, כְּדַת נָפֵשׁ מְשִׁיבַת.
בְּכֵן נַפְשִׁי לָךְ עָרְגָה, וְלָנוּחַ בָּחֹבֶת.
כְּשׁוֹשַׁנִּים סוֹגָה, בּוֹ יָנוּחוּ בֶן וּבַת: לְהִתְעַנֵּג וכו':

מְעַיִן עוֹלָם הַבָּא, יוֹם שַׁבָּת מְנוּחָה.
כָּל הַמִּתְעַנְּגִים בָּהּ, יִזְכּוּ לְרוֹב שִׂמְחָה.
מַחֲבָלַי מְשִׁיחַ, יְצַלּוּ לְרְוָחָה.
פְּרוֹתֵנוּ תַּצְמִיחַ, וְנָגֵן יָגוֹן וַאֲנָחָה: לְהִתְעַנֵּג וכו':

לעילוי נשמת
ליליאן סיבוני
בת **רבקה** ז"ל
נלב"ע י' תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
גלית תהילה דנין ז"ל
בת **יונה** הי"ו
נלב"ע כ"ב חשון ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אבישלום ישראל רוזילין ז"ל
בן **יצחק ורחל** הי"ו
נלב"ע כ"ו אייר ה'תש"פ
תנצב"ה

שלום בית

דרכי שלום

פרקי הכוונה והדרכה בשלום בית

הרה"ג יגאל כהן שליט"א

תכלית הבריאה כולה היא להשפיע מטובו הגדול לנו הנבראים, להשפיע מטובו יתברך לזולתו הטבה נצחית ולשמח אותנו בשמחה מושלמת. הקב"ה הוא טוב, וּמְטִיב וחוק הטוב להיטיב, ואין משמעות לטוב כשלעצמו בלא מקבלים, כי אם אין מקבל הטוב - אין הטבה.

"טוֹב־יְיָ לַכֹּל..." (תהילים קמה, ט) **- ה' יתברך הוא טוב לכל בריותיו, לכן כל מעשיו בלי יוצא מן הכלל הם הטבה גמורה, וטובו ונדיבותו וחסדו נמשכים ומתמידים בכל רגע ואינם נפסקים אף פעם.** וכך כותב **הרמח"ל** (בספר דעת תבונות), כי ה' יתברך הוא שלימות הטוב, ולכן יכול לצאת ממנו רק טוב, וכל מה שהוא עושה עם האדם הינו בהכרח הטבה גמורה.

בריחה מקושי אינה פתרון...

אלא שאם נבקש ממנו יתברך טובה נצחית בלי שעשינו עבורה שום דבר, אזי יש בטובה שכזו בושה גדולה, כמו אדם שמגיע בכל בוקר ומקבל צדקה, בסופו של דבר הוא ירגיש בושה גדולה.

לכן, כדי שההטבה אלינו תהיה מושלמת ובלי בושה, הבורא יתברך ברא את העולם שאנו חיים בו עם ניסיונות רבים. וכך כל אחד מאיתנו שבא לעולם - הוא חסר, הוא נברא עם יצרים גדולים של קנאה, רצון להתנשא על אחרים, נטייה לכעס ועוד, וכמובן עם אפשרות לעשות טוב או רע.

אבל הקב"ה מצווה אותנו בתורתו הקדושה לבחור בטוב, שנשתדל ככל יכולתנו לעשות את הטוב ולברוח מהרע, ואז הבורא יתברך ייתן לנו הטבה נצחית, בעבור שטרחנו ועמלנו לעשות את הטוב ולסור מרע - בלי בושה.

צריך שינוי!

אדם שעדיין לא התחתן אינו יכול לתקן את עצמו ולהיות טוב יותר, כי אם הוא לא מסתדר במקום מסויים הוא יכול לקום ולעזוב, ואם תהיה לו בעיה עם אחד החברים הוא יעזוב אותו ויחפש חבר אחר - אף אחד בעולם לא יכול להכריח אותו להישאר איתו גם כשקשה לו. אבל כשאדם נכנס בברית הנישואין - הוא מחוייב להסתדר עם בת זוגו, הוא צריך לעשות שינוי אמיתי בעצמו, להתחיל לוותר או להבליג ולעזור לצד השני גם ברגעי משבר.

בני זוג שנתקלים בקשיים במהלך חיי הזוגיות שלהם, היצר הרע קופץ להרוס ביניהם. הוא אומר לאדם - 'קשה לך? תברח! לך תחפש מקום קל יותר, למה לך לסבול? תחזור לאמא, היא תקבל אותך כמו שאתה'. וכך אצל האישה - 'תעזבי אותו, מאוד יכול להיות שעם בעל אחר יהיה לך טוב יותר, יעריכו אותך יותר'.

אם בני הזוג ישכילו להבין שהקושי שהם עוברים הוא חלק מהסיבה שהם באו לעולם, כלומר בורא עולם מביא להם את הקושי הזה כדי שהם ישפרו את עצמם להיות טובים יותר, מתחשבים יותר ונותנים יותר לצד השני - הכול ייראה אחרת...

אין בני זוג בעולם שיכולים לחיות ביחד בלי שתהיה ביניהם תקשורת טובה, כל אחד צריך לתת תשומת לב ואהבה לצד השני, להראות לשני שאכפת לו ממנו, שכל אחד ירגיש נאהב על ידי הצד השני.

בריחה מקושי אינה פתרון... אדרבה, הקושי הגיע כדי שננסה לבדוק בעצמנו במה אנחנו צריכים להשתפר לתקן את ההרגלים הלא טובים שבתוכנו, ובמיוחד להרגיל את עצמנו להתחשב בזולת, ומעל הכול... לתת לשני, ולא לחשוב רק לקבל כל הזמן.

(בחסדך בטחתי)

זמירות לשבת

יוֹם שַׁבָּתוֹן אֵין לְשָׁכַח, זִכְרוֹ בְּרֵיחַ הַנִּיחֹחַ.
יוֹנָה מְצָאָה בּוֹ מְנוֹחָ, וְשָׁם יָנוּחוּ יְגִיעֵי כֹחַ:

הַיּוֹם נִכְבָּד לִבְנֵי אֲמוּנִים, וְהִירִים לְשָׁמְרוֹ אֲבוֹת וּבָנִים. חָקוּק בִּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים, מֵרֹב אוֹנִים וְאַמִּיץ כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

וּבָאוּ בָּלָם בִּבְרִית יַחַד, נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע אָמְרוּ כְּאֶחָד. וּפָתְחוּ וְעָנוּ יְיָ אֶחָד, בָּרוּךְ הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

דִּבֶּר בְּקָדְשׁוֹ אֵ-ל בְּהַר הַמֹּר, יוֹם הַשְּׁבִיעִי זָכוֹר וְשָׁמוֹר. וְכָל פְּקוּדָיו יַחַד לְגָמֹר, חָזַק מָתְנַיִם וְאַמֵּץ כֹּחַ: יוֹנָה וְכוּ':

הָעָם אֲשֶׁר נָע כַּצֹּאן תָּעָה, יִזְכֹּר לְפָקְדוֹ בִּבְרִית וּשְׁבוּעָה. לְבַל יַעֲבֹר בָּם מַקֵּרָה רָעָה, כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע עַל מֵי נֹחַ: יוֹנָה וְכוּ':

יוֹם זֶה מְכֻבָּד מִכָּל יָמִים, כִּי בוֹ שָׁבַת צוּר עוֹלָמִים:

שֵׁשֶׁת יָמִים תֵּעָשֶׂה מְלַאכְתֶּךָ, וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לַיְיָ-לֹהֶיךָ. שַׁבָּת לֹא תֵעָשֶׂה בּוֹ מְלָאכָה, כִּי כָל עֹשֵׂה שֵׁשֶׁת יָמִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

רִאשׁוֹן הוּא לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, יוֹם שַׁבָּתוֹן יוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ. עַל כֵּן כָּל אִישׁ בֵּיתֵנוּ יְקַדֵּשׁ, עַל שְׁתֵּי לֶחֶם יְבָצְעוּ תְּמִימִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

אֲכָל מַשְׁמַנִּים שְׁתֵה מַמְתַּקִּים, כִּי אֵ-ל יִתֵּן לְכָל בּוֹ דְּבָקִים. בְּגַד לְלָבֵשׁ לֶחֶם לְחָקִים, בָּשָׂר וְדָגִים וְכָל מַטְעַמִּים: יוֹם זֶה וְכוּ':

לֹא תֶחְסַר כָּל בּוֹ וְאֻכְלָתְךָ וְשָׂבְעָתָ, וּבֵרַכְתָּ אֶת יְיָ אֱ-לֹהֶיךָ. אֲשֶׁר אֲהֵבָתָ, כִּי בֵרַכְךָ מִכָּל הָעַמִּים: יוֹם זֶה וְכוּ':

הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹדוֹ, וְגַם הָאָרֶץ מָלְאָה חַסְדּוֹ. רְאוּ כִּי כָל אֲלֶה עָשְׂתָה יָדוֹ, כִּי הוּא הַצּוּר פָּעֳלוֹ תָמִים: יוֹם זֶה וְכוּ':

משכן עזלה

לעילוי נשמת
סעדיה גריידי
בן שלום ז"ל
נלב"ע א' ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אסתר דרמי
בת שלום ז"ל
נלב"ע כ"ב אב ה'תשע"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שירה רינה
בת מיסה ז"ל
נלב"ע ל' חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

הנהגת הבית

הראש"ל הגאון רבי שלמה משה עמאר שליט"א

ותרנות ושמחה בבית

היצר הרע מתקנא יותר בבית היהודי להכשילם

בכל בית קשה לשמור על השלימות והשמחה לאורך זמן, מפני הקשיים הרגילים שמתעוררים מעצם ישיבת שני אנשים יחדיו. אך בבית היהודי יש לעמול יותר, בשל היצר הרע בהפרעותיו, **כי יודע הוא שבית זה מגדל בנים ובני בנים נאמנים לה' ולתורתו**, ממשיכים דרכו של אברהם אבינו, שעליו נאמר: "כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט" (בראשית יח, יט), ובית זה יהיה בית היוצר לעובדי ה' ועושי רצונו. **וזה למורת רוחו של היצר הרע, ומנסה הוא בכל כחו להכשילם**, ואינו מתייאש ולא מניח ידו גם מהצדיקים והחסידים, כי זו דרכו ועליה הוא מופקד.

לוותר ולחפש טובת האחר

ותפקידנו לעמוד בעוז ובגבורה ולהכניעו. אומנם בני אדמה אנחנו, מה כחנו מול יצרינו, ומי יבין שגיאות.

ופעמים שטעויותינו מעוררות ריב ומדון, אם בשוגג ואם בזדון, ואילולי מידת הוותרנות הבאה בתורנות, פעם עליי לסלוח ולמחול, ופעם עליי 'לשׂוּחַ ולזחול', כל זה לא ייתכן אם יעמוד האדם על עומדו, וילבש עקשנות, ויראה רק את טובתו לבדו.

הוויתור פוקח עיניו, ומאיר רעיוניו ועיניו.

לנוכח יביטו, **ולחפש טובת אחרים ייאותו**, ויהיו כְּרֵעִים אהובים ולא יתקוטטו.

בעין טובה, לדון כל אחד לטובה, באהבה ובנדבה, וירחיקו כל בעלי דיבה, זה יאמר באהבה, וזה יְשִׁיבוּ בחיבה, ותרבה הטובה.

ובזכות כך ישנה אדם טעמו ונאומו (דיבורו), וכל דרישותיו יהיו מעצמו!

לתקן ולטהר ליבו, ולהרבות יושרו וטובו.

ולא יחפש התיקון בלב זולתו, וידע כי אין לו אלא פנימיותו וביתו!

יטרח ויעמול על שלימות המידות של עצמו

כתוב במסכת אבות (פ"ב משנה י"ג): "אמר להם רבן יוחנן בן זכאי לתלמידיו: צאו וראו, איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם, רבי אליעזר אומר עין טובה, רבי יהושע אומר **חבר טוב**, רבי יוסי אומר **שכן טוב...** רבי אלעזר אומר לב טוב.

והנה במה שאמרו שכן טוב, וכן חבר טוב, כתב על זה רבינו יונה החסיד ע"ה שבפשוטו הכוונה שכאשר מחפש מקום לגור בו, יחפש מקום ליד שכן טוב, ויש השפעה רבה על האדם משכניו, וכן יחפש לו 'חבר טוב', בעל מידות טובות ויראת ה', וכך יושפע מטובתו וממידותיו הטובות.

אומנם יוצא לפי זה שלב טוב ועין טובה הם מעלות שצריכות להיות באדם עצמו, ואילו חבר ושכן הם מעלות בסובבים אותו, ולא בו עצמו.

ולכן פירש רבינו יונה שאכן **כל המעלות במשנה מדברות על האדם עצמו**, וכשם שצריך להשתדל בכל כחות נפשו לקנות קנייני נפש טובים, כך **צריך לטרוח ולחפש כיצד להשלים את עצמו, וכך יעשה את עצמו 'שכן טוב' לשכניו ו'חבר טוב' לחבריו!**

למדנו מזה שהדרך הישרה היא לחפש ולשפר במידות שלו, ולא בשל זולתו, ובאשתו על אחת כמה וכמה, שהם חיים ביחד בשותפות מלאה. ובוודאי צריכים ללמוד אומנות זו, והיא תעמוד להם לאורך ימים ושנים עדי זקנה ושיבה, וכך יחיו יחד בכבוד ובשלום.

(קול מצהלות חתנים)

גדולי ישראל בביתם

עוברות הנהגות יקרות מחייהם של גדולי ישראל בביתם

הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל

הכלה שמעה שחתנה המצויין צולע על ירכו...

שתי משפחות חשובות השתדכו ביניהן, בעצת הגאון **רבי יוסף חיים זוננפלד**, ולשמחת כל מכריהם. והנה, חודשיים לאחר האירוסין הגיעה הכלה לבית הוריה בוכייה. בקושי הצליחה לספר כי שמעה מחברותיה ששמעו מפי הוריהן, שחתנה המצויין צולע על ירכו...

רץ אביה אל רבי יוסף חיים, סיפר לו את הדברים והתנצל: "איני רוצה חלילה לפגוע בכבודו של הרב, ואיני רוצה לפגוע בכבודו של החתן, אך כך ראו עדי ראייה נאמנים!"

אומנם רבי יוסף חיים ראה את החתן פעם אחת בלבד, אלא שהפעם הזאת הספיקה לו כדי להיווכח שאין הוא צולע. מדוע אפוא ראו אותו עדים צולע על ירכו? בוודאי דברים בגו. מן הסתם צולע החתן משום שנעלו נקרעה, ובבית הוריו אין פרוטה אחת כדי לתקנה...

על אתר נכנס לחדר הקטן שבביתו המקומר, חיטט בארונו, ומצא שם חמש עשיריות אחרונות מכל כספו. קרא לנכדתו רבקה, שהתייתמה מאביה, בנו הגדול, וגדלה בביתו עד לנישואיה, **ושלח אותה אל הסנדלר הסמוך לביתו של החתן במטרה לרכוש למענו זוג נעליים חדשות, בהנחה שהסנדלר יֵדע לבד מהי מידת נעליו...**

הוא הוסיף וציווה עליה שמיד כאשר תהיינה הנעליים מוכנות, היא תעלה אותן לביתו של החתן, ותאמר למחותנים שרבי יוסף חיים זוננפלד שלח אותן במתנה לחתן, על התמדתו בלימודים ולכבוד היותו לחתן במזל טוב...

כשיצאה הנכדה לדרכה, חזר אל המחותן שעדיין ישב ודאג, התחייך ואמר לו: "ביררתי את הענין! לא מיניה ולא מקצתיה! אדרבה - יעמוד נא בעצמו על המשמר החל ממחרת על יד ישיבת 'עץ חיים', מקום לימודיו של החתן, ויבוא להודיענו את המצב"...

המחותן עשה כמצוותו, ואחרי ימים אחדים בא לבקש את סליחתו של הרב על שקיבל לשון הרע..

(ומתוק האור - נישואין)

הדור עכשיו ראוהו את מחריב

הגה"צ רבי שלום הדאיה
ראש ישיבת המקובלים 'שמ אל'

הגה"צ רבי מאיר מזוז שליט"א
מקובל, מחזיק בראשות

הגה"צ רבי רחמים מלמד הכהן
מחזיק ספרים

הגה"צ רבי ישעיהו משולם
אבדק פתח הקדוח

הגה"צ רבי יורם מיכאל אברג'ל
ראש מדרשת רבי שלמה - קול רינה

הגה"צ רבי יהודה שטרית
ראש כולל עטרת שלמה

הגה"צ רבי חיים בידרונו
ראש ישיבת עץ חיים - שדרות

זמירות לשבת

אַדִּירְךָ אַל־תִּי כָּל נְשָׁמָה,
וְאוֹדְךָ בְּרֹב פֶּתַח וְאֵימָה:
בְּעָמְדִי תּוֹךְ קְהָלְךָ צוּר לְרוֹמֵם,
לְךָ אֶכְרַע וְאֶבּוֹךְ רֹאשׁ וְקוֹמָה:
רְקִיעֵי רוֹם הֵלֵּא נִטָּה בְּמִכְבָּשָׁא,
וְהָאָרֶץ יְסַדָּהּ עַל בְּלִימָה:
הֵיוֹכַל אִישׁ חֻקּוֹר אֶת סוֹד יוֹצְרוֹ,
וּמִי הוּא זֶה בְּכָל קִדְמָה וְיָמָה:
מְרוֹמָם הוּא עֲלֵי כָּל פֶּה וְלָשׁוֹן,
אֲשֶׁר הִפְלִיא וְעָשָׂה כֹּל בְּחָכְמָה:
וְיִתְגַּדַּל בְּגוֹי קְדוֹשׁ וְעֶלְיוֹן,
וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא בְּעָלְמָא:

צוּר מִשֶּׁלּוֹ אָכַלְנוּ, בָּרְכוּ אֱמוּנִי, שָׂבַעְנוּ וְהוֹתַרְנוּ כִּדְבַר יְיָ:
הַזָּן אֶת עוֹלָמוֹ, רוֹעֲנוּ אֲבִינוּ, אָכַלְנוּ מִלַּחְמוֹ, וּמֵינוּ שְׁתִינוּ.
עַל כֵּן נוֹדֶה לְשָׁמוֹ, וְנְהַלְלוֹ בְּפִינוּ, אֲמַרְנוּ וְעָנִינוּ,
אֵין קָדוֹשׁ כַּייָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

בְּשִׁיר וְקוֹל תּוֹדָה, נְבָרֵךְ לַא-לֹהֵינוּ, עַל אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה
שֶׁהִנְחִיל לַאֲבוֹתֵינוּ. מָזוֹן וְצֵידָה הִשְׂבִּיעַ לָנַפְשֵׁנוּ, חַסְדּוֹ גָּבַר
עָלֵינוּ, וֶאֱמֶת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

רַחֵם בְּחַסְדְּךָ עַל עַמְּךָ צוּרֵנוּ, עַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,
זְבוּל בֵּית תִּפְאַרְתֵּנוּ. וְבָן דָּוִד עַבְדְּךָ יָבֹא וְיִגְאָלֵנוּ,
רוּחַ אַפֵּינוּ מְשִׁיחַ יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

יִבָּנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ,
וּבִרְנָנָה נַעֲלֶה, הָרַחֲמָן הַנִּקְדָּשׁ יִתְבָּרַךְ וְיִתְעַלֶּה,
עַל כּוֹס יַיִן מָלֵא, כְּבִרְכַּת יְיָ: צוּר מִשֶּׁלּוֹ וְכוּ':

תִּשְׂבִּי צוּרִי לְבָבִי זִכְרוֹ כְּצוֹף וָמָן,
צוּרִי סְלַח לְחוֹבִי אַל יַאֲרִיךְ זְמָן:
יָלִיד אֲשֶׁר בְּתוֹךְ יָם גְּלוּת יְהוֹדֵךְ,
הוֹצִיא שֵׁטֶר מְקֻיָּם חֲתוּם בְּיָדֵךְ,
שֶׁרִיר רָאָה וְקָנִים לְפְדוּת יְחִידֵךְ,
יֹאמַר רְאֵה כְתֻבִי חֲזַק וְנֶאֱמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

עֲדִים מְאֹד כְּשָׁרִים חֲנִי וְיִרְמְיָה,
חֲתֻמוֹ בְּתוֹךְ סְפָרִים יוֹאֵל וְיַשַּׁעְיָה,
קוֹמָה רְפָא שְׁבוּרִים הַנִּקְרָאִים בְּיִ-הּ,
חֲלָיִם רְפָא כְּנָבִיא רְפָא לְנַעֲמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

הַבֵּן אֲשֶׁר מְגֹרָשׁ מַחֲטָא יְהוֹדֵךְ,
שׁוּבָה לְאָב כִּי בָא מְשִׁיחֵךְ,
עִיר הַיְקָר וּמְגֹרָשׁ וְתִירַשׁ בָּתַי מְנוּחָךְ,
וְלִישׁוּבִים בְּשָׁבֵי אֶהְיֶה לָהֶם רַחֲמָן: צוּרִי סְלַח וְכוּ'

משכן עילם

לעילוי נשמת
ישראל ג'יבלי
בן **יצחק** ז"ל
שאול ירון בן **פסח** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
שושנה בן-סימון
בת **רחל** ז"ל
נלב"ע כ"ט חשון ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
אופיר ניאמצ'יק ז"ל
בן **שרה** תחי'
נלב"ע ה' שבט ה'תשפ"ג
תנצב"ה

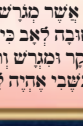

מעשה קטן לנצח נצחים

בנות הסמינר ישבו דרוכות במקומן, כשנכנס הגאון **רבי חיים גינזבורג** הי"ו כדי למסור שיעור תורה ולחזק את בנות הסמינר באמונה. בסיום הדרשה אמר הרב:

אספר לכן סיפור על מעלת זיכוי הרבים המקרה התרחש לפני קצת יותר מ־40 שנה. היו שתי חברות שמצאו זו אצל זו אוזן קשבת, וכל אחת שפכה את ליבה לחברתה. הן גילו זו לזו סודות אישיים והיו ממש כאחיות. אחת מהן הייתה בת קיבוץ והשנייה באה ממשפחה מסורתית מהעיר. זו מהקיבוץ סיפרה לחברתה שהיא מסובכת בקשיים משפחתיים, ובעקבות זאת מצב רוחה לא טוב... חברתה מהעיר אמרה שיש בבני ברק רבנית ששמה **בת שבע קנייבסקי** (ע"ה), והיא הציעה לה להתייעץ עימה ולספר את בעיותיה וכך מצב רוחה ישתפר...

בת הקיבוץ דחתה את הדברים, ואמרה שהיא איננה מעוניינת לנסוע לבני ברק, ובטח שלא להתייעץ עם רבנית... אך ככל שחלף הזמן, בעיותיה של הבת גברו, מצב רוחה היה קודר והמשענת היחידה בחייה - חברתה, עודדה ושימחה אותה ככל יכולתה. לאחר שלושה חודשים שוב הציעה לה החברה מהעיר לנסוע לבני ברק, להתייעץ עם הרבנית ולהתברך ממנה.

והיא? עדיין חששה ואמרה, מה יקרה כשיראו אותנו הולכות בבני ברק? לא יגערו בנו ויעשו לנו "בעיות"? החברה צחקה וביטלה את הדברים, באומרה שהיא יותר מדי ניזונה משמועות של התקשורת, שאין להן אחיזה במציאות. בלב מפקפק ומפרפר קבעו השתיים יום וזמן לנסיעה.

הבנות הגיעו לבני ברק, ועלו על אוטובוס עירוני שמגיע **לרחוב רשב"ם**. מכיוון שהן לא ידעו באיזו תחנה עליהן לרדת, הן ישבו מאחורי הנהג. **במושב קרוב ישב תלמיד חכם שלמד בגמרא והיה שקוע בלימודו**. הן דיברו ביניהן בשקט כדי לא להפריע. בת הקיבוץ אמרה לחברתה כי "בוודאי אנחנו מפריעות לחכם בלימודו, שהרי אנחנו יושבות באוטובוס בספסל לידו".

האוטובוס המשיך בנסיעתו, ולפתע הבחינו השתיים כי הן לא יודעות היכן הן נמצאות. הן רצו לשאול את הנהג מתי עליהן לרדת מהאוטובוס, אך הנהג באותו רגע היה עסוק, ואחת מהן שאלה את החכם שישב בספסל הסמוך באיזו תחנה עליהן לרדת כדי להגיע לרחוב רשב"ם. התלמיד חכם הביט בחלון ואמר:

"בתחנה הזאת עליכן לרדת". הן הודו לו, ירדו מהאוטובוס והחלו לצעוד. כששאלו עוברים ושבים היכן ביתה של הרבנית קנייבסקי ברחוב רשב"ם, עדכנה אותן גברת נחמדה שהבית של הרבנית רחוק מאוד מהמקום שבו הן נמצאות, ועליהן לשוב לתחנת האוטובוס ולנסוע עוד תשע תחנות.

הן חזרו על עקבותיהן תוך כדי שהן רוטנות וכועסות. "אמרתי לך שאנחנו מפריעות לחכם שלמד בגמרא... בטח הוא רצה להיפטר מאיתנו ואמר לנו לרדת בתחנה הלא נכונה, רק כדי שנרד מהאוטובוס"...

השתיים המתינו בתחנה **והיה עליהן לשלם שוב את דמי הנסיעה, בסך חמישה שקלים ותשעים אגורות**. לאורך כל זמן הנסיעה בת הקיבוץ רטנה בכעס על אותו חכם.

לאחר מסע חיפושים נרגז, השתיים הגיעו לבית ברחוב רשב"ם. להפתעתן המוחלטת על גרם המדרגות **ישב אותו חכם שהן פגשו באוטובוס**. הן עלו במדרגות במבוכה וחלפו על פניו. זעמה של בת הקיבוץ גבר עליה, והיא לחשה לחברתה: "ראית?! אמרתי לך שהוא היתל בנו! הוא הבין שגם אנחנו מעוניינות להגיע לכאן, והוא לא רצה שנפריע לו... לכן הוא היתל בנו!" עוד השתיים מדברות, החכם עשה את דרכו לעבר

משכן עזלה
לרפואת ולהצלחת שגית בת אלגרה הי"ו בתוך שאר חולי ישראל
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
לרפואת שושנה בת יוסף, ויחיאל בן יוסף הי"ו ולזיווג הגון ולהצלחת מיכל בת יחיאל הי"ו
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999
להצלחה, לפרנסה טובה ולרפואת משפחת יוסף הי"ו ומשפחת שושן הי"ו

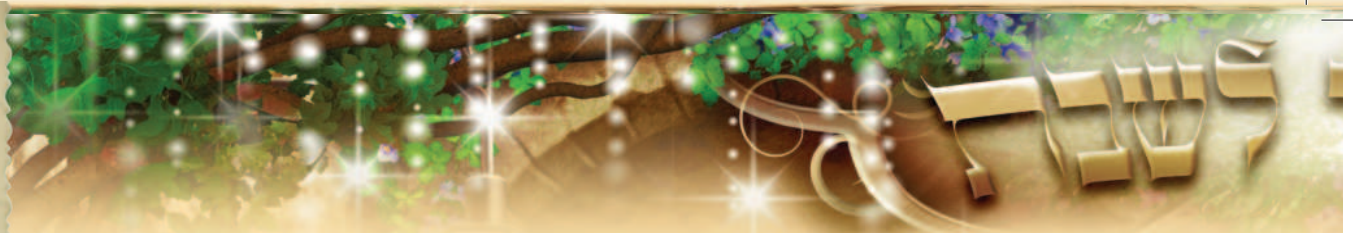

חדרו של **שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצוק"ל, אך טרם נכנס הוא הצביע על שקית קטנה המונחת על שידה, וביקש מהבנות לקחתה.**

החברה צחקה וביטלה את הדברים, באומרה שהיא יותר מדי ניזונה משמועות של התקשורת, שאין להן אחיזה במציאות. בלב מפקפק ומפרפר קבעו השתיים יום וזמן לנסיעה.

בשקית הפשוטה היו **מטבעות בסך 11 שקלים ושמונים אגורות**, ערכם של שני כרטיסי האוטובוס שהשתיים היו צריכות לרכוש שוב. גם פתק קטן היה בה: **"סליחה על עוגמת הנפש שגרמתי לכן, פשוט הייתי שקוע בלימוד הגמרא, וכששאלתן אותי היכן לרדת הייתי בטוח שהגענו לתחנה הקרובה לרחוב רשב"ם, אבל רק לאחר שירדתן הבנתי שטעיתי ואני מבקש סליחה. כדי שלא איכשל בגזל שמתי בשקית את סכום הכסף שהיה עליכן לשלם עבור נסיעה שלא הייתן צריכות לשלם עליה".**

הן הביטו זו בזו בהלם. בת הקיבוץ הרכינה את ראשה בבושה מוחלטת. היא נדהמה מהתנהגותו של אותו חכם, והיא מבקשת סליחה ומצטערת על כל מה שהיא חשבה... מעולם היא לא נתקלה בהתנהגות אצילית שכזאת! חברתה מהעיר אמרה שזוהי הדרך הטהורה של התורה, ואותו חכם אכן מקיים את מצוותיה!

שתי הבנות נכנסו אל הרבנית, ובת הקיבוץ סיפרה לרבנית על הקשיים שהיא חווה. הרבנית ליטפה אותה באהבה ונתנה עצה וברכה. הבת סיפרה על המקרה עם החכם מהאוטובוס ועל המחשבות הלא טובות שהיו לה עליו; על כך שהיא שפטה אותו לכף חובה ועל ההתנהגות היהודית האצילית שלו. ורק עכשיו! עכשיו היא מבינה מה זה אומר **להתנהג בדרך התורה**... הרבנית קנייבסקי הציעה לשתי הבנות להצטרף לסמינר של שיעורים בשבת, ולחוות שבת יהודית אמיתית.

סיים הגאון רבי חיים גינזבורג הי"ו את הסיפור, ואמר כך:

"אותו חכם שהיה לו אכפת, ובסך הכול השיב חמישה שקלים ותשעים אגורות, וכתב פתק קטן של התנצלות על מעשיו - גרם לכך שאותה בת מהקיבוץ שמרה שבת!"

אחת מבנות הסמינר הרימה את היד וביקשה את רשות הדיבור:

"כבוד הרב, **הסכום הוא לא חמישה שקלים ותשעים אגורות אלא שמונה שקלים ותשעים אגורות.** אני יודעת זאת מכיוון שאותה בת מהקיבוץ היא **אמא שלי** שתחיה, ובזכות אותו סמינר היא שבה בתשובה, וכיום אחי הבכור הוא ראש כולל ואחיי תלמידי חכמים, ואני - בת הזקונים - לומדת בסמינר האיכותי הזה, וכל זה בזכות המעשה הקטן של אותו חכם!"

אשרי מזכי הרבים שבמעשה קטן של קירוב לבבות בונים עולמות שלמים לנצח נצחים.

(מתוך שיעור של הרה"ג רבי חיים אטל שליט"א)

זמירות לשבת

אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה לְכְבוֹד הַתּוֹרָה, מִפִּי יְקָרָה זַכָּה וּבְרָה:
נִתְּנָה לָנוּ עַל יְדֵי רוֹעֲנוּ, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
בְּחֹרֵב כָּלָל נִגְבְּרָא: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':

נֶאֱמָן שְׁמוֹ בְּחַר בְּעַמּוֹ, לְהְיוֹת לוֹ לְיָשְׁמוֹ,
אֻמָּה נִבְחָרָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':

אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר עַל יְצָרוֹ גּוֹבֵר, מֵישָׁרִים דּוֹבֵר,
עוֹסֵק בַּתּוֹרָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':

רַבָּה נְעִימָה תּוֹרָה תְּמִימָה,
פָּתֵי מַחְכִּימָה עֵין מָאִירָה: אֲשׁוֹרֵר שִׁירָה וְכוּ':

בֶּן אָדָם לְמָה תְּדֹאג עַל הַדֻּמִּים,
וְלֹא תְּדֹאג עַל הַיְמִים.
כִּי הַדֻּמִּים אֵינָם עוֹזְרִים,
וְהַיָּמִים אֵינָם חוֹזְרִים.
דְּרֹךְ אַחַר הַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת,
אֲשֶׁר הֵם לְעַד קַיָּמִים:

בֶּן אָדָם אַל תְּדֹאג לְשֶׁעָבַר כִּי הוּא
אֵין, וְלֶעָתִיד כִּי הוּא עָדִין.
קַוֵּה אֶל יְיָ, כִּי הוּא הַמַּמְצִיא לְךָ
יֵשׁ מֵאַיִן, וְתִשּׁוּעַת יְיָ כְּהֶרֶף עַיִן:

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ, בָּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ:
יְקָרָה הִיא מִפְּנִינִים, נִמְשָׁיָה נַעֲמָנִים.
יְרֵדָה מִשְׁמֵי מְעוֹנִים, הִיא זֹאת מָצָאנוּ יְרֵשָׁנוּ.

וּמַה נַּעֲמוּ אֲמָרֶיהָ, סוֹדוֹתֶיהָ סְתָרֶיהָ.
אֵין מֵבִין תַּעֲלוּמֶיהָ, לְבַד אֲשֶׁר יְצָרָנוּ.

סוֹעֶדֶת הִיא אוֹהֲבֶיהָ, גַּם עוֹרֶדֶת נְבִיאֶיהָ.
אֲשֶׁר רוֹדֵף אַחֲרֶיהָ, גַּם סָב וְגַם יָשִׁישׁ בָּנוּ.

פָּנִים שְׁבָעִים לְתוֹרַת אֵ-ל, לְמִבְחַר רוֹעִים נָתְנָה אֵל.
סְגֻלַּת יְ-ה עַם יִשְׂרָאֵל, אֲבוֹתֵינוּ גַּם אֲנַחְנוּ.

בְּקוֹלוֹת וְגַם בְּרָקִים, יָרְדָה מִשְׁמֵי שְׁחָקִים.
סְבַת דָּוִד הָאֵ-ל יָקִים, מְהֵרָה וְאָנֹחְנוּ קָמְנוּ.

חֲזָקוּ אִמְצוּ אֲמָתְנוּ, שִׁישׁוּ עָלֶיהָ קְהָלָתֵנוּ,
קָרְבָה שְׁנַת גְּאֻלָּתֵנוּ, כִּי מִמְצָרִים גְּאָלָנוּ": תּוֹרַת אֱמֶת וְכוּ'

ברכת השנה
להצלחת **יהודה ושגית נעים** ומשפחתם הי"ו

ברכת השנה
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

ברכת השנה
לרפואת והצלחת **סופיה סמסון** הי"ו בת **יהודית** ז"ל

ברכת השנה
להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

ברכת השנה
להצלחת **פנחס ואוראל כהן** הי"ו והילדים: **אילאי, אליה, ואורי** הי"ו

משכן עילה

מאור ישרים

אוצר סיפורים ומאמרים מג

והשבוע: כ"ק האדמו"ר רבינו מנחם
הרבי מליובא

פנינים

היופי שבכל יהודי

רש"י בתחילת פרשתנו כותב "פרשה זו יפה נדרשת". אף שעל פי פשט הפרשה מספרת ענין בלתי רצוי, מ"מ בדרך הדרש והפנימיות יש בה ענין יפה וחיובי.

כיון שלמרות חטאו הגדול של קרח, מכל מקום עצם רצונו ושאיפתו של קורח להיות כהן גדול כאהרן הכהן (ראה פרש"י פט, ו) הי' בו צד חיובי, כמו שמצינו שמשה רבנו בעצמו אמר לקורח "אף אני רוצה בכך". אלא שהנהגת קורח בפועל לא היתה ראויה.

ומכאן נלמד שכאשר פוגשים יהודי הנראה בחיצוניות במצב בלתי רצוי, מרמז ומורה לנו רש"י "פרשה זו יפה נדרשת"! **יש לגשת אל ה"פרשה", אל אותו יהודי, ולדרוש ולחפש את היופי שבו**, כי "אף על פי שחטא ישראל הוא"!

אור המצוות

יש לבאר על דרך החסידות את טענת קרח "וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קְהַל ה'". שכוונתו היא, שמעלות משה בתורה ובהשגות רוחניות לא מצדיקות את התנשאותו על קהל ה' היות ש"המעשה הוא העיקר", ובזה "כל העדה כולם קדושים", שבקיום המצוות המעשי שווה משה רבנו לכל ישראל.

על כך ענה משה: "בֹּקֶר וְיֹדַע ה'" – תכלית המצוות היא להאיר ולהביא לידיעת וגילוי אור אלוקי בעולם, וזה נעשה דווקא בכוונה נכונה. **כשחסרה הכוונה, ייתכן שהמצוות לא יאירו**, ואף לפי שעה עלולות להגביר את החושך הרוחני בעולם, כמו קיום מצוות לשם גאווה או לרמות.

לכן, מוכרחת הכוונה הנכונה בקיום המצוות, כך שיגשימו את מטרת "בוקר ויודע ה'" – להוסיף אור רוחני בעולם. ולפיכך אין טענת "מדוע תתנשאו" נכונה, כי מצד דרגתו של משה והשגותיו הנעלות - מצוותיו "מאירות" את העולם באופן נעלה מאוד, שלא בערך לשאר העם.

(אוצרות התורה - פנינים)

מעשה רב

טהרת ישראל

איש עסקים מצליח בתחום הטקסטיל עבר בסוף שנות הארבעים לגור בניו זילנד, כדי לגדל צמר כבשים לעסקיו. יום אחד, במהלך ביקור אצל בתו בניו יורק, הם נכנסו יחד למעלית בבניין שלה. במעלית עמד רב צעיר, בעל חזות רצינית, ששאל אותו: "מניין בא כבודו?" כשענה "מניו זילנד", שאל הרב אם יש שם מקווה טהרה. האיש הסביר שהוא שם רק לצורכי עסקים, **והרב הדגיש שכל יהודי צריך לדאוג להשפיע טוב בכל מקום אליו הוא מגיע.**

כשהמעלית נעצרה, הרב יצא, והבת סיפרה שזה היה הרבי מנחם מנדל שניאורסון, מי שלימים הפך לרבי מליובאוויטש.

חלפו ארבעים שנה. איש העסקים כבר לא גר בניו זילנד, אלא התעשר ועבר לגור ליד משפחתו בישראל. בשנת ה'תשמ"ט נסע לארה"ב והחליט לנצל את ההזדמנות על מנת לקבל דולר מהרבי לברכה והצלחה.

באחד מימי ראשון הוא נעמד בתור הארוך לקבל דולר לברכה, וכשהגיע תורו, הוא התכונן לקבל את השטר ולהמשיך אך הרבי נעץ בו מבט ושאל: **"נו, כבר יש מקווה טהרה בניו זילנד?"**

את הרגעים הבאים הוא כבר לא זכר. למשמע שאלת הרבי נתקף סחרחורת עזה שנרגעה רק כעבור כמה דקות.

ארבעים שנה חלפו ואת הרבי עדיין מטרידה השאלה: האם יש מקווה טהרה בניו זילנד?

חיבוריו

לאחר הסתלקותו של רבינו, בג' תמוז ה'תשנ"ד, התגלו במגירת שולחנו שלושה קלסרים עבי קרס עם חידושי תורה מופלאים שכתב בכתב יד קטן וצפוף לאורך שנות בחרותו וצעירותו, כולל בתקופה שבה היה תחת השלטון הנאצי, ללא ספרים בידו, והוא עסק בכתיבת חידושי תורה מן הזיכרון.

במהלך עשרות שנות הנהגתו בקודש דיבר דברי תורה במשך אלפי שעות, **בהן טייל בכל פרד"ס התורה באגונות ובעומק**, כשהוא מצטט מראשונים ואחרונים, ספרי הלכה וקבלה, מדרשים ואלפי ספרי החסידות, מהזיכרון בלבד, בלא שיהיו לפניו שום מראה-מקום ספר או ראשי פרקים.

בנוסף לדברי התורה שאמר, כתב עשרות אלפי אגרות ליהודים מכל הגוונים, ובכל הנושאים, עם דעת תורה והשקפה בהירה ונכונה על התורה, היהדות, אתגרים, התמודדויות ושאלות החיים.

דברי התורה שהשמיעו מועלים על הכתב ונדפסו במאה כרכי 'תורת מנחם', ל"ט כרכי 'לקוטי שיחות', ה' כרכי 'רשימות', ל"ד כרכי 'אגרות קודש' ועוד.

זמירות לשבת

אֶעֱרֹךְ מַחֲלָל נִיבִי. לְא-לֹ גְּרוֹשׁ וְנוֹרָא.
לְכְבוֹד הַקָּדוֹשׁ רִבִּי. יַעֲקֹב אֲבִיחַצִּירָא:
נְקִי טָהוֹר כַּפַּיִם. כְּבַעַל כְּנָפַיִם.
קְדוּשָׁתוֹ שָׁמַיִם. רַבָּנָן בְּכָל אַתְרָא:
יָשָׁר הֲלָךְ בְּתָמוֹ. בְּמַעֲשָׂיו בְּמִקְוֹמוֹ.
כְּיָרֵחַ בֶּן יוֹמוֹ. זוֹ הִיא דֶּרֶךְ יְשָׁרָה:
יַעֲקֹב תֹּם אָהֳלִים. יוֹשֵׁב וְכָל פֶּה בּוֹלֵם.
מַיִם עֲמֻקִּים יְדָלֵם. כִּי אִם לְבִינָה תַּקְרִא:
בְּחָכְמַת הַקַּבָּלָה. גָּבַר לְשֵׁם וּתְהִלָּה.
הֵרְחִיב הָעֲמִיק שְׁאֵלָה. אֲבִיר יַעֲקֹב נוֹרָא:
נֶפֶת וּרְבַשׁ בְּפִיהוּ. זֶה א-לִי וְאַנְוֵהוּ.
אִישׁ א־לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא. וְנִגַּה לוֹ כָּאוֹרָה:
עֲנוּתוֹ וְתָמָתוֹ. קְדֻשָּׁתוֹ יְרֵאָתוֹ.
אַף כִּי אַחֲרֵי מוֹתוֹ. הוֹדִיעַ עֹז וּגְבוּרָה:

טֶרֶם יוֹם נִסְעָתוֹ. צִוָּה קְהַל עֲדָתוֹ.
בְּרַמְנְהוּר קְבוּרָתוֹ. לֹא יִשְׁנוּ אֲמִירָה:
רָצָה גֶּבֶר חֲבֵרוֹ. לְהוֹלִיכוֹ לְעִירוֹ.
שָׁמְעוּ הַתַּקְדְּרוֹ. וַיַּרְדּוּ גִּשְׁמֵי אוֹרָה:
חַדְּלוּ יְ־ה מֵהוֹשִׁיעַ. כִּי רַב נִשַּׁם הוֹפְיָעַ.
לֹא יָכְלוּ לְהַסִּיעַ. אֲרוֹן בְּרִית הַתּוֹרָה:
זֶעַם ה' אֶת אוֹיְבָיו. בְּבוֹאָם אֶל סְבִיבָיו.
לֹא הִבְּדִילוּ רַב טוּבָיו. לֹא נָתְנוּ בּוֹ חֲמָרָא:
קֶרֶן הוֹדוֹ בְּכַסְפּוֹ. יָרַד כִּי חַלּ הַקַּצְפּוֹ.
אִישׁ רָגְזוֹ לֹא יַאֲסֹף. לְכַד מֵהַהוּא אַתְרָא:
אֲמִירִין יוֹשֵׁב אֹהָלִים. פְּרִיוֹ קֹדֶשׁ הִלּוּלִים.
כְּנִסְיוֹת מְגַדְּלִים. שֶׁכְּבַר זָקֵן הוֹרָה:
הֵן הֵן גְּבוּרוֹתָיו. וְרַבִּי נַפְלְאוֹתָיו.
שֶׁמַּעֲנוּ מִבְּרֵיוֹתָיו. אֵין דַּי לְכָתֵב וּלְאָמְרָה:

יָחִיד רָם יַעֲרוֹת חוֹשֵׁף. לְבַשׁ עֹז הָדָר, בְּקֹדֶשׁ נֶאְדָּר, שַׁבֵּי יִשְׂרָאֵל יָאֶסֹף, לְעִיר הֶהָדָר:
מְרוֹמֹם שֹׁכֵן שְׁחָקִים, שְׁכִינָתֹא מַעֲפָרָא יְקִים, מְצָרָיו נָקָם יִנְקֹם, אֲדוֹם וְקֶדֶר,
מְחֻם טוֹב נֶעְדָּר, יְהֵא פּוֹרֵר לַחֲלָקִים, יִתְהוֹן יַבְדָּר: יָחִיד וְכוּ'
א-לֹ גְּדוֹלֹ מוֹשִׁיעַ חוֹסִים, קֵץ וְנֶבֶא לְחֹשֶׁךְ תָּשִׂים, עֵד אָנָה בָּנִים לְחוּצִים,
בְּשֶׁרֶם נִקְדָּר, וּמְאוֹרָם קֹדֶר, מָלֵךְ עָלֵינוּ שׁוֹם תָּשִׂים, מַלְכָּא קַן שַׁדָּר: יָחִיד וְכוּ'
יְסַד אֶרֶץ עַל בְּלִימָה, גָּרֵשׁ-נָא אֶת בֶּן הָאֲמָה, דְּגֹל יִשְׂרָאֵל תְּרִימָה, דֶּן אֵיתוֹ הֶדָר,
יְפֵה מַהֲדָר, יִתְגַּדַּל שִׁמְךָ בְּעָלְמָא, יִתְעַלֶּה יִתְהַדַּר: יָחִיד וְכוּ'
רֵעָה יִשְׂרָאֵל הֲבִיטָה, בְּעָנְיֵי בֶן יְדוּ מַטָּה, וְאַף עַל פִּי אֲשֶׁר חָטָא, וּבְקִרְבּוֹ הוֹר דָּר,
כָּל קוֹיֶן וְרַחֲרָר, כַּמָּה גְּרוֹלָה חֶרְטָה, חֲזֹר בּוֹ הֶדָר: יָחִיד וְכוּ'
רַחוּם מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ, לְצֶמֶרֶת הַבַּת תַּשְׁגִּיחַ, שַׁרְשֶׁיהָ צִיץ תַּפְרִיחַ, גֶּפֶן סְמָדַר,
בְּאֵילָנוֹ דָּר, מְחֻרָּה יִתֵּן תְּרוּמָה, כְּפָרֵי עֵץ הָדָר: יָחִיד וְכוּ'
חֵי זַךְ קִים בְּחָמְלָתוֹ, יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ, וְיַחְתֵּר אֶת שְׁבוּעָתוֹ, וַאֲשֶׁר נָדַר,
וּבְפֶרֶק הֵדֶר, בְּבֵית בְּחִבְּנוּתוֹ, סְחֶרֶת וָדַר: יָחִיד וְכוּ'

משכן עזלה

לעילוי נשמת
שבתאי בן ראובן ובת ציון ז"ל
נלב"ע י"ב תמוז ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דליה בת דוד ותמרה ז"ל
רבקה (רונית) בת שבתאי ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מאיר דדון
בן מסעודה ומכלוף ז"ל
נלב"ע י' טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יהודה לאון קקון בן מרים ז"ל
מרסל קקון בת אסתר ז"ל
תנצב"ה
הוקדש ע"י משפ' חביב ודוד הי"ו

...נחם מענדל שניאורסון זצ"ל
...ליובאוויטש

איש על העדה

תולדותיו

הרבי מליובאוויטש, **רבי מנחם מענדל שניאורסון,** נולד בניקולייב שבאוקראינה, ונקרא על שם זקנו האדמו"ר הגאון הקדוש בעל **ה"צמח צדק".**

כבר בילדותו הפליא הנער את כל רואיו, כשהוא שוקד בתורה ומופלא בהנהגתו הקדושה. כאשר פורעים השתוללו ברחובות ניקולייב ומשפחות יהודיות רבות מצאו מחסה במחבוא משותף, בכו התינוקות בקול רם. נסיונות ההורים להרגיע אותם ולהשתיקם כדי שקולות הבכי לא יסגיר אותם לפורעים, רק הגבירו את הבכי והחרדה. **והנה, מכל היושבים במחבוא, היה זה מנחם-מענדל הצעיר שהציל את המצב:** הוא הלך מתינוק אל תינוק, הרגיע את העוללים בלטיפת יד או במילת עידוד עד שהפסיקו מבכיים.

בשנת תרפ"ט נשא הרבי את בתו של כ"ק **האדמו"ר הריי"ץ מליובאוויוויש** זי"ע, הרבנית הצדקנית מרת חיה מושקא.

לאחר הסתלקות חותנו האדמו"ר הקודם מחב"ד, בשנת תש"י, מונה לממלא מקומו.

עם עלותו על כס ההנהגה החל הרבי לשלוח שליחים לכל רחבי תבל. המקום הראשון היה מרוקו – שם עבדו ארגונים חילוניים ופעילים שונים לנסות להוריד את בני הנוער והילדים מדרך התורה. לאחר מכן שלח הרבי שליחים לתוניס ולארגנטינה, לצרפת ולאיטליה, למדינות שונות בארה"ב, **עד שבתוך שנים ספורות העולם כולו הואר באור של תורה, קדושה וקירוב.**

הרבי חידש את תנועת הקירוב, **כשעד אליו איש לא חשב שאפשרי לגשת ליהודי שהחליט לרדת מהדרך או שגדל במשפחה שלא חינכה למסורת – ולהשפיע עליו לחזור בתשובה ולהפוך לשומר תורה ומצוות.** היום, ב"ה, דרכו הקדושה הפכה לנחלת הכלל.

חולל מהפכה בעולם היהודי. הקים רשת עולמית של שלוחים שנשלחו לכל פינה בתבל, ממוסקווה הקפואה ועד בנגקוק הרחוקה, מן הערים הגדולות ועד לישובים הנידחים ביותר. כל שליח קיבל אחריות מלאה על מקומו, ובכך נבנה צבא של מאות מוסדות תורה ויהדות, עם מאות אלפי יהודים שחזרו לכור מחצבתם.

הרבי הביט על נשמת היהודי. לא על מראהו החיצוני, על המעמד שלו, על הקהילה שלו, או על הדעות שלו. בעיניו הקדושות **כל יהודי הוא "חלק אלוק ממעל ממש" – חלק מבורא עולם!** לא משנה איך הוא מסתכל על עצמו, איך הוא נראה, ומה הוא עשה – יש בתוכו נשמה קדושה הרוצה להתאחד עם בוראה. על כן השקיע מאמצים אדירים להגיע לכל נפש מישראל, גם יהודים שברחו למקומות נידחים כדי לשכוח מיהדותם. בימי ראשון היה עומד שעות ארוכות ומקבל יהודים, מברך, מאזין לצרותיהם ובקשותיהם ומעניק עצה קדושה. לכל אחד ואחד העניק הרבי דולר לצדקה, והסביר: **"כששני יהודים נפגשים – צריכה לצמוח מזה טובה ליהודי שלישי".**

במהלך עשרות שנות הנהגתו אמר וכתב דברי תורה בכל מכמני התורה, גילה את רזי פנימיות התורה, השמיע ברמה דעת תורה בנושאים הלכתיים ותורניים שרבנים רבים היו נבוכים באשר אליהם, וניהל מאבקים על שמירת התורה והצביון היהודי ועל הליכה בדרך ההלכה, בגיורים על פי שולחן ערוך, בשמירת השבת וכו'.

הרבי גילה את האחדות שבתורה - כיצד פשט, רמז, דרוש וסוד מתאחדים כלולים וקשורים זה בזה, וכל אחד מהם מבטא רובד אחר של אותה אמת. **הוא גילה שתכלית התורה כולה היא לגלות את הנשמה היהודית,** שהיא חלק אלוק ממעל. כל פסוק, כל הלכה, כל מאמר חז"ל - חיים ומדברים אל האדם כאן ועכשיו.

השבוע בג' בתמוז יחול יום ההילולא שלו, והוא יום מסוגל מאוד ללכת בדרכו - להוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות, ולהשפיע על יהודים נוספים בכך. זו גם הזדמנות ללמוד מתורתו ועת רצון לשלוח מכתבים עם בקשות ברכה וקבלות טובות לציונו הקדוש.

"ציור הגאולה" – משנתו של הרבי מליובאוויטש

המשימה והנושא המרכזי שראה הרבי לדורנו, ונטל על עצמו, היה: הגאולה השלמה.

כבר בילדותו, העיד הרבי על עצמו כי החזון הזה בער בקרבו. במכתב ששלח למר יצחק בן צבי, שכיהן כנשיא המדינה, כתב:

"מיום הולכי ל'חדר', ועוד קודם לכן, התחיל להתרקם בדמיוני ציור הגאולה העתידה – גאולת עם ישראל מגלותו האחרון, גאולה כזו ובאופן כזה שעל ידה יהיו מובנים ייסורי הגלות, הגזירות והשמדות..."

תמיד חזר והדגיש, ייחל ופעל, להבאת הגאולה. הרבי גילה לנו שהגאולה עומדת בפתח, ש"כלו כל הקיצין" ובקרוב ממש ייגאל עם ישראל. **הרבי ציטט ללא הרף את דברי הרמב"ם** שביאת המשיח תלויה במעשה אחד, דיבור אחד או מחשבה אחת של כל יהודי ויהודיה, שיכולים 'להכריע את הכף'.

מי שראה את הרבי מדבר על ביאת המשיח, ראה שכל ישותו בוערת לרגע הגדול. פעמים רבות פרץ בבכי ממש כשזעק "עד מתי תימשך הגלות?!" - זעקה שבקעה מעומק הלב, של מי שכל רגע נוסף בגלות כואב לו באופן אישי.

זמירות לשבת

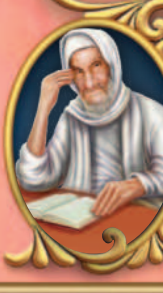

אַשְׁרֵי שִׁירָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד מָרָנָא, הוּא הַתַּנָּא, רַבִּי יַעֲקֹב:

אַשְׁרֵי שִׁירָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד רֹאשׁ וְעִטְרָה. רַבִּי דָּוִד אֲבִיחֲצִירָא:

נָאֶה לוֹ לְשַׁבֵּחַ. בְּשִׁיר וְלִמְנַצֵּחַ. אִשָּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ:

יָרֵד לְעוּמְקֵי דָתָא. הוּא וְאַחָיו בְּתָלְתָא. גִּלּוּ כָּל מַסְתָּרֵיהָא:

דְּרַשׁ כָּל הַנִּסְתָּרוֹת. רִאשׁוֹנוֹת אַחֲרוֹנוֹת. נָחֲלָה לוֹ מֵאֲבוֹת:

וְהוֹצִיא אֶת מַפְעָלָם. לְיִשְׂרָאֵל הַנְּחִילָם. יִשְׁמְחוּ בְּגוֹרָלָם:

דְּבָרָיו הַנְּעִימִים. מְזַהֲבִים וּמְפַנְּנִים. גַּם הַפֶּה לֹא יַעֲרִיכֵם:

חַי עוֹלָם נָטַע בּוֹ. חָכְמָתוֹ בְּתוֹךְ קִרְבּוֹ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֲהֵבוֹ:

זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ. בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ. קֶרֶב קֵץ פְּדוּתֵנוּ:

קַבֵּץ יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְיֹאבְלוּ בְלֶחֱמוֹ. כָּל בְּנֵי רְחוּמֶיךָ:

נִקְרָא שִׁמּוֹ תָּם, תִּפְאֶרֶת לוֹ חוֹתָם, וּבָאֱמֶת נֶחְתָּם, רַבִּי יַעֲקֹב.

יָשָׁר נֶאֱמָן, נָטַע נֶעֱמָן, צִנְצֶנֶת הַמָּן, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

אוֹרָה זוֹ תוֹרָה, אוֹר הַמְּנוֹרָה, זֹאת וּבְרָכָה, רַבִּי יַעֲקֹב.

הוּא רֹאשׁ הַגּוֹלָה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, מְאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים, בַּעַל מַעֲשִׂים, וְכֵן קְדוֹשִׁים, רַבִּי יַעֲקֹב.

נַפְשׁוֹ בְּצַדָּקָה, דָּבְקָה וְחָשְׁקָה, שָׁם לוֹ לְחֶקֶק, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

אֲבִי יְתוֹמִים, וְגַם אֲבִיוֹנִים, חוֹנֵן עֲנִיִּים, רַבִּי יַעֲקֹב.

חָכָם וּמֵבִין, הוּא רַב וְדַיָּן, בְּקִיא בְּכָל עִנְיָן, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

צַדִּיק וְעָנָו, כָּל יָמָיו שָׁנָיו, שְׁכִינָה לְפָנָיו, רַבִּי יַעֲקֹב.

יוֹמָם וָלַיְלָה, עוֹשֶׂה פְּעֻלָּה, בְּסוֹד הַתְּפִלָּה, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

רָם לוֹ גְּלָלָה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, מְאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב.

אֵלְיוֹ רַב מוֹרָה, הָרַב הָאָרִי, תַּנָּא וְקָרֵי, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

חִבּוּרִים הוֹצִיא, עַל תּוֹרַת מֹשֶׁה, שָׁם לוֹ לְמַחֲסֶה, רַבִּי יַעֲקֹב.

זְכוּת תּוֹרָתוֹ, צִוָּה לְעַדְתּוֹ, וְלִבְנֵי בֵיתוֹ, רַבִּי יַעֲקֹב.

קָדוֹשׁ בְּקָדְשָׁה, אֶבֶן הָרֹאשָׁה, וְכָל טוּב עָשָׂה, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

ברכת השנה
לעילוי נשמת
אריה צדוק
בן **שרה ויעיש** ז"ל
נלב"ע כ"ח תמוז ה'תשע"ה
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
דן נוי בן **פרידה** ז"ל
נלב"ע ל' תשרי ה'תשפ"ה
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
יעקב לוי (טויק)
בן **חזנה** ז"ל
נלב"ע י"ד בשבט ה'תשע"ד
תנצב"ה

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ברכת השנה
לעילוי נשמת
ראובן חג'ג'
בן **מחבובה** ע"ה
נלב"ע י"א ניסן ה'תש"פ
תנצב"ה

כאב ממושך

קראתי בגיליון על הסגולה של האדמו"ר רבי אהרון ראטה זצ"ל להדליק ארבעה נרות בסעודה רביעית: נר ראשון לדוד בן ישי מלך ישראל, נר שני לכבוד אליהו הנביא זכור לטוב, נר שלישי לכבוד התנא הקדוש רבי מאיר בעל הנס ונר רביעי לכבוד הבעל שם טוב או כל צדיק אחר שקשור אליו.

ברוך ה', אני משתדל להקפיד על אכילת סעודה רביעית, הגם שלפעמים זה לא קל... אחד מילדיי סבל מכאבים ממושכים. היינו בבדיקות חוזרות ונשנות. תודה לא-ל - הן יצאו תקינות אך הכאבים לא חלפו.

כמובן הרבינו בתפילה, ובאחד ממוצאי השבתות האחרונים התמלאתי רחמים עצומים על ילדי הסובל, ובסעודה רביעית הדלקתי נר לזכות דוד המלך. בדמעות ביקשתי שזכות המצווה וזכות דוד בן ישי מלך ישראל יקלו על סבלו של ילדי ושיזכה לרפואה שלֵמה!

בחסדי ה' חל שיפור משמעותי.

רציתי להוסיף כי הדלקתי נר לדוד המלך על עניין נוסף, וגם בו ראיתי ישועות.

(ד"מ שרון)

דלקת ואמונה

לבעלי היו כאבים עזים בחזה. פינינו אותו באמבולנס לבית הרפואה, ואחרי בירור התברר שזה לא הלב ברוך ה'. שיחררו אותו, אך עדיין עם כאבים עזים.

למחרת הלכנו לרופא והוא הפנה אותו לעשות בדיקת גסטרו דחופה ביותר.

קבענו באופן פרטי תור לפרופסור למחרת, היות שהכאבים היו עזים ביותר.

לאחר בדיקת הגסטרו הפרופסור יצא אלינו, ואמר שהוא לא ראה דבר כזה! יש לבעלי מספר רב של **פצעים בקיבה**, ועם כל הניסיון שלו - הרבה שנים הוא לא ראה דבר כזה.

הרופא אמר שעשה בדיקת ביופסיה דחופה, אבל נתן לנו תחושה שהוא כבר יודע מה התוצאה, כי לא הגיוני שסתם כך יהיו כל כך הרבה פצעים.

חיכינו שבועיים, ובמהלכם **קיבלנו על עצמנו קבלות והתחזקנו.**

שמעתי על הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** דרך גיליון **'משכן שילה'**, הסגולה להדליק 18 נרות ולומר את פרק פ"ו בתהילים, ואכן עשיתי אותה.

היה קשה עם המתח והוא היה כאוב, לא טיפלו בו כמו שצריך כי חיכו לתוצאה של הביופסיה... ביקשתי שנקבל יום למחרת תשובה, ושהכול יהיה בסדר ומקסימום שזו רק דלקת שתעבור... (לא שצריך לתת לה' 'רעיונות', אבל אני אמרתי כך...).

ואכן ישתבח שמו - למחרת התקשרו ובישרו לנו שזו רק דלקת. אומנם קשה, אבל יש לזה טיפול בעזרת ה' יתברך.

ישתבח שמו לעד!

(י' בן שמעון)

מענק משמיים

אנחנו זוג בעלי תשובה, בשנה הראשונה לחתונתנו. ה' זיכה אותי להיות אברך, ואשתי שתחיה לא עובדת. זה המקום לומר למי שקורא את השורות הללו, ושואל את עצמו איך הם מצליחים להתפרנס - שכר דירה, קניות מזון וכו' - התשובה היא **שברוך ה' כל חודש רואים ניסים ונפלאות ואת ההשגחה הפרטית של הבורא ברוך הוא.**

בסביבות חנוכה האחרון זכינו לניסיון לא פשוט, וכאשר היינו צריכים לשלם שכר דירה לא היה לנו את הסכום הנדרש, ואפילו לא רבע ממנו... המצב היה לא נעים מול בעלי הדירה. אנחנו מאחרים בתשלום כבר יותר משבוע, ובאמת שאין לנו מהיכן להביא את הכסף (זה המקום לציין לשבח את בעלי הדירה שלנו שנהגו איתנו בהבנה בלתי רגילה).

במהלך ימי החנוכה התפללנו - אשתי ואני - וקיווינו לישועה. עברו שבועיים בערך ועדיין לא נושענו. במצב הזה הבנו שאין עצה אלא להתחזק בביטחון ובהודיה לה' יתברך. ואכן מאוחר יותר זכיתי לראות **שרבי אהרון ראטה** זצוק"ל כותב במאמר 'השגחה פרטית' סגולה **מהבעל שם טוב הקדוש**, אשר בכל פעם שהוא עצמו (רבי אהרון ראטה) עשה אותה, הוא נושע.

הסגולה היא **שכאשר אדם בצרה כלשהי, שלא יתפלל על הצרה אלא שיתחזק בביטחון בה' יתברך וממילא כבר יראה ישועה.**

באותו שבוע ה' העלה במוחי עצה, וברוך ה' נכנס לנו מענק מהשירות הצבאי שלי (אנחנו בעלי תשובה, כמו שכתבתי בתחילה) על סך קרוב ל-30 **אלף שקלים!**

כמובן שילמנו את שכר הדירה, גם של חודש קדימה, ואף זכינו לערוך הילולה **לבבא סאלי** שבו השתתפו אברכים ובחורי ישיבה - והכול מאותו כסף!

(משפחת מ' מירושלים)

חום גבוה

לפני שבוע בני חלה בסוג של שפעת והרגיש מאוד לא טוב. היה לו חום גבוה שלא ירד גם עם משככי כאבים. הוא סבל משיעול כבד שלא נתן לו לישון, לא היה מסוגל לאכול, ובנוסף היה מקיא כמה פעמים ביום. ביקור אצל הרופא לא העלה ממצאים חריגים, וחיכינו שיחלוף, אך בפועל המצב רק הלך

אֶעֱרֹךְ מַחֲלָל֣ נִיבִ֑י לְ֝א-ל֗ גְּרוֹל֥ וְנוֹרָֽא.
לִכְב֣וֹד הַקָּד֣וֹשׁ רִבִּ֑י. יַ֝עֲקֹ֗ב אֲבִיחֲצִירָֽא:
נְקִ֣י טָה֣וֹר כַּפַּ֑יִם. כְּבַ֥עַל כְּנָפַֽיִם.
קְד֣וֹשׁוֹ שָׁמַ֑יִם. רַ֝בְּנָ֗ן בְּכָל֥ אַתְרָֽא:
יָשָׁ֣ר הֲלַ֣ךְ בְּתֻמּ֑וֹ. בְּמַעֲשָׂ֥יו בְּמִקְוֹמֽוֹ.
כְּיָרֵ֣חַ בֶּן יוֹמּ֑וֹ. זֹ֥א הָיָ֖ה דַּרְכּ֣וֹ יְשָׁרָֽה:
יַעֲקֹ֣ב תֹּ֣ם אָהֳלַ֑יִם. יוֹשֵׁ֥ב וְכָל֥ פֶּֽה בּוֹלֵֽם.
מַ֣יִם עֲמֻקִּ֣ים יִדְלֵ֑ם. כִּי֩ אִ֨ם לְבִינָ֥ה תַקְרֽא:
בְּחָכְמָ֣ה הַקְבָּלָ֑ה. גְּבִ֥ר לְשֵׁ֖ם וּתְהִלָּֽה.
הַרְחִ֣יב הָעָמִ֑יק שְׁאֵלָ֗ה. אֲבִ֣יר יַעֲקֹ֣ב נוֹרָֽא:
נֶ֣פֶשׁ וְרֹ֣כֶשׁ בְּפִיהּ֑וּ. זֶ֥ה א-לִ֝י וְאַנְוֵֽהוּ.
אִ֣ישׁ א-לֹהִ֣ים קָד֣וֹשׁ הוּא. וְנִגַּ֥ה לֹּ֝֗ו
כְּאוֹרָֽה:
עֲנָוָ֣תוֹ וְתָמָ֑תוֹ. קְד֣וֹשָׁתוֹ יְרֵאָתֽוֹ.
אַ֣ף כִּי אַחֲרֵ֣י מוֹתוֹ. הוֹדִ֣יעַ עֹ֖ז וּגְבוּרָֽה:

טֶ֣רֶם י֭וֹם נִסְעָתוֹ. צִוָּ֣ה קְהָלֹ֣ עֲדָתוֹ.
בְּרַמְנָ֣הוּר קְבוּרָתוֹ. לֹ֥א יִשְׁנוּ אֲמִירָֽה:
רָצָ֣ה גֶ֭בֶר חֲבֵרוֹ. לְהוֹלִיכוֹ לְעִירוֹ.
שָׁמַ֣ע הַתְּקִרוֹ. וַיְרִדוּ גִּשְׁמֵי אוֹרָה:
חַ֭לָּל יְ֣ה מְהוֹשִׁיעַ. כִּי֩ רֹ֨ב גֶּ֝שֶׁם הוֹפִֽיעַ.
לֹ֣א יָכְל֣וּ לְהָסִ֑יעַ. אֲר֥וֹן בְּרִית֝ הַתּוֹרָֽה:
זֶ֣עַם ה' אֶת אוֹיְבָ֑יו. בְּבוֹאָ֥ם אֶל֝ סְבִיבָֽיו:
לֹ֣א הִבִּ֣ירוּ רֹ֭ב טוּבָ֑יו. לֹ֥א נָתְנ֝וּ בּוֹ חֲמָרָֽא:
קֶ֣רֶן הוֹדִ֣ם בְּכַסְּקָ֑ה. יָ֝רַד כִּי חָלַ֗שׁ הַקַּצְקָֽה.
אִ֣ישׁ רָגְל֣וֹ לֹ֣א יַאֲסֹ֑ק. לְכַד֥ מֵהַהוּא אַתְרָֽא.
אֲמִ֣ין יוֹשֵׁ֣ב אָהֳלַ֑יִם. פְּרִ֥יו קֹ֝דֶשׁ הִלּוּלִֽים.
כְּנִסְעִ֣ים מְגַדְּלִ֑ים. שֶׁכְּבַ֥ר זָקֵ֝ן הוֹרָֽה:
הֵ֣ן הֵ֣ן גְּבוּרוֹתָ֑יו. וְרַבִּ֥י נִפְלְאוֹתָֽיו.
שְׁמַ֣עְנוּ מִבְּרֵיוֹתָ֑יו. אֵ֥ין דַּי לִ֝כְתֹּ֗ב וּלְאָמְרָֽה:

יָחִ֣יד רָם יְעֻרַ֣ת חוֹשֶׁ֑ךְ. לְבֻ֥ש עֹז֝ הָדָֽר, בְּקֹ֣דֶשׁ נָאְדָ֑ר, שִׁבְעֵ֥י יִשְׂרָאֵ֝֗ל יָאֲסֹֽף, לְעִ֣יר הַהֲדָֽר:
מְרוֹמֹ֣ם שֹׁכֵ֣ן שְׁחָקִ֑ים, שְׁכִינָתֹ֣ו מִמְּעֹ֖נָה יְקִֽים, מִצְּרָיו נָקָ֣ם יִנְקֹ֑ם, אֲדוֹם וְקַדְרֽוּת,
מַחֲ֣ם טוֹב נֶעְדָּ֑ר, יִהְיֶ֥ה פּוֹרֵ֝֗ר לַחֲלָקִֽים, יִתְחוֹן יְבָדֽר: יָחִ֣יד וכו'
א-ל֣ גְּדוֹל֣ מוֹשִׁ֣יעַ חוֹסִ֑ים, קֵ֥ץ וְנֵ֝בֶא לַחֹשֵׁ֗ךְ תָּשִׂ֑ים, עֲ֥ד אֲנָ֝֗ה בָּנִ֥ים לְחוּצִֽים,
בְּשֶׁ֣רֶם נִקְדָּ֑ר, וּמְאוֹרָ֥ם קָ֝דַֽר, מֶ֣לֶךְ עָלֵ֑ינוּ שׁ֥וֹם תָּשִׂ֑ים, מַלְכָּ֣א לֵ֖ן שָׁדַֽר: יָחִ֣יד וכו'
יְסַ֣ד אֶ֭רֶץ עַל בְּלִימָ֑הּ, גָּ֥רַשׁ-נָ֝א אֶת בֶּן הָאֲמָ֗ה, דְּגֹ֤ל יִשְׂרָאֵל֙ תְּרִימָ֣ה, דֶּן אֵיתָ֖ן הָדָֽר,
יְפֵ֣ה מַרְהֲדָ֑ר, יְתַגְּדַ֥ל שִׁמְךָ֥ בְּעַלְמָ֗א, יִתְעַלֶּ֥ה יִתְהַדַּֽר: יָחִ֣יד וכו'
רֵ֣עָה יִשְׂרָאֵ֣ל הֲבִיטָ֑ה, בְּעֲנִ֥י בֶן יְדוּ֝ מַטָּֽה, וְאַף עַל פִּי אֲשֶׁר חָטָא, וּבְקִרְבּוֹ הוֹר דָּֽר,
כָּל קוֹיַ֣ן וְרֹדֵ֑ר, כַּמָּה גְּוִיּ֥וֹת חָ֝טָֽה, חָזֹ֣ר בּוֹ הָדָֽר: יָחִ֣יד וכו'
רַחוּם מוֹחֵ֣ל וְסוֹלֵ֑חַ, לְצֶ֥מַח הַבַּ֝֗ת תַּשְׁגִּֽית, שַׁרְשִׁ֣יהָ צִיֹּ֣ן תְּפַרְחִ֑ית, גֶּ֥פֶן סְמָדַֽר,
בְּאֵילָ֣נוּ דָּ֑ר, מְחֻדָּ֥רָה יִתֶּן תְּרִית, כְּפָרֵ֥י עֵ֝ין חָדָֽר: יָחִ֣יד וכו'
חֵ֤י זֵ֣ךְ קִ֭ים בְּחָמְלָתוֹ, יִכֹּ֣ר לְעֹלָ֑ם בְּרִיתוֹ, וְיַתִּ֥יר אֶת שְׁבוּעָתוֹ, וַאֲשֶׁר נָ֝דַֽר,
וּבְפֶ֥רֶק הֲדָ֑ר, בְּבֵ֥ית בְּחִבְּנוֹתוֹ, סְחֶ֥רֶת נָדַֽר: יָחִ֣יד וכו'

משכן שילה

לעילוי נשמת
שבתאי בן **ראובן** ובת **ציון** ז"ל
נלב"ע י"ב תמוז ה'תשפ"ב
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דליה בת **דוד** ו**תמרה** ז"ל
רבקה (רונית) בת **שבתאי** ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
מאיר דדון
בן **מסעודה** ו**מכלוף** ז"ל
נלב"ע י' טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יהודה לאון קקון בן **מרים** ז"ל
מרסל קקון בת **אסתר** ז"ל
תנצב"ה
הוקדש ע"י משפ' חביב ודוד הי"ו

והחמיר.
ניסינו כל מיני טיפולים טבעיים ותרופות סבתא, אך לא הצלחנו להוריד את החום והילד היה תשוש מאוד.
בלילה השלישי, כשהחום טיפס ל-39.5, החלטתי שאני נותנת לו שוב משכך כאבים ועושה מיד את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**. כשסיימתי לעשות את הסגולה, החום כבר ירד ל-38.7, אחרי חצי שעה נוספת ירד ל-38.3 ותוך שעתיים כבר הגיע ל-37, **לראשונה זה שלושה ימים!**
לא רק זה, בבוקר הוא קם בלי חום כלל, כבר ללא השפעת משככי כאבים, ולא נזקק להם יותר ברוך ה'. אומנם לקח לו כמה ימים להתאושש ולהתחזק, אך החום וההקאות נעלמו כלא היו, ואנו מודים לה' על הזכות להודות ולפרסם.
ישתבח שמו לעד.

(ד"ד)

נס הדאיה

אנחנו גרים בבקעת הירדן. יש לנו ברוך ה' ילד מקסים בן 3 וחצי.
יום שישי אחד חזרתי מבית הכנסת בסביבות השעה 7:00 וראיתי את אשתי מודאגת מאוד, היא אמרה לי: "בוא מהר, **הילד לא רואה!**"
חשבתי לעצמי, מה זאת אומרת הילד לא רואה? עד אתמול הכול היה בסדר גמור! ילד בריא ושמח!
נכנסתי הביתה. ראיתי את הילד. נראה כי הכול בסדר... רק כשקראתי לו, הוא לא הסתכל לכיווני.
ניסיתי עוד פעם. שמתי אותו במרכז החדר.
הלכתי לפינה וקראתי לו.
הוא לא זיהה איפה אני נמצא!
ניסה ללכת לכיוון הקול, אך ללא הצלחה.
נלחצנו!!! התקשרתי לאנשי רפואה, ולאחר התייעצות עם רופא, ההוראה הייתה לקחת אותו מהר למרכז רפואי. התארגנו בזריזות שיא וטסנו לשניידר, בית חולים מומחה לילדים.
מיד כשנכנסנו הלכנו למיון, ואמרנו שזה דחוף. תודה לא-ל, הצוות הבין את חומרת העניין וקרא לרופאה האחראית. היא בדקה אותו, והבינה שהילד לא רואה. הכניסו אותו לחדר טיפול נמרץ, והתחילו המון המון בדיקות. רצנו מבדיקה לבדיקה.
כבר נכנסה שבת, ועדיין המשיכו את הבדיקות. **חששו שזה משהו מסכן חיים.**
עשו לו MRI וצילומים בהרדמה כללית, ושלל בדיקות דם. עשו גם לנו בדיקות גנטיות, לראות שזה לא גורם גנטי.
אחרי כמה ימים שבהם שהינו שם, **הגיעו התוצאות. הכול היה תקין לחלוטין, אבל הילד לא רואה!**
התחילו לתת לו תרופות שונות וויטמינים, הגם שלא ידעו את הסיבה.
מצידנו, ביקשנו ברכות מרבנים, ועשו בעבורנו את הסגולה של **רבי מתיא בן חרש** והתפללו עלינו בכל מקום שרק היה אפשר.
ביום שלישי הנס התחיל! הילד התחיל לזהות עצמים, וזה הלך והשתפר מיום ליום.
אחרי שבועיים במרכז הרפואי שיחררו אותנו **בי"ט כסלו**. אמרו שלא יודעים למה זה קרה ואיך זה חזר.
עשינו מסיבת הודיה בנר שני של חנוכה.
המשכנו לבוא למעקב, וברוך ה' הילד היום רואה מעולה.
אנחנו שמחים ומודים לה' על הנס הזה; "היא נפלאת בעינינו!"

(ה"נ כהן)

לכבוד מערכת **'משכן שילה'!**
המדור של סיפורי הישועות אצלכם מחזק מאוד. קראתי לא מעט על אנשים שעשו את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** והחלטתי גם לעשותה, כמובן - יחד עם תפילות לבורא עולם.
אחי הקטן גויס בצו 8 בשמחת תורה ולא חזר הביתה זמן רב. בתקופה האחרונה היה בתוך עזה, והגיע מעט מאוד הביתה. **התפללתי לבורא עולם שיחזירו לשלום**, בריא ושלם. הדלקתי נרות לכבוד התנא **רבי מתיא בן חרש** - ותודה לבורא עולם! אחי שב בשלום הביתה!
משתפת בנס שלנו... יהי רצון שכל תפילותינו יגיעו לכיסא הכבוד ויעשו נחת, וה' יתברך ישלח לנו ישועות ובשם ה' נעשה וננצח!
יהי רצון שה' יתברך **יחזיר לשלום במהרה את החיילים והשבויים וישלח כחות לכל ההורים, הנשים, הילדים והמשפחות כולן.**
בברכה מרובה.

(ח"ד)

בן מתמודד

למערכת **'משכן שילה'!**
רציתי לספר על ישועה שהייתה לנו לאחרונה.
זמן רב אנחנו מתמודדים עם בעיות של הבן שלנו, בעיקר בבית הספר. לפני כמה ימים, לאחר עוד תקרית בבית הספר, הוא הגיע הביתה כועס מאד והסתגר בחדרו, וסירב לצאת, לדבר ולשתף אותנו.
הצעתי לאשתי לעשות את הסגולה של **רבי מתיא בן חרש**, עשינו ונושענו ברוך ה'. הכול בא על מקומו בשלום.

(ע"ש)

זמירות לשבת

אַשְׁרֵי שִׁירָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד מָרָנָא, הוּא הַתַּנָּא, רַבִּי יַעֲקֹב:

אַשְׁרֵי שִׁירָה וְזִמְרָה. לְכְבוֹד רֹאשׁ וְעִטְרָה. רַבִּי דָּוִד אֲבִיחֲצִירָא:
נָאֶה לוֹ לְשַׁבֵּחַ. בְּשִׁיר וְלִמְנַצֵּחַ. אִשָּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ:
יָרֵד לְעוּמְקֵי דָתָא. הוּא וְאַחָיו בְּתַלְתָּא. גִּלּוּ כָּל מִסְתָּרֶתָא:
דָּרַשׁ כָּל הַנִּסְתָּרוֹת. רִאשׁוֹנוֹת אַחֲרוֹנוֹת. נָחֲלָה לוֹ מֵאֲבוֹת:
וְהוֹצִיא אֶת מִפְעָלָם. לְיִשְׂרָאֵל הַנְּחִילָם. יִשְׁמְחוּ בְּגוֹרָלָם:
דְּבָרָיו הַנֶּעֱרָבִים. מְזֻהָב וּמִפְּנִינִים. גַּם הַפֶּה לֹא יְעָרְבֵם:
חַי עוֹלָם נָטַע בּוֹ. חָכְמָתוֹ בְּתוֹךְ קִרְבּוֹ. אַשְׁרֵי מִי שֶׁאֲהֵבוֹ:
זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ. בְּבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ. קֶרֶב קֵץ פְּדוּתֵנוּ:
קַבֵּץ יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וְיֹאכְלוּ בְּלֶחְמוֹ. כָּל בְּנֵי רְחוּמֶיךָ:

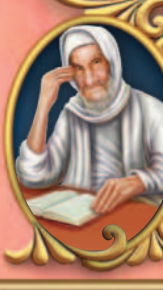

נִקְרָא שְׁמוֹ תֹּם, תִּפְאֶרֶת לוֹ חוֹתָם, וְכָאֱמֶת נֶחְתָּם. רַבִּי יַעֲקֹב.
יָשָׁר נֶאֱמָן, נָטַע נֶעֱמָן, צִנְצֶנֶת הַמָּן, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...
אוֹרָה זוֹ תוֹרָה, אוֹר הַמְּנוֹרָה, זֹאת וּבְרָכָה. רַבִּי יַעֲקֹב.
הוּא רֹאשׁ הַגּוֹלָה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָה, מְאֹד נַעֲלָה, רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...
רָשׁוּם בְּנִסִּים, בַּעַל מַעֲשִׂים, וְכֵן קְדוֹשִׁים. רַבִּי יַעֲקֹב.

נַפְשׁוֹ בִּצְדָקָה, דָּבְקָה וְחִשְׁקָה, שָׁם לוֹ לְחֶקֶק. רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...
אֲבִי יְתוֹמִים, וְגַם אֲבִיוֹנִים, חוֹנֵן עֲנִיִּים. רַבִּי יַעֲקֹב.
חָכָם וּמֵבִין, הוּא רַב וְדַיָּן, בְּקִיא בְּכָל עִנְיָן. רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...
צַדִּיק וְעָנָו, כָּל יְמֵי שָׁנָיו, שְׁכִינָה לְפָנָיו. רַבִּי יַעֲקֹב.
יוֹמָם וָלַיְלָה, עוֹשֶׂה פְּעֻלָּה, בְּסוֹד הַתְּפִלָּה. רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

רִיו לוֹ גִּלָּה, לְשֵׁם וּלְתִהְלָּה, מְאֹד נַעֲלָה. רַבִּי יַעֲקֹב.
אֵלָיו רַב מוֹרָה, חָרַב הָאֲרִי, תַּנָּא וְקָרֵי. רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...
חֲבוּרִים הוֹצִיא, עַל תּוֹרַת מֹשֶׁה, שָׁם לוֹ לְמַחֲסֶה. רַבִּי יַעֲקֹב.
זְכוּת תּוֹרָתוֹ, צִוָּה לְעַדְתּוֹ, וְלִבְנֵי בֵיתוֹ. רַבִּי יַעֲקֹב.
קָדוֹשׁ בְּקָדְשָׁה, אֶבֶן הָרֹאשָׁה, וְכָל טוּב עֹשָׂה. רַבִּי יַעֲקֹב: אַשְׁרֵי נָא...

לעילוי נשמת
אריה צדוק
בן **שרה ויעיש** ז"ל
נלב"ע כ"ח תמוז ה'תשע"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
דן נוי בן **פרידה** ז"ל
נלב"ע ל' תשרי
ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
יעקב לוי (טויק)
בן **חזנה** ז"ל
נלב"ע י"ד בשבט ה'תשע"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
ראובן חג'ג'
בן **מחבובה** ע"ה
נלב"ע י"א ניסן ה'תש"פ
תנצב"ה

חופשת מחלה

אני עובדת במקום מסויים מעל עשור, ולפני כמה חודשים התחלתי להרגיש לא טוב. דפיקות לב חזקות, סחרחורות ועוד. לא הייתי מסוגלת לתפקד... הרופא נתן לי **אישור מחלה לחודש, והפניה לרופא תעסוקתי.** עליי לציין שלהודיע למקום העבודה שחודש לא אוכל להגיע - זה לא דבר של מה בכך. אין לי מחליפה שתעשה את העבודה.

התור לרופא תעסוקתי נקבע לעוד חודשיים, ולי יש אישור מחלה רק לעוד חודש, ועליי גם לעשות עוד בדיקות ובירורים אצל רופאים. התפללתי שרופאת המשפחה תוכל לתת לי עוד כחודש מחלה, עד לרופא תעסוקתי... עשיתי את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** וביקשתי שהכול יינתן בקלות ושגם בעבודה יקבלו זאת בהבנה - וכך היה!

השבוע הגיע התור לרופא התעסוקתי וחששתי - מה תהיה ההחלטה?

האם לחזור לעבודה כאשר אני לא מסוגלת לחזור? האם אקבל עוד ימי מחלה?

החלטתי לאמץ את הפסוק **"הַשְׁלֵךְ עַל־יְיָ יְהָבְךָ וְהוּא יְכַלְכְּלֶךָ"**. דיברתי עם ה' וביקשתי שייתן בפי הרופא את ההחלטה הטובה ביותר עבורי. אני מבחינתי חושבת שכדאי שלא אעבוד עוד כארבעה חודשים ואת זה אבקש מהרופא - ואם זה טוב בעיני ה', וזו ההחלטה הנכונה בעבורי, אז שתתקבל מיידית. אך אם לא טוב בעיני ה', והחלטה זו אינה נכונה בעבורי, אז ביקשתי שישים בפי הרופא החלטה נכונה בעבורי.

בנוסף עשיתי שוב את הסגולה של התנא רבי מתיא בן חרש וביקשתי שגם במקום העבודה יקבלו את ההחלטה בהבנה.

הגיע התור לרופא תעסוקתי. מבלי לדבר יותר מדי, הרופא אישר לי ימי מחלה כפי שביקשתי - באופן מיידי. נוסף על כך, במקום העבודה קיבלו בהבנה את העובדה שלא אגיע תקופה ארוכה.

תודה לך בורא עולם על הרעפת אהבתך התמידית, ואשרינו שזכינו בתנא הקדוש, רבי מתיא בן חרש.

(א"מ כהן)

בטל ומבוטל

טרם הולדת בני היקר שיחיה, ביום הראשון של חול המועד סוכות ניגשתי לבדיקה מוקדמת, בהוראת הרב שאנחנו מתייעצים עימו. בבדיקה עלתה השערה לגבי התפתחות לקויה ברגליים של הָעֻבָּר. קשה מאוד לשמוע בשורה כזו.

אך אמרתי לעצמי שעכשיו אני נמצאת בזמן של "וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ"! **הרגשתי שאני חייבת ברכה מהרב שלנו החיד"א שליט"א מנתיבות, בנו של הרב יורם אברג'ל זצוק"ל.**

מפני קדושת המועד, לא הייתה אפשרות לכתוב לרב. נפלתי ברוחי, ואחר כך התאוששתי קמעה, וביקשתי מבעלי שניסע לקבל את פני רבינו וגם לבקש ברכה, על מנת שנוכל לקיים "וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ".

הגענו לרב ובעלי אמר לו שזה לא מקובל אבל בכל זאת סיפר על הבדיקה, ובאמת הרב אמר: **"בטל ומבוטל", וכך היה.**

זכיתי לקיים את מצוַת שמחת החג וגם להיאחז באמונת חכמים ולחזות בנס! תודה לבורא עולם! בבדיקה האחרונה התבשרתי שהכול תקין!!!

לקראת הלידה היו קשיים.

התחלתי לדבר עם ה' ולבקש ממנו רחמים. היינו אחרי סעודה רביעית. אמרתי: מה יותר טוב מאשר **להדליק נר לדוד המלך**, פשוט להתחנן בפניו שיבקש עליי לפני ה' יתברך? גם בזכות הסעודה שעשיתי לכבודו... קמתי והדלקתי נר, דיברתי עם ה' וביקשתי כי בזכות דוד המלך ילך הכול כשורה, ואלו בקלות כתרנגולת.

הודו לה' כי טוב! הכול היה טוב! ואל תטשנו ה' אלוקינו, לנצח...

(ו"ל, אשקלון)

ניסיון באמונה

ראשית, אבקש לשבח ולהוקיר את מפעלכם הכביר להפצת תורה, בגיליון ערוך לתלפיות הפונה לכל רובדי הציבור המגוון...

יישר כוחכם!

הואיל והבטחתי - בלא נדר - לפרסם ישועה במדורכם **"מזמור לתודה"**, אודה לכם על כך. במשך שנים רבות אני דורש ומרצה בענייני אמונה וביטחון, עד שהניסיון הזה הגיע אליי. כאשר נתבקשתי לבדיקת קולונוסקופיה עקב בעיה רפואית מדאיגה. המחשבות, הדאגות והפחדים מדירים שינה ומשתקים. מחשבות טורדניות החוזרות על עצמן ואינן מיטיבות עימך. השתמשתי בסגולה של **רבי חיים מוולוז'ין, "אין עוד מלבדו"**. הרביתי לקרוא סיפורי אמונה וביטחון והשתדלתי להתחזק.

עליתי לציונם של **הבבא סאלי** זצ"ל, הגאון **רבי יששכר מאיר** ראש ישיבת הנגב זצ"ל, והצדיק **רבי יורם אברג'ל** זצ"ל. העתרתי ושפכתי צקון ליבי וביקשתי ישועה בזכותם. קיבלתי על עצמי להתפלל **בְּיֶתֶר כוונה ותשומת לב וכן בברכת "אשר יצר"** מן הכתב וכן בתפילת **"עלינו לשבח" בכוונה ומן הכתב.**

בעזרת ה' הקמתי שיעור והבטחתי לפרסם אם ירצה ה' את הישועה.

הישועה לא איחרה לבוא! לאחר שבדרך נס סודרה לי הבדיקה תוך שבוע, לאחר שנדחו כ־1,500 תורים עקב המצב הביטחוני, ברוך ה' יצאה **הבדיקה תקינה**, כשהרופא אומר

א-לַי עַד לִי לְעַד אַתָּה א-לַי, שְׁמֵךְ יִתְרוֹמַם תּוֹךְ קִרְבִּי.
א-לַי עַד לִי לְעַד (2)
א-לַי עַד לִי לְעַד יְ-ה א-לַי אַתָּה א-לַי,
א-לַי עַד לִי לְעַד יְ-ה צוּרִי אַתָּה א-לַי,
א-לַי עַד לִי לְעַד אַתָּה א-לַי.

נָא בְּךָ אִבְּטַח אֵנָא, אֶעֱבוֹדְךָ א-לַי מִתּוֹךְ רִנָּה (2)
בֵּית קָדְשִׁי הָקֵם וְתַרְצֵנִי, וּרְעֵה נָא צֹאן מַרְעִיתִי (3)
א-לַי עַד לִי לְעַד (5) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

שְׁאֵרִיתִי הֶעֱלֵה נָא א-לַי נֶאְדָּר, וּבְעוּתִי שְׁעֵה נִשְׂגָּב וְזַךְ (2)
אַתָּה עֶזְרִי הָאֵר לִי מֵהוֹדֶךָ, וְשִׁיחִי לְפָנֶיךָ יִתְכּוֹנָן (2)
א-לַי עַד לִי לְעַד (3) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

אָנָא זְיוֹךְ א-לַי יָעֵרַב לִי, וְטוּבְךָ אֵה אֵה יְסוֹבְבֵנִי (2)
יְ-ה עֵינִי אֵה, יְ-ה צוּרִי אֵה, יְ-ה רוּחִי אֵה, אֲבִי אֵה... יְסוֹבְבֵנִי,
חִישׁ אֲבִי דְּגֹל תַּמְכְּתֵנִי, לְךָ נוֹדֶה עַל הַטּוֹב שֶׁגְּמַלְתָּנִי (6):
א-לַי עַד לִי לְעַד (5) אַתָּה א-לַי: א-לַי עַד לִי וכו'

עַל אַהֲבָתְךָ, אַשְׁתָּה גְּבִיעִי,
שָׁלוֹם לָךְ, שָׁלוֹם, יוֹם הַשְּׁבִיעִי.

שֵׁשֶׁת יְמֵי מַעֲשֶׂה, לָךְ בַּעֲבָדִים,
אִם אֶעֱבַד בָּהֶם, אֶשְׁבַּע נְדוּדִים,
בָּהֶם בָּעִינַי הֵם, יְמִים אֲחָדִים,
מֵאַהֲבָתִי בָךְ, יוֹם שַׁעֲשׁוּעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אָנָא בְּיוֹם רִאשׁוֹן, לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה,
לְעָרוֹךְ לְיוֹם שַׁבָּת, הַמַּעֲרָכָה,
כִּי הָאֵ-לֹהִים שָׁם, שָׁם הַבְּרָכָה,
אַתָּה לְבַד חֶלְקִי, מִכָּל יְגִיעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

מָאוֹר לְיוֹם קָדֶשׁ, מָאוֹר קְדוּשׁ,
שֶׁמֶשׁ וְכוֹכָבִים, קָנָאוּ בְּשִׁמְשׁ,
מַה לִּי לְיוֹם שֵׁנִי, אוֹ לַשְּׁלִישִׁי,
יִסְתִּיר מְאוֹרוֹתָיו, יוֹם הָרְבִיעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אֶשְׁמַע מִכְּשֵׁר טוֹב, מִיּוֹם חֲמִישִׁי,
כִּי מֻחֶרֶת יִהְיֶה, נֶפֶשׁ לְנַפְשִׁי,
בְּקֹר לְעַבְדּוֹתִי, עֶרֶב לְחַפְּשִׁי,
קְרוֹא אֶלַי שַׁלְּחֵנִי, מַלְּכִי וְרוֹעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

אֶמְצָא בְיוֹם שִׁשִּׁי, נַפְשִׁי שִׁמְּחָה,
כִּי קְרֵבָה אֵלַי, עֵת הַמְּנוּחָה,
אִם נָא נָגַד, אֵלֶיךָ לִמְצֹא רְוָחָה,
עֶרֶב וָאֶשְׁבָּת, כָּל נוֹדִי וְנוֹעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

מַה נָּעֲמָה לִּי, עֵת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת,
לִרְאוֹת פְּנֵי שַׁבָּת, פָּנִים חֲדָשׁוֹת,
בְּאוּ בְתַפּוּחִים, חֵרְבוּ אֲשִׁישׁוֹת,
זֶה יוֹם מְנוּחָתִי, זֶה דּוֹדִי וְרֵעִי: עַל אַהֲבָתְךָ וכו'

משכן עזלה

להצלחת **מזל ועודד ניסים** ומשפחתם הי"ו ולהצלחת **משפחת הלל** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואת והצלחת **יעקב רבי** בן **פלורה** הי"ו **עמנואל רחל** בת **דונה** הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לרפואת והצלחת **הלנה** (פיליי) **ראובן** הי"ו בת **אסתר** ז"ל **ומשפחתה** הי"ו **ולע"נ אינס חבני** בת **רות** ז"ל תנצב"ה

לי כי אירעה טעות וכי אין צורך להיבדק במשך עשר שנים.

אציין כי גם עשיתי **פדיון נפש**.

מכאן מודעא רבה לאורייתא שיראה האדם עצמו עניו ושפל ברך לפני מי שאמר והיה העולם, ולהעביר על המידות. שכן "קוץ" קטנטן עלול לשנות את כל מהלך חייו של האדם. וכמובן חייבים להתחזק ביתר שאת וביתר עוז בנושא אמונה וביטחון!

תודה וכל טוב.

בברכת התורה ולומדיה.

(א"ג)

טסט בטוח

רצינו לומר קודם כול תודה על המדור המחזק!

לפני כמה שבועות ראינו שאחד הקוראים שלא עבר טסט הבטיח לפרסם (בלי נדר) **ב'משכן שילה'** ולומר **'מזמור לתודה'** אחרי שיעבור. קיבלנו על עצמנו בלא נדר שבמידה ובעלי יעבור את הטסט בסייעתא דשמיא, נפרסם במדור מזכה הרבים 'מזמור לתודה' ונאמר בשמחה **'נשמת'**.

וברוך ה' אחרי פעמיים של כישלון מאכזב, בפעם השלישית לאחר שקיבלנו על עצמנו קבלות, בעלי עבר טסט בהצלחה.

לכן באנו לפרסם ולהודות לבורא עולם, שבעצם לא משנה איזו סגולה נעשה, **האמונה והביטחון בבורא עולם הם אלו שפותחים את שערי ההצלחה לכל דבר** ולכל עניין בחיים.

(א"ב, ירושלים)

שפע כלכלי

אני עובדת כשכירה וכעצמאית, וברצוני לשתף כי לפני כמה חודשים הייתה לי ירידה בהכנסות כעצמאית. הירידה הייתה קשורה גם לתחילת המלחמה, והתחלתי להרגיש לחץ כלכלי. נזכרתי בסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש** שקראתי במדור זה שוב ושוב, והחלטתי לנסות אותה ולפרסם אצלכם את הישועה בלי נדר.

לאחר חודש בערך קיבלתי הצעת עבודה ממקום שהייתי איתו בהתקשרות לפני כמה שנים וזה לא הסתדר בזמנו, ועכשיו הדברים כן הסתדרו ונכנסה עוד עבודה. עם זאת, עדיין דאגתי שלא תהיה מספיק פרנסה.

בשלב זה החלטתי להתמקד במה שיש ולא במה שאין, ולבטוח בה' שהוא דואג לי בצורה הכי טובה שיש. **התחלתי להודות לה' על כל הכנסה שיש לי**, והתחלתי להרגיש ולדעת שה' ישלח לי כסף לכל מה שצריך, גם אם איני רואה את זה עכשיו.

לאחר מעט זמן התחלתי לראות איך אב הרחמן שולח לי פרנסה בכל מיני דרכים שלא חשבתי עליהן בכלל... סכומים שהוצרכו לי לאותו החודש, ואף סיימתי בשפע ולא בחוסר.

טוב להודות לה'!

(א"ב)

בת זקונים

חיכינו במשך כמה שנים להתברך בעוד ילדים. הקטנה כבר הגיעה לגיל 6 ! ובמשך כל השנים שהמתנו עשינו הרבה סגולות והמון תפילות, אך האכזבה הייתה קשה מנשוא.

בחודש ניסן ה'תשפ"ג עשינו, בעלי ואני, את הסגולה של התנא **רבי מתיא בן חרש**, **התפללנו בדמעות והודינו לה'** על כל ה'יש', וביקשנו לזכות בזרע בר קיימא. הבטחנו שבלי נדר נפרסם את הישועה שתבוא בקרוב בעזרת ה'.

והנה, אנחנו זוכים עכשיו לפרסם את הישועה ומודים לה'! בחודש שבט ה'תשפ"ד נולדה לנו בת בריאה, והכול עבר בצורה טובה, בחסד וברחמים.

"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו"!

אין עוד מלבדו!!!

(מ"פ)

מעוניינים לפרסם סיפור השגחה פרטית מיוחד שיחזק אתכם? ניתן לשלוח למערכת ונפרסם בל"נ לזיכוי הרבים.

אין המערכת מותחייבת לפרסם כל סיפור שיישלח לכן עדיף לא להבטיח לפרסם במשכן שילה.

לְאֵ-לִ מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר, שׁוֹמֵר לֹא יָנוּם, הוּא, לְנוּ יִבְשַׂר:
יְחִנֵּנִי, יְנַאֲלֵנִי, וּמִבּוֹר גְּלוּת, הוּא יַעֲלֵנִי,
בְּתוֹךְ קִרְבִּי, תּוֹרָתְךָ נִשְׁמֶרֶת, שִׁחֲרִי, עֶרְבִי, יוֹם יוֹם נִזְכֶּרֶת,
יַגֵּל לִבִּי, בְּתוֹרַת אֱמֶת, צוּר מִשְׂגַּבִּי, הֵשֵׁב הֶעָטֶרֶת,
בְּנֵה מִשְׁכָּנִי וְדוּבְנִי, אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְמִינִי: לְאֵ-לִ מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אָנָּא צוּרִי, שְׁמַע תְּפִלָּתִי, הַאֲזִינָה רִנָּתִי, קָרֵב נְאֻלָּתִי,
אֲשִׁיר שִׁירִי, בְּנֹעַם זִמְרָתִי, עוּרִי, עוּרִי מַהֵר שָׁכְבִי נָתִי,
שִׁמְחֵנִי, הַשְׁמִיעֵנִי, שׁוֹפַר מְשִׁיחָה, יָבוֹא יְפֻדֵּנִי: לְאֵ-לִ מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

לְנוּ תִּפְתַּח, שַׁעַר הָרַחֲמִים, עִמְּךָ יְשׁוּמָה, יְשִׁיר בְּקוֹלְךָ נְעִים,
שְׁלַח מְשִׁיחַ, לְתוֹחֶלֶת הַמְּתִים, עוֹלוֹת נִקְדָּה, וְנַקְרִיב זְבָחִים,
זְבַח קָרְבָּנִי, לֵאדוֹנִי, אֲהַלְלָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד בְּלֶשׁוֹנִי: לְאֵ-לִ מָרוֹם, בּוֹטֵחַ חוֹקֵר...

אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה בְּלֵב חָשׁוּק, אֹתָ, אֶרֶץ נִבְחֶרֶת.
אֹתָ, מְשׂוֹשׂ כָּל תֵּבֵל, כִּי בוֹרֵא דוֹק, אֹתָ לְנוּ תִּפְאֶרֶת:

תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה, עֲפָרֵךְ, אֲנִי שׁוֹקֵק,
בְּתוֹכֵךְ, שׁוֹכֵן י-ה, שׁוֹפֵט בְּצֶדֶק.

לָמָּה רוֹעֶה נֶאֱמָן, כָּךְ תַּחֲשֹׁק,
וְלִרְאוֹתֵךְ, לֹא נִתָּן, רַק מִמֶּרְחָק,
וּבְתוֹכֵךְ, לֹא נִסְמָן, כָּךְ אֵ-לִ חָקַק:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

דּוֹרֵךְ כָּךְ, אַרְבַּע אִמּוֹת, אֶרֶץ צְבִי,
סוֹלַחַ לָהּ אֲשָׁמוֹת, צוּרִי מִשְׂגַּבִּי,
יִתְּמוּ תַּמְלֻחָמוֹת, מִסְּבִיבִי,
יוֹצֵר כָּל הַנְּשָׁמוֹת, גּוֹאֵל תָּבִיא:
אֲשִׁיר לְךָ אֶרֶץ חֶמְדָּה... תָּמִיד עֵינֵי צוֹפִיָּה...

זָקֵן יוֹשֵׁב בְּיִשִׁיבָה לֹא שַׂר צָבָא,
וְעָם שׁוֹקְפֵי חֲרָבוֹת זְכֹרוֹ לֹא בָא,
אַךְ לְהַקְהִיל קְהִלּוֹת נַפְשׁוֹ תַּאֲבָה,
וּלְלַמְּדָם אֶת לִקְחוֹ מִדֵּי עָבְרוֹ:

כּוֹכֵב מִדֶּרֶךְ לְדוֹרוֹת זֶרַח אוֹרוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבָבֶל דּוֹרוֹ,
אֲשֶׁר בְּאָבִיב שְׁנוֹתָיו הֵכִיר יוֹצְרוֹ,
וַיֵּרָא שָׁם בְּמַאוֹרוֹתָיו אֶת מִשְׁטָרוֹ:

וְהִנֵּה הוּא כְּאַרְיֵה מִתּוֹךְ יַעַר,
וְעָם קוֹטְנֵי אֲנָשִׁים מֵעַט מִזְעָר,
מִגּ' אַרְבָּעָה מְלָכִים קָפִין נִסְעָר,
וְאֶת חֵרְפָּם שָׁם לְאֵ-לִ כַּעֲפָרוֹ:

וּבְיוֹם בֶּן כּוֹשׁ הִשְׁלִיכוֹ אֵל בְּכִבְשָׁנוֹ,
יָרַד מַלְאָךְ אֵ-לִ הוֹכוֹ וְצִנְּנוֹ,
כִּי שָׁם שָׁם לוֹ אֵ-לִ שׁ-דַּי בְּבִטָּחוֹנוֹ,
אֶחָד הָיָה אַבְרָהָם בְּבָנֵי דוֹרוֹ:

לרפואת והצלחת
שמעון ודינה
אלגרבלי
ומשפחתם הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת והצלחת
אבישי
בן מרגלית הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
נהוראי וליאור
בני שולה הי"ו
שולה בת גולייט הי"ו
משה בן חוה הי"ו

קבעתי

תענית פרק ב' | משנה ה'-ו'

פרק ב' משנה ה'

סדר התפילות והתקיעות בתעניות על עצירת גשמים במקדש ובמדינה.

מַעֲשֶׂה בִימֵי רַבִּי חֲלַפְתָּא וְרַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן תְּרַדְיוֹן, שֶׁעָבַר אֶחָד לִפְנֵי הַתֵּבָה וְהִתְפִּלֵּל וְהִגְבִּיר אֶת הַבְּרָכָה כְּלָּה - "גואל ישראל", וְלֹא עָנוּ אַחֲרָיו אָמֵן אלא אמרו "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" כדרך שהיו נוהגים במקדש. לאחר מכן קרא השמש: תִּקְעוּ הַכֹּהֲנִים, תְּקָעוּ! ושליח הציבור אמר: מִי שֶׁעָנָה אֶת אַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וְיִשְׁמַע בְּקוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה. ובסיום זיכרונות אמר השמש: הָרֵיעוּ בְנֵי אַהֲרֹן, הָרִיעוּ! ושליח הציבור אמר: מִי שֶׁעָנָה אֶת אֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף, הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וְיִשְׁמַע בְּקוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה. וכן בסיום כל ברכה מהברכות הנוספות. וְכָשֶׁבָּא דָּבָר אֵצֶל חֲכָמִים - כשנודע להם מה שהנהיגו רבי חלפתא ורבי חנניה, אָמְרוּ: לֹא הָיִינוּ נוֹהֲגִין כֵּן - לענות "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד" במקום אמן, אֶלָּא בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח וּבְהַר הַבַּיִת - בשער המזרחי של הר הבית.

פרק ב' משנה ו'

אימתי כוהני המשמר ואנשי בית האב התורנים במקדש מתענים ואימתי משלימים בתעניות על עצירת גשמים.

בְּשָׁלֹשׁ תַּעֲנִיּוֹת הציבור הָרִאשׁוֹנוֹת - אַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר - כוהנים ששירתו בשבוע שבו חלה התענית מִתְעַנִּין וְלֹא מַשְׁלִימִין עד הערב, שלפי שתעניות אלו אינן חמורות כל כך, לא היו משלימין, כדי שאם תכבד העבודה על אנשי בית אב יהיה לאנשי המשמר כח לסייע להם, וְאַנְשֵׁי בֵית אָב שעבדו במקדש באותו היום לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כְּלָל. בְּשָׁלֹשׁ תעניות שֶׁנִּיּוֹת שהן חמורות - אַנְשֵׁי מִשְׁמָר מִתְעַנִּין וּמַשְׁלִימִין תעניתם, וְאַנְשֵׁי בֵית אָב שעבדו במקדש באותו יום מִתְעַנִּין וְלֹא מַשְׁלִימִין. בְּשֶׁבַע תעניות אַחֲרוֹנוֹת שהן חמורות מכולן, אֵלּוּ וְאֵלּוּ - אנשי משמר ואנשי בית אב מִתְעַנִּין וּמַשְׁלִימִין תעניתם, אלה דִּבְרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ.

וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: שָׁלֹשׁ תַּעֲנִיּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת - אֵלּוּ וְאֵלּוּ לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כְּלָל.

בְּשָׁלֹשׁ התעניות הַשְּׁנִיּוֹת - אַנְשֵׁי מִשְׁמָר מִתְעַנִּין וְלֹא היו מַשְׁלִימִין תעניתם, וְאַנְשֵׁי בֵית אָב לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין כְּלָל. בְּשֶׁבַע התעניות הָאַחֲרוֹנוֹת - אַנְשֵׁי מִשְׁמָר היו מִתְעַנִּין וּמַשְׁלִימִין תעניתם, וְאַנְשֵׁי בֵית אָב מִתְעַנִּין וְלֹא מַשְׁלִימִין.

טעם שפותח היום במודה אני

יתברך, יהודי זה נשמה של אש, שנאמר: "הֲלוֹא כֹּה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם יְיָ" (ירמיה כג, כט).

אומרת הגמרא (ברכות כב.) שאש אינה מקבלת טומאה בשום צורה. כזה הוא היהודי, גם כשהגוף נטמא לפעמים, זה רק החיצוני נטמא.

לכן המילים שכינה, משכן ומקדש, כולן עניינן שהשכינה שורה, שוכנת, גרה בתוך עם ישראל. בתחילה, בבריאה, לפני חטא אדם הראשון, שרתה השכינה בתחתונים כמו בעליונים, באותה רמה בדיוק. לא היה שום הבדל ביניהם, היה ממש "הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי" (ישעיה סו, א). הכול היה מצויין, נתמלאו אלו מאלו.

החסידים היו אומרים בדרך צחות שכשיהודי קם מהשינה, הדבר הראשון שעושה, עוד לפני שנטל את ידיו, הוא לומר: "מודה אני לפניך מלך חי וקיים שהחזרת בי נשמתי בחמלה, רבה אמונתך". צריכים להקפיד להגיד "מודה אני" דווקא בלי נטילה, וזה כדי להדגיש שאין טומאה ביהודי, יהודי אינו מקבל טומאה. יש לזכור תמיד שיהודי הוא חלק מה'

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי יוסף בן וואליד זצ"ל

מלמד אף שלא יבטל מעשה אבותיו, היה לו לבקש על תולדותיו

"לעתיד לבוא יאמר הקב"ה לישראל: לכו נא אצל אבותיכם ויוכיחו אתכם. **ויאמרו לפניו:** ריבונו של עולם: **אצל מי נלך? אצל אברהם שאמרת לו:** 'יָדֹעַ תֵּדַע' - ולא ביקש רחמים עלינו? **אצל יצחק - שבירך את עשיו:** 'וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד' - ולא ביקש רחמים עלינו? **אצל יעקב - שאמרת לו:** 'אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה' ולא ביקש רחמים עלינו? **אמר להם הקב"ה: הואיל ותליתם עצמכם בי - 'אִם יִהְיוּ חַטָּאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ'".**

שמא הטעם שלא ביקש יעקב רחמים על גלות מצרים, מפני שראה שאברהם לא ביקש רחמים על כך, לכן לא רצה לבטל מה שעשה אברהם שבחר בגלות. רצונם לומר שמכל מקום היה לו לבקש רחמים על שאר הגלויות.

(שמו יוסף)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: מהם המקומות שתיקנו חכמים לכרוע בהם בזמן התפילה?

תשובה: תיקנו חכמים לכרוע בתפילה **בברכת אבות** בתחילתה ובסופה (היינו באמירת **ברוך אתה** הראשונה, וכורע שוב באמירת **ברוך אתה** כשחותם מגן אברהם).

וכן **בברכת הודאה** בתחילתה ובסופה (היינו באמירת 'מודים' אנחנו לך, וכן באמירת **ברוך אתה** כשחותם הטוב שמך ולך נאה להודות).

וכן בסוף התפילה (היינו לאחר אמירת "יהיו לרצון אמרי פי וכו" השני יכרע, ותוך כדי הכריעה פוסע לאחריו שלוש פסיעות).

זמירות לשבת

וְאָמְרִתָם כֹּה יְחִי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי: אִישׁ אֲ-לֹהִים קָדוֹשׁ הוּא, אֲשְׁרֵי עַיִן רְאָתְהוּ, לֵב חָכָם יְשִׂיגֶךָּ פִּיהוּ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: בָּרוּךְ הוּא מִפִּי עֶלְיוֹן, קָדוֹשׁ הוּא מֵהֲרִיוֹן, מֵאוֹר גָּלִיל הָעֶלְיוֹן, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: גְּבוֹר וְאִישׁ מִלְחָמָה, בְּרֹת תּוֹרָה תְּמִימָה, מָלֵא כַּדֵּעַ וְחָכְמָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: דָּרַשׁ כָּל הָעֲלוּמוֹת, בָּעֹז וְתַעֲצוּמוֹת, עָלָה מַעֲלוֹת רָמוֹת, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: הֻחְבָּא בְּתוֹךְ מְעָרָה, מִפְּנֵי הַגְּזֵרָה, שָׁם לָמַד סִתְרֵי תוֹרָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

וְשָׁם נִבְרָא מֵעֵין לוֹ, וְחֵרוּב לְמַאֲכָלוֹ, מָה טּוֹב חֶלְקוֹ וְחֶבְלוֹ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: זָכָר צַדִּיק לִבְרָכָה, דִּין רֵיקָא וּבַר רֵיקָא, זָכָה וְרַבִּים זָכָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: חָדַשׁ כַּמָּה הֲלָכוֹת, הֵן בְּמִשְׁנָה עֲרוּכוֹת, זֶה הַמְּרַגֵּיז מַמְלָכוֹת, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: טָהֵר אֶת עִיר טַבְרִיָּה, עָשָׂה אוֹתָהּ נְקִיָּה, הוֹדוּ לוֹ מִן שָׁמַיָּא, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: יָדַע כָּל הַנִּסְתָּרוֹת, דְּבָרָיו עוֹשִׂים פְּרִוֹת, בְּטֶל כָּמָה גְּזֵרוֹת, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: כָּל יְמָיו אֲשֶׁר הָיָה, אוֹת הַקֶּשֶׁת לֹא נִהְיָה, כִּי הוּא אוֹת

עוֹלָם הָיָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: לְכָל יִשְׂרָאֵל הָאִיר, בְּסוֹד תּוֹרָה הַבָּהִיר, כְּאוֹר הַחַמָּה מְזֹהִיר, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: מָקוֹם בְּחַר בִּשְׁמַיָּא, עִם הַנְּבִיא אֲחִיָּה, זֶה מִבְּנֵי עֲלִיָּה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: נָחֳמַן מֵאֵד לְמַעְלָה, זָכָה לִיקַר וּגְדֻלָּה, כֶּתֶר עֶלְיוֹן לוֹ נִגְלָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: סִנַי סִינַי לוֹ נִקְרָא, אֲרִי שֶׁבַּחֲבוּרָה, מִפְּנֵי תִּצְיָה תּוֹרָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

עֶשֶׂה שִׁבְעִים תִּקּוּנִים, יְקָרִים מִפְּנִינִים, בָּם תִּקֵּן הָעֶלְיוֹנִים, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: פָּתַח פִּיהוּ בְּחָכְמָה, הוֹצִיא אוֹר תַּעֲלוּמָה, תִּקֵּן זֶהֲרֵי חָמָה, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: צַדִּיק יְסוֹד עוֹלָם, גְּדָלָה מִדְרַשׁ הַנֶּעֱלָם, יָכוֹל לְפַטֵּר הָעוֹלָם, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: קוֹלוֹ זִמֵּר עֲרִיצִים, וְהֶחֱרִיד אֶת הַקּוֹצִים, וְהִצִּיל הַלָּחוּצִים,

אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: רָאָה פָּנָיו מְאִירִים, בְּשִׂבְתּוֹ עִם חֲבֵרִים, עֵת גִּלָּה סוֹד נִסְתָּרִים, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: שָׁלוֹם רַב עַל מְשָׁכְבּוֹ, מָה טּוֹב חֶלְקוֹ וְשִׁבּוֹ, דּוֹכֵר אֱמֶת בְּלִבּוֹ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי: תּוֹרָתוֹ מָגֵן לָנוּ, הִיא מְאִירַת עֵינֵינוּ, הוּא יְמַלֵּיץ טוֹב עָלֵינוּ, אֲדוֹנֵנוּ בַּר יוֹחַאי:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
יצחק וויסבורד
בן מרדכי דוד ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
אליעזר אוסקר
בן רחל ז"ל
נלב"ע י"ז אייר ה'תשע"ה
תנצב"ה

קבעתי

תענית פרק ב' | משנה ז'-ח'

פרק ב' משנה ז'

היתרים ואיסורים מיוחדים במקדש לכוהני משמר, לאנשי בית אב ולאנשי מעמד.

אַנְשֵׁי הַמִּשְׁמָר מֻתָּרִים **לִשְׁתּוֹת** יַיִן בַּלֵּילוֹת שעבודת הלילה מועטת ואין אנשי בית אב צריכים לסיועם של אנשי המשמר, **אֲבָל לֹא בַיָּמִים** שמא יצטרכו לסייע לאנשי בית אב להשלים את העבודה, ואם יהיו שתויי יין אסור להם לעבוד במקדש. **וְאַנְשֵׁי בֵית אָב** אסורין לשתות יין **לֹא בַיּוֹם וְלֹא בַלַּיְלָה** שלאחריו, לפי שצריכים להעלות איברים ופדרים שפקעו מעל המזבח. **אַנְשֵׁי מִשְׁמָר וְאַנְשֵׁי מַעֲמָד** אֲסוּרִין מִלְּסַפֵּר וּמִלְּכַבֵּס כל אותו שבוע של משמרם, והטעם לכך הוא שיסתפרו ויכבסו קודם לכן, ולא ייכנסו למשמרתם כשהם מנוולים. **וּבַחֲמִישִׁי** - ביום חמישי **מֻתָּרִין** להסתפר ולכבס **מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת.**

פרק ב' משנה ח'

דין הספד ותענית בימים הסמוכים לימים שנאסרו בדברים אלו במגילת תענית.

כָּל מועד **הַכָּתוּב בְּמְגִלַּת תַּעֲנִית "דִּלָּא לְמִסְפַּד"** - שלא להספיד בו, **לְפָנָיו** - גם ביום שלפניו **אָסוּר** בהספד, שמא יספוד ביום טוב עצמו, אבל **לְאַחֲרָיו** - ביום שאחריו **מֻתָּר** שהואיל ועבר יום טוב אין חוששים שמא ינהג כך ביום טוב עצמו. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:** בין ביום **שְׁלִפְנָיו** ובין **לְאַחֲרָיו - אָסוּר** לספוד. ימים שכתוב בהם **"דִּלָּא לְהִתְעַנָּאָה בָּהֶן"** - שלא להתענות בהם, **לְפָנָיו וּלְאַחֲרָיו מֻתָּר** להתענות. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:** ביום **שְׁלִפְנָיו אָסוּר** להתענות, אבל ביום **שְׁלְאַחֲרָיו מֻתָּר.**

אדם צריך לדעת מה טוב לו באמת

החיים הם המתנה הגדולה שהקב"ה נתן לנו, ואנחנו צריכים לשמור עליהם בקדושה ובטהרה, לדעת לקדש כל רגע, לעשות בו רצון אבינו שבשמיים, ולדעת שלא כל מה שנראה לנו בריא וטוב ושמח ומשמח, זה מה שבאמת משמח את הנפש. **ומשל לנסיך גדול**, בן של מלך גדול ועצום, שמלכותו הייתה רמה מאוד. יום אחד בא מלך אחר לבקר את אביו, והביא לנסיך ציפור מיוחדת ונדירה ביופיה ובציוצים אשר הייתה מצייצת. מיום ליום אהב הנסיך את הציפור יותר ויותר, עד שבאחד הימים החליט לעשות מסיבה גדולה לכבוד הציפור אהובת נפשו. וכך יצאה פקודה מהמלך לכל מכובדי הקהל, להיות מוכנים ליום פלוני לבוא למסיבה לכבוד הציפור האהובה של המלכה. וכך ביום המיועד כולם הגיעו, ופגשו במסיבה עושר עצום, מאכלים כיד המלך שירה וזמרה. **והציפור עומדת במרכז הבמה, מלצרים חְמוּדֵי סבר מאכילים אותה בכל מטעמי העולם ומשקים אותה בכל היינות הנדירים והיקרים בעולם**, אך לפתע בסוף הערב הציפור נפלה ומתה!! שוד ושבר, חורבן והרס, בן המלך נפל שדוד מהאסון הנורא אשר פקד אותו, בת טיפוחו הציפור האהובה מתה! בתוך כל המנחמים הגיע חכם יהודי, שהסביר לבן המלך שמה שטוב ומשמח את האדם, לא זה משמח את הציפור. לציפור מספיק קצת פירורי לחם וקצת מים, זה אושרה וזה עושרה. **וזה הלקח, לא כל מה שנראה טוב ומשמח, באמת משמח את הנפש.** המותרות הם המוות השקט של נפש האדם, הפתיחות והזמינות של הדור הזה, סופן להביא את בני הטובים לסופה של הציפור. **אדם צריך לדעת מה בריא לו ומה טוב לו באמת**, ולא מה נראה שמשמח אותו, כי לא כל מה שנראה משמח הוא בריא ומחיה, רוב הדברים הנראים משמחים הם סם המוות לחַי. לכן יעשה רצון ה' וייטב לו.

(סיפורי הרי"ף)

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי יהודה דרעי זצ"ל

כמו ירח האיתנים

נודע בשערים דברי **המהרש"א**, אשר כרך את ימי ירח האיתנים עם ימי בין המצרים. והיינו, שיש כ"א יום בין ראש השנה להושענא רבה, וכן כ"א יום בין י"ז בתמוז לתשעה באב.

ותולדותיהן כיוצא בהן: כשם שחודש תשרי, ראשיתו בראש השנה וסיומו בהושענא רבה, שהוא גמר החתימה, כך הוא ממש בימי "בין המצרים", **שהם מסוגלים לכפרת עוונותיו של האדם עקב הצער הגדול המקנן בליבו על חורבן המקדש וגלות השכינה.**

הרי לפנינו גודל ועוצם הימים הללו, אשר שקולים המה לראש השנה, יום הכיפורים וחג הסוכות, ובלבד שירגיש האדם בגודל צער החורבן!

(אמרי יהודה)

הלכה יומית

מאת הרה"ג **אברהם כהן** שליט"א

שאלה: מהו אופן הכריעה בתפילה?

תשובה: מנהגנו כדעת האר"י, שתחילה כורע כל חצי גופו העליון, ואינו מכופף את ברכיו וכריעת גופו תהיה עד שיִתְפָּקְקוּ חוליות שבשדרה (היינו עד שקשרי החוליות בשדרה שבגב יהיו פתוחים ובולטים), ואחר כך **מכופף את ראשו.** וכן כשמסיים את הכריעה וזוקף, תחילה יזקוף את גופו ואחר כך את ראשו (כף החיים קיג). כשסיים תפילתו, יכרע כל חצי גופו העליון, **ובעודו כורע יפסע לאחוריו שלוש פסיעות,** ואז יפנה את פניו לצד שמאלו ויאמר 'עושה שלום במרומיו', ואז יסובב ויפנה פניו לצד ימינו ויאמר 'הוא ברחמיו יעשה שלום עלינו', ושוב יפנה את פניו לאמצע - ויאמר 'ועל כל עמו ישראל ואמרו אמן', ואת הכול עושה בכריעה אחת, וכשמסיים יזקוף גופו וראשו (הליכות עולם עמ' קמה).

זמירות לשבת

בַּר יוֹחַאי, נְאֶזֶרְתָּ בִּגְבוּרָה, וּבִמְלֹחֶמֶת אֵשׁ דַּת הַשְׁעָרָה,
וְחֶרֶב הוֹצֵאתָ מִתַּעֲרָהּ, שָׁלַפְתָּ נֶגֶד צוֹרְרֶיךָ:

בַּר יוֹחַאי, לְמָקוֹם אֲבִי שִׁישׁ, הִגַּעְתָּ לְפָנֵי אֲרִיֵה לַיִשׁ,
גַּם גִּלֵּית כּוֹתֶרֶת עַל עִישׁ, תְּשׁוּרִי וּמִי יְשׁוּרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, בְּקֹדֶשׁ הֻקְדָּשִׁים, קָן יְרוֹק מְחֻדָּשׁ חֲדָשִׁים,
שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת סוֹד חֲמָשִׁים, קִשַּׁרְתָּ קִשְׁרֵי שִׁ"ן קְשָׁרֶיךָ:

בַּר יוֹחַאי, יו"ד חָכְמָה קְדוּמָה, הִשְׁקַפְתָּ לִכְבוֹדָהּ פְּנִימָה,
ל"ב נְתִיבוֹת רֵאשִׁית תְּרוּמָה, אֶת כְּרוּב מִמְּשַׁח זִיו, אוֹרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, אוֹר מְפֻלָּא רוּם מַעֲלָה, יָרֵאתָ מִלְּהָכִיב כִּי רַב לָךְ,
תַּעֲלוּמָה וְאֵין קוֹרֵא לָהּ, נֶאֱמַתָּ עַיִן לֹא תְּשׁוּרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, אַשְׁרֵי יוֹלַדְתָּךְ, אַשְׁרֵי הָעָם הַם לוֹמְדֶיךָ,
וְאַשְׁרֵי הָעוֹמְדִים עַל סוֹדֶךָ, לְבוּשֵׁי חֹשֶׁן תָּמִיד וְאוּרֶיךָ:

בַּר יוֹחַאי, נִמְשַׁחְתָּ אֲשֶׁרֶיךָ, שֶׁמֶן שָׁשׂוֹן מֵחֲבֵרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, שֶׁמֶן מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, נִמְשַׁחְתָּ מִמִּדַּת הַקֹּדֶשׁ,
נִשְׁאַתְּ צִיץ נֵזֶר הַקֹּדֶשׁ, חָבוּשׁ עַל רֹאשֶׁךָ פְּאֵרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, מוֹשֵׁב טוֹב יְשֻׁבָה, יוֹם נַסְתָּ, יוֹם אֲשֶׁר בֵּרַכְתָּ,
בְּמַעֲרֶת צוּרִים שָׁעֲמַדְתָּ, שָׁם קָנִיתָ הוֹדֶךָ וַהֲדָרֶךָ:

בַּר יוֹחַאי, עֲצֵי שִׁטִּים עוֹמְדִים, לְמוּדֵי יְיָ הֵם לוֹמְדִים,
אוֹר מְפֻלָּא אוֹר הַיְקוּד הֵם יוֹקְדִים, הֲלֹא הַמָּה זֹרוּחַ מוֹרֶיךָ:

בַּר יוֹחַאי, וְקִשְׁדָּה תַּפּוּחִים, עָלַיִךְ לְקוֹט בּוֹ מֻרְקָחִים,
סוֹד תּוֹרָה כְּצִיצִים וּפְרָחִים, נַעֲשָׂה אָדָם נֶאֱמַר בְּעֲבוּרֶךָ:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שרה סימון
בת רחמה ז"ל
נלב"ע כ' טבת ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
רחל חזיזה
בת עישה ז"ל
נלב"ע כ"ג אייר ה'תשע"ח
תנצב"ה

10 דקות ביום - בקביעות!

קבעתי

תענית פרק ב' | משנה ט'-י'

משניות ט'-י' מפרטות את הימים שאין גוזרים בהם תעניות ציבור.

פרק ב' משנה ט'

ימי השבוע שבית הדין רשאי לגזור בהם תעניות ציבור על עצירת גשמים.

אֵין בית דין גּוֹזְרִין תַּעֲנִית עַל הַצִּבּוּר בַּתְּחִלָּה בַּחֲמִישִׁי - ביום חמישי בשבוע, כדי שֶׁלֹּא לְהַפְקִיעַ הַשְּׂעָרִים - שכשיראו המוכרים שקונים סעודות גדולות, ולא ידעו שהייתה תענית ואנשים קונים בשביל מוצאי התענית ולשבת, יסברו שרעב בא לעולם ויעלו את מחירי המזון. אבל משהתחילו להתענות ביום שני, ידעו שאין זה אלא מפני התענית. אֲבָל מפני את שָׁלִישׁ תַּעֲנִיּוֹת הָרִאשׁוֹנוֹת בסדר הזה: שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְשֵׁנִי. וְשָׁלִישׁ התעניות הַשְּׁנִיּוֹת: אפשר לקובען בימים חֲמִישִׁי שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי שהואיל ותעניות אלו הן המשך לתעניות הראשונות, אין חשש להפקעת שערים. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כְּשֵׁם שֶׁאֵין התעניות הָרִאשׁוֹנוֹת מתחילות בַּחֲמִישִׁי, כָּךְ לֹא שְׁנִיּוֹת וְלֹא אַחֲרוֹנוֹת מתחילות ביום חמישי אלא ביום שני.

פרק ב' משנה י'

אין גוזרים תענית על הציבור בראשי חודשים, בחנוכה ובפורים.

אֵין בית דין גּוֹזְרִין תַּעֲנִית עַל הַצִּבּוּר בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ, וכן בַּחֲנֻכָּה וּבְפוּרִים שהם חגים מדרבנן, וְאִם הַתְחִילוּ להתענות, ואירע שאחת מהתעניות חלה בראש חודש, חנוכה או פורים, אֵין מַפְסִיקִין אלא מתענים גם באותם הימים, דִּבְרֵי רַבָּן גַּמְלִיאֵל. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: אַף עַל פִּי שֶׁאָמַר רַבָּן גַּמְלִיאֵל אֵין מַפְסִיקִין, מוֹדֶה הָיָה שֶׁאֵין מַשְׁלִימִין את התענית עד הלילה, אלא אוכלים סמוך לשקיעת החמה. וְכֵן תִּשְׁעָה בְּאָב שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּעֶרֶב שַׁבָּת מתענים ואין משלימים, אלא אוכלים בערב סמוך לשקיעת החמה מפני כבוד השבת, שלא ייכנס לשבת כשהוא רעב.

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי אליהו לופס זצ"ל

מלמד שזוכה לגילוי שכינה על ידי התלהבות החוטא בעבודת ה'

"וַיֵּרֶא מַלְאַךְ יְיָ אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה וַיַּרְא וְהִנֵּה הַסְּנֶה בֹּעֵר בָּאֵשׁ וְהַסְּנֶה אֵינֶנּוּ אֻכָּל" (שמות ג, ב).

רוצה לומר: שזוכה לגילוי שכינה, ושייפטר על ידי נשיקה, בסיבת 'לַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה' - רוצה לומר: **בזכות שהלהיב אש של תורה ויראת ה' בתוך ליבם** של אותו 'סנה' - שנמשלו לקוצים הנקראים 'סנה', או סנה מלשון 'סנוי' - רוצה לומר החוטא שהיה שנוא, ועתה נתקרב על ידי התלהבות עבודת ה'. וזהו "בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסְּנֶה" - שהמוסר שהטיף להם, והוכחה שהוכיח לסוג ההוא עשה פרי. **ודברים היוצאים מן הלב נכנסים בלב. וכל שיש בו יראת שמיים דבריו נשמעים.**

(אמרי פי)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: כיצד ינהג לאחר שסיים תפילתו ופסע לאחוריו?

תשובה: לאחר שסיים תפילתו ופסע לאחוריו, **לא יחזור למקומו עד שיגיע שליח הציבור לאמירת קדושה**, וישוב למקומו ויאמר שם את הקדושה עם הציבור. **ולכל הפחות יישאר במקום שפסע לפחות עד תחילת החזרה** ואז ישוב למקומו

(שולחן ערוך קכג, ב).

כמו כן לאחר שסיים תפילתו ופסע לאחוריו, לא יפנה אנה ואנה, על מנת שלא יחשדו בו שדילג, וכן כדי לא להוציא אנשים מהריכוז

(שם, ט"ז, משנה ברורה).

וכן ייזהר שלא לדבר בין תפילת הלחש לחזרה

(יחוה דעת ה, מב).

לראות חיובי בכל מצב

שלום וברכה, מוריי ורבותיי!

בואו ונשמע סיפור! פעם יצא המלך **עם יועצו היהודי לציד.** במהלך הציד **ירה המלך חץ ברגלו** במקום על הצבי הסורר. מיד החל השר היהודי לחבוש את פצעו של המלך, ובעודו חובש אמר למלך: "אל תדאג אדוני! **גם זו לטובה**". המלך, משאול הייסורים שלו, כעס על היהודי ואמר לו: "**בכל פעם** שנראה משבר כלשהו, אתה אומר לי 'גם זו לטובה', **וגם עכשיו**, כאשר אני מתייסר, אתה אומר לי 'גם זו לטובה'. בוא איתי לעבר הבור הניצב לפנינו". כאשר הם עמדו על שפת הבור, **דחף המלך את היהודי לתוך הבור** ואמר לו: "עכשיו תסביר לי **מה לטובה בכך שאתה בתוך הבור?** שלום לך, אני חוזר לארמון המלכות, **בלעדיך!**"

רץ המלך כל עוד נפשו בקרבו, הגיע לבור, הוציא את היהודי ואמר לו: "**צדקת!** הפצע הציל אותי ממוות. אבל תסביר לי, **מה טוב היה לך בתוך הבור?** מה יצא לך לטובה בכך שהשלכתי אותך, בחמת זעם, לבור הזה?" אומר לו היהודי: "כבודו! **לי אין פצע**, אם הייתי מתלווה אליך, אותך הם היו משלחים ואותי הם היו אוכלים"... כי הכול, ולא משנה מה עובר עליך, **גם זו לטובה!**" בהצלחה רבה לכולנו באחד ממבחני החיים המדהימים, המאתגרים והיפים ביותר, **וברוכים תהיו!**

המלך כמובן לא היה לבוש בבגדי מלכות, הוא היה לבוש בגדי ציד המתאימים לציד ולרכיבה. בדרכו חזרה הוא נפגש בחבורת שודדים אוכלי בני אדם. הם תפסו את המלך, הפשיטו אותו **והכינו אותו לצלייה על המדורה...** ברגע האחרון הם ראו פצע ברגלו, ואז הם אמרו לו: "**אנחנו לא אוכלים בני אדם שיש להם פצעים**, כי אנחנו לא רוצים להזדהם ולהידבק במחלות, **אתה משוחרר לנפשך!**"

זמירות לשבת

אֶעֱרֹךְ מַחֲלָל נִיבִי, לְפָנֵי א-לִי אָבִי,
לְבָבוֹ חָמַדְתִּי לְבָבִי, אֵלָיו הִנָּבִיא:
נָטַע הָא-ל בִּישֻׁרוּן, חֲבִצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן,
אִישׁ מִגּוַע אַהֲרֹן, מִשְּׁרֵת צוּר מִשֶּׁנֶּבִי: לְכָבוֹד וכו'
כֹּהֵן לְא-ל עֶלְיוֹן הוּא אֱלִיהוּ,
הִנְבִיא יְקַרְאוּהוּ, הַגִּלְעָדִי הַתִּשְׁבִּי: לְכָבוֹד וכו'
יוֹם קָנָאת הָא-ל הֹרֵג בְּכֹחַ וָא-ל,
נְשִׂיא שֵׁבֶט יִשְׂרָאֵל, וּכְת צוּר שִׁמְהּ בָּזְבִי: לְכָבוֹד וכו'
דִּין שָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ אִישׁ אַרְמִית מִשְּׁכָבוֹ,
קְנָאִים הֵם פּוֹגְעִים בּוֹ, וַיֹּאמֶר אֲרִיךְ חַרְבִי: לְכָבוֹד וכו'
וַיִּקָּם מִתּוֹךְ עֵרָה, רִמָּח בְּיָדוֹ הַדָּה,
וַיְחַדֵּר חֲדָרָה, נִתְגַּבֵּר כְּמוֹ לְבִיא: לְכָבוֹד וכו'
דִּקֵּר בְּחַרְבּוֹ אוֹתָם, בְּדֶרֶךְ שְׁכִיכָתָם,
עַל הָאֲרִיָּן חֻכָּתָם, וּלְמִשָּׁה אוֹתָם הִכִּיא: לְכָבוֹד וכו'
בְּשִׁכֵּר וְאת א-לִי נִעְלָם, נָתַן לוֹ שָׂכָר מִשְׁלָם,
בְּרִית כְּהֻנַּת עוֹלָם, וְכַפֶּר עֲלֵי חוֹבִי: לְכָבוֹד וכו'

נְסִים עָשָׂר וְשָׁנִים בְּרֵבִיהֶם שְׁנוּיִים,
עָשָׂה לוֹ דֹּר שָׁמַיִם, צוּרִי נוֹאֲלִי אֲבִי: לְכָבוֹד וכו'
אֲמַת בְּפִיהוּ הָיָה, לְאִלְמָנָה עֲנִיָּה,
עַד אֶת בְּנָהּ הֶחָיָה, וְלִנְפְּשׁוֹ אָמַר שׁוּבִי: לְכָבוֹד וכו'
הַשְׁמַן נָם בּוֹ שָׂרְתָה, הִבְרִכָה בּוֹ הָיְתָה,
כַּד הַקֶּמַח לֹא כָלְתָה, וְתַגְדִּילִי וְתַרְבִּי: לְכָבוֹד וכו'
רוֹדְפִים אַחֲרֵי תָּהוּ, הֵכָּה בְּשִׁבְטוֹ פִּיהוּ,
וַיֹּאמְרוּ ה' הוּא, אֲמֶת וְאַתָּה נְבִיא: לְכָבוֹד וכו'
וְגַזר אֹמֶר עֲשָׂה, מִסְפַּר שָׁנִים שָׁלֹשָׁה,
מָטָר לֹא נִתַּךְ אַרְצָה, הוּא הַמּוֹצִיא הַמְּבִיא: לְכָבוֹד וכו'
נָתַן לוֹ הָא-ל מַהֲלִיכִים, בְּעוֹלָם הַמַּלְאָבִים,
וּלְעִתּוֹת הַצְּרִיכִים, הוּא נִגְלָה כְּעֵרְבִי: לְכָבוֹד וכו'
בְּקֹדֶשׁ וּבְטָהֳרָה, עָלָה עֲלָיָה בְּסַעֲרָה,
אֱלִישָׁע אֲלָיו קָרָא, וַיֹּאמַר אֲבִי אָבִי: לְכָבוֹד וכו'

נַפְשִׁי לְיִלָּה אוֹתָהּ, מִי יִתֵּן אֲמַצְּאֶהָּ,
פֶּתַח בֵּיתִי אֶרְאֶהָּ, יַשְׁקִיף בְּעַד אֶשְׁנַבִּי: לְכָבוֹד וכו'
חֲסִין קָדוֹשׁ נִקְרָאָה, אִישׁ אֲשֶׁר פָּנָיו רָאָה,
חֵן כַּבִּיר יְדוֹ מָצָאָה, תְּשׁוּרָה לוֹ לְהָבִיא: לְכָבוֹד וכו'
חֵן חֵן לוֹ אִישׁ לוֹ נִגְלָה בַּחֲלוֹם, חֲזִיוֹן לַיְלָה,
וּבְבְרִית דָּם הַמִּילָה, בָּא בָּא רִין כַּצְּבִי: לְכָבוֹד וכו'
זְכוּר לְטוֹב יָאִיר נֵרִי, יְבַשֵּׂר צִיּוֹן עִירִי,
וְיֹאמַר הַתִּנָּעֲרִי, מַעֲפֵר קוּמִי שְׁבִי: לְכָבוֹד וכו'
קוֹל זְמִרַת כִּנּוֹרִי, יִקְשִׁישׁ צוּרִי גּוֹאֲלִי,
וְלֹא דוֹמְיָה לִי, בְּכָל עוֹד נִשְׁמָתִי בִּי: לְכָבוֹד וכו'

לעילוי נשמת
יצחק יוסף
בן **ציפורה** ז"ל
נלב"ע כ"ח כסלו ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יפה בת **ריחנה כרמי** ז"ל
שלמה בן **יחיא כרמי** ז"ל
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
נעמי עליזה כהן ז"ל
בת ר' **יהודה וזהבה** הי"ו
נלב"ע ט"ז אלול ה'תשפ"ג
תנצב"ה

קבעתי!

"אמר רבא, בשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו: ... קבעת עתים לתורה? ... קבעתי!"

פרק שלישי

בפרקנו מובאים מקרים שבהם אנשי המקום מתריעים ומתענים מיד. הפרק מבאר גם על אילו צרות מתריעים, ועל אילו מתענים.

במשניות א-ב מבוארים דיני התעניות על צמחים שהשתנו וגשמים שפסקו או שלא הועילו לכול.

פרק ג' משנה א'

מקרים שאינם סובלים דיחוי - מתריעים עליהם מיד.

סֵדֶר תַּעֲנִיּוֹת אֵלּוּ הָאָמוּר בפרק א משניות ד-ו, שבתחילה מתענים יחידים, ואחר כך מתענים הציבור עד י"ג תעניות, סדר זה אינו נוהג אלא **בְּרִבִיעָה רִאשׁוֹנָה** - זמן הראוי לגשמים הראשונים של השנה, שאם עבר זמן זה ולא ירדו גשמים

תענית פרק ג' | משנה א'-ב'

- מתענים לפי אותו סדר. **אֲבָל צְמָחִים שֶׁשָּׁנוּ** - שנשתנה מראיהם לרעה - **מַתְרִיעִין עֲלֵיהֶם** - מתחננים ומתפללים ותוקעים בשופרות **מִיָּד** - כבר בתעניות הראשונות, וכל חומר שנוהגים באחרונות נוהגים מיד בראשונות.

וְכֵן שֶׁפָּסְקוּ גְשָׁמִים בֵּין גֶּשֶׁם לְגֶשֶׁם אַרְבָּעִים יוֹם - שהגשם הראשון ירד בעונתו, ועברו ארבעים יום ועדיין לא ירד גשם נוסף, **מַתְרִיעִין עֲלֵיהֶם מִיָּד, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מַכַּת בַּצֹּרֶת** - סימן של בצורת.

פרק ג' משנה ב'

גשמים שיורדים לצורך אחד, אך לא לצורך אחר - מתריעים עליהם מיד.

יָרְדוּ גשמים **לַצְּמָחִין אֲבָל לֹא יָרְדוּ** גשמים **לָאִילָן** כגון שירדו מעט ובנחת, שיפים הם לצמחים, אבל אינם יפים לאילן הואיל ואינם חודרים באדמה, או שירדו גשמים **לָאִילָן וְלֹא** ירדו **לַצְּמָחִים** כגון שירדו בכח גדול, או שירדו גשמים **לָזֶה וְלָזֶה אֲבָל לֹא** ירדו גשמים **לַבּוֹרוֹת לַשִּׁיחִין וְלַמְּעָרוֹת** - שלא היו מספיקים כדי למלאותם למי שתייה - **מַתְרִיעִין עֲלֵיהֶן מִיָּד.**

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי פרג'י נעים זצ"ל

להתנהג כראוי

"לֹא תְאַמֵּץ אֶת לְבָבֶךָ" (דברים טו, ז) - לפי שיש בני אדם שבשעת הנדבה מאמצים את לבבם להתנדב שיעור גדול, ובשעת הפירעון עושים איזו התנצלות כדי שלא לפרוע, אלא דבר מועט, לשליש ולרביע וכיוצא... לזאת אמר - **"לֹא תְאַמֵּץ אֶת לְבָבֶךָ"** בשעה שאתה מתנדב, כדי שלא תקפוץ את ידך אחר כך, בשעת הפירעון. כי מתחילה לא תהיה מתנדב (אלא) מה שאתה יכול לפרוע.

עוד יש בני אדם, שמפני הבושה, בראותם מה שכנגדם מתנדבים, גם הם מתנדבים, אף על פי שאין להם מה לפרוע. לזאת אמר **"לֹא תְאַמֵּץ אֶת לְבָבֶךָ"**, בשעה שאתה רואה בני אדם שמתנדבים, כדי שלא תקפוץ את ידך בשעת נתינה, מאחר שאין לך מה לפרוע.

(מזמורת הארץ)

בכל רגע להישאר בביטחון בה'

כותב הזוהר הקדוש שמעולם ה' לא הפסיק לאהוב את עם ישראל, מעולם ה' לא הפסיק לאהוב כל יהודי. לא משנה מה יעשו עם ישראל, תמיד ה' יהיה איתם, כמו שכתוב (ויקרא כו מד): "לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם". זה מראה לנו כמה כל ישועה של אדם כבר מוכנה ועומדת ומחכה לו, רק דבר אחד צריך, ה' יתברך צריך מאיתנו את **ה'ביטחון שה' יתברך יציל אותי ויושיע אותי'**. ה' אומר אתה תבטח בי, למרות שיש לך עדיין תשוקה לדברים אסורים. נכון שיש לך עוד רע, אבל אם תבטח בי אתה מושך אליך את החסד, אני תמיד אהיה איתך. מיד אני אושיע אותך. הביטחון הוא מנוחת השלווה והנפש, תמיד שָׁלֵו, תמיד רגוע, אף פעם לא לחוץ ומבולבל.

התקשר אליי אדם מארצות הברית ואמר לי: "הרב, אני מרוויח 40 אלף דולר ביום בעסק שלי, בחודשיים האחרונים ירדתי ל-1,000 דולר ביום, אין לי כסף לשלם לעובדים, מה אני אעשה?" עניתי לו: "הקב"ה רוצה להושיע אותך, הוא רק צריך את הנחת שלך, 'בְּשׁוּבָה וָנַחַת תִּוָּשֵׁעוּן', **רק תישאר בנחת ותסמוך על ה' שהוא יפתור לך את כל הבעיות**. אל תחשוב מי הזיק לך, ולא מי התנכל לך לעסק. תישאר בנחת, וה' מבטיח שהוא יושיע אותך מכל **הצרות. "העבודה של יהודי בכל רגע ורגע להישאר בביטחון**, לדעת שה' 'יסובבנהו'.

(חסדי שמואל)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: מהי החשיבות המיוחדת לכוונה בתפילה?

תשובה: בספר **'חסידים'** (שחיברו רבי יהודה החסיד, אות תריב) הביא בשם **רב סעדיה גאון** (בחיבורו 'ספר התשובה') ששבעה דברים מעכבים את התפילה: אם כבר נחתם גזר דינו, **אם מתפלל בלי כוונה**, אם אינו מקשיב לדברי תורה, אם אינו שומע זעקת עניים, אם עשק או גזל, אם מתפלל ללא נקיות וטהרה, אם גברו עוונותיו ומתפלל בלא תשובה.

ומקור לדין זה שכוונה מעכבת התפילה הביא שם ממה שכתוב בתהילים (עח, לו) "וַיְפַתּוּהוּ בְּפִיהֶם וּבִלְשׁוֹנָם יְכַזְּבוּ לוֹ **וְלִבָּם לֹא־נָכוֹן עִמּוֹ**". וכפי שפירש שם בפירוש **האבן עזרא** שבזה התברר כי עיקר התפילה הוא כוונת הלב.

זמירות לשבת

יְהִי שְׁלוֹם בְּחֵילֵנוּ.
וְשַׁלְוָה בְּיִשְׂרְאֵל
כְּסִימָן טוֹב בֶּן בָּא לָנוּ.
בְּיָמָיו יָבוֹא הַגּוֹאֵל:

הַיְלֵד יְהִי רָצוֹן.
בְּצֵל שַׁ-דַּי יִתְלוֹנָן.
וּבְתוֹרָה אוֹ יִתְבּוֹנָן.
יַאֲלֵף דַּת לְכָל שׁוֹאֵל:

וּמִקְרוֹ יְהִי בָּרוּךְ.
זְמַן חַיָּיו יְהִי אָרוּךְ.
וְשִׂלְחָנוֹ יְהִי עָרוּךְ.
וְזִבְחוֹ לֹא יִתְנָאֵל:

שְׁמוֹ יֵצֵא בְּכָל עֵבֶר.
אֲשֶׁר יָגֹרֶל יְהִי גּוֹרָל.
וְלִירֵאֵי א-לֹ יְהִי חָבֵר.
יְהִי בְּדוֹרוֹ כִּשְׁמוּאֵל:

עֲדֵי זְקֻנָה וְגַם שֵׂיבָה.
יְהִי דֶּשֶׁן בְּכָל טוּבָה.
וְשָׁלוֹם לוֹ וְרֹב אַהֲבָה.
אָמֵן כֵּן יֹאמַר הָא-לֹ:

הַנְּמוֹל בְּתוֹךְ עַמּוֹ.
יְהִיה לְאֵבִיו וּלְאִמּוֹ.
וְיִהְיֶה א-לֹהָיו עִמּוֹ.
וְגַם כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל:

יַעֲלֶה יַעֲלֶה בּוֹאִי לְגַנִּי,
הֲנִין רְמוֹן פָּרְחָה גַּפְנִי:
יָבוֹא דוֹדִי יְחִישׁ צְעָדָיו, וְיֹאכַל אֶת פְּרִי מִגְדָּיו.
אִם יְדִידִי אָרְכוּ נְדוּדָיו, אֵיךְ יְחִידָה אֹשֶׁב עַל כַּנִּי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
שׁוּבִי אֵלַי, אֶת בַּת אֲהוּבָה, שׁוּבִי אֶת, וְאֲנִי אֲשׁוּבָה.
הִנֵּה עָמִי זֹאת אוֹת בְּתוֹכָהּ, כִּי בְרִתּוֹכֵךְ אֶתֵּן מִשְׁכָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
רֵעִי, דוֹדִי, נַפְשִׁי פְּדִיתָ, וּלְבָבַתְנִי מְאוֹ אוֹתִי קָנִיתָ.
עֶתָּה לִי בֵּין עַמִּים זֵרִיתָ, וְאֵיךְ תֵּאָמֵר כִּי אֲהַבְתָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
אֲיָפַתִּי, לְטוּב זַרְיתִיךְ, וְלִתְהִלָּה וּלְטוּב שְׂרִיתִיךְ.
כִּי אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ, עַל כֵּן אוֹשִׁיבֵךְ עַל דּוּכְנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
לוּ יְהִי כִרְכָרָךְ, יְדִידִי, עֶתָּה מָהֵר תָּאסֹף נְדוּדִי.
וּלְתוֹךְ צִיּוֹן נָוֶה גְּדוּדִי, וְשָׁם אַקְרִיב לָךְ אֶת קָרְבָּנִי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'
חִזְקִי רַעְיָה חִכְךְ בְּיֵין טוֹב, כִּי צִיץ יִשְׁעִי רַעֲנָן וְרֹטֶב.
וְלִסְרִיךְ אֲכָרוֹת וְאֶחְטֹב, וְחִישׁ אֶשְׂאָה לָךְ אֶת סָנְסִנָּי: יַעֲלֶה יַעֲלֶה וכו'

א-לֹ מָאד נַעֲלֶה אֶקְדֶם פָּנָיו,
בְּשִׁירָה וְתִהִלָּה אֲבָא לְמַעֲנָיו,
כִּימֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן,
וּכִימֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן,
וּבִימֵי מְשִׁבְּנוֹתָיו:

לוּ שָׁוְעָתִי תַּעֲלֶ וְיִשְׁמַע קוֹלִי,
וְיַסְלֵחַ לִי מַעֲלֵ וְיַעֲזוֹר לִי,
יַאֲזֵן לְאִמְרֵי פִי, וְאֵלֵ יַפֵּן לְמַעֲלִלַי:

יְ-ה הֶרֶם לְחָתָן וְכַלָּתוֹ,
בִּזְכוּת אָב הָאֵיתָן וְצִדְקָתוֹ,
וְתַמְלִיךְ הַמַּלְכָּה רָחֵל,
כְּשִׁלְמָה בְּמַלְכוּתוֹ:

לעילוי נשמת
בת שבע עופרה חזה
בת יפת ושושנה ז"ל
נלב"ע י"ח אדר א' ה'תש"ס
תנצב"ה

לעילוי נשמת
הנרי בן לאה ז"ל
פורטונה בת הלן ז"ל
תנצב"ה

לעילוי נשמת
אריה סלארי ז"ל
בן טורן הי"ו
נלב"ע ד' תמוז ה'תשע"ח
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
מרים אוסקר
בת ציפורה ז"ל
נלב"ע כ"ד אלול ה'תשע"ח
תנצב"ה

קבעתי

תענית פרק ג' | משנה ג'-ד'

פרק ג' משנה ג'

גשמים שיורדים על עיר אחת, אך לא על עיר אחרת - מתריעים מיד.

וְכֵן עִיר שֶׁיָּצָא עָלֶיהָ נָשִׂיא אבל בסביבותיה ירדו גשמים, מה שמוכיח שדבר זה בא בגזירת הקב"ה ולא במנהגו של עולם, כַּבְּרוּב (עמוס ד, ז): "וְהַמְטַרְתִּי עַל עִיר אֶחָת וְעַל עִיר אַחַת לֹא אַמְטִיר, חֶלְקָה אַחַת תִּמָּטֵר" וגו' - אוֹתָהּ הָעִיר מִתְעַנָּה וּמַתְרַעַת, וְכָל הערים סְבִיבוֹתֶיהָ מִתְעַנּוֹת וְלֹא מַתְרִיעוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מַתְרִיעוֹת - מתפללות ותוקעות בשופרות, לעורר רחמי ה', וְלֹא מִתְעַנּוֹת.

פרק ג' משנה ד'

צרות אחרות הבאות לעולם, כגון דֶּבֶר ומפולת בעיר - מתריעים עליהן מיד.

וְכֵן עִיר שֶׁיָּצָא בָהּ דֶּבֶר אוֹ מַפֹּלֶת - רעידת אדמה שמפילה בתים וחומות חזקים שאינם ראויים ליפול - אוֹתָהּ הָעִיר מִתְעַנָּה וּמַתְרַעַת, וְכָל הערים סְבִיבוֹתֶיהָ מִתְעַנּוֹת וְלֹא מַתְרִיעוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: הערים שסביבותיה מַתְרִיעוֹת וְלֹא מִתְעַנּוֹת. אֵיזֶהוּ דָבָר שעליו מתענים ומתריעים? עִיר הַמּוֹצִיאָה חֲמֵשׁ מֵאוֹת רַגְלֵי - שיש בה חמש מאות גברים חוץ מנשים, טף וזקנים, וְיָצְאוּ מִמֶּנָּה שְׁלֹשָׁה מִתִּים שמתו בְּשִׁלְשָׁה יָמִים זֶה אַחַר זֶה - שכל יום מת אחד - הֲרֵי זֶה נחשב דָּבָר. אם מתו פָּחוֹת מִכָּאן - שיצאו ממנה שני מתים בשלושה ימים, או שלושה מתים בשני ימים - אֵין זֶה נחשב דָּבָר אלא מקרה בלבד.

תפקיד הבעל והאישה בשלימות הבית

השוני בין האיש ובין האישה הוא מהותי. האיש פועל ממנו ולחוץ, הוא המוליך והמביא, הוא הכובש ועליו מוטלת הדאגה למען פרנסת בני ביתו, וחובתו לעמול בתורה הקדושה ולקיים מצוות נוספות רבות, כשכל אלו תואמים את תכונותיו, כישרונותיו וכוחותיו השכליים והנפשיים.

מאידך האישה פועלת פנימה, היא המקבלת והבונה מבית (מבפנים), היא צופייה הליכות משפחתה, ובידיה נכונו יסודותיה.

חלוקה נפלאה זו מהווה הגדרת תחומים ברורים ביותר תוך הדדיות מלאה, שהאישה מעורבת בענייני בעלה מתוך אהבה וחדווה נפלאה, והבעל שותף מלא בענייני הבית ובכל ענייני אשתו, אלא שכל אחד חש באחריות מיוחדת בתחום שלו, וכל אחד הוא עזר נפלא לשני ומשלים את חלק זולתו בהתאמה מלאה.

תפקידן של נשות ישראל הצדקניות כבר מאז מתן תורה הינו תפקיד מכריע ביותר בקרב עם ישראל, שכן כל חינוך ילדינו ועתידם מופקד ומסור בידיהן, ובעצם בידן תלוי כל המשך קיומו של עם ישראל.

ובעניין זה קיבלנו מאבא מארי עטרת ראשנו **רבינו יורם מיכאל אברג'ל** זיע"א, **שישנם שלושה צינורות השפעה לאדם, והם: חיים, פרנסה וילדים**

הנה **צינור החיים** הוא ביד הבעל, וככל שייטיב את מעשיו הוא ימשיך חיים ובריאות למשפחתו (אפילו אם נגזר אחרת חלילה).

וצינור הפרנסה תלוי ביד האישה. וכדי שתימשך פרנסה דרכה צריך שיהיה שלום אמיתי בין בני הזוג. וכך אמרו רבותינו הקדושים (בבא מציעא נט.): אמר רבי חלבו, לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר: "וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ" (בראשית יב, טז), והיינו דאמר להו רבא לבני מחוזא: 'אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו' - כלומר שרבא הורה לבני העיר מחוזא שעל ידי שיכבדו את נשותיהם יזכו להתעשר. ודברים אלו אינם מליצה ריקה, אלא קביעת עובדה שברכת הבית תלויה באישה!

וצינור הילדים תלוי בשניהם...

(מסילות אל הנפש)

שפתותיהם דובבות

הגאון מארי יוסף רצון זצ"ל

מדוע - מי שהוא בעל גמילות חסדים, בידוע שהוא ירא שמיים?

דע, כל מצווה שאדם עושה נרשמים ומאירים לו במצחו, וכל מצווה יש לה אות אחת מכ"ב אותיות התורה.

וכשאדם עושה מצווה אחרת מאירה במצחו אות של אותה המצווה השנייה, ואות של מצווה ראשונה מסתלקת.

אבל אות של מצוַת צדקה אינה מסתלקת מהרה כשאר כל המצוות, אלא אף כשעושה מצוות אחרות נשאר במצחו רושם של מצוַת צדקה כל אותו השבוע בסוד: **"וְצִדָּקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד".**

לפיכך, מי שהוא בעל גמילות חסדים, בידוע שהוא ירא שמיים.

(מי מנחות)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

שאלה: האם צריך להקדים הכוונה בפירוש המילים לפני אמירת המילים, או לאחר האמירה?

תשובה: בכוונת פירושי המילים **צריך להקדים כוונה לאמירה,** שאם כבר אמר את המילה הרי היא כגוף בלי נשמה (ליקוטי הרי"ח).

שאלה: מה צריך לחשוב בתפילה בשעה שעושה הכריעות?

תשובה: בשעה שהוא כורע, יראה שהוא מלא פחד ויראה מהקב"ה, ובזקיפה ירגיש ביטחונו בקב"ה (רבינו יונה ברכות ו:). ופירוש נוסף שכוונתו בכריעה להראות הכנעתו בפני הקב"ה, ושאינו ראוי להתפלל אליו ולספר בשבחיו (רבי משה בר יוסף מטְרָאני - המבי"ט בספרו בית אלוקים תחילת פ"ח).

שירות לשבת

עת דודים כַּלָּה בּוֹאִי לְגַנִּי, פָּרְחָה הַגֶּפֶן הֵנֵץ רִמּוֹנִי:
חָלַף הַגֶּשֶׁם הָסְתָיו עָבָר, קוֹמִי רַעְיָתִי הַחֲשֵׁק גָּבָר.
נֵצֵא הַשָּׂדֶה נָלִין בַּכְּפָרִים, שָׁם אֶתֵּן דּוֹדִי לָךְ מַחֲמַד עֵינַי:
עת דודים וכו':

יָפִית וְנָעַמְתְּ כְּשֶׁגָּ עֵינַיִךְ, דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ.
נְאֵי נָא וְרֵאִי בְּעֶקְבֵי צֹאנֵךְ, שָׁם אַקְרִיב קָרְבָּן נִסְכְּתִי יֵינִי:
עת דודים וכו':

יָרַדְתִּי חֲבֵרָה לְרְעוֹת בְּגַנִּים, לִרְאוֹת אֶת יָפְיֵךְ עֵינַיִךְ יוֹנִים. שִׂפְתוֹתַיִךְ כַּלָּה כְּמוֹ חוּט שָׁנִים, בְּתוֹךְ עִיר צִיּוֹן קוּמִי רָנִי:
עת דודים וכו':

מַיִם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת, אֶת אַהֲבָתֵךְ וְלִילָה לֹא תִשְׁבּוֹת.
מִיּוֹם נְדוּדֵךְ נָשָׂאתִי רִיבוֹת, אִם אֶשְׁכָּחֵךְ תִּשְׁכַּח יְמִינִי:
עת דודים וכו':

מַקְהֲלוֹת עַם בָּרְכוּ א-ל, הַרִימוּ קוֹל כְּחַ וָא-ל.
יְגֵל יַעֲקֹב, יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל. בְּיוֹם שַׂמְּחָתְכֶם,
שִׁיר מְהֻלָּל א-ל. הַלְלוּהוּ גַּדְּלוּהוּ כִּי בָרוּךְ הוּא נֶאֱמָן,
לְכָבוֹד הַחֲתֵן בְּחוּר מֵעַם, יַעֲקֹב אִישׁ תֹּם: הַלְלוּהוּ...

רוֹמְמוּ א-ל מֵאִיר אוֹרָה, גְּבֹר חַסְדּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא.
חֲתָן וְכַלָּה הִיא לוֹ לְעֶזְרָה,
יְשֵׁר יִשְׂרָאֵל אָז אָת הַשִּׁירָה: הַלְלוּהוּ...

דְּרְשׁוּ א-ל חַי לְעוֹלָמִים, הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים.
יוֹסֵף עֲלֵיכֶם אֶלֶף פְּעָמִים, עֶשֶׂר וְכָבוֹד וְאֹרֶךְ יָמִים:
הַלְלוּהוּ...

כִּימֵי צֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם, בְּעוֹד בַּעֲדֵי עֲדָיִים.
עַיִן בְּעַיִן תִּרְאוּ פִּי שְׁנַיִם, בִּירוּשָׁלַיִם כְּלָכֶם חַיִּים: הַלְלוּהוּ.

יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקִהַל אֱמוּנִי, יָשִׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:
שֹׁ-דַי יִמָּלֵא תַּאֲוַת לִבּוֹ מָגֵן וְצִנָּה יִהְיֶה סְבִיבוֹ,
וְיָאֵר אוֹתוֹ וְיִישַׁר נְתִיבוֹ
לְגָמוֹר וְלִשְׁמוֹר דַּרְכֵי יְיָ:
יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקִהַל אֱמוּנִי, יָשִׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:

לְרִאשׁוֹ יִצְנֶה בְּרָכוֹת עֲטוּמוֹת
וְיָשֵׂא בְּכָל עֵת כְּנָנָה שְׁלוּמוֹת,
בָּא יָבֹא בְּרִנָּה נוֹשֵׂא אֲלוּמוֹת
יִזְכֶּה וְיִרְאֶה יְשׁוּעַת יְיָ:
יִשְׂמַח חֲתָנִי בְּקִהַל אֱמוּנִי, יָשִׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיָ:

לרפואת והצלחת משה ברוקס בן לילי הי"ו בתוך שאר חולי ישראל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת מיקי מקיקס בן שושנה עזרא ובני ביתו הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

בריאות, הצלחה וכל טוב ללולי הודיה נתנאל והילה וכל משפחתם הי"ו

קבעתי!

תענית פרק ג' | משנה ה'-ז'

כֵּיצַד היה **שִׁיעוּר זְקֵנִים** - חכמים **מִירוּשָׁלַיִם לְעָרֵיהֶם** שבארץ ישראל, **וְנִזְרוּ תַּעֲנִית עַל שֶׁנִּרְאָה כְּמִלֵּא פִי תַּנּוּר שְׂרֵפוֹן** - תבואה שדופה כשיעור הראוי לעשות ממנה פת למלא את פי התנור, **בְּאַשְׁקְלוֹן** - עיר בארץ פלישתים. **וְעוֹד נָזְרוּ תַּעֲנִית, עַל שֶׁאָכְלוּ זְאֵבִים שְׁנֵי תִינוֹקוֹת בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן** לפי שחיה רעה היא מכה מהלכת. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:** התענית נגזרה **לֹא עַל שֶׁאָכְלוּ** הזאבים שני תינוקות, **אֶלָּא עַל שֶׁנִּרְאוּ** הזאבים במקום יישוב, גזרו הזקנים תענית.

פרק ג' משנה ו'

הצרות שעליהן מתריעים אפילו בשבת.

עַל צרות **אֵלּוּ מַתְרִיעִין** עליהם בתפילת "עננו", אפילו שהן **בַּשַּׁבָּת: עַל עִיר שֶׁהַקִּיפוּהָ גּוֹיִם** - שעשו עליה מצור, **אוֹ נָהָר** שעלה על גדותיו, ויש חשש שמא ישטוף את העיר, **וְעַל סְפִינָה הַמִּטַּרֶפֶת בַּיָּם** - המיטלטלת בסערה ועומדת להישבר. **רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר:** מתריעים בשבת **לְעֶזְרָה** - לקרוא לבני אדם שיבואו לעזור להם, **וְלֹא לְצַעֲקָה** בתפילה. **שִׁמְעוֹן הַתֵּימָנִי אוֹמֵר: אַף עַל הַדָּבָר** מתריעים בשבת, **וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים.**

פרק ג' משנה ה'

על "מכה מהלכת" מתריעים אף במקומות הרחוקים ממקומה הנוכחי של המכה.

עַל צרות **אֵלּוּ מַתְרִיעִין** - מתענים ותוקעים **בְּכָל מָקוֹם** אפילו הערים רחוקות ממנה: **עַל הַשַּׁדָּפוֹן** - רוח יבשה המייבשת את התבואה, **וְעַל הַיֵּרָקוֹן** - מחלה בתבואה שמוריקה ומצהיבה את התבואה, **עַל הָאַרְבֶּה וְעַל הֶחָסִיל** - מיני חגבים שאוכלים התבואה, **וְעַל חַיָּה רָעָה** שנראית ביום ביישוב וטורפת בני אדם, **וְעַל הֶחָרֶב** - גייסות הצבא העוברים ממקום למקום, ואפילו שאינם באים להילחם על אותה העיר, על כל אחת מאלו. **מַתְרִיעִין עָלֶיהָ מִפְּנֵי שֶׁהִיא מַכָּה מְהַלֶּכֶת** ומתפשטת ממקום למקום.

פרק ג' משנה ו'

שתי דוגמאות ממעשים שהיו לגזרת תענית על "מכה מהלכת" במקום אחר.

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי רפאל יצחק ישראל זצ"ל

מעלת המהנה תלמיד חכם מנכסיו

"הוֹן וְעֹשֶׁר בְּבֵיתוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד" (תהילים קיב, ג) - זה הלומד תורה ומלמדה לאחרים. שלימוד תורה לאחרים נחשב צדקה. וזה אומרם: "כל המאכיל פרוסה לתלמיד חכם" - רצונו לומר: אכילת הבוקר שהיא פרוסת פת, שעל ידי זה הוא ביישוב הדעת, ופוסק דין ישר בין איש לרעהו, וגם מלמד תורה לאחרים, נמצא שעושה זה הבעל הבית חסד לכל ישראל על ידי אכילתו, באופן **שהמחזיק ביד התלמיד חכם, נחשב כאילו עושה חסד עם כל ישראל.**

והנה יש בני אדם נדיבי עם, שהם רוצים לעשות טובה עם כמה אנשים, אבל אין יכולת בידם להספיק צורך כולם. אומנם **כשנותן מעט אשר בידו לתלמיד חכם, נחשב כאילו עשה עם כל מי שהיה בליבו!**

(בית היין)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

ביאור הפסוק "יְיָ שְׂפָתַי תִּפְתָּח"

בפסוק "יְיָ שְׂפָתַי תִּפְתָּח", המתפלל מבקש מהקב"ה שיפתח פיו להתפלל, כי מחמת הבושה אין האדם ראוי לדבר לפניו יתברך.

ביאור ברכת אבות

בברכת אבות אומרים: א-לוהי אברהם... יעקב וכו'. והטעם שנתקן להזכיר 'אלוקי' על כל אחד מהאבות בנפרד, הוא מפני שכל אחד מהאבות **עבד את הקב"ה לפי הדרך המיוחדת שלו** בעבודת הבורא: אברהם במידת החסד, יצחק במידת הגבורה ויעקב במידת התפארת. וכן שכל אחד מהאבות **הכיר את הבורא מחמת עצמו** ולא מחמת אביו.

הגדול - גדולתו על כל מעשה בראשית. **הגיבור** - להיפרע מעוברי רצונו (היינו להעניש על מעשיהם, וזוהי גבורה). **הנורא** - שכולם יראים ממנו.

האמת והשקר

מהי אמת ומהו שקר?

בתחילת חינוכנו הבינונו שאמת היא כשמספרים עובדות כמו שאירעו. ושקר, כשמשנים מזה.

אומנם זהו רק באופנים פשוטים, אבל למעשה יש הרבה אופנים שבהם אין הדבר כן. שהרי לפעמים אסור לומר דברים כמו שהם, כמו לספר מה שיש בו פגם לחבירו, בלי תועלת והכרח, **ולפעמים צריך דווקא לשנות, כשהאמת לא תועיל אלא תזיק**, כי אז מה שנראה כאמת הוא שקר, שמוליד תוצאות של רע, ומה שנראה כשקר מביא לתכלית של אמת.

נמצא **שאמת היא מה שמביא לטוב ולרצון הבורא, ושקר הוא מה שנותן הצלחה לעסקיו של שר השקר, הסטרא אחרא.**

ולכן לא יצליח אדם לכוון הנהגתו אל האמת לאמיתה, כל זמן ששולטים בו רצונות של גשמיות ורע, כי אז עיניו מעוורות, והוא מטה את הכול על פי שאיפותיו.

ומפני זה אותם שאמר הכתוב עליהם (צפניה ג, יג): **"שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל לֹא יַעֲשׂוּ עַוְלָה וְלֹא יְדַבְּרוּ כָזָב"** הם דווקא אותם שנאמר עליהם (ילקוט מיכה תקנ"ט): **"'לְשָׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ'** - ולא כל נחלתו, למי שמשים עצמו כשריים". דהיינו שמשים כל ענייני ה"עצמו", כל הגשמיות שלו, כשריים, כדבר טפל, ועיקר שאיפתו לרוחניות, ורק הם מאומתים בהנהגתם ונקיים מכל עוולה וכזב.

ולא עוד אלא שמי שעיקר שאיפתו לרע ולשקר, אף אם אירע באילו דברים שמתאים בדיבורו והנהגתו לעובדות, מכל מקום לשקר ייחשב לו, כי כל פרטי המעשים מצטרפים ככלים לתכליתו העיקרית, ואם מטרתו היא שקר, הכול שקר.

(אוצרות האגדה)

זמירות לשבת

וְעַתָּה כָּרְכוּ לָכֶם אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת, וְלַמְּדָה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. תּוֹרָה הַקְדּוֹשָׁה, הִתְחַנֵּנִי בְּבַקָּשָׁה, פְּנֵי הַצּוּר נְעָרֵץ בְּקְדֻשָּׁה: צַמְּאָה לְךָ נַפְשִׁי, כְּמַה לְךָ בְשָׂרִי, בְּאֶרֶץ צִיָּה וְעָיֵף בְּלִי מָיִם. כֵּן בְּקֹדֶשׁ חֲזִיתִיךָ לִרְאוֹת עֻזְּךָ וְכָבוֹדֶךָ:

אֲבִינוּ מַלְכֵּנוּ, חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ, כִּי אֵין בְּנוּ מַעֲשִׂים. עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ: אֵ-לֹהִים צ-בָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד נֶפֶן זֹאת, וְכַנָּה אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל בֵּן אַמַּצְתָּה לָּךְ:

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל רָע יְבָרֵךְ אֶת הַנְּעָרִים. וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבוֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק. וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ:

יְשַׁמֵּחַ אֵ-לֹהִים כְּאֶפְרַיִם וְכִמְנַשֶּׁה. יְבָרֵכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ, יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ, יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

אֵ-לֹהִים צ-בָאוֹת שׁוּב נָא הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה וּפְקֹד נֶפֶן זֹאת, וְכַנָּה אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִינֶךָ וְעַל בֵּן אַמַּצְתָּה לָּךְ:

בְּשָׁעָה שֶׁמַּלְאָךְ הַמְשִׁיחַ בָּא עוֹמֵד עַל גַּג בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמַשְׁמִיעַ לְיִשְׂרָאֵל וְאוֹמֵר: עֲנָיִים הגיע זְמַן גְּאֻלַּתְכֶם וְאִם אֵין אַתֶּם מַאֲמִינִים רְאוּ בְאוֹרִי שֶׁזּוֹרֵחַ:

קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע, נְהִי בְכִי תַּמְרוּרִים רָחֵל, מְבַכָּה עַל-בָּנֶיהָ, מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל-בָּנֶיהָ, כִּי אֵינֶנּוּ. כֹּה אָמַר ה', מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי, וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה: כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם ה', וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב. וְיֵשׁ-תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ, נְאֻם ה', וְשָׁבוּ בָנִים, לִגְבוּלָם:

תְּפִלָּה, לְעֵנִי כִּי יַעֲטֹף, וְלִפְנֵי ה' יִשְׁפֹּךְ שִׂיחוֹ. ה', שִׁמְעָה תְּפִלָּתִי, וְשַׁוְעָתִי אֵלֶיךָ תָּבוֹא. אַל תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ, מִמֶּנִּי בְּיוֹם צַר לִי:

מְכוֹנִיסֵי רַחֲמִים הָכְנִיסוּ רַחֲמֵינוּ לִפְנֵי בַּעַל הָרַחֲמִים כְּשֶׁמַּשְׁמִיעִי תְּפִלָּתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה מַשְׁמִיעִי צְעָקָה הַשְׁמִיעוּ צַעֲקָתֵנוּ לִפְנֵי שׁוֹמֵעַ צְעָקָה. מְכוֹנִיסֵי דִּמְעָה הָכְנִיסוּ דִּמְעוֹתֵינוּ לִפְנֵי מֶלֶךְ מְרַחֵם מִדַּת עֲנָוָה. הוֹדוּ וְהוֹר וּלְנֶצַח נֶצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתְךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ. וּבְקֵשָׁה לִפְנֵי מֶלֶךְ עַל יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

מְמַקְּמֵךְ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ. וְתִמְלֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ. מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן. בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד תִּשְׁכֹּן. תִּתְנַדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירֵךְ לְדוֹר וְדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים. וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֵךְ. כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ. עַל יְדֵי דָּוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

להצלחת נתנאל יעקב וגליה בלוקה הי"ו והבנות אוריה ויסכה הי"ו ולע"נ אליהו בלוקה בן חנה ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

הצלחה ברוחניות ובגשמיות לבתאל וגבריאל יושיע ומשפחתם הי"ו

משכן עילה

קבעתי

תענית פרק ב' | משנה ד'

אָמַר: לֹא כָךְ שָׁאַלְתִּי, אֶלָּא גְּשָׁמֵי בּוֹרוֹת שִׁיחִין וּמְעָרוֹת - גשמים מרובים שיהיה בהם כדי למלא את הבורות. **הַתְחִילוּ לְיָרֵד בְּזַעַף. אָמַר: לֹא כָךְ שָׁאַלְתִּי, אֶלָּא גְּשָׁמֵי רָצוֹן, בְּרָכָה וְנֶדֶבָה. יָרְדוּ כְּתִקָּנָן,** והמשיכו לרדת **עַד שֶׁיָּצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִירוּשָׁלַיִם** מהמקומות הנמוכים **לְהַר הַבַּיִת מִפְּנֵי הַגְּשָׁמִים** המרובים.

בָּאוּ העם **וְאָמְרוּ לוֹ** לחוני: **כְּשֵׁם שֶׁהִתְפַּלַּלְתָּ עֲלֵיהֶם** - על הגשמים **שֶׁיֵּרְדוּ, כָּךְ הִתְפַּלֵּל שֶׁיִּלְכוּ לָהֶן** - שייפסקו. **אָמַר לָהֶן: צְאוּ וּרְאוּ אִם נִמְחֲיַת אֶבֶן הַטּוֹעִים** - אבן גבוהה שעליה היו מכריזים על אבדות ולשם היו באים הטועים לחפש את אבדתם. ורמז להם בכך שכשם שלא תוכל להימחות, כך לא ניתן לבקש על רוב טובה.

לאחר מעשה זה **שָׁלַח לוֹ שִׁמְעוֹן בֶּן שָׁטַח: אִלְמָלֹא חוֹנִי אַתָּה, גּוֹזְרֵנִי עָלֶיךָ נִדּוּי** לפי שמנדים על כבוד הרב, והוא הטיח דברים ואמר "לא כך שאלתי". **אֲבָל מָה אֶעֱשֶׂה לְךָ, שְׁאַתָּה מִתְחַטֵּא** - מתגעגע **לִפְנֵי הַמָּקוֹם וְעוֹשֶׂה לְךָ רְצוֹנוֹ כְּבֵן שֶׁהוּא מִתְחַטֵּא עַל אָבִיו וְעוֹשֶׂה לוֹ רְצוֹנוֹ. וְעָלֶיךָ הַכָּתוּב אוֹמֵר** (משלי כג, כה): **"יִשְׂמַח אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ".**

אין גוזרים תענית ואין מתריעים על ריבוי גשמים, ומעשה חוני המעגל בעניין בקשת גשמים והפסקתם.

פרק ג' משנה ח'

עַל כָּל צָרָה שֶׁלֹּא תָבוֹא עַל הַצִּבּוּר כלומר שתבוא, ונקטה המשנה לשון נקייה, **מַתְרִיעִין עָלֶיהָ, חוּץ מֵרוֹב גְּשָׁמִים.**

מַעֲשֶׂה שֶׁאָמְרוּ לוֹ לְחוֹנִי הַמְּעַגֵּל בזמן עצירת גשמים: **הִתְפַּלֵּל שֶׁיֵּרְדוּ גְּשָׁמִים. אָמַר לָהֶם: צְאוּ וְהַכְנִיסוּ תַּנּוּרֵי פְסָחִים, בִּשְׁבִיל שֶׁלֹּא יִמּוֹקוּ** שכיוון שהיו עשויים חרס יימסו מרוב מי גשמים, שבטוח היה שירדו גשמים. **הִתְפַּלֵּל חוני וְלֹא יָרְדוּ גְּשָׁמִים** כלל. **מֶה עָשָׂה? עָג עוּגָה** - עשה מעגל סביבו באדמה **וְעָמַד בְּתוֹכָהּ, וְאָמַר לְפָנָיו: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, בָּנֶיךָ שָׂמוּ פָנֵיהֶם עָלַי, שֶׁאֲנִי כְּבֶן בַּיִת לְפָנֶיךָ. נִשְׁבַּע אֲנִי בְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁאֵינִי זָז מִכָּאן, עַד שֶׁתְּרַחֵם עַל בָּנֶיךָ** ותוריד להם גשם. **הִתְחִילוּ גְּשָׁמִים מְנַטְּפִין.**

כל פרט חשוב בתשובה

אבל התשובה אינה כמו יתר המצוות, שצריך לקיים בהן את המצווה דווקא במלואה - כגון ארבעה בתים בתפילין, ארבעה מינים בסוכות, ארבע כנפות בציצית, אלא במצוות התשובה כל דבר קטן הוא כבר חלק מהתשובה, ואפילו אנחה הן כבר חלק מהתשובה.

אם אדם באמת היה מאמין, כמו שאומר **המבי"ט** בספרו 'בית אלוקים', שכל פרט קטן במצוות התשובה, כל חרטה וכל וידוי הם חלק מהתשובה; אם באמת היינו מאמצים לליבנו את אמונת התיקון, **היינו עושים זאת בשמחה גדולה, כי הרי זו ממש מציאה, זה דבר נפלא, שהקדוש ברוך הוא המציא לנו אפשרות שאדם יכול על ידי חרטה וויידוי לכפר על פשעיו.** אם נאמין לליבנו את מצוות התשובה ונאמין בה כראוי, הרי שנוכל להשתמש עימה רבות לתועלת נשמתנו, בכל ימות השנה.

(אמונה יומית)

מצוות התשובה מעלתה גדולה, אך רבים המה שלא יודעים לנצלה.

אנשים שומרים מצוות, או אפילו חזרו בתשובה על הדברים הגדולים, כמו שמירת שבת ושמירת טהרה, אבל על כל לשון הרע שאדם נכשל, או איזה פגם העיניים, או ביטול תורה או תפילה שאדם נכשל, הוא לא רואה לנכון לעשות מיד תשובה, כי הוא חושב בליבו: מה זו תשובה? זה רק כאשר יום אחד אני אשב ואתבונן, ואחליט בהחלטה גמורה לעשות 'תשובה מעלייתא' (היינו תשובה מעולה).

שפתותיהם דובבות

הגאון רבי אליהו מני זצ"ל

במעלת חידושי תורה בשבת קודש

ייזהר כל אדם לחדש בכל שבת איזה דברי תורה - כי מצאתי **בכתבי האר"י ז"ל**, שדרש סמיכות "אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ - וְאֶת שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ" (ויקרא יט, ג), וכן כתוב "כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ" וסמוך לו - "זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ".

הטעם, כי העוסק בתורה ביום השבת, ומחדש איזה חידוש בה - הם מעטרים לאביו ולאימו, באותו עולם. וזהו "זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ" - הזכירהו, כדי שיכבדו את אביך ואת אימך. ואם אי אפשר לו ללמוד בעצמו, ישמע איזה חידוש מחכם, כדי שתעלה נשמתו היתרה בחידוש התורה.

(שיח יצחק)

הלכה יומית

מאת הרה"ג אברהם כהן שליט"א

המשך ביאור ברכת אבות

בברכת אבות אומרים: גומל חסדים טובים - והיינו מלשון "וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים", ומלשון "וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל" (והיינו לשון השלמת העשייה, וגמר הדבר), והכוונה בזה שהקב"ה מגדיל את מידת חסדו.

קונה הכול - מכיוון שהקב"ה ברא את העולם יש מאין, הרי כל העולם קניינו והכול שלו. ואינו אומר קָנָה הכול אלא קוֹנֶה מלשון הווה, כיוון שהקב"ה מְחַדֵּשׁ בכל יום תמיד את מעשה בראשית (הבריאה כולה) ובכך הוא קונה ונעשה אדון לבריאה בכל עת.

מלך עוזר ומושיע ומגן - עוזר היינו מסייע בעת צרה, ומושיע היינו מְחַלֵּץ ומציל מצרה, ומגן היינו שהקב"ה מַגֵּן למנוע את הצרה קודם שתבוא.

זמירות לשבת

אַדִּרְכָה, תֵּן בְּלִבֵּנוּ שֶׁנִּרְאֶה כָּל אֶחָד מִשְּׁלֹשֶׁת חֲבֵרֵינוּ וְלֹא חֲסַרְנוּם, וְשֶׁנְּבָרֵךְ כָּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בְּרֶדֶךְ הַיָּשָׁר וְהָרָצוּי לְפָנֶיךָ, וְאַל יַעֲלֶה בְּלִבֵּנוּ שׁוּם שִׂנְאָה מֵאָחַד עַל חֲבֵרוֹ חָלִילָה... וְתַחֲזֵק אוֹתָנוּ בְּאַהֲבָה אֵלֶיךָ כַּאֲשֶׁר גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ שֶׁיֵּשׁ הֵכֵּל נַחַת רוּחַ אֵלֶיךָ... אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי, לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִּפְאַרְתֵּךְ עַמִּי, עַל יַד בֶּן יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי, קָרְבָה אֶל נַפְשִׁי גְּאָלָהּ. בֹּאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ, גַּם בְּשִׂמְחָה וּבְצָהֳלָה, תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם סְגֻלָּה, בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה:

אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדוּלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה: קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא: נָא גִּבּוֹר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם: בָּרְכֵם טַהֲרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ, תָּמִיד גָּמְלֵם: חָסִין קָדוֹשׁ, בָּרֵב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ: יְחִידִי גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ: שַׁוְּעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת:

שִׂבְחֵי יְרוּשָׁלַם, אֶת־ה', הַלְלִי אֱ־לֹהַיִךְ צִיּוֹן. כִּי־חִזַּק, בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ, בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ:

וְזַכֵּנִי לְגַדֵּל בָּנִים וּבְנֵי בָנִים חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. אוֹהֲבֵי ה'. יִרְאֵי אֱ־לֹהִים. אַנְשֵׁי אֱמֶת. זֶרַע קֹדֶשׁ בֹּהֲ' דְּבֵקִים. וּמְאִירִים אֶת הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וּבְכָל מְלֹאכֶת עֲבוֹדַת הַבּוֹרֵא:

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ, שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד עָמַד עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, אֶלָּא שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם:

ה' לֹא נִבְהָה לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי וְלֹא הָלַכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי: אִם לֹא שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עָלַי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי:

שִׁמְעִי בְנִי מוּסַר אָבִיךְ, וְאַל תִּטּוֹשׁ תּוֹרַת אִמֶּךְ, תִּתְנַהֵג תָּמִיד לְדַבֵּר כָּל דְּבָרֵיךְ בָּנַחַת, לְכָל אָדָם וּבְכָל עֵת, וּבָזֶה תִּנָּצֵל מִן הַבַּעַס, שֶׁהִיא מִדָּה רָעָה לְהֶחֱטִיא בְּנֵי אָדָם:

וְכַאֲשֶׁר תִּנָּצֵל מִן הַכַּעַס, תַּעֲלֶה עַל לִבֵּךְ מִדַּת הָעֲנָוָה, שֶׁהִיא מִדָּה טוֹבָה מִכָּל הַמִּדּוֹת הַטּוֹבוֹת לְמַעַן תַּצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכַיִךְ וְתִזְכֶּה לְעוֹלָם הַבָּא:

משכן עזלה

לעילוי נשמת מארי שלמה בן מארי סעיד שאער זצ"ל תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת אורה שאער בת ניסים מלמד ע"ה תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת דוד אברג'יל ז"ל בן עזיזה ז"ל חנה בת שרה ז"ל תנצב"ה

דִּבַּר הַתּוֹרָה שֶׁלִּי

לְשֻׁלְחָן הַשַּׁבָּת

לֹא לְהַחְזִיק בְּמַחְלֹקֶת

"וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל דָּתָן וַאֲבִירָם" (בְּמִדְבַּר טז, כה).

מִמָּה שֶׁמַּחַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עַל כְּבוֹדוֹ וְהוּא עַצְמוֹ הָלַךְ לְבַטֵּל מַחְלֹקֶת, לָמַד מִכָּאן רֵישׁ לָקִישׁ שֶׁאֵין מַחֲזִיקִים בְּמַחֲלֹקֶת, שֶׁאָמַר רַב: **כָּל הַמַּחֲזִיק בְּמַחֲלֹקֶת, עוֹבֵר בְּלָאו. שֶׁנֶּאֱמַר** (בְּמִדְבַּר יז, ה) **"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ".** (סַנְהֶדְרִין קי).

עַל גְּנוּת הַמַּחֲלֹקֶת **סִפֵּר אֶחָד מִנְּגִידֵי יִשִּׂיבַת מִיר וְתוֹמְכֶיהָ שֶׁהָיָה מַרְבֶּה לְהִתְיַעֵץ עִם רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה הָרַב נָתָן צְבִי פִּינְקֶל זצ"ל.** פַּעַם נָטַל חֵלֶק בְּעִסְקָה מִשְׁפַּחְתִּית גְּדוֹלָה, שֶׁהָיְתָה אֲמוּרָה לְהָנִיב תְּשׁוּאָה שֶׁל מֵאוֹת אֲלָפֵי דוֹלָרִים, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי פְּעֻלּוֹת מְסֻיָּמוֹת בָּעִסְקָה עֲלוּלוֹת הָיוּ לְגָרֵם לְמַחֲלֹקֶת בַּמִּשְׁפָּחָה. כְּשֶׁקֵּרְבָה עֵת הַהַחְלָטָה, **טָס אוֹתוֹ יְהוּדִי לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְהִתְיַעֵץ עִם נָתָן צְבִי מָה עָלָיו לַעֲשׂוֹת.**

הוּא הִגִּיעַ לָאָרֶץ בְּיוֹם שִׁשִּׁי. כְּשֶׁהֵחֵל לְדַבֵּר אָמַר לוֹ רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה: "הֲרֵי אַתָּה לֹא שָׁב לְחוּץ לָאָרֶץ לִפְנֵי שַׁבָּת, **אִם כֵּן מָה בּוֹעֵר לָנוּ, בֵּינְתַיִם בֹּא נִלְמַד!**" כָּךְ עָנָה לוֹ גַּם בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וְכָךְ בְּיוֹם רִאשׁוֹן בַּבֹּקֶר, הֵם לָמְדוּ שָׁלוֹשׁ שָׁעוֹת, וּלְאַחַר מִכֵּן שָׁמַע אֶת הַשְּׁאֵלָה וְהֵשִׁיב, **שֶׁלְּדַעְתּוֹ אֲפִלּוּ אִם קָנָם סִכּוּי שֶׁל עֶשֶׂר אֲחוּז שֶׁתֵּצֵא מִכָּךְ מַחְלֹקֶת, לֹא כְּדַאי שֶׁיִּתְעָרֵב בָּעִנְיָן.**

הוֹסִיף רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה וְאָמַר: **"אוּכַל לְהַבְטִיחַ לְךָ שֶׁבְּאֹפֶן זֶה תַּרְוִיחַ יוֹתֵר".** סוֹף הַמַּעֲשֶׂה הָיָה שֶׁעָשָׂה עִם כַּסְפּוֹ זֶה עִסְקָה אַחֶרֶת, וְהִרְוִיחַ שְׁבַע מֵאוֹת אֶלֶף דוֹלָר יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר אָמוּר הָיָה לְהַרְוִיחַ בָּעִסְקָה הַמְּקוֹרִית.

(דְּרָשׁוֹ)

שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

במדבר
נשא
בהעלותך
שלח לך
קרח
חקת
בלק
פנחס
מטות
מסעי

שילה מספר ספורי צדיקים 44

הידד אני לומד גמרא לבד! 46

דיון משפחתי 50

השד מקוצי 56

משניות מבארות מסכת ביצה 59

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

אַבִּינוּ אָב הָרַחֲמָן, הַמְרַחֵם, רַחֵם עָלֵינוּ, וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִּינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל, לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד, לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת, וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה. וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי אֵינוֹ בָּנוּי מֵאֲבָנִים – הוּא בָּנוּי מִדְּמָעוֹת. וְאִם כָּל מַה שֶּׁאַתָּה צָרִיךְ רַק עוֹד דִּמְעָה אַחַת – בְּבַקָּשָׁה, קַח אֶת שֶׁלִּי, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, קַח אֶת שֶׁלִּי:

מַה אָשִׁיב לְךָ, כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא: נְדָרַי לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָּה נָּא לְכָל עַמּוֹ: יָקָר בְּעֵינֵי ה' הַמָּוְתָה לַחֲסִידָיו: אָנָּה ה' כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן אֲמָתֶךָ, פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה, וּבְשֵׁם ה' אֶקְרָא: נְדָרַי לַה' אֲשַׁלֵּם, נֶגְדָּה נָּא לְכָל עַמּוֹ: בְּחַצְרוֹת בֵּית ה' בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם, הַלְלוּיָהּ:

יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן. מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל רְצוֹנֶךָ. יָרוּץ עַבְדְּךָ כְּמוֹ אַיָּל. יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ. יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶךָ. מְנוֹפַת צוּף וְכָל טַעַם:

הָדוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם. נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ. אָנָּא אֵ-ל נָא רְפָא נָא לָהּ. בְּהַרְאוֹת לָהּ נוֹעַם זִיוֶךָ. אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא. וְהָיְתָה לָהּ שִׂמְחַת עוֹלָם:

וְתִיק יֵחָמוּ נָא רַחֲמֶיךָ. וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ. כִּי זֶה כַּמֶּה נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי. לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ. אָנָּא אֵ-ל תְּמוּדַת לִבִּי. חוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם:

הִגָּלֶה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי. אֶת סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. תָּאִיר אֶרֶץ מִכְּבוֹדֶךָ. נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ. מַהֵר אָהוּב כִּי בָא מוֹעֵד. וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם:

תַּנְיָא:

אָמַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בֶּן אֱלִישָׁע, פַּעַם אַחַת נִכְנַסְתִּי לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לִפְנֵי וְלִפְנִים, וְרָאִיתִי אֲכַתְרִיאֵ-ל יְ-ה ה' צְ-בָאוֹת, שֶׁהוּא יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא, וְאָמַר לִי: יִשְׁמָעֵאל בְּנִי, בָּרְכֵנִי! אָמַרְתִּי לוֹ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ, שֶׁיִּכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת כַּעְסֶךָ, וְיִגְּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ, וְתִתְנַהֵג עִם בְּנֶיךָ בְּמִדַּת הָרַחֲמִים, וְתִכָּנֵס לָהֶם לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וְנָעֲנַע לִי בְּרֹאשׁוֹ:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת ר' **אשר** בן **כמיסה** ז"ל לבית **חדאד** הי"ו נלב"ע ג' אדר א' ה'תשפ"ד תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת **גבריאל אוזן** בן **שרה** ז"ל נלב"ע ד' אדר א' ה'תשפ"ד תנצב"ה

גְּדוֹל הַשָּׁלוֹם

(עַל פִּי הַמִּדְרָשׁ וִירוּשַׁלְמִי סוֹטָה א' ד')

הָיְתָה דְּרָשָׁה,
כָּל עֶרֶב עַל הַפָּרָשָׁה.

הָיָה מָלֵא בַּאֲנָשִׁים,
אִמָּהוֹת וְהַ בְּעֶזְרַת הַנָּשִׁים.

שָׁה 1 מַגִּיעָה בְּכָל שָׁבוּעַ,
שְׁמַע אֶת הַדְּרָשָׁה בְּאֹפֶן קָבוּעַ.

אַחַת הָאֵרִיךְ בְּדְרָשָׁתוֹ,
בַּעֲלָהּ שֶׁל הָאִשָּׁה מַמְתִּין כּוֹעֵס בְּבֵיתוֹ.

שֶׁחָזְרָה לַ , כְּבָר כָּבוּ,
חָשׁוּךְ וְהַיְלָדִים בַּ שָׁכְבוּ.

הַבַּעַל שֶׁהָיָה עַצְבָּנִי וְגַס,
צָעַק עַל הָאִשָּׁה וְכָעַס:

"לַ אַתְּ לֹא נִכְנֶסֶת
עַד שֶׁתְּיַרְקִי עַל הַדַּרְשָׁן בְּ !"

יָצְאָה הָאִשָּׁה מֵהַ מְבֻיֶּשֶׁת,
בְּעֵינֶיהָ וְהִיא מְאוֹד חוֹשֶׁשֶׁת.

אָמְרוּ הַשְּׁכֵנוֹת: "נֵלֵךְ אִתָּךְ לַדַּרְשָׁן,
אוּלַי יִסְלַח לָךְ בַּעֲלֵךְ הָעַקְשָׁן"

הַצַּדִּיק הַגָּדוֹל,
רָאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ אֶת הַכֹּל.

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל,
הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָה. הָעוֹמְדִים
בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה. הַמָּקוֹם יְרַחֵם
עֲלֵיהֶם וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה.
וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה. וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה.
הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב:

כֹּה אָמַר ה', זְכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ,
אַהֲבַת כְּלוּלוֹתָיִךְ, לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי
בַּמִּדְבָּר, בְּאֶרֶץ לֹא זְרוּעָה:

וְעַתָּה כָּנַיִם שִׁירוּ לְמֶלֶךְ בְּתִפְאֶרֶת
מִפּוֹאַר, וְאַשְׁרֵי עֲבָדָיו הַמְשַׁמְּשִׁים
בְּקוֹלוֹ שִׁבְחוֹ:

תְּהִא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שָׁעַת רַחֲמִים
וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:

גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא אִירָא
רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי:

בִּלְבָבִי מִשְׁכָּן אֲבָנָה לְהַדֵּר כְּבוֹדוֹ,
וּבְמִשְׁכָּן מְזוּזָה אֲשִׁים לְקָרְנֵי
הוֹדוֹ. וְלֶגֶר תַּטְרִד אָקַח לִי אֶת אֵשׁ
הָעֲקֵדָה, וּלְקָרְבָּן אַקְרִיב לוֹ אֶת
נַפְשִׁי הַיְחִידָה:

שִׂפְתַי כְּמִים לָךְ, נֹכַח פְּנֵי ה':

כְּשֶׁהִנְשַׁמְתָּ מֵאִירָה, גַּם שָׁמַיִם עוֹשֵׂי
עֲרָפֶל מַפִּיקִים אוֹר נְעִים:

אֵלֶיךָ ה' אֶקְרָא, וְאֵלַי ה', אֶתְחַנַּן.
שְׁמַע ה' וְחָנֵּנִי, ה', הֱיֵה עֹזֵר לִי:

נִשְׁבַּעְתִּי וְאָקִימָה לִשְׁמֹר, מִשְׁפְּטֵי
צִדְקֶךָ:

וְאַנְחְנוּ לֹא נֵדַע מַה נַּעֲשֶׂה, כִּי
עָלֶיךָ עֵינֵינוּ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ ה'
וַחֲסָדֶיךָ, כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה:

טוֹב לְהוֹדוֹת לַה', וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֶלְיוֹן. לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ,
וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:

אָנָּה ה' כִּי אֲנִי עַבְדֶּךָ, אֲנִי עַבְדְּךָ
בֶּן אֲמָתֶךָ, פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי:

אִלּוּ הָיָה לִי כֹּחַ, הָיִיתִי יוֹצֵא
לְשׁוּק, הָיִיתִי מַכְרִיז וְאוֹמֵר:
"שִׂבַּת חַיִּים לְיִרְ":

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְהַן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ, וְזַכֵּנוּ כְּדֵי שֶׁתִּשְׂרֶה
שְׁכִינָתְךָ עָלֵינוּ. מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת
לִבֵּי לְטוֹבָה, וְהַפֵּק רְצוֹנִי וְתֵן
שְׁאֵלָתִי:

אֲנִי מַאֲמִין בֶּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה
בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ, וְאַף עַל פִּי
שֶׁיִּתְמַהְמֵהַּ, עִם כָּל זֶה אֲחַכֶּה לוֹ
בְּכָל יוֹם שֶׁיָּבוֹא:

מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים אֹהֵב יָמִים
לִרְאוֹת טוֹב: נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע
וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר מִרְמָה: סוּר מֵרָע
וַעֲשֵׂה טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ:

אִם אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלַיִם, תִּשְׁכַּח
יְמִינִי, תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי לְחִכִּי אִם
לֹא אֶזְכְּרֵכִי, אִם לֹא אַעֲלֶה אֶת
יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:

משכן שילה

לעילוי נשמת
אסתר (רינה) סעדון
בת פורטונה ז"ל
נלב"ע כ"ב אב ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

לעילוי נשמת
גבריאל נפתלי מזרחי ז"ל
בן רחמים ואביטל הי"ו
נלב"ע י"ז תמוז ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

כְּשֶׁהִגִּיעָה הָאִשָּׁה וְעָמְדָה בַּכְּנִיסָה,
כְּסוֹבֵל מִכְּאֵב 👁 👁
אֶת עַצְמוֹ עָשָׂה.

אֶל הִתְקָרְבָה הָאִשָּׁה
פָּנָה אֵלֶיהָ רַבִּי מֵאִיר וְאָמַר: "בְּבַקָּשָׁה!

תִּירְקִי לִי 7 פְּעָמִים בָּ 👁 👁 ,
כָּךְ יֵעָלְמוּ לִי הַכְּאֵבִים, 1 ו 2 ..."

וְרָקָה הָאִשָּׁה וְהִתְחִילָה לִבְכּוֹת,
וַחֲמוֹת זָלְגוּ מֵעֵינֶיהָ הָרַכּוֹת.

אָמַר : "יָחוּלוּ עָלַיִךְ בְּרָכוֹת,
תֹּאמְרִי לוֹ שֶׁיְּרַקְתְּ 7 פְּעָמִים
לֹא פָּחוֹת!"

הִסְבִּיר לַתַּלְמִידִים הַהֲמוּמִים:
"לִמַּדְתִּי זֹאת מֵהַקָּבָּ"ה
בַּעַל הָרַחֲמִים.

יֵשׁ לִמְחֹל עַל הַכָּבוֹד שׁוּב וְשׁוּב,
כִּי גָּדוֹל הַשָּׁלוֹם וּמְאוֹד חָשׁוּב".

תַּרְמִילוֹן

רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס
בֵּית הַכְּנֶסֶת
דְּמָעוֹת
שַׁבָּת
יְלָדוֹת
נֵרוֹת הַשַּׁבָּת

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

כָּל מְקַדֵּשׁ שְׁבִיעִי כְּרָאוּי לוֹ, כָּל שׁוֹמֵר שַׁבָּת כַּדָּת מֻחְלָּלוֹ, שָׁכְרוֹ הַרְבֵּה מְאֹד עַל פִּי פָּעֳלוֹ, אִישׁ עַל מַחֲנֵהוּ אִישׁ עַל דִּגְלוֹ:

אוֹהֲבֵי ה' הַמְחַכִּים בְּבִנְיַן אֲרִיאֵ"ל, בְּיוֹם הַשַּׁבָּת שִׂישׂוּ וְשִׂמְחוּ כְּמַקְבְּלֵי מַתַּן נַחֲלִיאֵ"ל, גַּם שְׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וְאִמְרוּ לָא-ל, בָּרוּךְ ה' אֲשֶׁר נָתַן מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵ"ל:

דּוֹרְשֵׁי ה' זֶרַע אַבְרָהָם אוֹהֲבוֹ, הַמְאֻחָרִים לָצֵאת מִן הַשַּׁבָּת וּמְמַהֲרִים לָבֹא, וּשְׁמָחִים לְיָשְׁרוֹ וּלְעֶרֶב עֲרוּבוֹ, זֶה הַיּוֹם עָשָׂה ה' נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בּוֹ:

זָכְרוּ תּוֹרַת מֹשֶׁה בְּמִצְוֹת שַׁבָּת גְּרוּסָה, חֲרוּתָה לְיוֹם הַשְּׁבִיעִי כְּכָלָּה בֵּין רְעוּתָיו מְשֻׁבָּצָה, טְהוֹרִים יְיַרְשׁוּהָ וִיקָדְשׁוּהָ בְּמַאֲמַר כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיְכַל אֵ-לֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:

יוֹם קְדוּשׁ הוּא מִבֹּאוֹ וְעַד צֵאתוֹ, כָּל זֶרַע יַעֲקֹב יְכַבְּדוּהוּ כְּדִבֵּר הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ, לָנוּחַ בּוֹ וְלִשְׁמוֹחַ בְּתַעֲנוּג אָבוֹת וְשָׂתוֹ, כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵ"ל יַעֲשׂוּ אוֹתוֹ:

מְשׁךְ חַסְדְּךָ לְיוֹדְעֶיךָ א-ל קַנֵּא וְנוֹקֵם, נוֹטְרֵי לַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי זְכוֹר וְשָׁמוֹר לְהָקֵם, שַׂמֵּחַ בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יְרִיוֵן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַּשְׁקֵם:

עָזוֹר לְיָשׁוֹבְתִים בְּשַׁבְּעֵי בְּתֵרִישׁ וּבְקָצִיר עוֹלָמִים, פּוֹסְעִים בּוֹ פְּסִיעָה קְטַנָּה, סוֹעֲדִים בּוֹ לְבָרֵךְ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, צִדְקָתָם תַּצְהִיר כְּאוֹר שִׁבְעָה הַיָּמִים,

ה' אֵ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל אַהֲבַת תְּמִים,

ה' אֵ-לֹהֵי יִשְׂרָאֵ"ל תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים:

לָמָּה נִקְרָא מוֹרִיָּה עַל שֵׁם הַמֹּר הַטּוֹב שֶׁיִּטְעֲנוּ שָׁם. מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה, הוּא יַעֲנֶה אֶתְכֶם וְיִשְׁמַע קוֹל צַעֲקַתְכֶם הַיּוֹם הַזֶּה:

עַל הַר גְּבֹהַ עֲלִי לָךְ, מְבַשֶּׂרֶת צִיּוֹן, הָרִימִי בְכֹחַ קוֹלֵךְ, מְבַשֶּׂרֶת יְרוּשָׁלַם. הָרִימִי, אַל תִּירָאִי, אִמְרִי לְעָרֵי יְהוּדָה, הִנֵּה אֱ-לֹהֵיכֶם:

בֶּן אָדָם, עֲלֵה לְמַעְלָה עָלָה:
כִּי כֹחַ עֹז לָךְ יֵשׁ לָךְ כְּנֶפֶי רוּחַ,
כְּנָפַי נְשָׂרִים אַבִּירִים:
אַל תַּכְהִישׁ בָּם פֶּן יַכְהִשׁוּ לָךְ:
דְּרֹשׁ אוֹתָם דְּרֹשׁ
בֶּן אָדָם – וְיִמְצְאוּ לָךְ מִיָּד:

לעילוי נשמת
איבט מתתיהו
בת **מזל** ז"ל
נלב"ע י"ז אלול ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מאור מאיר ז"ל
בן **גדי ורעיה כהן** הי"ו
נלב"ע ח' כסליו ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מנג'ור בן **מברט** ז"ל
סיסאי בן **וואלו** ז"ל
אזוונט בת **אלמצ'ה** ז"ל
תנצב"ה

צְדָקָה גְּדוֹלָה מֵעֲשָׂרָה דְּבָרִים קָשִׁים

הוּא הָיָה אוֹמֵר, עֲשָׂרָה דְּבָרִים קָשִׁים נִבְרְאוּ בָּעוֹלָם: הַר קָשֶׁה - בַּרְזֶל מַחְתְּכוֹ. בַּרְזֶל קָשֶׁה - אוּר מְפַעְפְּעוֹ. אוּר קָשֶׁה - מַיִם מְכַבִּין אוֹתוֹ. מַיִם קָשִׁים - עָבִים סוֹבְלִים אוֹתָן. עָבִים קָשִׁים - רוּחַ מְפַזֶּרְתָּן. רוּחַ קָשֶׁה - גּוּף סוֹבְלוֹ. גּוּף קָשֶׁה - פַּחַד שׁוֹבְרוֹ. פַּחַד קָשֶׁה - יַיִן מְפִיגוֹ. יַיִן קָשֶׁה - שֵׁינָה מְפַכַּחְתּוֹ. וּמִיתָה קָשָׁה מִכּוּלָּם - וּצְדָקָה מַצֶּלֶת מִן הַמִּיתָה, דִּכְתִיב: וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת.

דָּרַשׁ רַבִּי דוֹסְתָּאִי בְּרַבִּי יַנַּאי: בּוֹא וּרְאֵה שֶׁלֹּא כְּמִדַּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִדַּת הַבָּשָׂר וָדָם; מִדַּת בָּשָׂר וָדָם, אָדָם מֵבִיא הוֹרוֹן גָּדוֹל לְמָלָךְ - סָפַק מְקַבְּלִין אוֹתוֹ הַיְמָנוּ, סָפֵק אֵין מְקַבְּלִין אוֹתוֹ הַיְמָנוּ, וְאִם תִּמְצָא לוֹמַר מְקַבְּלִים אוֹתוֹ מִמָּנּוּ - סָפֵק רוֹאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ, סָפֵק אֵינוֹ רוֹאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ.

וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ כֵּן, אָדָם נוֹתֵן פְּרוּטָה לֶעָנִי - זוֹכֶה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ.

רַבִּי אֶלְעָזָר יָחִיד פְּרוּטָה לֶעָנִי וְהָרַר מַצְלִי, אָמַר, דִּכְתִיב: אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ.

מַאי אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ?

אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק: אַלּוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁמְּנַדְּדִין שְׁנָה מֵעֵינֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַשְׂבִּיעָן מִזִּיו הַשְּׁכִינָה לָעוֹלָם הַבָּא.

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מַאי דִּכְתִיב: מַלֵּוֶה יֵי חוֹנֵן דָּל? אִלְמָלֵא מִקְרָא כָּתוּב אִי אֶפְשָׁר לְאוֹמְרוֹ, בְּבִיבְוֹל, עֶבֶד לַלֵּוֶה לְאִישׁ מַלֵּוֶה.

אָמַר רַבִּי חִיָּא בַּר אַבָּא, רַבִּי יוֹחָנָן (רמז) אָמַר, כְּתִיב: לֹא יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת, וּכְתִיב: לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת, שְׁתֵּי צְדָקוֹת הֲלָלוּ לָמָּה?

אַחַת שֶׁמְּצִילָתוּ מִמִּיתָה מְשׁוּנָה, וְאַחַת שֶׁמְּצִילָתוּ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם?

הֲהוּא דִּכְתִיב בֵּיהּ עֶבְרָה, דִּכְתִיב: יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא; וְאִי זוֹ הִיא שֶׁמְּצִילָתוּ מִמִּיתָה מְשׁוּנָה?

נוֹטָרְיָה וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְמִי נוֹתְנָהּ, נוֹטָרְיָה וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמִּי נוֹטָרְיָה.

שַׁבָּת שָׁלוֹם, יְלָדִים יְקָרִים!

הַשָּׁבוּעַ נִלְמַד עַל מַעֲלַת הַצְּדָקָה, שֶׁכֹּחָהּ גָּדוֹל מֵעֲשָׂרָה דְּבָרִים קָשִׁים שֶׁבָּעוֹלָם, וּמַעֲלַת נְתִינַת צְדָקָה לִפְנֵי הַתְּפִלָּה, וְאֵיזוֹ צְדָקָה מַצִּילָה מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה, וְאֵיזוֹ צְדָקָה מַצִּילָה מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם.

הָבָה נַתְחִילָה!

הוּא - רַבִּי יְהוּדָה **הָיָה אוֹמֵר, עֲשָׂרָה דְּבָרִים קָשִׁים - נִבְרְאוּ בָעוֹלָם:**

הַר אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **בַּרְזֶל** שֶׁהוּא קָשֶׁה מִמֶּנּוּ **מְחַתְּכוֹ.**

בַּרְזֶל אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **אוּר** - אֵשׁ שֶׁהוּא קָשֶׁה מִמֶּנּוּ **מְפַעְפְּעוֹ** - מְרַכֵּךְ וּמַתִּיךְ אוֹתוֹ.

אוּר - אֵשׁ אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **מַיִם** שֶׁהֵם קָשִׁים מִמֶּנּוּ **מְכַבִּין אוֹתוֹ.**

מַיִם אֶמְנָם הֵם **קָשִׁים** - אֲבָל **עָבִים** - עֲנָנִים שֶׁהֵם קָשִׁים מֵהֶם **סוֹבְלִים** - נוֹשְׂאִים **אוֹתָן** בְּמַשָּׂאָם.

עָבִים אֶמְנָם הֵם **קָשִׁים** - אֲבָל **רוּחַ** שֶׁהִיא קָשָׁה מֵהֶם **מְפַזַּרְתָּן.**

רוּחַ אֶמְנָם הִיא **קָשָׁה** - אֲבָל **גּוּף** הָאָדָם שֶׁהוּא קָשֶׁה מֵהֶם **סוֹבְלוֹ** - יָכוֹל לְהַכִּילוֹ, שֶׁכֵּן כָּל הַגּוּף מָלֵא רוּחַ.

גּוּף אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **פַּחַד** שֶׁהוּא קָשֶׁה מִמֶּנּוּ **שׁוֹבְרוֹ.**

פַּחַד אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **יַיִן** שֶׁהוּא קָשֶׁה מִמֶּנּוּ **מְפִיגוֹ** - מַחְלִישׁוֹ וּמֵסִיר כֹּחוֹ.

יַיִן אֶמְנָם הוּא **קָשֶׁה** - אֲבָל **שֵׁינָה** שֶׁהִיא קָשָׁה מִמֶּנּוּ **מְפַכַּחְתּוֹ** - מְסִירָה אֶת שְׁכָרוּתוֹ. וּמְבַטֶּלֶת אֶת הַשְׁפָּעָתוֹ.

וּמִיתָה קָשָׁה מִכּוּלָּם - מִכָּל הַדְּבָרִים הַלָּלוּ (אַף עַל פִּי שֶׁמִּיתָה קָשָׁה מִכֻּלָּם, זְכוּת **הַצְּדָקָה מַצָּלַת** אֶת הָאָדָם **מִן הַמִּיתָה], דִּכְתִיב - שֶׁכָּתוּב: וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת,** הַצְּדָקָה מְסַגֶּלֶת לְהַצִּיל אֶת הָאָדָם מֵהַכֹּחַ הֶחָזָק בְּיוֹתֵר בַּבְּרִיאָה.

עוֹד עַל גֹּדֶל מַעֲלַת הַצְּדָקָה:

דָּרַשׁ רַבִּי דוֹסְתָּאִי בְּרַבִּי יַנַּאי: בּוֹא וּרְאֵה שֶׁלֹּא כְּמִדַּת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִדַּת בָּשָׂר וָדָם.

מִבָּאן הַגְּמָרָא:

מִדַּת בָּשָׂר וָדָם הִיא: **אָדָם מֵבִיא דּוֹרוֹן** - מַתָּנָה **גָּדוֹל לְמָלָךְ - סָפֵק** אִם עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ **מְקַבְּלִין אוֹתוֹ הַיְמָנוּ, סָפֵק אֵין מְקַבְּלִין אוֹתוֹ** - אֶת הַמַּתָּנָה הַיְמָנוּ, **[וְאִם תִּמְצָא לוֹמַר מְקַבְּלִים אוֹתוֹ מִמָּנּוּ] - סָפֵק** אִם אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהֵבִיא אֶת הַמַּתָּנָה יִהְיֶה **רוֹאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ,** וְנִכְנָס לְדַבֵּר אִתּוֹ, **סָפֵק אֵינוֹ רוֹאֶה פְּנֵי הַמֶּלֶךְ.**

וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֵינוֹ כֵּן, אָדָם נוֹתֵן פְּרוּטָה לֶעָנִי - זוֹכֶה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׁכִינָה, שֶׁנֶּאֱמַר: אֲנִי בְּצֶדֶק - כְּשֶׁאֲנִי עוֹשֶׂה צְדָקָה, **אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ** - אֶזְכֶּה לִרְאוֹת פָּנֶיךָ **אֶשְׂבְּעָה בְהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ.**

הַיּוֹצֵא מִדְּרָשָׁה זוֹ הֲלָכָה לְמַעֲשָׂה:

בִּזְכוּת מִצְוַת הַצְּדָקָה רַבִּים הַסְּכוּיִים שֶׁהַתְּפִלָּה אֶכֶן תִּתְקַבֵּל, כִּי בְּעַקְבוֹת עֲשִׂיַּת צְדָקָה, מִתְרוֹמֶמֶת רֶמָתוֹ הָרוּחָנִית שֶׁל נְדִיב-הַלֵּב שֶׁפִּזֵּר וְנָתַן לָאֶבְיוֹנִים, דָּבָר הַגּוֹרֵם לְבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה לְהִתְיַחֵס אֵלָיו בְּאֹפֶן מְיֻחָד, וּלְהַפְעִיל לְמַעֲנוֹ אֶת הַנְהָגַת ה' שֶׁל "מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה", לְרַחֵם עָלָיו וְלִשְׁמֹעַ אֶת בַּקָּשָׁתוֹ, בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁהוּא רַחֵם עַל הַזּוֹלֶת וְשָׁמַע אֶת בַּקָּשָׁתוֹ, שֶׁהֲרֵי גַּם הוּא עוֹמֵד בִּתְפִלָּה כְּעֵנִי בַּפֶּתַח (שיעורים באגדות חז"ל).

הַיּוֹם אֲנִי לוֹמֵד

אַגָּדוֹת חַזַ"ל מ

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

יַ-ה אֵכְסַךְ נָעִם שַׁבָּת הַמְּתָאֲמֶת וּמְתָאַחֶדֶת בְּסִגֻּלָּתֶךָ.
מְשֹׁךְ נָעִם יִרְאָתֶךָ לְעַם מְבַקְשֵׁי רְצוֹנֶךָ. קַדֵּשׁ בְּקָדְשַׁת הַשַּׁבָּת הַמְּתָאַחֶדֶת בְּתוֹרָתֶךָ. פְּתַח לָהֶם נָעִם וְרִצּוֹן לְפִתּוּחַ שַׁעֲרֵי רְצוֹנֶךָ:

הָיָה הוּא שָׁמוּר שׁוֹמְרֵי וּמְצַפִּים שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. בְּאֵי הַעֲרֵג עַל אֲפִיקֵי מַיִם כֵּן נַפְשִׁם תַּעֲרֹג לְקַבֵּל נָעִם שַׁבָּת הַמְּתָאַחֶדֶת בְּשֵׁם קָדְשֶׁךָ. הַצֵּל מְאַחֲרֵי לְפָרֵשׁ מִן הַשַּׁבָּת לְבִלְתִּי תִּהְיֶה סָגוּר מֵהֶם. שִׁשָּׁה יָמִים תֵּעָבֵדוּ קְדֻשָּׁה מִשַּׁבַּת קָדְשֶׁךָ. וְשַׁהֵר לָכֶם בָּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה לְעָבְדֶךָ:

וְיִהְיוּ רַחֲמֶיךָ מִתְגוֹלְלִים עַל עַם קָדְשֶׁךָ. לְהַשְׁקוֹת צְמַאי חַסְדֶּךָ מִנַּהַר הַיּוֹצֵא מֵעֵדֶן. לְעַטֵּר אֶת יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאֶרֶת הַמְפֻאָרִים אוֹתָךְ (בְּיוֹם שַׁבָּת) עַל יְדֵי שַׁבָּת קָדְשֶׁךָ. כָּל שִׁשָּׁה יָמִים לְהִנָּחֲלֵם נַחֲלַת יַעֲקֹב בְּחִירֶךָ:

הַשַּׁבָּת נָעִם הִנָּשְׁמוֹת. וְהִשְׁבִּיעִי עֹנֶג הָרוּחוֹת. וְעֵרֶב הִנְּפָשׁוֹת. לְהִתְעַדֵּן בְּאַהֲבָתְךָ וְיִרְאָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ. שַׁבָּת קוֹדֶשׁ נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסִיוּן. יְרִיוֵן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ:

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְהַשְׁמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסְיֶךָ, בְּצִדְקָתְךָ עֲמוֹסֶיךָ. תְּקַדֵּשׁ אַרְזוֹן, עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ, כִּי מִקְדָּשֶׁיךָ, בְּקִדּוּשָׁתְךָ קִדַּשְׁתָּ, נָאֶה לְקָדוֹשׁ, פְּאֵר מִקְדּוֹשִׁים:

אֵין עֲרוּךְ לָךְ ה' אֱ-לֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה. וְאֵין זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ, לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ. וְאֵין דּוֹמֶה לָךְ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת הַמֵּתִים:

רַחֵם, נָא ה' אֱ-לֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ:

כְּאֵיל תַּעֲרֹג עַל אֲפִיקֵי מָיִם, כֵּן נַפְשִׁי תַּעֲרֹג, אֵלֶיךָ אֱ-לֹהִים. צָמְאָה נַפְשִׁי, לְאֵ-לֹהִים לְאֵ-ל חָי, מָתַי אָבוֹא, וְאֵרָאֶה, פְּנֵי אֱ-לֹהִים:

בְּרָכָה הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכָה הַשָּׁנָה
להצלחת
ג'קי ושמרית סורג'ון
וילדיהם הי"ו

בְּרָכָה הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכָה הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

בְּרָכָה הַשָּׁנָה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

ד גְּמָרָא לְבַד!

ז"ל מְבָאֲרוֹת

רַבִּי אֶלְעָזָר יָהִיב - הָיָה נוֹתֵן **פְּרוּטָה לָעָנִי** קֹדֶם הַתְּפִלָּה, **וְהָדַר מַצְלֵי** - וְאַחַר כָּךְ הָיָה מִתְפַּלֵּל, וְכָךְ **אָמַר** רַבִּי אֶלְעָזָר כְּהֶסְבֵּר לְמִנְהָגוֹ: נוֹהֵג אֲנִי כֵּן מִשּׁוּם **דִּכְתִיב** - שֶׁכָּתוּב: **אֲנִי בְּצֶדֶק אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ.** וְכָךְ מִתְפָּרֵשׁ הַפָּסוּק, תְּחִלָּה 'אֲנִי בְּצֶדֶק', כְּלוֹמַר אֲנִי עוֹשֶׂה צְדָקָה, וְאַחַר כָּךְ 'אֶחֱזֶה פָּנֶיךָ' בִּתְפִלָּה, עַל כֵּן יֵשׁ לָתֵת צְדָקָה לִפְנֵי הַתְּפִלָּה.

הַגְּמָרָא מַמְשִׁיכָה לְבָאֵר אֶת סוֹפוֹ שֶׁל הַפָּסוּק:

מְבָרֶרֶת הַגְּמָרָא: **מַאי** - מָה בְּאוּר סוֹף הַפָּסוּק **אַשְׁבְּעָה בְּהָקִיץ תְּמוּנָתֶךָ?**

מְבָאֶרֶת הַגְּמָרָא: **אָמַר רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק: אֵלּוּ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁמְּנַדְּדִין שֵׁנָה מֵעֵינֵיהֶם** כְּדֵי לִלְמֹד תּוֹרָה בְּלֵילֵי הַפְּסַח **בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַשְׁבִּיעָן מִזִּיו הַשְּׁכִינָה לָעוֹלָם הַבָּא.**

וְכָךְ מִתְפָּרֵשׁ הַפָּסוּק, בְּשֵׂכֶר 'בְּהָקִיץ' שֶׁהִתַּלְמִידֵי חֲכָמִים נִשְׁאָרִים עֲרִים, זוֹכִים לְיֶאֱשְׁבְּעָה תְּמוּנָתֶךָ'.

עוֹד בְּגֹדֶל מִצְוַת צְדָקָה:

אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, מַאי דִּכְתִיב: מַהִי כַּוָּנַת הַכָּתוּב (מִשְׁלֵי יט, יז): שֶׁאָמַר **מַלְוֶה יְיָ חוֹנֵן דָּל** וּגְמָלוֹ יְשַׁלֵּם לוֹ?

מְבָאֶרֶת הַגְּמָרָא: **אִלְמָלֵא מִקְרָא כָּתוּב** - אִלּוּלֵי שֶׁכָּךְ נֶאֱמַר בְּפָרוּשׁ, שְׁנוֹתַן הַצְּדָקָה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ הוּא מַלְוֶה אֶת כִּסּוּפוֹ לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא **אִי אֶפְשָׁר** הָיָה לְאָדָם **לְאוֹמְרוֹ,** לְפִי שֶׁמִּשְּׁמַע מִמֶּנּוּ שֶׁכָּל מִי שֶׁחוֹנֵן דַּלִּים, נַעֲשֶׂה מַלְוֶה לְקָדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא. וְעַל פִּי כָּתוּב אַחֵר (מִשְׁלֵי כב, ז), **כְּבִיכוֹל** יוֹצֵא, שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא נַעֲשֶׂה **עֶבֶד לְוֶה לְאִישׁ מַלְוֶה** - כְּמוֹ לְוֶה שֶׁנַּעֲשָׂה כְּעֶבֶד לַמַּלְוֶה. שֶׁמֵּאַחַר שֶׁהַנּוֹתֵן צְדָקָה נַעֲשָׂה מַלְוֶה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, הֲרֵי זֶה כְּאִלּוּ הִשְׁעְבֵּד לוֹ כְּעֶבֶד, וְזֶהוּ דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְאוֹמְרוֹ.

תֹּאַר זֶה לְבַדּוֹ הוּא הַשֶּׂכֶר הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר שֶׁיָּכוֹל הַנִּבְרָא לְהַעֲלוֹת עַל דַּעְתּוֹ. תֹּאַר הַמַּעֲנִיק לַמַּלְוֶה אֶת הַזְּכוּת לִהְיוֹת תָּמִיד בְּמִחְצָתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא (תנחומא משפטים טו). אֶת הַשֶּׂכֶר הַזֶּה אֵין הַמַּלְוֶה מְקַבֵּל כְּמַתָּנַת חִנָּם וּכְלֶחֶם חֶסֶד, אֶלָּא הוּא רַשַּׁאי לְתַבֵּעַ אוֹתוֹ, וּכְאִלּוּ אוֹמֵר לַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: "מְמוֹנִי אֲצָלְךָ הֶחְזֵר לִי אוֹתוֹ"! וְזוֹ הַמַּשְׁמָעוּת שֶׁל "שְׂכַר מִצְוָה; מִצְוָה" (אבות ד, ב). כְּלוֹמַר: הַמִּצְוָה עַצְמָהּ מִתְרַגֶּמֶת לְשָׂכָר (רוח חיים אבות שם).

עַד כַּמָּה גָּדוֹל כֹּחַ הַהֲנָאָה שֶׁל הַצְּדָקָה:

אָמַר רַבִּי חִיָּא בַּר אַבָּא, אָמַר **רַבִּי יוֹחָנָן (רְמִי - הִקְשָׁה), דִּכְתִיב:** כָּתוּב בְּפָסוּק אֶחָד (מִשְׁלֵי יא, ד): **לֹא יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עֶבְרָה וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת, וּכְתִיב:** וְכָתוּב בְּפָסוּק אַחֵר (שָׁם י, ב): **לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת, שְׁתֵּי צְדָקוֹת הַלָּלוּ לָמָּה?** - מַה הַטַּעַם שֶׁכָּתוּב שְׁנֵי פְּעָמִים בִּשְׁנֵי הַפְּסוּקִים "וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת", מַדּוּעַ יֵשׁ צֹרֶךְ בִּשְׁתֵּיהֶן?

מְבָאֶרֶת הַגְּמָרָא:

פַּעַם **אַחַת** נִכְתַּב שֶׁצְּדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת כְּדֵי לְלַמֵּד שֶׁ**צְּדָקָה מַצִּילָתוֹ מִמִּיתָה מְשׁוּנָּה,** וּפַעַם **אַחַת** נִכְתַּב שֶׁצְּדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת כְּדֵי לְלַמֵּד שֶׁ**צְּדָקָה מַצִּילָתוֹ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם;**

מְבָרֶרֶת הַגְּמָרָא:

וְאֵי זוֹ הִיא - אֵיזֶה מִן הַמִּקְרָאוֹת עוֹסֵק בִּצְדָקָה שֶׁמַּצִּילָתוֹ מִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם? [בְּאֵיזֶה מִשְּׁנֵי הַפְּסוּקִים הִיא נִזְכֶּרֶת?] זוֹ הַצְּדָקָה שֶׁבַּפָּסוּק **הַהוּא - הַפָּסוּק דִּכְתִיב בִּיהּ** - שֶׁכָּתוּב בּוֹ **עֶבְרָה,** כְּיָוֹן שֶׁ'עֶבְרָה' הוּא גֵּיהִנֹּם, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, **דִּכְתִיב** - שֶׁכָּתוּב בְּמָקוֹם אַחֵר בְּעִנְיַן יוֹם הַדִּין (צפניה א, טו): **יוֹם עֶבְרָה הַיּוֹם הַהוּא;** וְאִלּוּ הַפָּסוּק 'לֹא יוֹעִילוּ אוֹצְרוֹת רֶשַׁע וּצְדָקָה תַּצִּיל מִמָּוֶת', עוֹסֵק בְּהַצָּלָה מִמִּיתָה מְשֻׁנָּה בָּעוֹלָם הַזֶּה. **וְאֵי זוֹ הִיא** הַצְּדָקָה **שֶׁמַּצִּילָתוֹ מִמִּיתָה מְשׁוּנָּה?** זוֹ שֶׁהַנּוֹתֵן **נוֹתְנָהּ וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְמִי נוֹתְנָהּ, וְהָעָנִי נוֹטְלָהּ וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מִמִּי נוֹטְלָהּ,** שֶׁזֹּהִי הַמַּדְרֵגָה הַנַּעֲלֵית בְּיוֹתֵר בִּנְתִינַת צְדָקָה.

אוֹר מְפַעְפְּעוֹ – אֵשׁ מְרַכֶּכֶת אוֹתוֹ

עָבִים סוֹבְלִים – עֲנָנִים נוֹשְׂאִים

מְפַפַּחְתּוֹ – מְסִירָה אֶת שִׂכְרוּתוֹ

דִּכְתִיב – שֶׁכָּתוּב

יָהִיב – נוֹתֵן

וְהָדַר מַצְלֵי – וְאַחַר כָּךְ הִתְפַּלֵּל

מַאי – מָה

בִּיהּ – בּוֹ

דברי עיר ראשונה את מורין

דברי שמעון כהן מרבני הכותל אשדוד

דברי שמואל זוואזנר מגדולי הפוסקים

דברי משה מרדכי חדש ראש ישיבת אור אלחנן

דברי מאיר ברנדסדורפר חבר בדין יועצה התורתית

דברי יצחק פרידמן ראש"ד בני ברק

דברי חיים זאביל אבריזיין ראש"ד מרכז

דברי שמואל הזונבירם ראש"ד מונטריאול - יו"ר

זְמִירוֹת לְשַׁבָּת

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים יָדַעְתִּי כִּי הִנֵּנִי בְיָדְךָ לְכָל כַּחְמֹר בְּיָד הַיּוֹצֵר. וְאִם גַּם אִתְאַמֵּץ בְּעֲשׂוֹת וַחֲבוּלוֹת וְכָל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל יַעְמְדוּ לִימִינִי לְהוֹשִׁיעֵנִי וְלִתְמֹךְ נַפְשִׁי, מִכֹּל עֲדֵי עַד וְעֶזְרָתְךָ אֵין עֵזְרָה וִישׁוּעָה:

אֲבָא שֶׁבַּשָּׁמַיִם, אוֹמֵר לָנוּ אַנְכִי אַסְתִּיר פָּנַי בְּיוֹם הַהוּא.
אֲבָל רַבִּי נַחְמָן אוֹמֵר:
וְאֲפִלּוּ בְּהַסְתָּרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַהַסְתָּרָה בּוֹדְאַי גַּם שָׁם נִמְצָא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. גַּם מֵאֲחוֹרֵי הַדְּבָרִים הַקָּשִׁים הָעוֹבְרִים עָלֶיךָ אֲנִי עוֹמֵד:

שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם ה' עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: אַל יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישַׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה' שֹׁמְרֶךָ ה' צִלְּךָ עַל יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: ה' יִשְׁמָרְךָ מִכָּל רָע יִשְׁמֹר אֶת נַפְשֶׁךָ: ה' יִשְׁמָר צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אָדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ. בְּטֶרֶם כָּל יְצִיר נִבְרָא:
לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל. אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא:
וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל. לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא:
וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה. וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה:
וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי. לְהַמְשִׁילוֹ וּלְהַחְבִּירָה:

בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית. וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה:
בְּלִי עֵרֶךְ בְּלִי דְמוּת. בְּלִי שִׁנּוּי וְתַמְהוּנָה:
בְּלִי חָבוּר בְּלִי פְרוּד. גְּדוּלּוֹ כֹּחַ וְגִבּוּרָה:
לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא. וְהוּא א-לִי וְחַי גּוֹאֲלִי.
וְצוּר חֶבְלִי בְּיוֹם צָרָה. וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס.
מָנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא. אֲמֵן אֲמֵן שֵׁם הַנּוֹרָא:

וְהוּא רוֹפֵא וְהוּא מַרְפֵּא. וְהוּא צוֹפֶה וְהוּא עוֹרֶה:
בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי. בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה:
וְעִם רוּחִי גְוִיָּתִי. אַ-דֹנָי לִי וְלֹא אִירָא:
בְּמַלְכוּתוֹ תָּגֵל נַפְשִׁי. מְשִׁיחֵנוּ יִשְׁלַח מְהֵרָה:
וְאָז נָשִׁיר בְּבִית קָדְשִׁי. אֲמֵן אֲמֵן שֵׁם הַנּוֹרָא:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

להצלחה וזיווג הגון שירלי נועה בת יפה הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4999

לרפואת והצלחת דותן וחופית נווה והילדות: טליה, שירה, הודיה הי"ו

משכן עילאי

כִּמְשֶׁלֵי מַגִּידִים

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

א

א אֵבִינוּ מַלְכֵּנוּ, פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

א הַלְלָה אֱלֹקֵי וְאֶשְׁמְחָה בוֹ, וְאֶשְׂיְמָה תִּקְוָתִי בוֹ. אֲהוֹדֶנּוּ בְּסוֹד עַם קְרוֹבוֹ, אֱלֹקֵי צְוָרִי אֶחֱסֶה בּוֹ.

א וֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה.

א חַת שָׁאַלְתִּי מֵאֵת ה' אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ, שִׁבְתִּי בְּבֵית ה' כָּל יְמֵי חַיַּי, לַחֲזוֹת בְּנֹעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ.

א יֹזֶה טוֹב ה'.

א ין כֵּאלֹקֵינוּ אֵין כַּאדוֹנֵנוּ, אֵין כְּמַלְכֵּנוּ, אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ.

א ין שׁוּם יְאוּשׁ.

א יׁש אֶת רַעֲנוּ יְעוֹרְרוּ וְיַאֲחִיזוּ יֹאמַר חָזָק, חָזָק וְנִתְחַזֵּק.

א ל תִּירָא יִשְׂרָאֵל.

א לָּה חֲמֻדָּה לִבִּי, חוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם.

א-לִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ אֱלֹקַי אֲרוֹמְמֶךָּ.

אִם אֵין אֲנִי לִי, מִי לִי. וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי, מָה אֲנִי. וְאִם לֹא עַכְשָׁיו, אֵימָתַי.

א מַר רַבִּי עֲקִיבָא, אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מִטַּהֲרִין וּמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם, וְאוֹמֵר "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם", מַה מִקְוֶה מְטַהֵר אֶת הַטְּמֵאִים, אַף הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מְטַהֵר אֶת יִשְׂרָאֵל.

א ָנָּא עֲבֵדָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

א רִין אֲשֶׁר תָּמִיד עֵינֵי ה' א-לֹהֶיךָ בָּהּ, מֵרֵאשִׁית הַשָּׁנָה וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה.

א שֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה חִתָּן וְכַלָּה. גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה אַהֲבָה וְאַחֲוָה וְשָׁלוֹם וְרֵעוּת.

א שְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ, אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁה' אֱלֹקָיו.

א שְׁרֵי מִי שֶׁגָּדַל בְּתוֹרָה וַעֲמָלוֹ בְּתוֹרָה, וְעוֹשֶׂה נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרוֹ.

א שְׁרֵיכֶם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁדִּבְרֵי תוֹרָה חֲבִיבִים עֲלֵיכֶם בְּיוֹתֵר, מַה אַהֲבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.

א תָּה בְּחַרְתָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְעָבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ.

א תָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד.

לעילוי נשמת צבריר מגידיש ז"ל בן עליה הי"ו נלב"ע י"ד ניסן ה'תשע"ח תנצב"ה

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

תקציר: הָאָב הַשַּׁתְיָן מוֹפִיעַ בְּפֶתַח בֵּיתוֹ עִם עוֹד שְׁלוֹשָׁה בַּקְבּוּקִים אוֹתָם רָכַשׁ תְּמוּרַת הַתְּמוּנוֹת הַיְּקָרוֹת. לְאַחַר שֶׁנִּרְדַּם, בָּנָיו מוֹצִיאִים אוֹתוֹ בְּזְהִירוּת מֵהַבַּיִת, בְּמִטָּתוֹ, עִם תָּכְנִית "גְּמִילָה" מְיֻחֶדֶת עֲבוּרוֹ....

ע"פ מעשה אבות, תשעים

שירים חסידיים

ב

בְּיוֹם הַהוּא יָשִׁיר הַשִּׁיר הַזֶּה
בְּאֶרֶץ יְהוּדָה, עִיר עֹז לָנוּ
יְשׁוּעָה יָשִׁית חוֹמוֹת וְחֵל.

פְּתְחוּ שַׁעַר וְיָבֹא גּוֹי צַדִּיק
שֹׁמֵר אֱמוּנִים, וְלֹא בּוֹגֵד.
יְצַר סָמוּךְ תִּצֹּר שָׁלוֹם שָׁלוֹם
כִּי בְךָ בָּטָח.

בִּטְחוּ בַה' עֲדֵי עַד
כִּי בְיָהּ ה' צוּר עוֹלָמִים.
וַיַּשְׁפִּילֵי יוֹשֵׁב מָרוֹם
קִרְיָה נִשְׂגָּבָה.

יַשְׁפִּילֶנָּה יַשְׁפִּילֶנָּה עַד עָפָר
תַּגִּיעֶנָּה לָאָרֶץ
תַּגִּיעֶנָּה לָאָרֶץ.

תִּדְרְכֶנָּה רֶגֶל
רֶגֶל עָנִי
וּפְעָמִים עָנִי.

בָּרוּךְ (הוּא) אֱלֹקֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ
לִכְבוֹדוֹ, וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים,
וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת, וְחַיֵּי עוֹלָם
נָטַע בְּתוֹכֵנוּ. הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ
בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ
וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ
בְּלֵבָב שָׁלֵם. לְמַעַן לֹא נִיגַע
לָרִיק, וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה.
בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּה'
וְהָיָה ה' מִבְטַחוֹ.

ג

גַּם כִּי אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא
אִירָא רָע כִּי אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ
וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי

ד

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם.
דַּע לִפְנֵי מִי אַתָּה עוֹמֵד לִפְנֵי
מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים. אֶחָד
יָחִיד וּמְיֻחָד הָיָה הוּוָה וְיִהְיֶה.
דַּעַת קָנִיתָ לֹא חָסַרְתָּ, דַּעַת
לֹא קָנִיתָ מַה קָּנִיתָ, זֶה מַה
שֶּׁנֶּאֱמַר בְּמַעֲרְכָא. דְּדָא בְּיַה
כּוּלָּא בְּיַה דְּלָא דָּה מַה בְּיַה
זֶה מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בְּמַעֲרְכָא.

ה

ה' מֶלֶךְ ה' מָלָךְ ה' יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד.

הַגִּיעַ זְמַן הַגְּאוּלָּה.
הֹדוּ לַה' כִּי טוֹב, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ.
הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב וִיקַבֵּץ
נִדְחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ
חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן.
הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ, וְיָשֵׂם
בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ.
הוֹשִׁיעָה אֶת עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת
נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד הָעוֹלָם.
הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל
יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּה'.
הִנֵּה אָנֹכִי שֹׁלֵחַ לָכֶם אֶת אֵלִיָּה
הַנָּבִיא לִפְנֵי בּוֹא יוֹם ה' הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא. וְהֵשִׁיב לֵב אָבוֹת עַל
בָּנִים וְלֵב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם.

הִנֵּה מַה טּוֹב וּמַה נָּעִים שֶׁבֶת
אַחִים גַּם יָחַד.
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֲנַחְנוּ
אוֹהֲבִים אוֹתָךְ.
הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת
סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.
הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת
אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא וִיבַשֵּׂר לָנוּ
בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת
וְנֶחָמוֹת.
הֵשִׁיבֵנוּ ה' אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם.

ברכת השנה
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4999

ברכת השנה
לעילוי נשמת
טוביאס טוביה ברמן
בן לייקה ז"ל
סופיה בכלמן ברמן
בת ריקלה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
מרקוס קיטו ברמן
בן סופיה ז"ל
אלברטו אברהם ברמן
בן סופיה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
אשר אנג'ל קרופינסקי
בן חנה ז"ל
לואיסה פולאקוב
קרופינסקי בת חוה ז"ל
תנצב"ה

ברכת השנה
לעילוי נשמת
הקטור ג'ורג' ברמן
בן טוביאס וסופיה ז"ל
ריקלה דרייקופ
צ'יטריק בת חוה ז"ל
תנצב"ה

דיון משפחתי

עם פסקי הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א

"לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ"

"הֶעָלוּ מֹסְבִיב לְמִשְׁכַּן קְרַח דָּתָן וַאֲבִירָם" (במדבר טז, כד).

הָיָה רָאוּי שֶׁיְּזַכִּיר עִמָּהֶם אוֹן בֶּן פֶּלֶת, כִּי כֻּלָּם הִזְכִּירוּ בְּרֹאשׁ הַפָּרָשָׁה בְּכְלַל הַנִּכְנָסִים בַּמַּחֲלֹקֶת שֶׁנָּחְלְקוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן, אֲבָל חֲזַ"ל דָּרְשׁוּ שֶׁחָזַר בּוֹ וְנִסְתַּלֵּק מִן הַמַּחֲלֹקֶת, וְכָךְ אָמְרוּ בְּמִדְרָשׁ: אוֹן בֶּן פֶּלֶת אִשְׁתּוֹ הִצִּילַתּוּ, וְעָלָיהּ נֶאֱמַר (משלי יד) "חַכְמוֹת נָשִׁים בָּנְתָה בֵיתָהּ" (רבינו בחיי).

אִשָּׁה יִרְאַת ה', בְּאָה לִפְנֵי הַגָּאוֹן רַבִּי יִצְחָק זִילְבֶּרְשְׁטֵיין שְׁלִיט"א, כְּשֶׁדִּמְעָתָהּ עַל לֶחְיָהּ, וְסִפְּרָה מִתּוֹךְ צַעַר עַל בְּעָיָה קָשָׁה שֶׁיֵּשׁ לָהּ עִם בַּעְלָהּ:

בַּעֲלִי הִנּוֹ יְהוּדִי יָקָר, מַשְׁכִּים וּמַעֲרִיב לְבָתֵּי כְּנֵסִיּוֹת, בַּעַל נִפְלָא, וְאָב מְסוּר לִילָדָיו. אֶלָּא, שֶׁבְּדָבָר אֶחָד, הַשָּׂטָן גּוֹרֵם לוֹ לְהִכָּשֵׁל: הִנֵּה הוּא מְשַׁמֵּשׁ כְּאַחֲרַאי עַל מַחֲלֶקֶת הַדָּגִים בְּסוּפֶּרְמַרְקֶט גָּדוֹל, וּבְכָל יוֹם שִׁשִּׁי, הוּא חוֹזֵר עִם דָּגִים טְרִיִּים, אוֹתָם הוּא שׁוֹלֶה, לְלֹא רְשׁוּת, מִבְּרֵכַת הַדָּגִים שֶׁל הַחֲנוּת.

פְּעָמִים רַבּוֹת נִסִּיתִי לְהַסְבִּיר לוֹ שֶׁמְּדֻבָּר בְּגֵזֶל שֶׁל מַמָּשׁ, אַךְ הוּא מוֹרֶה הֶהֵתֵר לְעַצְמוֹ, בְּטַעֲנוֹת סְרָק: "אֵינְךָ יוֹדַעַת בְּאֵיזוֹ מְסִירוּת נֶפֶשׁ אֲנִי עוֹבֵד, וְכִי לֹא מַגִּיעַ לִי לְקַבֵּל קְצָת דָּגִים לְשַׁבָּת?!"...

הוֹנַעְתִּי אֶת מֹחִי - מַמְשִׁיכָה הָאִשָּׁה - כֵּיצַד אוּכַל לְמְנֹעַ אֶת בַּעֲלִי מִגְּנֵבוֹתָיו, מִבְּלִי לְפַגֵּעַ בּוֹ וּבְשָׁלוֹם הַבַּיִת שֶׁלָּנוּ. וּמָצָאתִי רַעְיוֹן מַבְרִיק...

פָּנִיתִי אֶל מְנַהֵל הַמַּרְכּוֹל, וְהִתְחַלּוֹנַנְתִּי בְּפָנָיו: "רְאֵה נָא, אֵינִי יְכוֹלָה עוֹד לִסְבֹּל אֶת רֵיחַ הַדָּגִים שֶׁנּוֹדֵף מִבַּעֲלִי; הָרֵיחַ הַזֶּה גּוֹרֵם לִי מִדֵּי יוֹם לְבְחִילָה וּסְלִידָה, חַיֵּי הָפְכוּ לִבְלִתִּי נִסְבָּלִים... אָנָּא, תִּדְאַג בְּבַקָּשָׁה לְהַעֲבִיר אוֹתוֹ לְמַחְלָקָה אַחֶרֶת".

הַמְּנַהֵל שָׁמַע לְתַחֲנוּנַי. מִיָּד לְמָחֳרָת הוֹדִיעַ לְבַעֲלִי שֶׁהֻחְלַט לְהַעֲבִירוֹ לְשַׁמֵּשׁ כְּאַחֲרַאי עַל הַמַּחְלָקָה הַסְּמוּכָה - מַחְלֶקֶת הָעוֹפוֹת!

חָשַׁבְתִּי בְּלִבִּי, שֶׁסּוֹף סוֹף הִגִּיעָתִי אֶל הַמְּנוּחָה וְהַנַּחָלָה.

אַךְ עַד מְהֵרָה, הִתְבָּרֵר לִי שֶׁהַצָּרָה לֹא נִפְתְּרָה כְּלָל... בְּעֶרֶב שַׁבָּת, בַּעֲלִי שָׁב הַבַּיְתָה, וּבְיָדָיו שַׁקִּיּוֹת מְלֵאוֹת בְּעוֹפוֹת טְרִיִּים, "לִכְבוֹד שַׁבָּת קֹדֶשׁ"...

הָאִשָּׁה הַצַּדֶּקֶת, שֶׁנֶּהֱגָה כְּאִשְׁתּוֹ שֶׁל 'אוֹן בֶּן פֶּלֶת', מְסַיֶּמֶת אֶת סִפּוּרָהּ וּמְבַקֶּשֶׁת לִשְׁאֹל: לָגֶשֶׁת עַכְשָׁיו שׁוּב אֶל הַמְּנַהֵל וּלְבַקֵּשׁ שֶׁיַּעֲבִיר אֶת בַּעֲלִי לְמַחְלָקָה חֲדָשָׁה, זֶה לֹא שָׁיָךְ. וְגַם לְסַפֵּר אוֹדוֹת גְּנֵבוֹתָיו שֶׁל בַּעֲלִי, הַדָּבָר עָלוּל לְהַבְעִיר אֶת הָאֵשׁ בְּבֵיתֵנוּ, ה' יַצִּילֵנוּ.

מִשָּׁכָךְ, עָלָה בְּדַעְתִּי רַעְיוֹן חָדָשׁ - שֶׁאֵלֵךְ בְּהֶחְבֵּא, וְאוֹצִיא מִדֵּי פַּעַם מִכִּיסָיו שֶׁל בַּעֲלִי, אֶת שְׁוֹי גְּנֵבוֹתָיו, וְאָשִׁיב אוֹתָם לַסּוּפֶּרְמַרְקֶט.

וְכָאן נִשְׁאֶלֶת הַשְּׁאֵלָה - הַאִם אֲנִי רַשָּׁאִית לְטֹל אֶת כִּסּוּי שֶׁל בַּעֲלִי, בְּדַרְךְ שֶׁל גְּנֵבָה, כְּדֵי לְהָשִׁיב אֶת כֶּסֶף גְּנֵבוֹתָיו לִבְעָלֶיהָם?...

תְּשׁוּבָה:

הַלָּכָה בִּידֵינוּ, שֶׁיָּכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת דִּין לְעַצְמוֹ, וְרַשַּׁאי לָקַחַת מִיַּד הַגַּזְלָן אֶת מַה שֶּׁגָּזַל מִמֶּנּוּ (חו"מ סי' ד). וְהֵיוּ שֶׁכָּתְבוּ (יעיין 'ארח משפט' שם אות ד), שֶׁדָּוְקָא לְעַצְמוֹ יָכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת דִּין, אֲבָל אֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ לְדַיָּן יְחִידִי וְלַעֲשׂוֹת דִּין עֲבוּר חֲבֵרוֹ.

וְהָיָה מָקוֹם לְטָעֹן, שֶׁגַּם בְּעִנְיָנֵנוּ, אֵין רְשׁוּת לְאִשָּׁה לַעֲשׂוֹת עַצְמָהּ כְּדַיָּן, וְלַעֲשׂוֹת דִּין עֲבוּר בַּעֲלֵי הַמַּרְכּוֹל, בְּכָךְ שֶׁתִּתְקַח לְלֹא רְשׁוּת מִבַּעֲלָהּ וְתָשִׁיב אֶת גְּנֵבוֹתָיו לִידֵי בַּעֲלֵיהֶם.

אֲמָנָם, יִתָּכֵן שֶׁדָּוְקָא כְּשֶׁאֵין לָאָדָם יְדִיעָה בְּרוּרָה אוֹדוֹת הַגְּנֵבָה, אוֹ כְּשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ אֶת הַסְּכוּם הַמְּדֻיָּק שֶׁנִּגְנַב, אָז אָסוּר לוֹ לַעֲשׂוֹת עַצְמוֹ כְּדַיָּן וְלַעֲשׂוֹת דִּין לַאֲחֵרִים; אַךְ בִּשְׁאֵלָתֵנוּ, לְאִשָּׁה בָּרוּר כְּשֶׁמֶשׁ שֶׁבַּעֲלָהּ גּוֹנֵב מֵהַחֲנוּת, וְאִם הִיא יוֹדַעַת בְּדִיּוּק אֶת שְׁוֹי הַגְּנֵבוֹת, לְכְאוֹרָה יְכוֹלָה לְשַׁלֵּם עַל הָעוֹפוֹת (הָעוֹמְדִים לִמְכִירָה) אֶת מְחִירָם הַמְּדֻיָּק.

זֹאת וְעוֹד, שֶׁנִּרְאֶה שֶׁכָּאן הָאִשָּׁה עוֹשָׂה דִּין 'לְעַצְמָהּ', שֶׁכֵּן יָדוּעַ שֶׁהֶזֵּק נוֹרָא נִגְרָם לִילָדִים שֶׁנִּזּוֹנִים מִמַּאֲכָלִים שֶׁנִּרְכְּשׁוּ עַל יְדֵי מָמוֹן לֹא כָּשֵׁר, כָּל שֶׁכֵּן שֶׁאוֹכְלִים מַאֲכָלִים שֶׁהֵם עַצְמָם גְּזוּלִים. וּמִמֵּילָא יְכוֹלָה הָאִשָּׁה לְהַצִּיל אֶת עַצְמָהּ וִילָדֶיהָ, וְגַם לְהַצִּיל אֶת בַּעְלָהּ מֵהֶטְאָיו הַחֲמוּרִים, בְּכָךְ שֶׁתְּשַׁלֵּם עֲבוּר הַמָּזוֹן שֶׁנּוֹטֵל, וְרַשָּׁאִית הִיא לְהוֹצִיא מִבַּעְלָהּ אֶת הַמָּמוֹן וְלַהֲשִׁיבוֹ לִבְעָלָיו, וּתְקַיֵּם בְּכָךְ אֶת מִצְוַת "וְהֵשִׁיב אֶת הַגְּזֵלָה"!

לְסִכּוּם: הָאִשָּׁה רַשָּׁאִית לָקַחַת מִבַּעְלָהּ אֶת סְכוּם גְּנֵבוֹתָיו הַמְּדֻיָּק וְלַהֲשִׁיבוֹ לִבְעָלֵי הַמַּרְכּוֹל.

שירים חסידיים

וְאִטַּהֵר וְאֶתְקַדֵּשׁ בִּקְדֻשָּׁה שֶׁל מַעְלָה, וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׁפַּע שֶׁפַע רַב בְּכָל הָעוֹלְמוֹת וְלִתְקֵן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגָם. וְלִטַּהֲרֵנוּ וּלְקַדְּשֵׁנוּ בִּקְדֻשָּׁתְךָ הָעֶלְיוֹנָה, אָמֵן סֶלָה.

וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹקֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה ה' קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ.

וְאַנְתְּנוּ עַמֵּךְ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְךָ לְעוֹלָם לְדוֹר וָדוֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ.

וְאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ, מָה טֹּבוּ אָהֳלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ שְׁכֶם אַחַד עַל אַחֶיךָ אֲשֶׁר לְקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי וּבְקַשְׁתִּי.

וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל.

וְבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְלִשְׁבֵי פֶּשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם ה'.

וְאוּ הָאֲבָרִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמְחוּ וִישָׁרִים יַעֲלוּ וְחַסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ.

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד לְעַמְּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ, שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ.

וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ, וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ, וְלֹא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם וְלֹא נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד.

וְהָבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים.

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם.

וְהָיָה בְּעֵין שְׁתוֹל עַל פְּלָגֵי מַיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא יִבּוֹל, וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה יַצְלִיחַ.

וְהָיוּ לְמִשְׁסָּה שֹׁאסֶיךָ וְרָחֲקוּ כָּל מְבַלְּעֶיךָ יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹקֵיךְ כְּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

לעילוי נשמת
דוד לוי
בן נוריה ז"ל
נלב"ע כ"ז טבת ה'תשפ"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שלום ציון כהן
בן שרה ז"ל
נלב"ע י"א טבת ה'תשע"ט
תנצב"ה

מָבוֹךְ אִיּוּרִים

יְלָדִים מְתוּקִים! יְלָדִים מְתוּקִים, הֲתוּכְלוּ לְצַלֵּחַ אֶת הַמָּבוֹךְ עַל פִּי סֵדֶר הָאִיּוּרִים הַנְּכוֹן? בְּהַצְלָחָה!

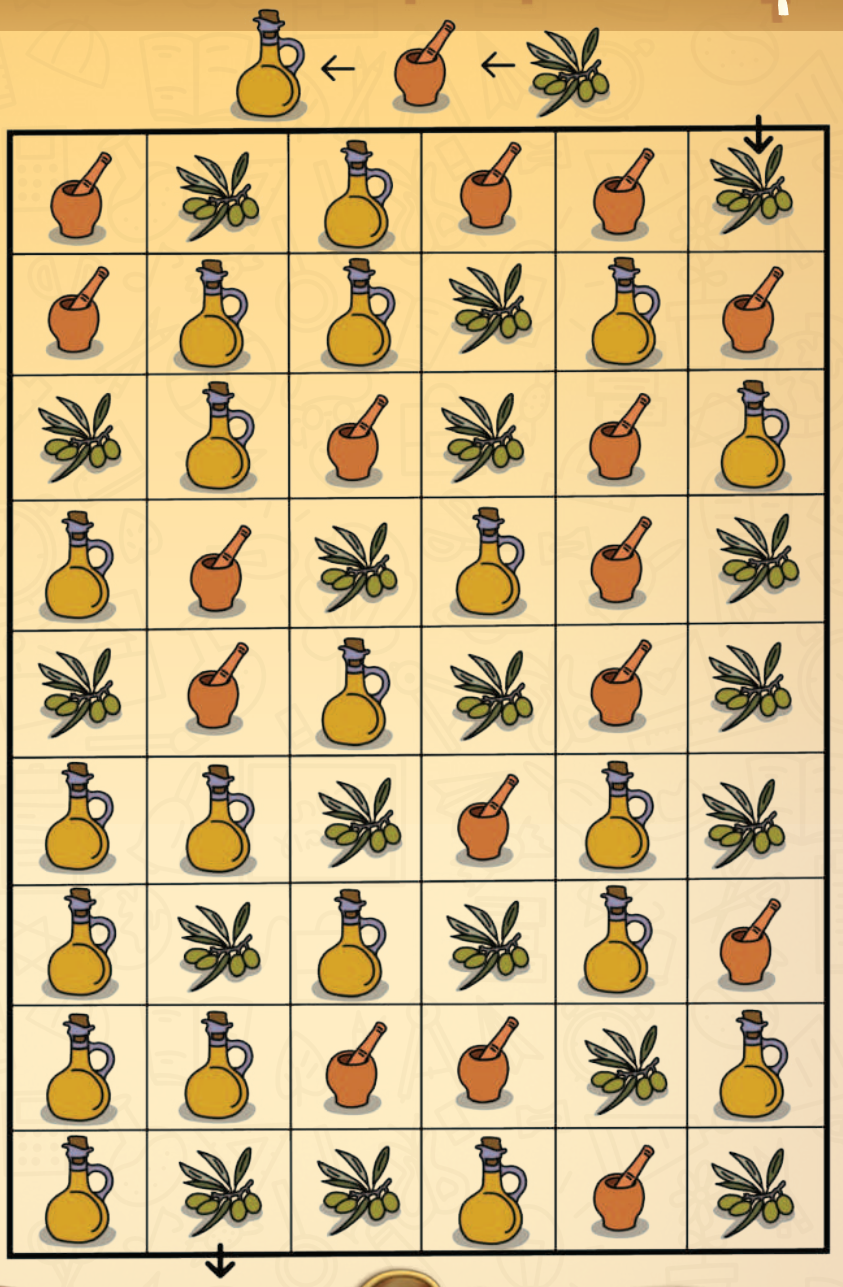

גם אני רוצה להיות:

פּוֹסֵק הַדּוֹר

יונתן חז נ"י

ת"ת אמרי דוד, תל אביב

האם מותר להכין קוביות קרח בשבת?

תשובה: מותר לתת מים לצורך השבת בתוך תבנית הקוביות של מקרר חשמלי, או לתוך שקית ניילון, ולהכניסה בשבת למקפיא **כדי שיקפאו המים ויהיו לקרח** (ולכתחילה נכון להחמיר שלא לקשור בשבת את השקית שבתוכה המים בשני קשרים, אלא יקשור קשר ועניבה על גבה, אך מעיקר הדין מותר אף לקשור ב' קשרים זה על זה).

ומותר לקרוע את השקית כדי להוציא מתוכה את הקרח. **ואם אינו צריך לכל קוביות הקרח, מותר לו להחזיר את חלקן למקפיא**, אף שיודע שלא יצטרך להן בשבת, ואין לחוש בזה לאיסור מכין משבת לחול, שהרי אין בכוונתו לחסוך בזמן, אלא למנוע הפשרת הקרח.

וכן מותר לתת בשבת מאכלים לתא ההקפאה של המקרר כדי שלא יתקלקלו, וגם אם אינו עושה כן לצורך השבת, יש להקל (ילקוט יוסף שבת ב' עמ' תקטו).

שמת שלום?

להצטרפות למדור זה פנו למייל:
v0732224999@gmail.com

הדיר עניך ראשת מהיר

הרב משה הלברשטאם
חבר בד"ץ העדה החרדית

הרב יצחק יעקב ווייס
מגיד שיחות מוסדות "ציץ"

הרב יחיא עבאדי
אב"ד עדה הספרדית - ירושלים

הרב יחיא יצחק הלוי
רבה של תימן

הרב יהושע שהרבני
רב שכונת נקודה - ירושלים

הרב חיים שמואלביץ
ראש ישיבת סלבודקא

הרב בן ציון קוראנקה
ראב"ד ירושלים

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

וְהָרִיקֹתִי לָכֶם בְּרָכָה עַד בְּלִי דָי.

וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

וְיֵדַע כָּל פָּעוּל כִּי אַתָּה פְּעָלְתּוֹ וְיָבִין כָּל יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְּאַפּוֹ ה' אֱלֹקי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים - ה' אֱלֹקי יִשְׂרָאֵל מָלָךְ. מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים – מָלָךְ, מָלָךְ מָלָךְ מָלָךְ –

וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מָשָׁלָה.

וְיֵדְעוּ כִּי אַתָּה שִׁמְךָ ה' לְבַדֶּךָ עֶלְיוֹן עַל כָּל הָאָרֶץ.

וְיִתֶּן לְךָ הָאֱלֹקים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן וְתִירֹשׁ.

וְיֵרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב. וְתִשְׁכֹּן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ. וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם. וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין.

וְנִשְׂגַּב ה' לְבַדּוֹ בְּיוֹם הַהוּא.

וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

וּפְדוּיֵי ה' יְשׁוּבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה.

וְקוֹל ה' יְחֹלִיפוּ כֹּחַ יַעֲלוּ אֵבֶר כַּנְּשָׁרִים, יָרוּצוּ וְלֹא יִיגְעוּ יֵלְכוּ וְלֹא יִיעָפוּ.

וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וְנַפְוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ.

וְשָׂמַחְתָּ בְּחַגֶּךָ ... וְהָיִיתָ אַךְ שָׂמֵחַ.

וְשִׂנַּגְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ.

וְתֵן בָּנוּ יֵצֶר טוֹב, לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת וּבִירָאָה וּבְאַהֲבָה.

ז

וְכֵרְנִי נָא וְחַזְּקֵנִי נָא אַךְ הַפַּעַם הַזֶּה הָאֵ-לֹהִים, וְאִנָּקְמָה נְקָם אַחַת מִשְׁתֵּי עֵינַי מִפְּלִשְׁתִּים.

ח

חֲזַק יְמִינְךָ מְשָׁאֲלוֹתֵינוּ. אִמְּרֵי יַעֲשֶׂה בְקָשָׁתֵנוּ. וְהוּא יְשַׁלַּח בְּמַעֲשֶׂה יָדֵינוּ. בָּרְכָה וְהַצְלָחָה.

ט

טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף.

חֲמֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ, וְתַשְׁמֵח בְּמַעֲשֶׂיךָ, וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסְרֶיךָ, בְּצַדֶּקְךָ עֲמוֹסֶיךָ.

תְּקַדֵּשׁ אַרְוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מְקַדִּישֶׁיךָ בְּקֶדֶשְׁךָ קְדֵשָׁתָ, נָאֶה לְקָרוּשׁ פְּאֵר מְקַדּוֹשִׁים.

חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת תַּפְקִידָם, פּוֹעֲלִי אֱמֶת שֶׁפְּעָלָתוֹ אֱמֶת, וְלִלְבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ.

משכן עילה

לעילוי נשמת
ישראל ציון ז"ל
בן **עליזה** הי"ו
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
שרה ציון
בת **חנה** ז"ל
נלב"ע י"ח אייר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
משה אוריאל יצחקי ז"ל
בן **אסנת** הי"ו
נלב"ע ט"ו ניסן ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
שמחה בת **אברהם**
עוזד הלוי גמליאל ז"ל
ראובן בן **סאלם גמליאל** ז"ל
ליאת בת **מנשה מהצרי** ז"ל
תנצב"ה

חדש! גִּבּוֹרָה בְּאֶרֶץ הַזָּהָב

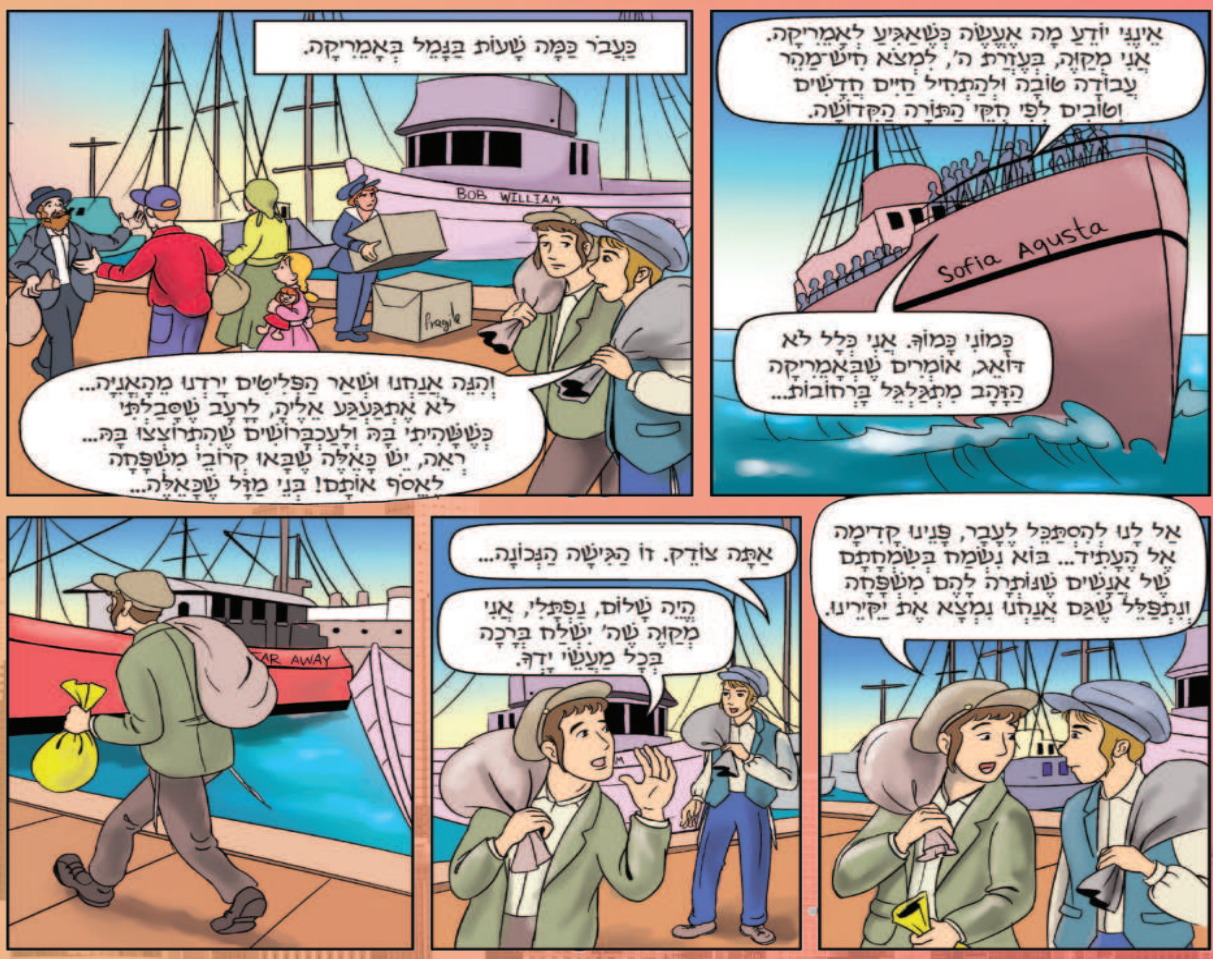

שירים חסידיים

א

יְבָנֶה הַמִּקְדָּשׁ, עִיר צִיּוֹן תִּמָּלֵא, וְשָׁם נָשִׁיר שִׁיר חָדָשׁ, וּבְרִנָּנָה נַעֲלֶה.

יְבָרֶכְךָ ה' מִצִּיּוֹן, וְיִרְאֶה בְּטוּב יְרוּשָׁלַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ. וְיִרְאֶה בָנִים לְבָנֶיךָ, שָׁלוֹם עַל יִשְׂרָאֵל.

יְהִא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאי בְּאוֹרַיְתָךְ וְתֵיהַב לִי בְּנִין דְּכֵרִין דְּעָבְדִין רְעוּתָךְ. וְתִשְׁלַיִם מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאי, וְלִבָּא דְּכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וּלְשָׁלָם אָמֵן.

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמַיָּא, וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

יְהִי הַחֹדֶשׁ הַזֶּה. כִּנְבוּאַת אָבִי חוֹזֶה. וְיִשָּׁמַע בְּבֵית זֶה. קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה.

יוֹדוּ לַה' חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם. כִּי הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שִׁקְקָה, וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא טוֹב.

יַחַד יַחַד, בְּיוֹם קְדוּשָׁה לְךָ יִשְׁלָשׁוּ.

יָמִים עַל יְמֵי מֶלֶךְ תוֹסִיף שְׁנוֹתָיו כְּמוֹ דֹר וָדֹר.

יָעֵרֹב נָא שִׂיחִי עָלֶיךָ, כִּי נִפְשִׁי תֵּעָרֵג אֵלֶיךָ.

ב

יְרוּשָׁלַיִם אוֹרוֹ שֶׁל עוֹלָם ... וּמִי הוּא אוֹרָהּ שֶׁל יְרוּשָׁלַיִם? הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא.

יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱ-לֹהָיִךְ, כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל כַּלָּה.

יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ, יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ.

יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּה', עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא.

אֲנַחְנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים, וְאֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשָּׁעֵן, אֶלָּא עַל אֲבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם.

כְּאֵלֶּה הַנִּמְתָּה בְּדָרֵי מַעְלָה: מְרֹאָה כֹּהֵן.
כִּבְרָקִים הַיּוֹצְאִים מִזִּיו הַחַיּוֹת: מְרֹאָה כֹּהֵן.
כְּגַלְגַּל גְּדִילִים בְּאַרְבַּע קְצָווֹת: מְרֹאָה כֹּהֵן.
כִּרְמוּת הַקֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הֶעָנָן: מְרֹאָה כֹּהֵן.
אֵמֶת מָה נֶהְדָּר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל, בְּצֵאתוֹ מִבֵּית קָדְשֵׁי הַקָּדָשִׁים בְּשָׁלוֹם בְּלִי פֶּגַע.

ג

כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ.

כִּי אֶת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד עוֹלָם. לְךָ אֶתֵּן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת. וּכְרַךְ כָּל מִינֵי תְּבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בְּרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

כִּי אַתָּה הוּא מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, מַלְכוּתוֹ נְצַח, נוֹרָאוֹתָיו שִׂיחוּ, סִפְרוֹ עֹז, פְּאֵרוּהוּ צְבָאָיו, קְדֻשּׁוּהוּ, רוֹמְמוּהוּ, רֹון שִׁיר וְשֶׁבַח, תּוֹקֶף תְּהִלּוֹת תִּפְאַרְתּוֹ.

משכן עזלה

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
פולט אביטל
בת חביבה הי"ו

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
סימי (שמחה) בן שטרית
בת חסיבה הי"ו

ברכת השנה
לרפואת
יוסף שמש
בן ויקטוריה הי"ו

ברכת השנה
לרפואת
רחל רבקה
בת מסעודה הי"ו

ברכת השנה
לרפואת והצלחת
יהודה בן חנינה הי"ו
לורט בת חביבה הי"ו
למשפחת מלול הי"ו

תקציר: בִּשְׁנַת ה'תרמ"ב, אֲנִיָּה עִם יְהוּדִים נְצוֹלֵי הַפּוֹגְרוֹמִים בְּרוּסְיָה, שָׁטָה בְּדַרְכָּהּ לְאָמֶרִיקָה. בָּאֲנִיָּה, שְׁנֵי נְעָרִים יְהוּדִים, נַפְתָּלִי וְ-יֹדֶל, מִתְיַדְּדִים. שְׁנֵיהֶם נִרְגָּשִׁים מְאוֹד כַּאֲשֶׁר הֵם רוֹאִים אֶת חוֹפֶיהָ שֶׁל אָמֶרִיקָה מִמֶּרְחָק.

נ"ע, מִשְׁם אוֹנִי, וְשָׁם אוֹנִי

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

כִּי הֶרְבִּיתָ טוֹבוֹת אִתִּי, כִּי הִגְדַּלְתָּ חַסְדְּךָ עָלָי. וּמַה אָשִׁיב לְךָ וְהַכֹּל שֶׁלְּךָ, לְךָ שָׁמַיִם אַף אֲרֶץ לְךָ. וְאַנַחְנוּ עַמְּךָ וְצֹאנֶךָ, וְחַפְּצִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ.
כִּי לֹא יִמּשׁ ה' עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב.
כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה וּדְבַר ה' מִירוּשָׁלָם.

כִּי מֵרֹאשׁ צֻרִים אֶרְאֶנּוּ וּמִגְּבָעוֹת אֲשׁוּרֶנּוּ הֵן עַם לְבָדָד יִשְׁכֹּן וּבַגּוֹיִם לֹא יִתְחַשָּׁב.
כִּי נִחַם ה' צִיּוֹן, נִחַם כָּל חָרְבֹתֶיהָ, וַיָּשֶׂם מִדְבָּרָהּ כְּעֵדֶן, וְעַרְבָתָהּ כְּגַן ה'. שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יִמָּצֵא בָהּ, תּוֹדָה וְקוֹל זִמְרָה.
כִּיצַד מַרְקִדִין לִפְנֵי הַכַּלָּה, כַּלָּה נָאָה וְחֲסוּדָה.

כֹּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ גֶּשֶׁר צַר מְאֹד, וְהָעִקָּר שֶׁלֹּא יִפְחַד כְּלָל.
כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא.
כָּל מַה שֶּׁעוֹשֶׂה ה' הַכֹּל לְטוֹבָה.
כָּל מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה. הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם.
כָּלָם אֲהוּבִים, כָּלָם בְּרוּרִים, כָּלָם גִּבּוֹרִים, כָּלָם קְדוֹשִׁים.
כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד בִּנְגִינָתְךָ וְאֵינִי יָכוֹל לְנַגֵּן בָּךְ, כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבֵי לְנַגֵּן בִּי לְרָעָה.

ל

לֹא תַבִּישִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי, מַה תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה תֶּהֱמִי, בְּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי, וְנִבְנְתָה עִיר עַל תִּלָּהּ.
לְכ טָהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹקִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי.
לְבִנְיָמִין אָמַר יְדִיד ה' יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו.

מ

מַה אָהַבְתִּי תוֹרָתְךָ, כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי.
מְחֻיָּרָה ה' אֱלֹקֵינוּ יִשָּׁמַע בְּהֵרֵי יְהוּדָה.

מִי יִתֵּן לִי אֵבֶר כַּיּוֹנָה אָעוּפָה וְאֶשְׁכְּנָה.
מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב ה' שְׁבוּת עַמּוֹ יָגֵל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל.
מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תּוֹפִיעַ.
מִצִּיּוֹן גְּדוּלָּה לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד.
מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפַּת יָרִים אֶבְיוֹן.
מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת.

להצלחת
יעקב בן יפה הי"ו
שולמית בת יפה הי"ו

לרפואת והצלחת
ר' עמרם בן זוהרה
זוהרה פרלה בת סוליקה
למשפחת אלול הי"ו

לרפואת
ראובן
בן אורה נדרה הי"ו

לרפואת והצלחת
מזל אביטן
בת עליה הי"ו

לרפואת והצלחת
ר' יצחק בן זוהרה הי"ו
אסתר בת עליזה הי"ו
למשפחת וזאנה הי"ו

מִצְאוּ אֶת הַפְּרִישִׁים

יְלָדִים יְקָרִים
הֲתוּכְלוּ לִמְצֹא
אֶת הַפְּרִיטִים
הַמְּאִירִים הַבָּאִים?

מְחֻבָּרִים!

חַפְּשׂוּ אֶת חֲמֵשֶׁת יַלְדֵי מִשְׁפַּחַת 'מִשְׁכָּן שִׁילה' בְּכָל עַמּוּדֵי פִּנּוֹת הַיְלָדִים!

מָה בַּתְּמוּנָה?

הוֹרָאוֹת הַמִּשְׂחָק:

שַׂחְקָן אֶחָד

הִתְבּוֹנֵן בְּעַמּוּד הַבָּא בְּ'מִצְאוּ 10 הַבְּדָלִים' בַּתְּמוּנָה הָעֶלְיוֹנָה - כְּעֶשֶׂר שְׁנִיּוֹת. הָפוֹךְ אֶת הַדַּף חֲזָרָה וַעֲנֵה עַל הַשְּׁאֵלוֹת הַמּוֹפִיעוֹת מַטָּה.

שְׁנֵי שַׂחְקָנִים וָמֶעְלָה

קוֹבְעִים סָבָב בֵּין הַמִּשְׁתַּתְּפִים, מַתְחִילִים בַּתְּמוּנָה הַמְצֻיֶּנֶת לְעֵיל, וּמַמְשִׁיכִים לְצִיּוּרִים אֲחֵרִים בְּגִילְיוֹן תּוֹךְ חִבּוּר שְׁאֵלוֹת כִּרְצוֹנְכֶם.

הַמְּנַצֵּחַ הוּא מִי שֶׁזּוֹכֵר אֶת מִרְב הַפְּרָטִים!

- כַּמָּה אֲנָשִׁים נָפְלוּ לַבּוֹר?
- לְכַמָּה צְדָדִים בּוֹרְחִים הָאֲנָשִׁים מִסָּבִיב?
- כַּמָּה אֲנָשִׁים נוֹפְלִים עִם הָאֹהֶל בְּיַחַד?
- אֵיזֶה אָדָם בִּגְדָיו בִּצְבַע כָּחֹל?
- בְּאֵיזֶה צֶבַע הַדֶּגֶל מֵעַל הָאֹהָלִים?

רוֹצִים לִהְיוֹת צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ?
צִבְעוּ אֶת הַצִּיּוּר וְשִׁלְחוּ אֵלֵינוּ!

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

נ

נַעֲלֶה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה נַעֲלֶה, נַעֲלֶה לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ בִּרְנָה, נַעֲלֶה, בִּרְנָה, נִשְׁתַּחֲוֶה. בִּרְנָנָה, נַעֲלֶה, בִּרְנָנָה, נִשְׁתַּחֲוֶה. נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת הַתּוֹרָה.

ס

סִימָן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל.

ע

עִבְרוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה.

עוֹד אֲבִינוּ חַי.

עוֹד יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַיִם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה. קוֹל מְצָהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם.

עוֹרָה כְבוֹדִי עוֹרָה הַנֵּבֶל וְכִנּוֹר אָעִירָה שָׁחַר.

עֹז וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וְתִשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן.

עַל יְדֵי נְגוּנִים וּמְחִיאַת כָּף מְתַמְתְּקִין כָּל הַדִּינִים.

עִם יִשְׂרָאֵל חַי.

פ

עִנְבֵי הַגֶּפֶן בְּעִנְבֵי הַגֶּפֶן, דְּבַר נֶאֱה וּמְתֻקְבָּל.

עֵצוּ עֵצָה וְתֻפַּר, דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם, כִּי עִמָּנוּ אֵ-ל.

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן.

פ

פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ.

פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים.

צ

צֵוָה יְשׁוּעוֹת יַעֲקֹב.

צִיּוֹן הֲלֹא תִשְׁאֲלִי לְשָׁלוֹם אַסִּירָיִךְ.

צְמָאָה נַפְשִׁי לָאֵלֹקִים לְאֵ-ל חַי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹקִים.

ק

קוֹל צָהֳלָה וּרְנָנָה. שִׁפְתֵינוּ אֵז תְּרַנַּנְנָה. אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא. אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָּא.

קַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ עַל מְקַדִּישֵׁי שִׁמֶךָ, וְקַדֵּשׁ אֶת שִׁמְךָ בְּעוֹלָמְךָ, וּבִישׁוּעָתְךָ תָּרוּם וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ לְמַעְלָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שִׁמְךָ.

קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת.

לעילוי נשמת
רוזט שושן
בת **חביבה** ז"ל
נלב"ע י"ד טבת
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
דניאל אביטל
בן **חסיבה** ז"ל
נלב"ע כ"א סיון
ה'תשס"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יצחק גולן
בן **שרה** ז"ל
נלב"ע י"ד אב
ה'תשפ"ג
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

זֵהוּ 10 הֶבְדֵּלִים!

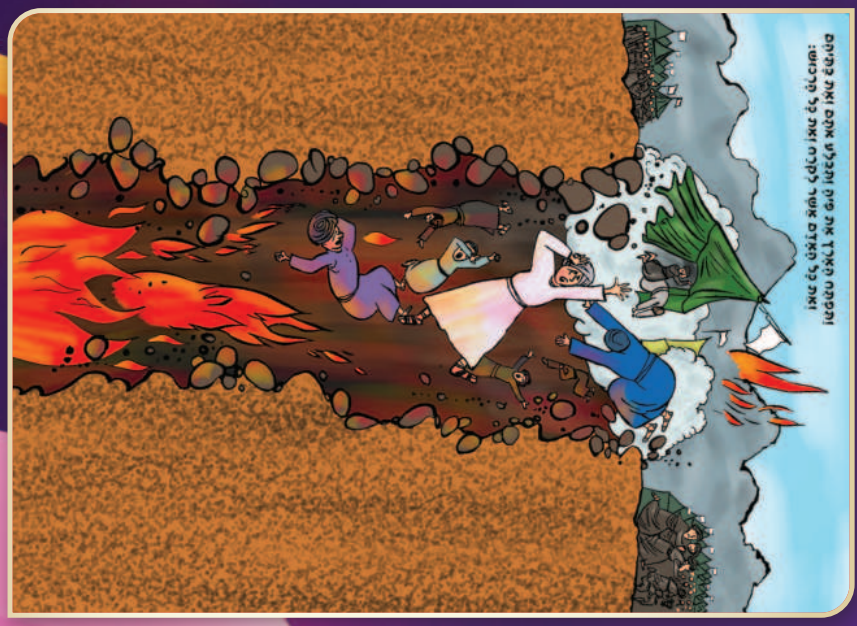

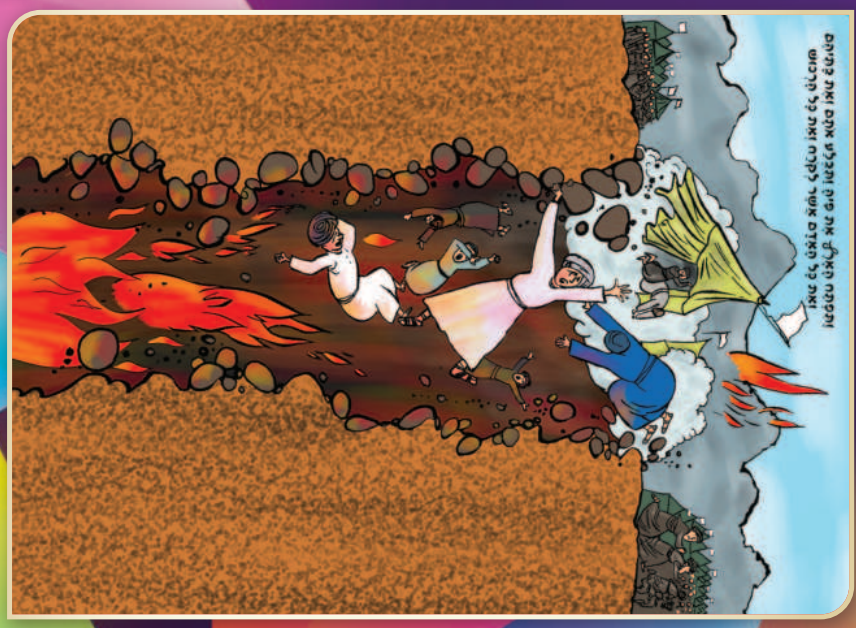

רוצים להיות "צדיקי השבוע"?
שילחו אלינו פתרונות של אחד החידות בגיליון.
פתרונות יש לשלוח לפקס: 077-444-8-666
או למייל: a0732224999 @ gmail.com
(פקס או מייל שיגיע ללא פרטים מלאים וברורים לא ייכנסו)

צַדִּיקֵי הַשָּׁבוּעַ

הדסה, יסכה, אלקנה ואלישיב גילקרוב (חרשה)
נועה, יעל ויגל אורי טולידאנו (חצור הגלילית)
מיאל עליזה ורפאל יוסף פטיטו (קריית מלאכי)
שרה, ספיר ומרים שרם (חולון)
נעמי יסכה עמירה (רחובות)
תהילה ורחל הדסה פאשה (חולון)
נהוראי נתן סלומון (רמת גן)
אלישבע ומוריה פנקר (נתיבות)
רפאל בשירי (קרני שומרון)
משה רפאל כהן (מודיעין עילית)
אפרת בוטבול (ירושלים)
מאיר וטובה חיים (ירושלים)
אפרת הודיה קליינשפיז (חרשה)
יובל שליאכטר (יהוד)
מאיר באשר (ירושלים)

שִׁירִים חֲסִידִיִּים

ר

רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לְעָנְיֵי עָנְיָנָא.
רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַאי אוֹמֵר:
חֵס וְשָׁלוֹם שֶׁתִּשְׁתַּכַּח תּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי לֹא תִשָּׁכַח מִפִּי זַרְעוֹ.

ש

שָׁאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם
וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם, וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד.
שִׁבְחִי יְרוּשָׁלַיִם אֶת ה'
הַלְלִי אֱלֹקֵךְ צִיּוֹן.
שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לַזְּמַן הַזֶּה.
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שָׁמוֹר
שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל.

שׁוֹמְרִים הַפְקֵד לְעִירְךָ כָּל
הַיּוֹם וְכָל הַלָּיְלָה.
שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֵשָׂא עֵינַי
אֶל הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא
עֶזְרִי.
שִׁישׂוּ וְשִׂמְחוּ בְּשִׂמְחַת
תּוֹרָה, וּתְנוּ כָּבוֹד לְתוֹרָה
כִּי טוֹב סַחְרָהּ מִכֶּסֶף
סְחוֹרָה מִפָּז וּמִפְּנִינִים
יְקָרָה נָגִיל וְנָשִׂישׂ בְּזֹאת
הַתּוֹרָה כִּי הִיא לָנוּ עֹז
וְאוֹרָה.

שִׂמְחַ תְּשַׂמַּח רֵעִים
הָאֲהוּבִים כְּשַׂמֵּחַ יְצִירְךָ
בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם.
שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם
וְגִילוּ בָהּ כָּל אֹהֲבֶיהָ
שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל
הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ.
שִׂמְחֵם בְּבִנְיַן שָׁלֵם בְּאוֹר
פָּנֶיךָ תַּבְהִיקֵם, יְרַוֵּן
מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ
תַּשְׁקֵם.
שִׂמְחֵנוּ ה' אֱ-לֹהֵינוּ
בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ,

וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ, בִּמְהֵרָה יָבוֹא
וְיָגֵל לִבֵּנוּ.
שֶׁמַּעְתִּי שָׂחִיו אוֹמְרִים
אַשְׁרֵי מִי שֶׁבָּא לְכָאן
וְתַלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ.

ת

תּוֹרַת אֱמֶת נָתַן לָנוּ,
בְּרוּךְ אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ.
תּוֹרַת ה' תְּמִימָה מְשִׁיבַת
נָפֶשׁ, עֵדוּת ה' נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת פֶּתִי.
הַחְשֵׁב טוֹב יִהְיֶה טוֹב.

לעילוי נשמת
לאה טויטו ז"ל
בת **אדל** הי"ו
נלב"ע י"ז ניסן ה'תשפ"ב
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' **אליעזר טויטו**
בן **רחל מסעודה** ז"ל
נלב"ע ל' שבט
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' **עמרם בן שטרית**
בן **תמו** ז"ל
נלב"ע ח' טבת ה'תש"פ
תנצב"ה

הַשֻּׁר מִקּוּצִי

שִׁירֵי חַיִּים

אֲדוֹן הַכֹּל מָחֳיָה כָּל נְשָׁמָה, זְמִירוֹת מִכָּנָף אָרֵין שְׁמָעְנוּם, שְׁמַע הָא-ל עָנְנִי בַּתְּפִלָּה, סְעִי יוֹנָה וְשִׁמְעִינִי, עָמוּדֵי מַהֲרֵי יוֹנָה,
יְצוּ חַסְדּוֹ לְבָת נָרִיב חֲכָמָה: צְבִי צַדִּיק בְּמִזְרָחָהּ וְיָמָה: בְּעִוֵּרְתָהּ בְּמִדְרָשׁוֹ וְתוֹרָתוֹ: בְּכִנּוֹר נְגִנִי. וְהַתְקִינִי כֵּלַי.
לְבוּשָׁה מַעֲנָן תֹּאַר יְקָרוֹ, יְשָׁרִים הוֹלְכִים תָּמִיד בְּיִשֶׁר, לְפָנֶיךָ אֲנִי נַחְשָׁב כְּאַיִן, וּפְצִחִי זְמָרִי רָנִי. וְנִכְנַס לְתוֹךְ גִּנָּה, בָּתְמָר תַּעֲלִי.
וּמִשְׁפַּעַת עָלֵי כָּל הָאֲדָמָה: נְקִיִּים הֵם בְּלִי עָוֹן וְאַשְׁמָה: יְחוּשׁ קָטֹן קָדְמֵנִי תְּחִלָּה: בְּשִׁיר הִתְחַבּוֹנָנִי. וְנֹאתָהּ בְּסַנְסִנָּיו,
שָׁאוֹן גַּלֵּי גְבוּל יַמִּים תְּעוֹרֵר, שְׁמוּעָתָם לְטוֹב כָּלָם בְּרוּרִים, מַאי חָדַר לְבָבִי גַּם זֹאת, וּמַהֲרֵי עֲדֵי עָדֶיךָ, וּפָרִיו תַּאֲכָלִי:
וְעַם דּוֹדָהּ בְּצִלּוֹ נֶעֱלָמָה: וְלָהֶם נִכְסְפָה נַפְשִׁי בְּתֵימָה: בְּלֵילוֹת הִתְבּוֹנָנִי. שְׁנֵי תּוֹרִים עָלַי לָחֲכָךְ.
בְּחַן בְּעֵלָה שִׁבְּטֵינוּ תְּנַהֵל, צָרֵי גִּלְעָד שִׁלַּח לָנוּ יְדִידִי, בְּלֵילוֹת הִתְבּוֹנָנִי. וְיִנְאֲה בָּם כְּלִיל יָפְיֵךְ,
וּמַעֲלָתָהּ מְהֻדָּרֶת וְרָמָה: בְּצִיּוֹן נִשְׁמָחָה גֶּבֶר וְעֶלְמָה: וְנִשְׁיְרָה עָלַי נֶבֶל. תְּנִי נוֹמֵךְ עָלַי אַפֵּךְ.
וְעָגִיל תִּתְנִי:

לעילוי נשמת
מיכאל שרעבי
בן שלום ולאה ז"ל
נלב"ע י"ג אדר ה'תשפ"ה
תנצב"ה

לעילוי נשמת
יוסף כבתי
בן חיים ז"ל
נלב"ע - כ"ח כסליו
ה'תשפ"ה

לעילוי נשמת
סעידה (שושנה)
בת מורי יחיא סמין ז"ל
נלב"ע י"ט ניסן
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
ר' חיים בן חסן
מדמון ז"ל
נלב"ע י"ח אלול
תנצב"ה

תקציר: רַבִּי שִׁמְשׁוֹן מְנַסֶּה לְשַׁכְנֵעַ אֶת רַעְיָתוֹ בְּחוֹבָתוֹ הַמּוּסָרִית לְהִתְלַוּוֹת אֶל אָחִיו הַנָּדִיב בְּמַסָּעוֹ לְאַנְגְּלִיָּה. בְּלֵב כָּבֵד אַךְ בּוֹטֵחַ הִיא נֶאֱלֶצֶת לְהִסְכִּים. רַבִּי שִׁמְשׁוֹן מַשְׁלִים אֶת מַסַּע פְּרִידָתוֹ מִתַּלְמִידָיו וּמְמַנֶּה אֶת גִּיסוֹ לְמַחְלִיפוֹ בְּהֵעָדְרוֹ. בְּהַגִּיעַ יוֹם הַהַפְלָגָה הוּא נִפְרָד מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיוֹצֵא לַדֶּרֶךְ.

שִׁירֵי חִמְיָן

יַשְׁקֵהּ אֱלֹקִים מִמַּעְיַן קָדְשׁוֹ וְיִדַּךְ,
כָּל שׁוֹנְאֵי עַמּוֹ בְּהָרֵךְ עֵין:
הִנֵּה יֵי קָם וְנִצַּב עַל אֲגָנָךְ,
יִשְׁקֹם לְכוֹס רַעַל, אֲבָל לֹא יַיִן:
וְיִמַּהֲרוּ בָם מַלְאֲבֵי מַשְׁחִית לְהָרֵד,
אוֹתָם בְּחִצֵּי י-ה, וּבְכֵלֵי זַיִן:
סוּרִי רְאִי צִיּוֹן בְּנַחֲמַת בָּנָךְ,
עֵת כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה לְבָעֵר קַיִן:
פֶּלֶט קָרֵא יוֹם אֶשְׁלְפָה חֲרָבִי וְאָךְ,
בָּם כָּל יְפֵה מַרְאֶה וְחֶמְדַּת עַיִן:

אִם נִגְעֲלוּ דָלְתֵי נְדִיבִים,
דַּלְתֵי מָרוֹם לֹא נִגְעֲלוּ:
אַ-לִּי חֵי מְרוֹמָם עָל
כְּרוּבִים, כָּלָם בְּרוּחוֹ יַעֲלוּ:
כִּי הֵם אֲלֵי כְּסָאוֹ קְרוּבִים,
יוֹדוּ שְׁמוֹ וְיַהֲלֻלוּ:
חֲיוֹת שָׁהֵם רָצוֹא וְשָׁבִים,
מִיּוֹם בְּרִיאָה נִכְלְלוּ:
גַּלְגַּל וְאוֹפָן רוֹעֲשִׁים,
מוֹדִים שְׁמוֹ וּמַקְדִּישִׁים,
מִזִּיו כְּבוֹדוֹ לוֹבְשִׁים:

וְכֻשׁ בְּנָפַיִם סְבִיבִים,
עֹפִים בְּעֵת יִתְגַּלְגְּלוּ:
יַעֲנוּ בְקוֹל שִׁירִים עֲרֵבִים,
יָחַד בְּאוֹתוֹת נִדְגְּלוּ:
שִׁמְרִי יְחִידָתִי יְדִדְתּוֹ,
זַכִּי לְנוּפִי יְשֻׁמָּחָה:
קְשָׁרִי בְלִבִּי אַהֲבָתוֹ,
בְּשִׁמּוֹ לָבְדּוֹ יִכָּשֵׂחָה:
מַתַּן גְּבֶרֶת רַעְיָתוֹ,
אוֹר לְשָׁרִידִים יְזֹרֶחָה:
וְיִמָּלְאָה בּוֹרוֹת גְּנוּבִים
גִּשְׁמֵי בְּרָכָה יִזָּלוּ:

אֲשַׁאֵ֫ אֱלֹקֵי יִגְאָלָה שְׁבוּיִים, יְאַסֵּף זְרוּיִים:
בְּזוּכוּת מְכֻנֶּה אַב הֲמוֹן לְגוֹיִים, יִזְכּוּ לְחַיִּים:
עֵת יִקָּרְאוּ בְּשִׁמּוֹ יְהוּ עֲנָוִים, כִּי הֵם רְצוּיִים:
בְּזוּכוּת אֲשֶׁר גָּלָה לְנַהֲרִים, הוֹלִיד נְקִיִּים:
אַרְבַּע דְּגָלִים הָלְכוּ גְאוּלִים, הָנוּ בְאֵלִּים:
אַל תַּסְרֵהּ אוֹתָם בְּיַד בְּזוּיִים, יִהְיוּ קְנוּיִים:
אֲתָה אֲשֶׁר תָּבִיט אֵלַי עֲנִיִּים, שׁוֹמֵר פְּתָאִים:
נַעֲלָה לְאַרְצֵנוּ בְּשִׁיר וְזִמְרָה, וּבְרֹן וְהַדְרָה:
בְּזוּכוּת אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמָהּ גְּבִירָה, יִסְכָּה וְשָׂרָה:
וּבְנָהּ אֲשֶׁר שָׁמַע בְּקוֹלָהּ גְּבִירָה, נֶעְקַד כְּפָרָה:
וּבְלֵל בְּנֵי יַעֲקֹב שֶׁהֵם דְּוִיִּים, כָּלָם דְּחוּיִים:

לעילוי נשמת
ר' **מרדכי נאמן**
בן **חנה נורו** ז"ל
נלב"ע ט"ו כסליו
ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
הגה"צ ר' **שלמה**
אסולין זצ"ל
בן שמחה סימיסה ומאיר היו
נלב"ע ז' חשון ה'תשפ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
משה יוחננוב
בן **מרים** ז"ל
נלב"ע ו' אדר ה'תשפ"ג
תנצב"ה

יורם מיכאל בלולו נ"י
ת"ת 'בניהו' נתיבות

גם אני רוצה להיות: גדול הדור

"וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן יִצְהָר בֶּן קְהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וַאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן פֶּלֶת בְּנֵי רְאוּבֵן"

חז"ל אמרו "דרך ארץ קדמה לתורה". כשהקב"ה נותן לאדם את המידה של דרך ארץ, האדם יוכל להצליח בכל מקום שיהיה בו.

יכולה להיות באדם הרבה תורה אך ללא יראת שמיים. הגמרא אומרת שאדם זה הוא כמו "חמור נושא ספרים", כלומר **אדם שלומד דברים אך אינו יודע את ערכם האמיתי.**

כתוב בפסוק "יצהר" שפירושו שֶׁמֶן, וכמו הצהריים היה מאיר קורח ביכולת שלו, הוא היה תלמיד חכם שיודע המון תורה, אך יצא כנגד משה רבינו וערער על מנהיגותו.

"וּבְנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ"

אומר החיד"א: "בני קרח" אלו אנשים שמתנהגים כמו קורח והם לא מתו, בכל דור יש משה רבינו ובכל דור יש קורח, **בכל דור יש אנשי תורה אמיתיים ובכל דור יש אנשים לא טובים שדומים לאנשי תורה ורודפים אותם.** עלינו להיזהר לא להיות מאנשי קורח, הצד שרודף את החכמים.

שנזכה כולנו להיות מאנשי משה רבינו, הצד שמחזק את החכמים.

(שיעור בפרשת השבוע מהרב חיים יוסף דוד אברג'ל שליט"א)

שבת שלום!

תְּאוֹמִים

בֵּין הָאֵיזָרִים שֶׁלְּפָנֵיכֶם מוֹפִיעַ זוּג אֶחָד בִּלְבַד שֶׁל אֵיזָרִים תְּאוֹמִים (הֲזֵהִים לַחֲלוּטִין). הֲתוּכְלוּ לְמְצֹא אוֹתוֹ?

שירי חיזוק

קְרִיָה יְפֵהפִיָה כְּשׁוֹשׁ לְעֻרֵיךְ, עִיר נֶאֱמָנָה, אַתְּ, לְמַלְכֵּךְ וְשַׁרַיִךְ:
יוֹם אוֹמְרָה יִפְעַת רַבַּת בְּבָאֵיךְ, לָךְ בָּלָתָה נַפְשִׁי לְשֶׁכֶן חֲצֵרַיִךְ:
וּמִי יִתְּנֵנִי נָא אָעוּף כְּמוֹ יוֹנִים, אֶשְׁקֹ אֶבְנֵיךְ, אֶחוֹן עֲפָרַיִךְ:
לֹא שָׁקְטָה נַפְשִׁי, מִיּוֹם נְדוֹד רַעְיָה, מִיּוֹם גְּלוֹת בָּנִים, מִבֵּית מְגוּרַיִךְ:
נֶרְאָה בְּשִׂמְחָתֵךְ, כִּימֵי שְׁנוֹת עוֹלָם, עַת בּוֹא יְשׁוּעָתֵךְ, לְבָנוֹת נְדָרַיִךְ:
אִפְיֵל תְּחִנָּתִי לְפָנֵי אֲדוֹן עוֹלָם, יָקִים שְׁעֵרֵיךְ, יִבְנֶה דְּבִירֵיךְ:
אָז תִּשְׂמְחִי לָעַד וּבְטֶחָה תֵּשֵׁבִי, יֵרֵב שָׁלוֹם בָּנַיִךְ, מִכָּל עֲבָרַיִךְ:

לְפָלְטָה תֵּרְמוֹן, אַדְמָה רַקָּתֵךְ, כְּגִבְעָה הָאַרְמוֹן, גִּבְוָתָה קוֹמָתֵךְ.
וּמִי עַם קְנְמוֹן, יְפִיחוֹן מְבִיתֵךְ, צְבִיָּה עֵינַיִךְ, לְלֹבִי אִסְרוּ:
לְעֵינַי הַיּוֹנִים, אֲדַמְּה עֵינַיִךְ, כְּמוֹ חוּט הַשָּׁנִים, דְּמוּת שִׂפְתוֹתַיִךְ.
לְיָפְיֵךְ עַם עוֹנִים, יְבוֹרַךְ צוּרַיִךְ, לְבֵבִי וּלְבָבָה, בְּאַהֲבָה נִקְשַׁרְתְּ:
דְּבֵרָה שְׁמַעְתִּי, וְקוֹלָהּ הֶעֱרִב, עֲדֵי עָפָר שָׁחְתִי, וּבְלֵב אֵשׁ צוֹרֵב.
וְכִסַּת נִרְדְּמָתִי, וְהִנֵּה קוֹל עָרֵב, יְדִידִי הִתְאַפֵּק, וְרַחֲמֵי נִכְמְרוּ:
לְבָנָה כַּסַּהַר, מְאוּדֶרֶת כַּחַמָּה, מְרֻנָּת מֵהַר, אֲלֵי גִבְעַת רְמָה.
אֲנִי אַרְבָּה מֵהַר, תְּנוּ לִי הָעֲלָמָה, לְבֵבִי עִם רוּחִי, בְּיָדָהּ נְחִבְּרוּ:
חֲבַצֶּלֶת שָׁרוֹן, וְשׁוֹשַׁנַּת עֲמָקִים, נְטוּיַת הַגְּרוֹן, וְעָלֵי תִּתְחַמֵּק.
וְתָבִיא הָהָרוֹן, לְלֹבִי הַנָּמֵק, רְטִיָּה הֲבִיאוּ, לְמַכְאֹבִי זֹרוּ:

אוֹדֶה לְךָ א-לֹ חַי, וְאַגִּיד גְּדֻלָּתֶךָ, נוֹרָא וְנִשְׂגָּב, אֵין עֵרוֹךְ אֵלָיִךְ.
נַפְשׁוֹת בְּרוּאָךְ, חֲצוּבִים אֲצִלָּךְ, כּוּלָּם יְהוֹדוּן וִיבָרְכוּ, לִשְׁמְךָ:
יוֹשֵׁב בְּרוּם עוֹלָם, א-לֹוהַּ נַעֲלָם, אֵין א-לֹ אֱמֶת בִּלְתֶּךָ, וּבִלְעָדֶיךָ.
הוֹבֵר צַדִּקוֹת אַתָּ, וְכָלִּי מִפְּעָלֶיךָ, מִשְׁתַּחֲוִים נֶגֶד, הֲדוֹם, רַגְלֶיךָ:

וּבְכֵן שָׁמְךָ יַעֲרֹךְ, בְּקֶרֶב עַמֶּךָ, הַמְשֻׁלָּשִׁים תָּמִיד, קְדוּשָׁתֶךָ.
דֹּר הַכְּרוּבִים, נָא שְׁעֵה, שִׂיחַ אֲנוּשׁ, קוֹרֵא וּמִתְחַנֵּן, לְמוּל, קָדְשֶׁךָ:
הִנֵּה לְךָ מוּל, זְכָרֶךָ, יֵאוֹת שָׁבָת, וּמַחֲלָפִים אֲנוּ, לְתִפְאַרְתֶּךָ:
אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה' הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא, אָנָּא, אָנָּא ה' הַצְלִיחָה נָּא

משכן עזלה

לרפואת
מזל
בת שרה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואה שלימה
דוד יהונתן ועקנין
בן ברוריה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת
שרה
בת גילה וג'ימה הי"ו

אַף הוּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים לְהָקֵל, מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּטּוֹת, וּמַנִּיחִין אֶת הַמְּגֻמָּר בְּיוֹם טוֹב, וְעוֹשִׂין גְּדִי מְקֻלָּס בְּלֵילֵי פְּסָחִים. וַחֲכָמִים אוֹסְרִין:

הקדמה: משנתנו מביאה שלושה דינים שֶׁהֵקֵל בהם רבן גמליאל בדיני יום טוב.

אַף הוּא – רבן גמליאל, שהחמיר במשנה לעיל כדברי בית שמאי **אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים לְהָקֵל**, האחד, **מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּטּוֹת** – מטאטאים שאכלו עליהן, ואף שרצפת הבית היא מעפר, אין חוששים שישווה ויישר גומות בקרקע הבית, מפני שמכבדים את הבית בכל יום שלא יעלה אבק למסובים, ויש להניח שאין שם גומות. אבל לכבד את כל הבית אסור, שוודאי יש שם גומות ואסור להשוותן משום מלאכת בונה. דין נוסף, **וּמַנִּיחִין אֶת הַמְּגֻמָּר** – מניחים לבונה על גבי גחלים כדי שיעלה עשן ריחני להנאת המסובים **בְּיוֹם טוֹב** משום שהנאת הגוף צורך אוכל נפש היא, ולכך אף שבהנחת הלבונה מכבה את הגחלים וכן מבעיר את הלבונה, מותר. דין נוסף, **וְעוֹשִׂין גְּדִי מְקֻלָּס** – צולים גדי שלם שראשו ובני מעיו תלויים בצידו **בְּלֵילֵי פְּסָחִים** זכר לקורבן פסח שהיה נצלה כך. **וַחֲכָמִים** חולקים **ואוֹסְרִין** בכל אלו, לכבד בין המיטות - משום חשש השוואת גומות. להניח מוגמר - משום שאין זה נחשב אוכל נפש השווה בכולם, אלא רק למפונקים או לבעלי ריח רע. וכן אוסרים לעשות גדי מקולס משום שדומה לקורבן פסח שנצלה כך, והרואה אומר שמותר להקדיש ולאכול קודשים חוץ למקומם.

מְכַבְּדִין בֵּין הַמִּטּוֹת

וּמַנִּיחִין אֶת הַמְּגֻמָּר בְּיוֹם טוֹב

שִׁירֵי חִמְיָ

אַהֲבַת חֶרְסָה עַל לְבָבִי נַקְשָׁרָה, וְאָנִי בְּתוֹךְ גּוֹלָה פְּעָמַי צוֹהֲלִים:

לוּ יֵשׁ רְשׁוּת לִי אֶעֱלֶה אֶתְחַבְּרָה, תּוֹךְ שַׁעֲרֵי צִיּוֹן אֲשֶׁר הֵם נֶהֱלָלִים:

שַׁחֲרִית וְעַרְבִית בַּת נְדִיבִים אֶזְכְּרָה, לִבִּי וְרַעְיוֹנִי בְּחֶשְׁק נִבְהָלִים:

בְּנֵעִים זְמִירוֹת מְנַדֵּד אֶתְעוֹרְרָה, וְאָנִי וְרֵעָיַי בְּרִנָּה צוֹהֲלִים:

בֵּינוֹ עֲדַת קֹדֶשׁ בְּשִׁירָה חִבְּרָה, חֶתֶן וְהַכַּלָּה בְּחֻפָּה נִכְלָלִים:

זֶה יוֹם שְׂמָחוֹת לְאָמָּה יִקָּרֵה, כִּי הִיא וְדוֹדָהּ חֵן וְחֶסֶד גּוֹמְלִים:

יְחַדֵּו עָלַי שָׁלְחָן וְכוֹס דּוֹדִי קָרָא, זְמַן שְׁרִידֵינוּ וְכָל הַנִּסְגָּלִים:

מְכוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשְׂמָחָה וְאֶזְמְרָה, אוֹצִיא לְכָל סוֹדִי וְאֶשְׁיב שׁוֹאֲלִים:

שָׁם טוֹב לְמַשְׂבִּילִים בְּרֹעַ יְשָׁרָה, כִּי הֵם עָלַי יִצְרֵם בְּוַדְאֵי מוֹשְׁלִים:

תַּאֲוַת לְבָבָם לַעֲשׂוֹת טוֹב גְּבִרָה, יַעֲלוּ לְגַן עֵדֶן וְחַיִּים נוֹחֲלִים:

אַהֲבַת יְחִידָתִי לְטוֹב אֵ-לִי נֶחֱרָה, בָּרוּךְ שֶׁהוּא נוֹתֵן שָׂכָר כָּל פּוֹעֲלִים:

שָׁלוֹם בְּנָהָר לַעֲדָתִי יִגָּהֵרָה, וְקֶן וְגַם בָּחוּר וְכָל הָעוֹלָלִים:

אֵילַת חֵן בְּגָלוּת תִּסְמְכֵנִי, וּבְלֵילָה בְּתוֹךְ חִיקָהּ מְלוֹנִי:

לְכוֹס יֵינָהּ אֲנִי תָּמִיד מְזוּמָן, וְנִתְעָרֵב חֲמַד יֵינָהּ בְּיֵינִי:

שָׁתוּ דוֹדִים לְעוּמָתִי וְשִׁכְרוּ, וְהֵעִירוּ לְשִׁכְבִּי רַעְיוֹנִי:

בְּהֵיכַל בַּת מְלָכִים הַכְּבוּדָה, וְשׁוֹלְחָנָהּ מְזוּמָן לַהֲמוֹנִי:

זְמַן הַפְרִיד לְכָל רֵעִים וְדוֹדִים, אֲבָל הוֹדִי בְּאַהֲבָה יִזְכְּרֵנִי:

יְקָשֵׁר חֵן וְחֶסֶד עַל גְּבֶרֶת, בְּמַעֲגַל חֵן וְחֶסֶד יְמַשְׁכֵנִי:

מְפַרְשָׁיו בְּעֵגֶן עֲבִי שְׁחָקִים, לְרַעְיָתִי וְהִיא תְּפִיק רְצוֹנִי:

שְׁעָרֶיהָ חֲמִשִּׁים הֵם קְבוּעִים, זְכוּת לְאָה בְּבִינָה תִּסְעָדֵנִי:

תְּעוֹרֵר אַהֲבַת רָחֵל לְבָנִים, בְּסוֹד מַלְכוּת עֶשְׂרִית תַּעֲלֵנִי:

אַ-לֹהִים חִישׁ לְעָמֵּךְ יְשׁוּעָה, בְּעֵת רָצוֹן תַּצְחִיחַ אֶת גְּרוֹנִי:

שְׁלוֹמִי לַב בְּרוּב שָׁלוֹם תְּסוֹבֵב, בְּנֵי אִישׁ תֹּם סְגֻלַּת אֵב הֲמוֹנִי:

לרפואת
מאיר
בן דינה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת
יוסף שמש
בן ויקטוריה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

הַמֶּלֶךְ שְׁלוֹמַאי נָם לְהִתְנוֹסֵס

שִׁירֵי חִיזּוּק

שֹׁ-דַּי אֲמַר נָא דַּי לְגָלוּתֵנוּ
חוּסָה וְקַבֵּץ אֶת פְּלֵיטָתֵנוּ
מִי הוּא אֲשֶׁר יִגְאַל וְאֶת מִי נִשְׁאָלָה
וּלְמִי יֶהֱא מִשְׁפָּט גְּאֻלָּתֵנוּ
יְ-ה, כִּי לְךָ נוֹחִיל לְבַד,
וְלִישָׁעֲךָ
אַתָּה גָּאוֹנֵנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ
דּוֹדִי שָׁלַח גּוֹאֲלֵנוּ לְקַבֵּץ עַמּוֹ
וְתִקַּע בְּשׁוֹפָר רָב לְחֵרוּתֵנוּ
וּבְנֵה בְּקָרוֹב קָדְשְׁךָ הַנֶּחֱרָב
חַדֵּשׁ שָׁשׁוֹנֵנוּ וְשִׂמְחָתֵנוּ
יוֹדוּ לְךָ עַמִּים וְגַם יְשֻׁעָתָם
וּשְׁבָח וְרֹב כְּבוֹד לְךָ יִתֵּנוּ
דַּלְתֵי רְצוֹנְךָ תִּפְתַּחְנָה לָנוּ,
וְגַם
תֵּאִיר בְּרֹב חַסְדְּךָ אֲפֵלָתֵנוּ
קוּמָה אֲדוֹן עוֹלָם וְאַל יָעֹז
אֱנוֹשׁ
קְבֹל בְּרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ
טוֹב יוֹם לְהִסְתּוֹפֵף בְּהֵיכָלְךָ
קָדְשֶׁךָ
לְשָׂפוֹךְ לְפָנֶיךָ זְמִירוֹתֵינוּ
נוֹדֶה לְךָ שִׁירִים עֲלֵי כִנּוֹר
וְנֵבֶל
וְנִזְמְרָה לְךָ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ
אַתָּה אֲדוֹן עוֹלָם וְאֵין עוֹד
בִּלְתֶּךָ
אֶשְׁאֲלְךָ תִּרְפָּא לְמַכְאוֹבֵנוּ
נַעֲלֶה לְהַר צִיּוֹן מְקוֹם
תִּפְאַרְתֶּךָ
נִזְבְּחָה לְפָנֶיךָ זִבְחוֹתֵינוּ
יָחִיד, הַשִּׁיבֵנוּ וְנָשׁוּבָה לְךָ
אַל יֶחֱרֶה אַפְּךָ, חֲמוֹל עָלֵינוּ
יְדַעְתָּנִי בְּטֶרֶם
תִּצַּרְנִי וְכָל עוֹד
רוּחֲךָ בִּי תִּצַּרְנִי
חֲיֵשׁ לִי מַעֲמָד אִם
תַּחְדַּפְנִי וְאִם לִי
מַהֲלָךְ אִם תַּעֲצָרְנִי
וּמָה אֹמַר וּמַחְשְׁבִי
בְּיָדְךָ וּמָה אוּכַל
עֲשֹׂה עַד תַּעֲרֹנִי
דְּרֹשְׁתִיךָ בְּעֵת
רָצוֹן עֲנֵנִי וְכַבְּנֵה
רְצוֹנְךָ תַּעֲטֹרֵנִי
חֲקֹק מִצְוֹתֶיךָ לְשַׁחֵר אֶת
דִּבְּרֵךְ וְאֶת שִׁמְךָ
לְבָרֵךְ עוֹרְרֵנִי
מִי נְשַׁקֵנִי מִנְּשִׁיקוֹת אַהֲבָה
בְּנֵוָה חֶדֶר מַלְכָּךְ גְּבוּלִי נִסְבָּה
שַׁחַר וְהִנֵּה בָּא יְדִיד נַפְשִׁי
בְּתֵן וְתַהֲמָה נַפְשִׁי לְמוּלוֹ קְרֵבָה
לְוּלַי הֲעִירֵנִי בְּחָמְלָה לְעָמֹד
נִתְפָּרְדָה מֵנִי וְגוּפִי עָזְבָה
מַה הֵזִּיחֵנִי מְזוּגֵי תַּרְכְּסֵי
וַאֲנִי גְּוִיתִי בְּחִסְדְּךָ נִצְּבָה
בֵּינוֹ שְׁרִידֵי הַמָּקוֹם הַהֻחְרָבוֹת
הַגּוֹף וְהַנֶּפֶשׁ בְּיוֹם שֶׁשָּׁגְבָה
נָחַת בְּסוֹד תּוֹרָה וּמִצְוֹת קָנָתָה
שִׂמְחוֹת וְגַם שָׁם טוֹב לְשָׁכְלִי הִרְהֲבָה:
יוֹם תִּכְסְפָה לְחָזוֹר תְּסוֹבֵב גַּלְגְּלֵי
בֵּין מַלְאֲכֵי דָגֹל מְטַטְרוֹן שַׂר צְבָא
וְדִוֵּי דְּבָרִים קִבַּלְתָּ יְ-ה יוֹצְרִי
עֲבָרְךָ בְּעֵת רָצוֹן לְחַיִּים תְּכַתְּבָה:
סָפָק לְגוֹזְלֵי תְּוֹמֵן לִי בְּטוֹב
גַּם תַּאֲפֶן יְהֵבִי וְשׁוֹעִי תְּקַשְׁבָה
פּוֹדֶה וּמַצִּיל לְעֲנִיִּים כּוֹאֲבִים
חֹן עַל יְלִיד מַשְׁתָּא בְּפִתְחָךְ יִסְבְּלָה:

משכן עזלה

לעילוי נשמת
יצחק שריקר
בן בת-שבע ז"ל
נלב"ע
כ"ב אייר ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אברהם
בן שמחה ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מלכה נורית בת תמר ז"ל
נלב"ע כ' אייר ה'תשפ"ב
הוקדש ע"י הבנות
רעות וקרן הי"ו

תקציר: אֲבִיעֶזֶר מִתְקַשֶּׁה לְהָעִיר אֶת הַיְלָדִים בַּבֹּקֶר, כְּדֵי עוֹבְרוֹת לָהֶם מִסְפָּר שָׁעוֹת וְעַד שֶׁהֶסְפִּיקוּ לְהִתְעוֹרֵר, הֵם מַבְחִינִים שֶׁהַכְּרָכָרָה "נֶעֱלְמָה". הֵם חוֹשְׁדִים שֶׁהִיא נִגְנְבָה אַךְ אֲבִיעֶזֶר חוֹשֵׁב אַחֶרֶת...

שִׁירֵי תִּימָן

סִפְרֵי תָּמָה תְּמִימָה סִפְרֵי נְגִיעַ בְּתִימָא
בַּת מְלָכִים הַחָכְמָה אֵן מְקוֹמֵךְ סִפְרֵי לִי.
עֲנָתָה יוֹנָה סְעָדְיָה לִי בְּפִלְטֵרִין עֲלִיָּה
וַאֲנִי תּוֹךְ לִבִּ אֲנִיָּה בְּיִפִי עוֹטָה מְעִילִי.
דִּלְנִי יָא צַאח הִיָּא דִּלְנִי פַּאנָא גִּבְיָא
וְאִפְהַם אִפְהַם לָא הְעִיָּא אֵין טְרִיק אִטְלַבְ כְּלִילִי.
יָא מְסַמֵּא לִבְ אֶלְאִלְבַאבְ וְאִפְתַחִי יָא גְּנָה אֶלְבַאבְ
אֵן פִּי אֶלְבְּסְתַאן אִטְיַאבְ דַא כְּרוּם דַא שְׁהַד תַאלִי.
הְרִשׁוּת בְּאֻמָּת נְתוּנָה לָךְ שְׁלוֹמַת הַחֲתָנָה
אַל יְסִירֵךְ צַר מְמֻנָּה בַּת וְאַל יַשִּׂיג גְּבוּלִי.

בְּחֻרֵי מִבְּחַר מְקוֹמוֹת הֵיכָלִי שֵׁן הַפְּנִימוֹת
וַעֲלֵי מִתּוֹךְ תְּהוֹמוֹת וּשְׁמַעְתִּי תַּמָּה לְקוֹלִי.
נַעֲלָה הַר הָעֲבָרִים נִשְׁבָּעָה יַחַד חֲבֵרִים
מִכְּלֵי מַגָּע בְּשָׂרִים שָׁם וַיִּישַׁב לָךְ וְגַם לִי.
עֵין פְּרִי הֶדֶר בְּגַנִּי וְעָסִיסִי שָׁם וַיֵּינִי
קְבָלִי מִתּוֹךְ יְמִינִי כּוֹס אֲשֶׁר נִמְזַג בְּחַר לִי.
מִבְּאֵר שָׁבַע צְאִי לָךְ וּזְנַחִי יִשְׁוּחַ וְשָׁלֹךְ
וְחִבְּמִי בִּינִי בְּשָׂלֹךְ מֵימַיִן אֵל תִּשְׁמְאִילִי.
רַחֲצִי מִנּוֹךְ חֲסִירִי עַת עֲלוֹת שַׁעַר חֲצֵרִי
קַדְּשִׁי אֶת הָעֲשִׂירִי גַּם תְּנִי חִלָּה וְאַכְלִי.
מַעֲדָנִים הַמְּתוּקִים נֶחְלְקוּ שָׁלֹשׁ חֲלָקִים
זֶה בָּזֶה הַמָּה אֲרוּכִים סוֹד מְכֻסֶּה הוּא וּפָלִי.

חוּס אֵ-לֹהִי מִפְּעוֹנֵךְ עַל חֲבַצֶּלֶת שָׁרוֹנֵךְ
יַעֲבֹר עָלַי רְצוֹנֵךְ כַּאֲשֶׁר עָבַר חָרוֹנֵךְ.
שִׁגְבֵנִי מִזְּדוֹנִי כִּי לְךָ לִבִּי וְעֵינִי
הַלְעוֹלָמִים עֲוֹנִי יַעֲמֹד בֵּינִי וּבֵינֵךְ.
דּוֹד מָחָה אוֹיֵב מַעֲקֹשׁ כִּי לְנֶגְדִּי הוּא לְמוֹקֵשׁ
וַעֲרֵי מָתַי אֲבַקֵּשׁ אוֹרֵךְ עִמִּי וְאֵינֵךְ.
אֶת קְרוֹבֵי מִקְרוֹבִים גַּם סְבִיבֵיךְ שְׁבִיבִים
דִּיר בְּכַנְפֵי הַכְּרוּבִים הַפְּרוּשִׂים עַל אֲרוֹנֵךְ.
יָדֵךְ תַּנְחָה פְּזוּרִים בַּעֲבוּר חֶסֶד נְעוּרִים
הֶעֱבַרְתַּנִי יְזוּרִים וְאֵנִי בַּת יְמִינֵךְ.
גְּדֵעָה קֶרֶן מַעֲנִי בַּעֲבוּר שִׁמְךָ יְיָ
גּוֹאֲלִי לְגֹאֶל הֲמוֹנִי רוּם וְהַשְׂקֵף מִמְּעוֹנֵךְ.

לעילוי נשמת
כרמל
בן נעימה ז"ל

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
משה אשטוקר
בן מרים ז"ל
נלב"ע - ה' טבת
ה'תשפ"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
יוסף חיים בן בתיה ז"ל
למשפחת זרדאב הי"ו
נלב"ע י"א אייר

דרוש עיבור ויראת את מלכך

מעקב הפרקים

- הרב אהרן עזראל — ראש ישיבת חומלים ירח אלי
- הרב בן ציון פלמן — ראש כולל עילית משיב בוכ
- הרב ברוך אברהמי — מרבני הגיור אשקלון
- הרב דוד עידאן — מיסיונר גיהא
- הרב ינון צדוק — מלוכה חרבים
- הרב יצחק קוליץ — רבה של ירושלים
- הרב ישראל בנל שם טוב — מייסד רבנות חיפה

נְצָחוֹן יִשְׂרָאֵל עַל אֲרָם

לָמַדְנוּ עַל הַמְצוֹר שֶׁעָרַךְ בֶּן הֲדַד בְּיַחַד עִם שְׁלוֹשִׁים וּשְׁנַיִם הַמְלָכִים וּמִסְפָּר עֲצוּם שֶׁל חַיָּלִים עַל שׁוֹמְרוֹן. לָמַדְנוּ גַּם שֶׁאַחְאָב פָּעַל עַל פִּי עֲצַת הַזְּקֵנִים וְלֹא הִסְכִּים לְדְרִישׁוֹתָיו הַמְפָרְזוֹת שֶׁל בֶּן הֲדַד. הִזְכַּרְנוּ גַּם אֶת הַנָּבִיא שֶׁנִּגֵּשׁ לְאַחְאָב שֶׁהוּא יִנָּצֵחַ בַּמִּלְחָמָה מוּל בֶּן הֲדַד, וְכֵן לָמַדְנוּ עַל מְאתַיִם וּשְׁלוֹשִׁים וּשְׁנַיִם שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת וְשִׁבְעַת אֲלָפִים הָאֲנָשִׁים מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁגִּיֵּס אַחְאָב לְמִלְחָמָה זוֹ – מְעַטִּים מוּל רַבִּים.

אַחְאָב יָצָא עִם אֲנָשָׁיו לְמִלְחָמָה בְּבֶן הֲדַד בְּצָהֳרַיִם – כָּל כָּךְ הָיוּ בְּטוּחִים בְּנִצְחוֹנָם עַל פִּי דִּבְרֵי הַנָּבִיא.

בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן שָׁהָה בֶּן הֲדַד בְּיַחַד עִם שְׁלוֹשִׁים וּשְׁנַיִם הַמְּלָכִים בַּסֻּכּוֹת שֶׁעָשׂוּ לָהֶם כְּדֵי לְהָגֵן מִפְּנֵי הַחַמָּה. הַמְּלָכִים שָׁבְאוּ לְעָזֹר לְבֶן הֲדַד בַּמִּלְחָמָה רָאוּ שֶׁהוּא בְּעַצְמוֹ לֹא יוֹצֵא לַמִּלְחָמָה אֶלָּא יוֹשֵׁב וְשׁוֹתֶה, וְלָכֵן "עָזְרוּ לוֹ" גַּם הֵם בִּשְׁתִיַּת יַיִן, עַד שֶׁבֶּן הֲדַד הָיָה שִׁכּוֹר מֵרֹב יַיִן.

מִכָּאן אֲנַחְנוּ מְבִינִים עַד כַּמָּה בֶּן הֲדַד וְהַמְּלָכִים שֶׁהָיוּ אִתּוֹ הָיוּ בְּטוּחִים בְּנִצְחוֹנָם בִּזְכוּת הַצָּבָא הַגָּדוֹל שֶׁהָיָה עִמָּם, עַד שֶׁיָּשְׁבוּ לִשְׁתּוֹת יַיִן לִפְנֵי צֵאתָם לַמִּלְחָמָה.

בַּתְּחִלָּה יָצְאוּ לַמִּלְחָמָה רַק מָאתַיִם וּשְׁלוֹשִׁים וּשְׁנַיִם שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת. בֶּן הֲדַד שָׁלַח לִבְדֹּק מָה קוֹרֶה עִם הַמְצוֹר עַל שׁוֹמְרוֹן, אָמְרוּ לוֹ שֶׁיָּצְאוּ כְּמָה אֲנָשִׁים מִשּׁוֹמְרוֹן וְלֹא חַיִל גָּדוֹל. יִתָּכֵן שֶׁחָשְׁבוּ שֶׁזּוֹ רַק יְזִמָּה פְּרָטִית שֶׁל מִסְפָּר אֲנָשִׁים.

כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת בֶּן הֲדַד הוּא לֹא קָם מִמְּקוֹמוֹ, אֶלָּא צִוָּה עַל אֲנָשָׁיו שֶׁיִּתְפְּשׂוּ אֶת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה בַּחַיִּים. אִם פְּנֵיהֶם לְשָׁלוֹם – הֵם יֵצְאוּ שְׁפוּפִים בַּהֲלִיכָה כְּנוּעָה, וְאָז יִתְפְּשׂוּ אוֹתָם בַּחַיִּים עוֹד לִפְנֵי שֶׁיִּכָּנְעוּ, וְגַם אִם פְּנֵיהֶם שֶׁל אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל לְמִלְחָמָה – אָמַר הֲדַד לַאֲנָשָׁיו שֶׁלֹּא יַהַרְגוּ אוֹתָם אֶלָּא יָבִיאוּ אוֹתָם אֵלָיו בַּחַיִּים, כִּי בֶּן הֲדַד רָצָה לַחְקֹר אוֹתָם וְלָדַעַת מָה מַצָּבָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְשֶׁל הַצָּבָא שֶׁלָּהֶם.

בֶּן הֲדַד לֹא הִתְרַגֵּשׁ, מִפְּנֵי שֶׁשָּׁמַע עַל מִסְפָּרָם הַמּוּעָט שֶׁל הָאֲנָשִׁים, וְהָיָה בָּטוּחַ שֶׁחַיָּלָיו יַצְלִיחוּ לִתְפֹּשׂ אוֹתָם בַּחַיִּים בְּקַלּוּת.

אֲחָרֵי שֶׁיָּצְאוּ שָׂרֵי הַמְּדִינוֹת, יָצְאוּ גַּם שִׁבְעַת אֲלָפִים הָאֲנָשִׁים שֶׁגִּיֵּס אַחְאָב. אַחְאָב בְּעַצְמוֹ חָשַׁשׁ עֲדַיִן לָצֵאת וְרָצָה לִרְאוֹת כֵּיצַד יִתְגַּלְגְּלוּ הָעִנְיָנִים.

כְּשֶׁהֻגִּיעוּ חַיָּלֵי בֶּן הֲדַד לִתְפֹּשׂ אֶת הָאֲנָשִׁים מִיִּשְׂרָאֵל, הִכּוּ אַנְשֵׁי יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד אֶת הַבָּא לְתָפְשׂוֹ, וְנִהְיְתָה מְהוּמָה רַבָּה עַד שֶׁחַיָּלֵי אֲרָם נָסוּ מֵהֶם, וְגַם בֶּן הֲדַד בְּעַצְמוֹ הִתְמַלֵּא פַּחַד וּבָרַח גַּם הוּא.

כְּשֶׁרָאָה אַחְאָב אֶת תְּחִלַּת הַתְּשׁוּעָה, אָזַר אֹמֶץ וְיָצָא גַּם הוּא לְהִלָּחֵם בַּאֲרָם.

אַחְאָב הִכָּה אֶת הַסּוּסִים וְאֶת הַמֶּרְכָּבוֹת שֶׁל אֲרָם כְּדֵי שֶׁהָרוֹכְבִים לֹא יוּכְלוּ לִבְרֹחַ, וְאָז הִכָּה גַּם בָּרוֹכְבִים וּבְחַיָּלֵי אֲרָם מַכָּה גְּדוֹלָה.

לָאַחַר הַנִּצָּחוֹן הַגָּדוֹל הִגִּיעַ שׁוּב הַנָּבִיא (מִיכָיְהוּ בֶּן יִמְלָא) אֶל אַחְאָב וְאָמַר לוֹ שֶׁיָּשִׁים אֶל לִבּוֹ שֶׁהַנִּצָּחוֹן שֶׁהָיָה עַכְשָׁו הָיָה בְּדֶרֶךְ נֵס, שֶׁהֲרֵי בְּדֶרֶךְ הַטֶּבַע אֵין שׁוּם אֶפְשָׁרוּת לְמִסְפָּר מוּעָט כָּל כָּךְ שֶׁל אֲנָשִׁים לְנַצֵּחַ צָבָא עָצוּם.

וְעוֹד אָמַר הַנָּבִיא לְאַחְאָב שֶׁבְּעוֹד שָׁנָה, בְּזְמַן שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ תִּהְיֶה בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם כְּמוֹ הַיּוֹם עַכְשָׁו, יָשׁוּב מֶלֶךְ אֲרָם לְמִלְחָמָה נוֹסֶפֶת, וְלָכֵן עָלָיו לְהִתְחַזֵּק בְּחַיִל וּבְפָרָשִׁים וְלִהְיוֹת מוּכָן לְכָךְ.

אַחְאָב גַּם צָרִיךְ לְהַסִּיק אֶת הַמַּסְקָנוֹת הַנְּכוֹנוֹת מֵהַנִּצָּחוֹן הַנִּסִּי, לְחַזֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּמַעֲשִׂים טוֹבִים וְלַעֲקֹר אֶת הָעֲבוֹדָה הַזָּרָה מֵהָאָרֶץ, שֶׁהֲרֵי הוּא רָאָה בְּעֵינָיו שֶׁה' הוּא הָאֱלֹקִים וְנִצָּחוֹנוֹ הָיָה מֵעַל הַטֶּבַע כְּפִי שֶׁאָמַר לוֹ הַנָּבִיא.

גַּם חַיָּלֵי אֲרָם הִסִּיקוּ מַסְקָנוֹת מִתְּבוֹסְתָּם. מָה הֵם הֵבִינוּ מִכָּךְ? וּמָה קָרָה בַּמִּלְחָמָה הַנּוֹסֶפֶת? זֹאת נִלְמַד בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ בַּפַּעַם הַבָּאָה.

לְקָרְאת שַׁבָּת אֲצָא כְּחָבָה
מְיוּם שִׁשִּׁי זָקֵן וְשֵׂיבָה
שָׁשׁוֹנִי קֶרֶב יְגוֹנִי נָחָבָא
וְאֶעֱנֶ֫ה וְאוֹמַר בָּרוּךְ הַבָּא

דְּא אַדְּרַתָּא עֲנוּ סְפַרְיָא
בְּמַעֲלֵי שַׁבָּא מְתִגְּלַן מַלְאָכַיָּא
לְמֶעְנֶן בְּנֵיא יַהֲבִין כְּלִילַיָּא
מְהַדְּרִין קִשְׁבְּחִין יְהָא שְׁמַיָּא רַבָּא

וּמְרוֹב חִבָּה לְיוֹם הַהוּא
נַפְשִׁי אֲסַהֵר י-ה, אֲבָרְכֵהוּ

אֲפוֹף אֲבָרְכָךְ זֶהוּ זֶהוּ
דּוּגְמָא מַעְיַן עוֹלָם הַבָּא
יְהִבִין בְּמַדְרֵשָׁא מְבָרְכִין לְקַדְּשָׁא
בְּצַפְרָא וְרַמְשָׁא וְיִזְיְהוֹן בָּאשָׁא
בְּרִישׁ כָּל אֲנָשָׁא כְּלִילָא דְּקַדְּשָׁא
רְעוּתְהוֹן לְמִגְרַע רַוָּא רַבָּה

דְּבְרֵי נְבִיאִים אֵ-לֹהַי, תְּבִיא
תְּמַהֲר כְּמֶלֶךְ כֹּהֵן וְנָבִיא
וְנַעֲלֶה לְצִיּוֹן כְּאַרְיֵה וְלָבִיא
וְנִבְנֶה לְמִקְדָּשׁ בְּהָדְרָא רַבָּה

יוֹשֵׁב בְּכִסְאֵ֫א הוֹד בְּרוֹם מֶמְשָׁלְתָּ
בְּאוֹתִי לְפָנֶיךָ כְּדֵל עַל דַּלְתָּ
שִׁמְעָה תְּפִלָּתִי וְשַׁוְּעִי הַאֲזִן
שַׁעַר עֲתִירָה אַל תְּהִי נֶגְעָלָתְ

רַחֵם יְחִידָתִי אֲשֶׁר הִיא נֶגְדֶּךָ
יוֹם יוֹם בְּשִׁיר הוֹדָה וּמְהַלָּלָתְ
אֵל הוֹד דְּבִירְךָ נִכְסְפָה גַּם כַּלָּתָה
נַפְשִׁי לְךָ תַּעֲרֹג כְּמוֹ אַיָּלָתְ

בְּאוֹתִי לְקַדְּשְׁךָ בְּבֵית מִקְדָּשׁ מְעַט
לְשִׁפְּךָ תְּחִנָּה לְךָ בְּשִׁיר נִבְלָתְ
רִיבָה יְרִיבִי גַּם לְתָם אֶת לוֹחֲמַי
שִׁמוֹ צְבִי חִשְׁקִי לְצִיּוֹן נוֹבָלָתְ

מַהֵר מְצָא חֵפֶץ לְעֵדָה סוֹעֲרָה
רַגְלָהּ בְּכִבְלֵי הַשֶּׁבִי נִכְבְּלָתְ
שׁוּבָה פְקֹד גֶּפֶן אֲשֶׁר נָטְעָה יְמִין
עֵזֶךְ אֲשֶׁר הִיא מִזַּמֵּן נִגְעָלָתְ

הוּאֵל וְשַׁבְּרֵהּ תַּחְבּשׁ הָא-לֹ אֲשֶׁר
יוֹשֵׁב בְּכִסְאֵ֫א הוֹד בְּרוֹם מֶמְשָׁלְתָּ

משכן עזלה

לעילוי נשמת משה גלייכר בן שמחה ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת שלמה אלקיים בן שולמית ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת יעקב בן דבורה ז"ל

שְׁמִירַת הַלָּשׁוֹן
לְצַאן קְדוֹשִׁים

הִשָּׁמֵר לְךָ פֶּן תִּשְׁכַּח אֶת ה' אֱלוֹקֶיךָ (מתוך 'נצור לשונך')

© כל הזכויות שמורות

לְמַתֵּק לְשַׁבָּת

יְהוּדָה נַאמָן נ"י
בֵּית שָׁאן

מי שחוזר בתשובה מעלתו גדולה משל צדיק גמור

משל לאבא שהשאיר לשלושה בניו בקבוקי יין משובחים, ואמר להם **מי שלא ישתה בכלל יקבל מאה זוז**, והנה הראשון שמר על עצמו ולא שתה בכלל, השני לא היה יכול שלא לשתות כלל אז שתה מחצית והתחרט, השלישי לא היה יכול שלא לשתות, ושתה הכול. לאחר שבוע קרא האבא לשלושתם ואמר להם: בואו לפניי, ואמר לבנו ששתה הכול שלא יקבל כלום, ולבנו שלא שתה כלל שיקבל 100 זוז, **ולבנו ששתה מחצית שיקבל 150 זוז.** שאל הבן שלא שתה כלל: למה אני מקבל פחות ממנו? הרי לא שתיתי כלום וקיימתי את דבריך במלואם?! אמר להם האב: זה בגלל שהוא **טעם מהיין והתגבר.**

הנמשל – מי שהוא צדיק גמור ולא טעם חטא, דרגתו שונה מדרגתו של מי שטעם את החטא ועצר את עצמו והתגבר על יצרו...

שבת שלום!

להצטרפות למדור זה פנו למייל:
v0732224999@gmail.com

הרבנים מברכים שיזכו לראות את מלכם

הרב אברהם דאנן
רב מישור מלאה

הרב חנניה בן-ציון דישטיק
אב"ד ירושלים

הרב ישראל (פיסח) סלנטר
מייסד ומנהל תומכי

הרב מרדכי גיפטר
ראש ישיבת עלי - אריה

הרב עמרם אלחדד
אב"ד חיפה

הרב צבי שינקר
ראש ישיבת עיר חדר

הרב שלום (שאם) בוטא
מחנכי תימן

שִׁירֵי תֵימָן

עַיִן וְלֵב יִהְיוּ מְרִיבִים בֵּין הַכְּרוּבִים סוֹבְבִים
מִתְעַלְּסִים שָׁם בָּאֲהָבִים חָכְמָה וְדַעַת עוֹרְבִים:

עַיִן לְלֵב תֵּעָן וְתִקְרָא גַּשׁ נָא וְקוּם הִתְעוֹרְרָה
אַתָּה מְמֻלָּא חָמָא וְעֶבְרָה תַּחְמוֹד וְגַם תִּתְחַבְּרָה
לֹא תַדְעֶה כָּל סוֹד וּמִשְׂרָה רַק בַּהֲבָלִים תִּבְחָרָה
וְהִשְׂכִּירָה מַיִן עֲנָבִים כָּל מַעֲשָׂיִךְ נִכְתָּבִים:

לֵב יַעֲנֶה הַחְמָא גְּרֵמֵךְ מַה לָּךְ לְהַרְבּוֹת נַאֲמֵךְ
תֵּרְאִי בְּכָל שִׁבְרֵךְ וְקוֹמֵךְ אֵיזֶה בְּמַרְאַיִן יִרְחָמֵךְ
אִז תִּתְפַּשִּׂי אוֹתוֹ בְּאַשְׁמָתֵךְ חָטְאִי בְּמִכְתָּב עַל שְׁמָתֵךְ
תִּתְחַמְּדִי יָפִים וְסוֹבִים תָּמִיד בְּרֹע מִרְאָתָם:

עַיִן תְּדַבֵּר שֶׁב מִכּוֹנֵךְ לֹא אִירָאֶה מִמַּעֲנֵךְ
בַּתַּאֲוֹת תָּמְשִׁיךְ רְצוֹנֵךְ לֹא תִּירָאֶה בֵּית דִּין אֲנֵךְ

עֵת כִּי יְגַלּוּ אֶת קְלוֹנֵךְ דִּוכָה וְרִדְיָה יְצַפְּנֵךְ
כִּי נֶהֱלַכְתְּ בַּמְּזִמּוֹת וּבְמַעֲשִׂים מְתֻעָרִים:

לֵב יַעֲנֶה שְׁמַע וְצַפִּי מַה לָּךְ בְּרִיכֵךְ תִּשְׁאֲפִי
תֵּרָאִי לְכָל תּוֹאַר וְיוֹפִי לְפָנַי עֶלְיוֹנוֹת תִּכָּסְפִי
וַאֲנִי בְּתוֹךְ חֲדָרַי בְּשׁוֹפִי עָלַי בְּזֹאת אֵל תִּסְעָפִי
אֶתְבַּיְּשָׁה בֵּין הַקְּרוֹבִים עָלַי חֲסוּדֵךְ חוֹשְׂבִים:

עַיִן הַשְׂכֵּרְתִּהוּ בְּחַיְכָה לִי מַחֲשַׁבְתֵּךְ גָּרְמָה
תַּמְשִׁיךְ לְאִישׁ בָּחוּר וְעֶלְמָה בֵּין הַחֲשׁוּקִים תֵּרְדִּימָה
וּבְיוֹם פְּקֻדַּת הַנְּשָׁמָה תָּשׁוּב גְּוִיָּה נִפְצָמָה
תֵּרְדִּיכִךְ בֵּין הַלְּהָבִים שָׁמָּה מְדוֹר הָאוֹיְבִים:

לֵב יַעֲנֶה זְהוּ דִּבְרֵךְ שָׁטִית וְתַרְתִּי אֶתֵּרֵךְ
נִפְתָּה בְּחוֹלֵךְ מִנְּעוּרֵךְ וְאָנִי צָעִיר יוֹפִי וְרֵךְ
וַתִּדְבְּקִי אוֹתִי בְּסוֹרֵךְ אוֹי לִיךְ בְּיוֹם דִּין יוֹצְרֵךְ
תִּתְבַּיְּשִׁי בֵּין הַנְּדִיבִים וּבְנֵי אֵ-לִהִים נִכְבָּדִים:

עַיִן בְּקוֹלָהּ תַּעֲנֶנּוּ בֵּיתִי וּבֵינֵךְ יִבְחָנוּ
סוֹד אֵ-ל בְּתוֹרָה אֶמְצָאֵנוּ בֵּין הַחֲכָמִים יַחֲנוּ
אֲרָאֵךְ כְּסוֹד לֹא תַעֲשֶׂנּוּ עֲדֵי חֲכָמִים יַעֲנוּ
אַתָּה תִּתְרַהַר בְּאֵהוּבִים תָּמִיד בְּחִיקֵךְ שׁוֹכְבִים:

לֵב רֵעַ וְדַבֵּר לָהּ וְאָמַר לָמָּה תְּרִיבִינִי בְּמַר
תִּמְעַר בְּרֹע גֹּלֶם וְחֹמֶר עֵת תִּשְׁקְדִי לְשִׁתּוֹת חֲמַר
עִם לוּט אֲשֶׁר זְנָה וְנִשְׁמַר זֵרְעוֹ בְּמִי רַע יְאָמַר
שָׁם יֶהֱמוּ אֵלָיו בְּלָבִים קִפּוֹד וּמִינֵי עוֹרְבִים:

עַיִן הֲשִׁיבָה אֵל תְּבוּאָה תַּחְשׁוֹד לְבֵית טוֹבִים בָּזֶה
כִּי זֶה גִּרְמֵךְ הַנְּמִבְזֶה וְאָנִי בְּלִבְּכֵךְ אֶחָזֶה
תַּחְטָא בְּלִי כֹחַן וּמַזֶּה הָכֵל גִּרְמֵךְ זֶה וְזֶה
תַּמְתִּיק בְּכִים הַנְּגוּבִים תְּרִיץ בְּחֻכְרַת גּוֹבִים:

וְאוֹמְרָה שִׁמְעוּ סְכוּפִים כָּמָּה תְּרִיבוּן חוֹרְפִים
הֵן כֻּלָּכֶם רָעִים חֲצוּפִים דִּבְרֵי עֲבֵרָה רוֹדְפִים
יוֹם דִּין תְּהוּ יַחַד דְּחוּפִים עֵת יִגְשׁוּ הַצּוֹרְפִים
אִז תִּדְאֲגוּ שָׁמָּה עֲצֻבִים בֵּין הָעֲפָרִים נִרְקָבִים:

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

לעילוי נשמת אליהו בן רות ז"ל

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

אָבוֹת וּבָנִים יְקָרִים וְנִכְבָּדִים!

אִם יֵשׁ לָכֶם הֶעָרוֹת אוֹ הָאָרוֹת, אוֹ הוֹסָפוֹת חֲשׁוּבוֹת שֶׁתּוּכְלָנָה לְהָבִיא תּוֹעֶלֶת לָרַבִּים, אֲנָא הוֹדִיעוּ לָנוּ עֲלֵיהֶם, וְאִם יִרְצֶה ה' נִתְקֵן הַדָּבָר בְּפֶעַם הַבָּאָה, וּזְכוּת הָרַבִּים תַּעֲמֹד לָכֶם.

חָשׁוּב! 'אָבוֹת וּבָנִים' מְבֻסָּס בְּרֹבּוֹ עַל **פֵּרוּשׁ רַשׁ"י הַקָּדוֹשׁ**, אֶלָּא אִם כֵּן צַיֵּן אַחֶרֶת.

הַבְהָרָה: הַצִּיּוּרִים נוֹעֲדוּ לְהַמְחָשַׁת הַדְּבָרִים בִּלְבַד! וְאֵין לְהַסִּיק מֵהֶם שֶׁכָּךְ נִרְאוּ אֲבוֹתֵינוּ, אוֹ שֶׁכָּךְ מִמָּשׁ הָיָה הָעִנְיָן.

שַׁבַּת שָׁלוֹם לַקּוֹרְאִים הַיְקָרִים!

הַקְדָּמָה: פָּרָשָׁתֵנוּ נִקְרֵאת עַל שְׁמוֹ שֶׁל קֹרַח בֶּן יִצְהָר מִשֵּׁבֶט לֵוִי. בְּפָרָשָׁה מִתְאָרֶת הַמַּחֲלֹקֶת שֶׁקֹּרַח וַעֲדָתוֹ עָשׂוּ עַל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְאַהֲרֹן אוֹדוֹת הַכְּהוּנָּה, וְהֶעֱנִישׁ שָׁהֵם נֶעֱנְשׁוּ עַל כָּךְ. מֹשֶׁה אָמַר לָהֶם שֶׁיָּבוֹאוּ לְמַחֲרַת לַחֲצֹר הַמִּשְׁכָּן עִם מַחְתּוֹת קְטֹרֶת, וּמִי שֶׁה' יִבְחַר בּוֹ לְכֹהֵן גָּדוֹל יִהְיֶה וְהַשְּׁאָר יָמוּתוּ. אָכֵן לְמָחֳרַת יָצְאָה אֵשׁ וְשָׂרְפָה אֶת מְאתַיִם וַחֲמִשִּׁים מַקְטִירֵי הַקְּטֹרֶת. לְאַחַר מִכֵּן רָצָה ה' לְכַלּוֹת אֶת כָּל הָעֵדָה, אֲבָל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן בִּקְּשׁוּ עֲלֵיהֶם רַחֲמִים וּתְפִלָּתָם הִתְקַבְּלָה. בַּהֲמְשֵׁךְ נִלְמַד עַל הַפֶּלֶא שֶׁפָּתְחָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אֶת קֹרַח וְדָתָן וַאֲבִירָם עִם מִשְׁפְּחוֹתֵיהֶם וּרְכוּשָׁם (פֶּרֶק טז).

אַחַר כָּךְ נִלְמַד עַל צִפּוּי מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת בְּמַחְתּוֹת הַקְּטֹרֶת. וְעַל תְּלוּנַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן שֶׁהֵם גָּרְמוּ לְמִקְרֵיבֵי הַקְּטֹרֶת לָמוּת. בְּעִקְבוֹת כָּךְ פָּרְצָה מַגֵּפָה בָּעָם עַד שֶׁאַהֲרֹן עָצַר אוֹתָהּ עִם הַקְּטֹרֶת. אַחַר כָּךְ נִלְמַד עַל נֵס פְּרִיחַת מַטֵּה אַהֲרֹן לְאוֹת שֶׁבּוֹ וּבְזַרְעוֹ בָּחַר ה' לִכְהוּנָּה (פֶּרֶק יז).

בְּחֶלְקָהּ הַשֵּׁנִי שֶׁל הַפָּרָשָׁה נִלְמַד עַל שְׁמִירַת וַעֲבוֹדַת הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם בַּמִּשְׁכָּן. וְעַל עֶשְׂרִים וְאַרְבַּע מַתָּנוֹת שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים לָתֵת לַכֹּהֲנִים [בְּפָרָשָׁתֵנוּ נִלְמַד רַק עַל חֵלֶק מֵהֶם]. בְּסוֹף הַפָּרָשָׁה נִלְמַד גַּם עַל הַמַּתָּנוֹת הַנִּתָּנוֹת לַלְוִיִּם (פֶּרֶק יח).

פֶּרֶק טז

מַחְלֹקֶת קֹרַח וַעֲדָתוֹ עַל מֹשֶׁה

בְּפָרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת לָמַדְנוּ עַל חֵטְא הַמְּרַגְּלִים וְעַל הָעֹנֶשׁ שֶׁל אוֹתוֹ דּוֹר - שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הָאֱוִירָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן הָיְתָה מְלֵאָה בְּעִצְבוּת וְצַעַר עַל הָעֹנֶשׁ הַנּוֹרָא.

הָיָה אָדָם אֶחָד פִּקֵּחַ מְאוֹד וְעָשִׁיר מְפֻלָּג, שֶׁקִּנֵּא בְּמֹשֶׁה וּבְאַהֲרֹן עַל תַּפְקִידָם הֶחָשׁוּב בְּהַנְהָגַת עַם יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר, **שְׁמוֹ הָיָה: קֹרַח**, וְהוּא בְּעַצְם הָיָה בֶּן דּוֹד שֶׁל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

הַקִּנְאָה אָכְלָה אֶת קֹרַח וְהוּא רָצָה לַחֲלֹק עַל מֹשֶׁה, אַךְ הוּא חָכָם לְהַזְדַּמְּנוּת שֶׁדְּבָרָיו יִתְקַבְּלוּ עַל לֵבָב שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה הַגִּיעָה הַהִזְדַּמְּנוּת.

אַחֲרֵי חֵטְא הַמְּרַגְּלִים חָשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֹּשֶׁה לֹא מָנַע מֵהַקָּבָ"ה מִלְּהַעֲנִישָׁם, לְמָרוֹת שֶׁהַקָּבָ"ה רָצָה חַס וְשָׁלוֹם לְאַבֵּד אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל וּלְהַשְׁאִיר רַק אֶת מֹשֶׁה, וְרַק בִּזְכוּת תְּפִלָּתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה הִתְרַצָּה הַקָּבָ"ה לְהוֹתִיר אוֹתָם בַּמִּדְבָּר וְשָׁבְנֵיהֶם יִזְכּוּ לְהִכָּנֵס לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

מְדוּעַ בְּכָל רָצָה קֹרַח לַחֲלֹק עַל מֹשֶׁה?

קֹרַח רָצָה מְאֹד לְקַבֵּל תַּפְקִיד מְכֻבָּד, הוּא צָפָה לְקַבֵּל אֶת **הַנְּשִׂיאוּת עַל מִשְׁפַּחַת קְהָת.**

מְדוּעַ חָשַׁב קֹרַח שֶׁהוּא אָמוּר לְקַבֵּל אֶת הַתַּפְקִיד?

קֹרַח חָשַׁב, לְסַבָּא שֶׁלִּי - **קְהָת** הָיוּ אַרְבָּעָה בָּנִים, **עַמְרָם, יִצְהָר, חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל.** בָּנָיו שֶׁל **עַמְרָם** הֵבְכּוֹר - **מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן**, קִבְּלוּ כְּהֻנָּה וּמַלְכוּת, וַאֲנִי הֵבֵן שֶׁל **יִצְהָר** [שֶׁהוּא הֵבֵן הַשֵּׁנִי שֶׁל קְהָת] אָמוּר לְקַבֵּל אֶת הַמִּנּוּי הַבָּא.

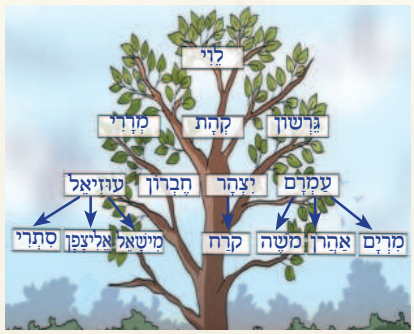

מִי הִתְמַנָּה לְתַפְקִיד נָשִׂיא בְּנֵי קְהָת?

לְאַכְזָבָתוֹ שֶׁל קֹרַח, בֶּן דּוֹדוֹ הַקָּטָן מִמֶּנּוּ - **אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל** הִתְמַנָּה לָנָשִׂיא לִבְנֵי קְהָת, כְּמוֹ שֶׁלָּמַדְנוּ בְּפָרָשַׁת בְּמִדְבַּר: **"וְנָשִׂיא בֵּית אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל".**

הַדָּבָר עוֹרֵר אֶת זַעֲמוֹ שֶׁל קֹרַח וְהוּא הֶחְלִיט שֶׁהוּא חוֹלֵק עַל כָּל הַמִּנּוּיִים שֶׁמִּנָּה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כּוֹלֵל מִנּוּי אַהֲרֹן לְכֹהֵן. אַךְ קֹרַח 'שָׁכַח' **שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו שֶׁל מֹשֶׁה הֵם עַל פִּי ה'**, כָּךְ שֶׁבְּעָצָם אַהֲרֹן נִבְחַר לְכֹהֵן וּמֹשֶׁה לְמֶלֶךְ רַק בִּגְלַל שֶׁזֶּה מָה **שֶׁהַקָּבָ"ה הֶחְלִיט!**

מֵהֵיכָן קִבֵּל קֹרַח אֹמֶץ לָצֵאת וְלַחֲלֹק עַל מֹשֶׁה?

מִי שֶׁעוֹבֵד אֶת קֹרַח לַחֲלֹק עַל מֹשֶׁה הָיְתָה **אִשְׁתּוֹ.** כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' שֶׁכָּל הַלְוִיִּם יִגְלְחוּ אֶת שַׂעֲרוֹתֵיהֶם, רָאֲתָה אֵשֶׁת קֹרַח אֶת בַּעְלָהּ קֹרַח לְגַמְרֵי וְהֶחֱלָה לִצְחֹק עָלָיו וּלְשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ עוֹשֶׂה מֵהֶם צְחוֹק, וְאַף אָמְרָה לוֹ שֶׁאַהֲרֹן נֶעֱנַע כָּל אֶחָד מֵהַלְוִיִּם לְכָל רוּחוֹת הַשָּׁמַיִם כְּמוֹ שֶׁמְּנַעְנְעִים לוּלָב בְּחַג הַסְּכּוֹת, וְעָשָׂה אוֹתָם לְלַעַג וּצְחוֹק.

דְּבָרֶיהָ חִלְחֲלוּ לְלִבּוֹ וְהוּא הִתְחִיל לְדַבֵּר וּלְהָסִית אֶת קְרוֹבָיו וּבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ נֶגֶד מֹשֶׁה, וְכֵן אֶת **בְּנֵי שִׁבְטוֹ רְאוּבֵן** שֶׁחָנוּ בְּסָמוּךְ אֵלָיו (לְפִי סֵדֶר חֲנִיַּת הַשְּׁבָטִים מִשְׁפַּחַת קְהָת וְשִׁבְטוֹ רְאוּבֵן חָנוּ מִדָּרוֹם לְמִשְׁכָּן). מִכָּאן אֲנַחְנוּ לְמֵדִים שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִשְּׁכֵנִים וּמֵחֲבֵרִים רָעִים - **אוֹי לָרָשָׁע וְאוֹי לִשְׁכֵנוֹ!**

כַּמָּה אֲנָשִׁים הִצְלִיחַ קֹרַח לֶאֱסֹף?

קֹרַח הִצְלִיחַ לֶאֱסֹף קְבוּצָה נִכְבָּדָה שֶׁל אֲנָשִׁים יְדוּעִים וַחֲשׁוּבִים, בֵּינֵיהֶם **דָּתָן וַאֲבִירָם וְאוֹן בֶּן פֶּלֶת מִשֵּׁבֶט רְאוּבֵן,** וְעוֹד מְאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אֲנָשִׁים **"נְשִׂיאֵי עֵדָה, קְרָאֵי מוֹעֵד, אַנְשֵׁי שֵׁם"**, כְּלוֹמַר מֻחְשָׁבִים הַקָּהָל הַמְּפֻרְסָמִים.

קֹרַח יָדַע שֶׁכֻּלָּם מְכֻבָּדִים וּמַעֲרִיכִים אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וּכְדֵי לְשַׁכְנֵעַ אוֹתָם לָלֶכֶת אִתּוֹ לֹא יוֹעִיל וְכוֹחַ רָגִיל, לָכֵן הוּא הִתְחִיל לַעֲשׂוֹת מִמֹּשֶׁה **לֵיצָנוּת.**

מָה טָּעֲנוּ קֹרַח וַעֲדָתוֹ לִפְנֵי מֹשֶׁה?

הֵם בָּאוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה לִבּוּשִׁים **בְּטַלִּיתוֹת הָעֲשׂוּיוֹת כֻּלָּן תְּכֵלֶת,** (כְּפִי שֶׁלָּמַדְנוּ בְּסוֹף הַפָּרָשָׁה הַקּוֹדֶמֶת - שְׁלַח, הַמִּצְוָה שֶׁיִּהְיֶה **פְּתִיל** תְּכֵלֶת בְּצִיצִית וְלֹא **שְׁתֵּי טַלִּית** כֻּלָּהּ תְּכֵלֶת), וְשָׁאֲלוּ אֶת מֹשֶׁה: **הַאִם טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת צְרִיכָה שֶׁיִּהְיֶה לָהּ גַּם פְּתִיל תְּכֵלֶת?**

מֹשֶׁה עָנָה לָהֶם שֶׁהַהֲלָכָה הִיא: **שֶׁגַּם טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת חַיֶּבֶת בְּצִיצִית וּבְפְתִיל תְּכֵלֶת.**

מִיָּד הִתְחִילוּ קֹרַח וַעֲדָתוֹ לִצְחֹק עַל מֹשֶׁה: אִם פְּתִיל אֶחָד שֶׁל תְּכֵלֶת פּוֹטֵר טַלִּית שֶׁכֻּלָּהּ לְבָנָה - **בְּרוּר שֶׁטַּלִּית שֶׁכֻּלָּהּ תְּכֵלֶת לֹא צְרִיכָה פְּתִיל נוֹסָף שֶׁל תְּכֵלֶת!**

קֹרַח וַעֲדָתוֹ דִּבְּרוּ בְּעִוָּות לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְאָמְרוּ לָהֶם: **"רַב לָכֶם, כִּי כָל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים וּבְתוֹכָם ה' וּמַדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קְהַל ה'"**. אַתָּה (מֹשֶׁה) לָקַחְתָּ לְעַצְמְךָ אֶת תַּפְקִיד הַמְּלוּכָה וּלְאָחִיךָ נָתַתָּ כְּהֻנָּה. עַם יִשְׂרָאֵל לֹא צָרִיךְ אֶתְכֶם! כְּשֶׁם שֶׁטַּלִּית שְׁלֵמָה תְּכֻלָּת אֵינָהּ צְרִיכָה עוֹד פְּתִיל תְּכֵלֶת, כָּךְ כֻּלָּנוּ שֶׁהָיִינוּ בְּמַעֲמַד הַר סִינַי וְשָׁמַעְנוּ אֶת הַקָּבָ"ה אוֹמֵר: **"אָנֹכִי ה' אֱלֹקֶיךָ"**, אֵינֶנּוּ צְרִיכִים שֶׁאַתָּה תַּחְלִיט וּתְחַלֵּק תַּפְקִידִים לְפִי מָה שֶׁטּוֹב בְּעֵינֶיךָ!

קֹרַח וַעֲדָתוֹ הִמְשִׁיכוּ לִשְׁאֹל אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בְּחֲצָפָתָם: **בַּיִת מָלֵא בְּסְפָרִים - הַאִם חַיָּבִים לִקְבֹּעַ בּוֹ מְזוּזָה אוֹ לֹא?**

עָנָה לָהֶם מֹשֶׁה: **בְּוַדַּאי שֶׁחַיָּבִים!**

שׁוּב הֵחֵלּוּ לִלְגְלֵג עָלָיו: אֵיךְ יִתָּכֵן? הֲרֵי בִּשְׁתֵּי פָּרָשִׁיּוֹת קְטַנּוֹת הַכְּתוּבוֹת בְּמְזוּזָה ("שְׁמַע" וְ"וְהָיָה אִם שָׁמוֹעַ") נִפְטָר כָּל הַבַּיִת וְאֶפְשָׁר לְהַכְנִס אֵלָיו, וְהֵיאַךְ בַּיִת מָלֵא סְפָרִים, שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֶת כָּל פָּרָשִׁיּוֹת הַתּוֹרָה, לֹא יִפְטֹר אֶת הַבַּיִת מִמְּזוּזָה?

פָּנָה קֹרַח לְמֹשֶׁה וְדִבֵּר בְּחֻצְפָּה: הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ שֶׁאַתָּה אוֹמֵר לָנוּ כְּבָיְכוֹל מֵאֵת ה', **אַתָּה בּוֹדֶה אוֹתָם מִלִּבְּךָ!**

מָה עָשָׂה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת הַדְּבָרִים?

"וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל-פָּנָיו". בְּרֹב עֲנָוְתָנוּתוֹ, חָשַׁב מֹשֶׁה כֵּיצַד יוּכַל גַּם הַפַּעַם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵחֲטָאָם. הוּא כָּבָר יָדַע שֶׁזֶּה לֹא יִהְיֶה קַל כֵּיוָן שֶׁכְּבָר שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים לִפְנֵי כֵן חָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, וְהוּא הָיָה צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם.

מָה הֵם שְׁלֹשֶׁת הַחֲטָאִים הָלָלוּ?

הַפַּעַם הָרִאשׁוֹנָה **בְּחֵטְא הָעֵגֶל**, הַפַּעַם הַשֵּׁנִיָּה **כְּשֶׁהִתְלוֹנְנוּ שְׁאֵין לָהֶם בָּשָׂר**, וְהַפַּעַם הַשְּׁלִישִׁית **בְּחֵטְא הַמְּרַגְּלִים**.

מֹשֶׁה מְנַסֶּה לִגְרֹם לְקֹרַח וַעֲדָתוֹ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה

מֹשֶׁה הִצִּיעַ לְקֹרַח וַעֲדָתוֹ לְחַכּוֹת לְמָחָר בַּבֹּקֶר, כְּדֵי לָתֵת לָהֶם זְמַן לְהַרְהֵר בְּמַעֲשֵׂיהֶם וְאוּלַי לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה.

מֹשֶׁה הִזְהִיר אוֹתָם וְאָמַר לָהֶם: דְּעוּ לָכֶם שֶׁהַתְּלוּנּוֹת שֶׁלָּכֶם הֵם לֹא עָלַי וְלֹא עַל אַהֲרֹן **אֶלָּא עַל הַקָּבָ"ה בְּעַצְמוֹ**,

שֶׁבְּחִקּוֹת הַגּוֹיִים יְכוֹלִים לִהְיוֹת הַרְבֵּה כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָה זָרָה, כֵּיוָן שֶׁיֵּשְׁנָם סוּגֵי עֲבוֹדָה זָרָה רַבִּים שֶׁלְּכָל אֶחָד כֹּמֶר מִשֶּׁלּוֹ, וְלָכֵן הֵם אֵינָם יְכוֹלִים לְהִתְקַבֵּץ בְּמָקוֹם אֶחָד בְּגָלֶל הַשֹּׁנִי שֶׁלָּהֶם.

אוּלָם עִם יִשְׂרָאֵל אֵין לוֹ אֶלָּא ה' אֶחָד, אָרוֹן אֶחָד, תּוֹרָה אַחַת, מִזְבֵּחַ אֶחָד **וְכֹהֵן גָּדוֹל אֶחָד**, וְאַתֶּם (250 אִישׁ!) מְבַקְּשִׁים כֻּלְּכֶם לִהְיוֹת כֹּהֲנִים גְּדוֹלִים, הֲרֵי בְּרוּר לָכֶם שֶׁרַק **אֶחָד** יָכוֹל לְהִבָּחֵר לִכְהֻנָּה גְּדוֹלָה.

וְלָכֵן, אִם לֹא תַּחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה עַד מָחָר, אָז תָּבוֹאוּ בַּבֹּקֶר כָּל אֶחָד עִם **מַחְתָּה וְתָשִׂימוּ עָלֶיהָ קְטֹרֶת.** וְכֻלָּם (כּוֹלֵל אַהֲרֹן) יַקְטִירוּ אוֹתָהּ לִפְנֵי ה', וְעַל יְדֵי כָּךְ יִתְבָּרֵר מִי הוּא הָרָאוּי לַעֲבוֹדָה שֶׁהַקָּבָ"ה בָּחַר בּוֹ.

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוֹסִיף גַּם אַזְהָרָה חֲמוּרָה: **דְּעוּ לָכֶם שֶׁהַקְּטֹרֶת הִיא הַדָּבָר הֶחָבִיב בְּיוֹתֵר מִכָּל עֲבוֹדוֹת הַמִּשְׁכָּן, אֲבָל מִצַּד שֵׁנִי הִיא גַּם מְסֻכֶּנֶת בְּיוֹתֵר** - זִכְרוֹ מָה קָרָה לְנָדָב וַאֲבִיהוּא שֶׁהִקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה וְנִשְׂרְפוּ עַל עַלְתָּה לַמָּרוֹם! **דְּעוּ לָכֶם שֶׁהַקָּבָ"ה בּוֹחֵר רַק בְּכֹהֵן גָּדוֹל אֶחָד.** גַּם אִם מֹשֶׁה מִכָּם יִבָּחֵר - **כָּל הַשְּׁאָר יָמוּתוּ!**

מֹשֶׁה הִדְגִּישׁ לָהֶם: **"רַב לָכֶם בְּנֵי לֵוִי"** - דָּבָר גָּדוֹל אָמַרְתִּי לָכֶם, וְעַלֵיכֶם לְהִזָּהֵר וְלָשִׂים לֵב לִדְבָרַי.

שִׁימוּ לֵב עַד כַּמָּה קָשֶׁה הִיא הַמַּחְלֹקֶת, כֵּיוָן שֶׁהֵם הָיוּ שְׁקוּעִים כָּל כָּךְ בַּמַּחְלֹקֶת - לֹא הָיָה אִכְפַּת לָהֶם **אֲפִילּוּ לָמוּת.**

וּמַדּוּעַ קֹרַח שֶׁהָיָה פִּקֵּחַ וְחָכָם, עָשָׂה שְׁטוּת כָּזוֹ וְהִסְתַּבֵּךְ בְּמִיתָה?

קֹרַח הָיָה **בָּטוּחַ שֶׁהָ"אִישׁ הַקָּדוֹשׁ" שֶׁיִּבָּחֵר בְּמִבְחַן הַקְּטֹרֶת זֶה הוּא בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ**, כִּי הוּא רָאָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁעֲתִידִים לָצֵאת מִמֶּנּוּ דּוֹרוֹת שֶׁל צַדִּיקִים - **שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא** שֶׁשָּׁקוּל כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, וְ-24 **מִשְׁמָרוֹת שֶׁל לְוִיִּים** שֶׁמִּתְנַבְּאִים בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ. אֲבָל הוּא טָעָה, מִפְּנֵי שֶׁבָּאֱמֶת בָּנָיו עָשׂוּ תְּשׁוּבָה וְהֵם זָכוּ לְכָל זֶה, אֲבָל הוּא שֶׁלֹּא עָשָׂה תְּשׁוּבָה מֵת.

הַרְחָבָה: כְּמוֹ שֶׁנִּלְמַד בַּהֶמְשֵׁךְ **"וּבְנֵי קֹרַח לֹא מֵתוּ"** - כִּי הֵם עָשׂוּ תְּשׁוּבָה.

מֹשֶׁה הִמְשִׁיךְ לְדַבֵּר אֶל קֹרַח בְּצוּרָה נְעִימָה, אַךְ כְּשֶׁרָאָה שֶׁהוּא קָשֶׁה עֹרֶף פָּנָה לְכָל שִׁבְטוֹ לֵוִי שֶׁלֹּא יִמְשְׁכוּ אַחֲרֵי קֹרַח וְאָמַר לָהֶם: בְּנֵי לֵוִי אַתֶּם זְכִיתֶם שֶׁבָּכֶם בָּחַר ה' מִכָּל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת עֲבוֹדַת הַמִּשְׁכָּן, לְשֵׁאת אֶת הַמִּשְׁכָּן וְלִבְנוֹתוֹ וְכֵן לְשִׁיר בְּהַקְרָבַת הַקָּרְבָּנוֹת. וְעַכְשָׁו אֵינְכֶם מִסְתַּפְּקִים בְּתַפְקִידְכֶם הֶחָשׁוּב וְאַתֶּם רוֹצִים גַּם כְּהֻנָּה?!

דְּעוּ שֶׁהַתְּלוּנּוֹת שֶׁלָּכֶם הֵם לֹא עָלַי וְלֹא עַל אַהֲרֹן **אֶלָּא עַל הַקָּבָ"ה בְּעַצְמוֹ**,

שֶׁכָּל מָה שֶׁעָשִׂיתִי הָיָה אַךְ וְרַק לְפִי רְצוֹן ה' וְצִוּוּיוֹ, **"וְאַהֲרֹן מַה הוּא כִּי תַלִּינוּ עָלָיו"?!**

מָה הָיְתָה תְּגוּבַת קֹרַח לְדִבְרֵי מֹשֶׁה?

קֹרַח, **שֶׁפִּקֵּחַ הָיָה בִּרְשָׁעוֹ**, לֹא הֵשִׁיב לְמֹשֶׁה, כִּי יָדַע שֶׁמֹּשֶׁה הוּא חָכָם גָּדוֹל וְיִנָּצֵחַ אוֹתוֹ בַּוִּכּוּחַ, וְלָכֵן מוּטָב שֶׁלֹּא לְהָשִׁיב לוֹ.

כְּשֶׁרָאָה מֹשֶׁה שֶׁאֵין כָּל תּוֹעֶלֶת בְּדִבּוּר עִם קֹרַח, הוּא נִפְרַד מִמֶּנּוּ.

מֹשֶׁה מְנַסֶּה לִגְרֹם לְדָתָן וַאֲבִירָם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ בִּקֵּשׁ גַּם מִדָּתָן וַאֲבִירָם שֶׁיָּבוֹאוּ אֵלָיו, כְּדֵי לְהִשָּׁלִים עִמָּם וּכְדֵי לְשַׁכְנָעָם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה.

שִׁימוּ לֵב עַד כַּמָּה הִשְׁתַּדֵּל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם וּלְבַטֵּל אֶת הַמַּחְלֹקֶת, וּמִכָּאן נִלְמַד כַּמָּה צָרִיךְ לְהִתְאַמֵּץ כְּדֵי לְהַשְׁכִּין שָׁלוֹם.

אֲבָל דָּתָן וַאֲבִירָם הֵעִיזוּ פָּנִים כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאָמְרוּ **"לֹא נַעֲלֶה"!** (לֹא נָבוֹא!). **"הַמְעַט** (- לֹא מַסְפִּיק) **כִּי הָעֱלִיתָנוּ מֵאֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ** (כְּדֵי הֵם כִּנּוּ אֶת מִצְרַיִם) **לַהֲמִיתֵנוּ בַּמִּדְבָּר, כִּי תִשְׂתָּרֵר עָלֵינוּ גַּם הִשְׂתָּרֵר"** - לְחַלֵּק אֶת הַתַּפְקִידִים לְמִי שֶׁאַתָּה חָפֵץ.

גַּם **"לֹא אֶל אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הֲבִיאֹתָנוּ"** - אָמְרוּ שֶׁתָּבִיא אוֹתָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא קַיַּמְתָּ. הֵם הָיוּ נְחוּשִׁים כָּל כָּךְ בְּדַעְתָּם עַד שֶׁאָמְרוּ **"הַעֵינֵי הָאֲנָשִׁים הָהֵם תְּנַקֵּר לֹא נַעֲלֶה"** - אֶפְלּוּ אִם תִּשְׁלַח לְנַקֵּר אֶת עֵינֵינוּ לֹא נַעֲלֶה אֵלֶיךָ.

מֹשֶׁה הִצְטַעֵר מְאוֹד לִשְׁמֹעַ אֶת הַדְּבָרִים הַלָּלוּ, וְהוּא עָמַד בִּתְפִלָּה לְבַקֵּשׁ מַה' שֶׁלֹּא יְקַבֵּל אֶת הַקְּטֹרֶת שֶׁהֵם יַקְרִיבוּ לְפָנָיו לְמָחָרָת, שֶׁהֲרֵי **"לֹא חֲמוֹר אֶחָד מֵהֶם נָשָׂאתִי"** - אֶפְלּוּ כְּשֶׁשָּׁלַחְתָּ אוֹתִי מִמִּדְיָן לְמִצְרַיִם לְהוֹצִיא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, לָקַחְתִּי חֲמוֹר מִשֶּׁלִּי וְהִרְכַּבְתִּי עָלָיו אֶת אִשְׁתִּי וּבָנַי, לְמָרוֹת שֶׁהָיִיתִי צָרִיךְ לָקַחַת חֲמוֹר מִשֶּׁלָּהֶם שֶׁהֲרֵי בִּשְׁבִילָם יָרַדְתִּי לְמִצְרַיִם. וְכֵן מֵעוֹלָם לֹא עָשִׂיתִי רָעָה לְאַף

אֶחָד מֵהֶם, וְאֵיךְ הֵם יְכוֹלִים לְהַאֲשִׁים אוֹתִי בְּנְטִילַת תַּפְקִיד לְעַצְמִי?

וְכֵיוָן שֶׁהֵם מִתְלוֹנְנִים עָלַי לְחִנָּם - אַל תִּקַּבֵּל אֶת מִנְחָתָם.

הַרְחָבָה: אֵין הַכַּוָּנָה שֶׁמֹּשֶׁה הָיָה יָכוֹל לְקַחַת חֲמוֹר מֵעִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֲרֵי הוּא הָיָה בְּמִדְיָן וְהֵם הָיוּ בְּמִצְרַיִם, אֶלָּא הוּא הִתְכַּוֵּן שֶׁהוּא הָיָה יָכוֹל לְבַקֵּשׁ מֵהֶם אֶת שְׂכַר הַחֲמוֹר כְּשֶׁהוּא הִגִּיעַ לְמִצְרַיִם וְלֹא בִּקֵּשׁ.

בֵּילְקוּט שִׁמְעוֹנִי (בְּרֵאשִׁית כב, ג) מוּבָא שֶׁהַחֲמוֹר שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ בָּא אִתּוֹ לְמִצְרַיִם הָיָה חֲמוֹר מְיֻחָד, הוּא אוֹתוֹ הַחֲמוֹר שֶׁחָבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ כְּשֶׁיָּצָא לַדֶּרֶךְ לַעֲקֵדַת יִצְחָק, וְהוּא גַּם הַחֲמוֹר שֶׁעָתִיד לִרְכֹּב עָלָיו מָלְכָּךְ הַמָּשִׁיחַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. **אָמֵן.**

הַמִּבְחָן

לְאַחַר שֶׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ נָסָה לְדַבֵּר עִם דָּתָן וַאֲבִירָם וְרָאָה שֶׁהֵם גְּרוּעִים אֲפִלּוּ יוֹתֵר מִקֹּרַח, חָזַר וּפָנָה לְקֹרַח וְאָמַר לוֹ: מָחָר אַתָּה וְכָל עֲדָתְךָ וְאַהֲרֹן תֵּבוֹאוּ לִפְנֵי הָעֲזָרָה, וְכָל אֶחָד יָבִיא אִתּוֹ מַחְתָּה (כַּף מְנֻחֶשֶׁת) עִם קְטֹרֶת וְיִקָּטֵיר אוֹתָהּ לִפְנֵי ה'.

קֹרַח הֵבִין אֶת מַה שֶּׁמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ עָשָׂה כְּשֶׁהוּא אָמַר לָהֶם לָבוֹא מָחָר עִם הַמַּחְתּוֹת, **מֹשֶׁה רַבֵּנוּ רָצָה שֶׁכֻּלָּם יֵלְכוּ לִישׁוֹן וּבַלַּיְלָה הֵם יַחְשְׁבוּ עַל מַה שֶּׁהֵם עוֹשִׂים, וְשֶׁלָּהֶם הֲרֵי לֹא תִּצְמַח שׁוּם תּוֹעֶלֶת מִכֹּל הַמַּחְלֹקֶת הַזֹּאת, וְאָז הֵם יִפָּרְשׁוּ.**

מִזֶּה קֹרַח מְאֹד חָשַׁשׁ שֶׁעַד מָחָר הוּא יִשָּׁאֵר לְבַד, לָכֵן כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה הוּא הִסְתּוֹבֵב בֵּין הַשָּׁבָטִים וְעָשָׂה לֵיצָנוּת, הוּא לֹא נָתַן לָהֶם לִישׁוֹן, וְשִׁכְנַע אֶת כָּל הָעָם שֶׁיִּצְטָרְפוּ אֵלָיו, וְכָךְ אָמַר לָהֶם: דְּעוּ לָכֶם שֶׁאֵינִי עוֹשֶׂה זֹאת בִּשְׁבִיל עַצְמִי אֶלָּא בִּשְׁבִילְכֶם. רְאוּ אֵיךְ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן לָקְחוּ לְעַצְמָם אֶת כָּל הַתַּפְקִידִים הַחֲשׁוּבִים - מֹשֶׁה לָקַח לְעַצְמוֹ אֶת הַמַּלְכוּת וּלְאָחִיו נָתַן אֶת הַכְּהֻנָּה.

קֹרַח גַּם בִּקֵּשׁ מֵהֶם שֶׁיָּבוֹאוּ וְיִהְיוּ נוֹכְחִים בְּנִצָּחוֹנוֹ בְּמַעֲמָד זֶה. וְאָכֵן, רוֹב הָעָם הִשְׁתַּכְנְעוּ מִדִּבְרֵי קֹרַח וְהִצְטָרְפוּ אֵלָיו וְהִתְקַהֲלוּ בַּהֲמוֹנֵיהֶם כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

לְמָחֳרַת בַּבֹּקֶר הִתְיַצְּבוּ קֹרַח וַעֲדָתוֹ עִם הַמַּחְתּוֹת לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד, וַאֲלֵיהֶם הִצְטָרְפוּ כְּאָמוּר רַבִּים מֵעַם יִשְׂרָאֵל שֶׁשָּׁהוּ בַּחֲצַר הַמִּשְׁכָּן לִרְאוֹת אֶת הַמַּעֲמָד.

פִּתְאוֹם נִגְלָה כְּבוֹד ה' בֶּעָמּוּד עָנָן. ה' אָמַר לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

"הִבָּדְלוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרֶגַע".

מָה עָשׂוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן?

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הֵבִינוּ שֶׁהַקָּבָּ"ה רוֹצֶה לְכַלּוֹת אֶת כֻּלָּם, מִיָּד הֵם נָפְלוּ עַל פְּנֵיהֶם בִּתְפִלָּה לִפְנֵי ה' וְאָמְרוּ: הַאִם בִּגְלַל שֶׁאִישׁ אֶחָד חָטָא וּמַמְרִיד אֶת כֻּלָּם, כֻּלָּם יֵעָנְשׁוּ?! הֲרֵי אֵינְךָ כְּמוֹ מֶלֶךְ בָּשָׂר וָדָם, אֶלָּא אַתָּה יוֹדֵעַ בְּדִיּוּק מִי חָטָא וּמִי לֹא!

אָמַר לָהֶם הַקָּבָּ"ה: יָפָה אֲמַרְתֶּם. אֲנִי יוֹדֵעַ מִי חָטָא וּמִי לֹא חָטָא וַאֲגַלֶּה זֹאת לְכֻלָּם.

עָנְשָׁם שֶׁל קֹרַח וַעֲדָתוֹ

מִיָּד צִוָּה הַקָּבָּ"ה אֶת מֹשֶׁה לוֹמַר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְהִסְתַּלֵּק מֵאֲזוֹר הָאֹהָלִים שֶׁל קֹרַח וְדָתָן וַאֲבִירָם.

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ נָהַג בַּעֲנָוָה וְטָרַח לָלֶכֶת בְּעַצְמוֹ לְאֹהֶל שֶׁל דָּתָן וַאֲבִירָם, וְאַחֲרָיו הָלְכוּ זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל. מֹשֶׁה נָסָה שׁוּב לְהַתְרוֹת בָּהֶם וּלְהוֹכִיחַ אוֹתָם, אוּלַי יַחְזְרוּ בִּתְשׁוּבָה, אַךְ הוּא רָאָה שֶׁהֵם נִשְׁאָרִים בְּשֶׁלָּהֶם בְּגַאֲוָתָם וּבְחֻצְפָּתָם.

אָז פָּנָה מֹשֶׁה אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִזְהִיר אוֹתָם: **"סוּרוּ** (תִּתְרַחֲקוּ) **נָא מֵעַל אָהֳלֵי הָאֲנָשִׁים הָרְשָׁעִים הָאֵלֶּה** (- קֹרַח, דָּתָן וַאֲבִירָם) **וְאַל תִּגְּעוּ בְּכָל אֲשֶׁר לָהֶם פֶּן תִּסָּפּוּ בְּכָל חַטֹּאתָם".** וְאָכֵן, כָּל הָעֵדָה עָשׂוּ כִּדְבַר מֹשֶׁה, וְהִסְתַּלְּקוּ וְהִתְרַחֲקוּ מֵהֶם. אוּלָם דָּתָן וַאֲבִירָם הָרְשָׁעִים יָצְאוּ בְּגַאֲוָה וּבְקוֹמָה זְקוּפָה מִפֶּתַח אָהֳלֵיהֶם יַחַד עִם נְשֵׁיהֶם וִילָדֵיהֶם, אֲפִלּוּ הַקְּטַנִּים, וְהִתְחִילוּ לְחָרֵף וּלְגַדֵּף.

מֹשֶׁה הִמְשִׁיךְ וְאָמַר לָעָם יִשְׂרָאֵל שֶׁהָאֲנָשִׁים שֶׁהֵעִיזוּ פְּנֵיהֶם לְעָרְעֵר עַל הַנְהָגָתוֹ מְעָרְעָרִים בְּעֶצֶם עַל **הַנְהָגַת ה'.**

כַּיצַד נֶעֱנְשׁוּ מֵאתַיִם וַחֲמִשִּׁים מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת?

מִיָּד אַחֲרֵי שֶׁנִּבְלְעוּ קֹרַח וְדָתָן וַאֲבִירָם, נֶעֱנְשׁוּ מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת שֶׁהָיוּ בַּחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד - **"וְאֵשׁ יָצְאָה מֵאֵת ה' וַתֹּאכַל** (וְשָׂרְפָה) **אֶת הַחֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם אִישׁ מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת".**

מָה יִהְיֶה הַסִּימָן שֶׁמֹּשֶׁה הוּא שְׁלִיחַ שֶׁל ה'?

אָמַר מֹשֶׁה לָעָם: זֶה הַמִּבְחָן אִם עָשִׂיתִי אֶת הַכֹּל בְּצִוּוּי ה' אוֹ עַל דַּעַת עַצְמִי, **"אִם כְּמוֹת כָּל הָאָדָם יְמֻתוּן אֵלֶּה, וּפְקֻדַּת כָּל הָאָדָם יִפָּקֵד עֲלֵיהֶם** (לְמוֹת בְּמִיתָה רְגִילָה), **לֹא ה' שְׁלָחָנִי".** אֲבָל אִם יִהְיֶה כָּאן נֵס **"וּפָצְתָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וְיָרְדוּ חַיִּים שְׁאֹלָה, וִידַעְתֶּם כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת ה'".** זֶה יִהְיֶה הַסִּימָן שֶׁכָּל מַעֲשַׂי וְהַמִּנּוּיִים שֶׁמִּנִּיתִי - הַכֹּל הָיָה בְּצִוּוּי ה' וּבִשְׁלִיחוּתוֹ וְלֹא מִדַּעְתִּי הָאִישִׁית.

בְּדִיּוּק כְּשֶׁסִּיֵּם מֹשֶׁה אֶת דְּבָרָיו, נִבְקְעָה הָאֲדָמָה מִתַּחְתֵּיהֶם - הָאָרֶץ פָּתְחָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אֶת קֹרַח וְכָל עֲבָדָיו וְשִׁפְחוֹתָיו, וְאֶת דָּתָן וַאֲבִירָם וּמִשְׁפַּחְתָּם וְכָל רְכוּשָׁם, וּלְאַחַר מִכֵּן הָאֲדָמָה נִסְגְּרָה.

כֻּלָּם לֹא נִשְׁאַר מִכָּל רְכוּשׁוֹ שֶׁל קֹרַח, וּבְמִדְרָשׁ מוּבָא שֶׁאֲפִלּוּ מַחַט קְטַנָּה שֶׁקֹּרַח הִשְׁאִיל לְמִישֶׁהוּ אַחֵר וְהִיְתָה בְּבֵית אַחֵר, נִבְלְעָה גַּם הִיא בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה.

הַרְחָבָה: קֹרַח הָיָה עָשִׁיר עָצוּם מְאֹד עַד כְּדֵי כָּךְ שֶׁחֲכָמֵינוּ (בְּגְמָרָא פְּסָחִים קיט:) מְסַפְּרִים שֶׁיּוֹסֵף הַצַּדִּיק הִטְמִין שְׁלֹשָׁה אוֹצָרוֹת עֲצוּמִים בְּמִצְרַיִם, וְאֶחָד מֵהֶם הִתְגַּלָּה לְקֹרַח, וּמוֹסִיפָה הַגְּמָרָא **שֶׁשָּׁלֹשׁ מֵאוֹת פָּרְדוֹת הָיוּ סוֹחֲבוֹת רַק אֶת הַמַּפְתְּחוֹת** שֶׁל אוֹצְרוֹתָיו שֶׁל קֹרַח. כָּל כָּךְ הוּא הָיָה עָשִׁיר וְכָל עוֹשְׁרוֹ הֶעָצוּם נִבְלַע בָּאֲדָמָה כְּשֶׁהִיא פָּתְחָה אֶת פִּיהָ תַּחְתָּיו.

הַתּוֹרָה מְדַגִּישָׁה שֶׁהֵם לֹא מֵתוּ בְּעֵת בְּלִיעָתָם בָּאֲדָמָה אֶלָּא **"וְיָרְדוּ הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם חַיִּים שְׁאֹלָה".** וְחַז"ל אוֹמְרִים (בָּבָא בַּתְרָא עה.) שֶׁעַד הַיּוֹם הֵם צוֹעֲקִים: "מֹשֶׁה אֱמֶת וְתוֹרָתוֹ אֱמֶת, וַאֲנַחְנוּ הָרַמָּאִים".

לְפִתְאֹם הָאֲדָמָה נִלְוֶה רַעַשׁ גָּדוֹל וּצְעָקוֹת נוֹרָאִיּוֹת, וְכָל יִשְׂרָאֵל שָׁהוּ מִסָּבִיב בָּרְחוּ בְּפַחַד, שֶׁלֹּא תִּבְלַע הָאֲדָמָה גַּם אוֹתָם.

הַרְחָבָה: בַּגְּמָרָא (סַנְהֶדְרִין קי:) מוּבֵאת מַחְלֹקֶת כֵּיצַד הָיְתָה מִיתָתוֹ שֶׁל קָרַח, לְדַעַת רַבִּי יוֹחָנָן קָרַח לֹא נִבְלַע בָּאֲדָמָה, כִּי בַּפָּסוּק כָּתוּב רַק **"הָאָדָם אֲשֶׁר לְקָרַח"**, וְהוּא גַּם לֹא הָיָה בִּכְלָל מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת שֶׁנִּשְׂרְפוּ כִּי שָׁם הִזְכִּירוּ רַק מֵאתַיִם וַחֲמִשִּׁים אִישׁ מַעֲדָתוֹ, אֶלָּא **קָרַח מֵת בְּמַגֵּפָה** שֶׁהָיְתָה אַחַר כָּךְ.

וְדַעַת הַבְּרַיְתָא הִיא שֶׁקָּרַח **גַּם נִשְׂרַף וְגַם נִבְלַע** בָּאֲדָמָה. בַּהַתְחָלָה נִשְׂרְפָה רַק נִשְׁמָתוֹ בְּיַחַד עִם מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת, וְאַחַר כָּךְ הִתְגַּלְגֵּל גּוּפוֹ עַד לַמָּקוֹם שֶׁבּוֹ פָּתְחָה הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וְהוּא נִבְלַע שָׁם.

לְאָן נֶעֱלַם אוֹן בֶּן פֶּלֶת?

שִׁימוּ לֵב שֶׁהַתּוֹרָה לֹא הִזְכִּירָה אֶת אוֹן בֶּן פֶּלֶת. בְּתְחִלַּת הַפָּרָשָׁה אָמַרְנוּ שֶׁגַּם הוּא הִצְטָרֵף לְקָרַח, אַךְ לֹא מְזֻכָּר שֶׁהָאֲדָמָה בָּלְעָה אוֹתוֹ.

אַתֶּם יוֹדְעִים לָמָּה?

בִּזְכוּת אִשְׁתּוֹ שֶׁשִּׁכְנְעָה אוֹתוֹ לְהִתְרַחֵק מֵהַמַּחְלֹקֶת. חֲכָמֵינוּ מְסַפְּרִים (סַנְהֶדְרִין קט:) שֶׁהִיא אָמְרָה לוֹ: בִּשְׁבִיל מָה לְךָ לְהִכָּנֵס לַמַּחְלֹקֶת? הֲרֵי אִם מֹשֶׁה צוֹדֵק - אַתָּה לֹא תִּקַּבֵּל אֶת הַהַנְהָגָה, וְגַם אִם קָרַח צוֹדֵק הוּא יִהְיֶה הַמַּנְהִיג וְלֹא אַתָּה, כָּךְ שֶׁאַתָּה מִמָּשׁ לֹא מֻרְוִיחַ מֹשֶׁה מֵהַמַּחְלֹקֶת הַזֹּאת.

אוֹן עָנָה לָהּ שֶׁקָּרַח כְּבָר חָשַׁשׁ מִסַּעֲנוֹת כָּאֵלּוּ, וְלָכֵן **הוּא הִשְׁבִּיעַ אֶת בָּלָם** שֶׁמָּתַי שֶׁהוּא יִקָּרֵא לָהֶם הֵם מִיָּד יָבוֹאוּ, כְּדֵי שֶׁאַף אֶחָד לֹא יוּכַל לְפָרֵשׁ, וְעַכְשָׁו מַה הוּא יַעֲשֶׂה, הֲרֵי עוֹד מְעַט הֵם בָּטַח יַגִּיעוּ אֵלָיו לְאֹהֶל כְּדֵי לִקְרֹא לוֹ.

מַה עָשְׂתָה אִשְׁתּוֹ כְּדֵי לִמְנֹעַ מִבַּעְלָהּ לָלֶכֶת?

אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ: תִּשָּׁאֵר אַתָּה בְּתוֹךְ הָאֹהֶל וְאָנִי אַצִּיל אוֹתְךָ. אֲנִי אֵשֵׁב בְּפֶתַח הָאֹהֶל **בְּלִי כִּסּוּי רֹאשׁ** וְכֵיוָן **ש"כָּל הָעֵדָה כֻּלָּם קְדֹשִׁים"** הֵם לֹא יִתְקָרְבוּ לְאֹהֶל כְּשֶׁיִּרְאוּ אוֹתִי כָּךְ, וְכָךְ תַּחְמֹק מֵהֶם.

הָלְכָה וְהִשְׁקְתָה אוֹתוֹ יַיִן כְּדֵי שֶׁיֵּרָדֵם, הִתְיַשְּׁבָה בְּפֶתַח הָאֹהֶל וּפָרְעָה אֶת רֹאשָׁהּ (הִסִּירָה אֶת כִּסּוּי הָרֹאשׁ שֶׁלָּהּ) וּפָתְחָה אֶת שַׁעֲרוֹתֶיהָ. כְּשֶׁהִגִּיעוּ קֹרַח וְדָתָן וַאֲבִירָם לִקְרֹא לְאוֹן הֵם נֶעְצְרוּ מֵרַחוֹק כִּי לֹא רָצוּ לְהִתְקָרֵב לְאֹהֶל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אִשָּׁה לֹא צְנוּעָה.

כָּךְ הִצְלִיחָה אִשְׁתּוֹ שֶׁל אוֹן בֶּן פֶּלֶת אֶת בַּעְלָהּ מֵהֶעָנְשׁ הַקָּשֶׁה, לְעֻמַּת אֵשֶׁת קֹרַח שֶׁהִיא זוֹ שֶׁהֵסִיתָה אוֹתוֹ לִמְרֹד בְּמֹשֶׁה. עַל זֶה אוֹמַר הַפָּסוּק בְּמִשְׁלֵי (יד, א) **"חַכְמוֹת נָשִׁים** (אִשְׁתּוֹ שֶׁל אוֹן) **בָּנְתָה בֵיתָהּ, וְאִוֶּלֶת** (אִשְׁתּוֹ שֶׁל קֹרַח) **- בְּיָדֶיהָ תֲהָרְסֶנּוּ".**

פֶּרֶק יז

צִפּוּי הַמִּזְבֵּחַ בַּמַּחְתּוֹת שֶׁל מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת

מָה עָשׂוּ בַּמַּחְתּוֹת שֶׁל מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת?

הַקָּבָ"ה צִוָּה אֶת מֹשֶׁה לוֹמַר לְאֶלְעָזָר בֶּן אַהֲרֹן לָקַחַת אֶת הַמַּחְתּוֹת (שֶׁהָיוּ עֲשׂוּיוֹת מִנְּחֹשֶׁת) מִבֵּין מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת שֶׁנִּשְׂרְפוּ בָּאֵשׁ, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּחְתּוֹת הִתְקַדְּשׁוּ בְּקֹדֶשׁ כְּלֵי שָׁרֵת.

אֶת הַגֶּחָלִים שֶׁהָיוּ בְּתוֹךְ הַמַּחְתּוֹת יוֹצִיא אֶלְעָזָר וְיַשְׁלִיךְ לָאָרֶץ, וְאֶת הַמַּחְתּוֹת **יִשְׁטְחוּ וְיַעֲשׂוּ מֵהֶן לוּחוֹת דַּקִּים צִפּוּי לְמִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת.**

הַרְחָבָה: הַחִזְקוּנִי מְפָרֵשׁ שֶׁהַצִּפּוּי הוּא לְגַג הַמִּזְבֵּחַ שֶׁהָיָה מְגֻלֶּה. כָּךְ יִקְטֵר בְּשֹׁר הַקָּרְבָּנוֹת עַל הַצִּפּוּי וְלֹא עַל הָאֲדָמָה שֶׁהָיְתָה בְּתוֹךְ מִזְבַּח הַנְּחֹשֶׁת.

מַדּוּעַ רָצָה הַקָּבָ"ה שֶׁיְּצַפּוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּמַחְתּוֹת אֵלּוּ?

ה' רָצָה שֶׁהַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה שֶׁל קֹרַח יִשָּׁאֵר תָּמִיד **לְזִכָּרוֹן לְכָל יִשְׂרָאֵל** לִשְׁנֵי דְּבָרִים:

א. "לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא יִקְרַב אִישׁ זָר אֲשֶׁר לֹא מִזֶּרַע אַהֲרֹן הוּא, לְהַקְטִיר קְטֹרֶת לִפְנֵי ה'" - אָדָם שֶׁאֵינוֹ כֹּהֵן הַמְשֻׁרָּת בַּמִּקְדָּשׁ אָסוּר לוֹ לְהַקְטִיר קְטֹרֶת.

ב. "וְלֹא יִהְיֶה כְקֹרַח וְכַעֲדָתוֹ" - לְחַלֵּק עַל הַכְּהוּנָה, כִּי הַכְּהוּנָה נִתְּנָה מֵאֵת ה' לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו אַחֲרָיו.

מַמְשִׁיכִים לְהִתְלוֹנֵן - הָעֹנֶשׁ בַּמַּגֵּפָה וְהַהַצָּלָה בַּקְּטֹרֶת

לְמָחֳרָת הַיּוֹם הַקָּשֶׁה הַזֶּה, אֵשׁ הַמַּחְלֹקֶת שֶׁהִבְעִיר קֹרַח עֲדַיִן לֹא כָּבְתָה, וְלַמְרוֹת כָּל מַה שֶּׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל רָאוּ, הֵם נִקְהֲלוּ וּבָאוּ בִּטְעָנוֹת לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: **"אַתֶּם הֲמַתֶּם אֶת עַם ה'"** - לָמָּה גָּרַמְתֶּם לְ-250 אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים מֵעַם יִשְׂרָאֵל לָמוּת?

מַדּוּעַ חָשְׁבוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁמֹּשֶׁה גָּרַם לְמִיתָתָם שֶׁל מַקְטִירֵי הַקְּטֹרֶת?

מִפְּנֵי שֶׁמֹּשֶׁה אָמַר לָהֶם לְהָבִיא קְטֹרֶת, וּבְכָךְ כְּאִלּוּ גָּרַם לָהֶם לְהַקְרִיב אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי ה' וְלָכֵן הֵם מֵתוּ (כְּמוֹ שֶׁקָּרָה לְנָדָב וַאֲבִיהוּא שֶׁהִקְרִיבוּ אֵשׁ זָרָה וּמֵתוּ). הֵם חָשְׁבוּ שֶׁמֹּשֶׁה יָכוֹל הָיָה לְהוֹכִיחַ אֶת טָעוּתָם שֶׁל קֹרַח וַעֲדָתוֹ בְּדֶרֶךְ אַחֶרֶת.

מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן נִכְנְסוּ מִיָּד לְאֹהֶל מוֹעֵד וּכְבוֹד ה' נִרְאָה בֶּעָנָן כְּדֵי לְהָגֵן עֲלֵיהֶם שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ אַחֲרֵיהֶם הַמִּתְלוֹנְנִים שֶׁרָצוּ מִמָּשׁ לְהַזִּיק לָהֶם. הַקָּבָ"ה פָּנָה שׁוּב לְמֹשֶׁה וְאָמַר לוֹ: **"הֵרֹמּוּ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וַאֲכַלֶּה אֹתָם כְּרָגַע",**

מִיָּד נָפְלוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל פְּנֵיהֶם בִּתְפִלָּה עַל עַם יִשְׂרָאֵל, וְתוֹךְ כְּדֵי כָּךְ הֵחֵלָה מַגֵּפָה קָטְלָנִית לְהִתְפָּרֵץ בָּעָם.

בְּ'מַעַם לוֹעֵז' מְבָאֵר בְּהַרְחָבָה אֶת שְׁאֵרַע: מֹשֶׁה אָמַר לְאַהֲרֹן: אֲנִי רוֹאֶה אֶת חֲמִשָּׁת מַלְאֲכֵי הַחַבָּלָה הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר: 'קֶצֶף', 'אַף', 'חֵמָה', 'מַשְׁחִית', 'חָרוֹן'. **"כִּי יָצָא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי ה'"** - עַכְשָׁו אֲנִי רוֹאֶה אֶת הַמַּלְאָךְ הַנִּקְרָא 'קֶצֶף' יוֹצֵא מִלִּפְנֵי ה' כְּדֵי לַעֲשׂוֹת חֵס וְשָׁלוֹם כְּלִיָּה בְּכָל הַמַּחֲנֶה, לָכֵן אֵין עַכְשָׁו פְּנַאי לְהִתְעַכֵּב כִּי עוֹד מְעַט יִכְלֶה כָּל הַמַּחֲנֶה.

מָה עָשָׂה מֹשֶׁה כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת הָעָם?

מֹשֶׁה זָרַז אֶת אַהֲרֹן וְאָמַר לוֹ: **"קַח אֶת הַמַּחְתָּה וְתֵן עָלֶיהָ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ וְשִׂים קְטֹרֶת, וְהוֹלֵךְ מְהֵרָה אֶל הָעֵדָה וְכַפֵּר עֲלֵיהֶם"**, וְזֶה יַעֲצֹר אֶת הַמַּגֵּפָה שֶׁכְּבָר הֵחֵלָה.

מֵהֵיכָן יָדַע מֹשֶׁה שֶׁהַקְּטֹרֶת תַּעְצֹר אֶת הַמַּגֵּפָה?

כְּשֶׁמֹּשֶׁה הָיָה בָּרָקִיעַ וְקִבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כָּל הַמַּלְאָכִים נָתְנוּ לוֹ מַתָּנוֹת, וְאַף מַלְאַךְ הַמָּוֶת נָתַן לוֹ מַתָּנָה, הוּא גִּלָּה לוֹ אֶת הַסּוֹד שֶׁל הַקְּטֹרֶת, שֶׁאֵין תְּרוּפָה טוֹבָה לְמַגֵּפָה כְּמוֹ הַקְּטֹרֶת.

מָה הָיְתָה תְּגוּבַת אַהֲרֹן לְדִבְרֵי מֹשֶׁה?

אַהֲרֹן אָמַר לְמֹשֶׁה: הַאִם אַתָּה רוֹצֶה לְמָסֵר אוֹתִי לְמִיתָה?! וַהֲרֵי רָאִיתָ שֶׁהִתְקוֹמְמוּ נֶגְדֵּנוּ וְרָצוּ לַהֲרֹג אוֹתָנוּ, וְעַכְשָׁו אַתָּה שׁוֹלֵחַ אוֹתִי לְלֶכֶת אֶל תּוֹךְ הָעֵדָה - וַהֲרֵי הֵם בְּוַדַּאי יַהַרְגוּנִי!

וּבְמֶיְחָד כַּאֲשֶׁר יִרְאוּ אוֹתִי עִם מַחְתַּת הַקְּטֹרֶת, הֵם יִזְכְּרוּ בַּקְּטֹרֶת שֶׁחָמְשִׁים וּמָאתַיִם הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּשְׂרְפוּ הִקְטִירוּ, וְיֹאמְרוּ שֶׁאָנוּ גָּרַמְנוּ לְכָךְ שֶׁיָּמוּתוּ.

וְאִם תֹּאמַר 'שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָם נִזּוֹקִים' - הֲרֵי יֵשׁ אִסּוּר לְהוֹצִיא אֵשׁ מִן הַמִּזְבֵּחַ שֶׁבַּקְּדֻשָּׁה לַחוּץ, וְאִם כֵּן אֵין זוֹ מִצְוָה אֶלָּא אִסּוּר, וּבְוַדַּאי שֶׁהֵם יַהַרְגוּנִי.

אָמַר לוֹ מֹשֶׁה: הֲרֵי הֵם עוֹמְדִים לָמוּת בַּמַּגֵּפָה בְּגִלַּל שֶׁקָּמוּ עָלֵינוּ, וְאַתָּה בָּא לְהַצִּילָם עַל יְדֵי הַקְּטֹרֶת, וְלָכֵן בְּוַדַּאי שֶׁהֵם לֹא יִשְׁלְחוּ בְּךָ יָד.

וְאִם אַתָּה חוֹשֵׁשׁ שֶׁמָּא תָּמוּת בְּגִלַּל הַקְּטֹרֶת שֶׁתַּקְטִיר מִחוּץ לְמִשְׁכָּן - רְאוּי שֶׁתִּמְסֹר נַפְשְׁךָ עַל יִשְׂרָאֵל וּתְכַפֵּר עֲלֵיהֶם, וְכִי אֵיזוֹ תּוֹעֶלֶת תִּהְיֶה לְךָ אִם כֻּלָּם יָמוּתוּ וְאַתָּה תִּשָּׁאֵר בַּחַיִּים?! אַדְרַבָּה, תִּשְׁמַח אִם אַתָּה תָּמוּת וְהֵם יִחְיוּ בִּזְכוּתְךָ.

אָמַר אַהֲרֹן: הַלְוַאי וְהֵם הָיוּ נִשְׁאָרִים בַּחַיִּים

וַאֲנִי מֵת, וּמִיתָתִי תִּהְיֶה כְּפָרָה עֲלֵיהֶם. מִיָּד רָץ אַהֲרֹן עִם הַקְּטֹרֶת וּבָא לְתוֹךְ הַקָּהָל. **תָּפַס אֶת מַלְאַךְ הַמָּוֶת, שֶׁהָיָה מַכֶּה בָּעָם, אָחַז בּוֹ וְהֶעֱמִידוֹ, וְלֹא נָתַן לוֹ שֶׁיַּכֶּה עוֹד.**

אָמַר הַמַּלְאָךְ: מִי רוֹצֶה לְעַכֵּב אוֹתִי?

אָמַר לוֹ אַהֲרֹן: מֹשֶׁה שָׁלַח אוֹתִי לְעַצֵּר אוֹתָךְ.

אָמַר לוֹ הַמַּלְאָךְ: אַתָּה שְׁלוּחוֹ שֶׁל בָּשָׂר וָדָם - מֹשֶׁה, וַאֲנִי שְׁלוּחוֹ שֶׁל הַקָּבָּ"ה, שֶׁשָּׁלַח אוֹתִי לְהַזִּיק, וְלָכֵן אֵינְךָ יָכוֹל לְעַכֵּב אוֹתִי.

עָנָה לוֹ אַהֲרֹן: מֹשֶׁה אֵינוֹ אוֹמֵר כְּלוּם מֵעַצְמוֹ, אֶלָּא הַכֹּל מִפִּי הַגְּבוּרָה. אִם אֵין אַתָּה מַאֲמִין - הֲרֵי הַקָּבָּ"ה וּמֹשֶׁה נִמְצָאִים בְּפָתַח אֹהֶל מוֹעֵד, בּוֹא עִמִּי וּשְׁאַל.

אַךְ הַמַּלְאָךְ לֹא אָבָה לִשְׁמֹעַ לְדִבְרֵי אַהֲרֹן, וְרָצָה לַעֲסֹק בִּמְלַאכְתּוֹ לְהַשְׁחִית בָּעָם.

מָה עָשָׂה אַהֲרֹן?

תָּפַס אֶת מַלְאַךְ הַמָּוֶת בְּמַתְנָיו, הוֹצִיא אוֹתוֹ מִתּוֹךְ הַמַּחֲנֶה וְהֵבִיאוֹ לְפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד, **"וַתַּעֲצַר הַמַּגֵּפָה".**

כַּמָּה אֲנָשִׁים נֶהֶרְגוּ בְּמַגֵּפָה זוֹ?

עַד שֶׁאַהֲרֹן רָץ לַמַּחֲנֶה, מֵתוּ בְּמַגֵּפָה 14,700 אִישׁ.

מִכָּאן לָמְדוּ גַּם הַמְּתַלּוֹנְנִים שֶׁלֹּא הַקְטֹרֶת הִכְּתָה אֶת מְאתַיִם וַחֲמִשִּׁים הָאֲנָשִׁים, שֶׁהֲרֵי בְּכֹחַ הַקְטֹרֶת גַּם לְהָצִיל מִמָּוֶת, אֶלָּא **הַחַטָּא הוּא שֶׁגּוֹרֵם מָוֶת וּפְעֻלַּת הַקְטֹרֶת תְּלוּיָה בְּמִי שֶׁמַּקְרִיב אוֹתָהּ.**

מִבְחַן הַמַּטּוֹת

הַקָּבָּ"ה רָאָה שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל עֲדַיִן מִתְלוֹנְנִים וְרוֹטְנִים, וְאוֹמְרִים שֶׁ-250 הָאֲנָשִׁים מֵתוּ לֹא מִפְּנֵי שֶׁחָלְקוּ עַל הַכְּהֻנָּה אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁהִקְטִירוּ קְטֹרֶת זָרָה. לָכֵן אָמַר הַקָּבָּ"ה לְמֹשֶׁה: כְּדֵי לְהִנָּצֵל מִפִּיּוֹתֵיהֶם שֶׁלֹּא יַחְלְקוּ עוֹד לֹא עַל הַכְּהֻנָּה וְלֹא עַל הַלְוִיָּה - קַח מִכָּל שֵׁבֶט מַטֶּה (מִקֵּל עֵץ יָבֵשׁ) וְתִכְתֹּב אֶת שֵׁם הַשֵּׁבֶט עַל הַמַּטֶּה. גַּם מַטֵּה אַהֲרֹן יִהְיֶה בֵּין כָּל הַמַּטּוֹת הָאֵלּוּ, בְּתוֹר הַמַּטֶּה שֶׁל שֵׁבֶט לֵוִי כְּלוֹ.

אַחַר כָּךְ תָּשִׂים אֶת כָּל הַמַּטּוֹת בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּקֹדֶשׁ הַקָּדָשִׁים לִיַּד אָרוֹן הָעֵדוּת, וְהָאִישׁ אֲשֶׁר בּוֹ בָּחַר ה' - **מַטֵּהוּ יִפְרַח.** כָּךְ אַף אֶחָד לֹא יִתְלוֹנֵן עוֹד וְלֹא יְבַקֵּשׁ אֶת הַכְּהֻנָּה לְעַצְמוֹ. מֹשֶׁה עָשָׂה כְּמוֹ שֶׁצִּוָּה אוֹתוֹ ה'.

בַּמִּדְרָשׁ מוּבָא שֶׁמֹּשֶׁה לָקַח קוֹרַת עֵץ יְבֵשָׁה וְחָתַךְ אוֹתָהּ לִשְׁנַיִם עָשָׂר חֲלָקִים. הוּא נָתַן אוֹתָם לְרָאשֵׁי הַמַּטּוֹת, כְּדֵי שֶׁיִּכְתְּבוּ עַל הַמַּקְלוֹת אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם. כָּךְ אַף אֶחָד לֹא יֹאמַר שֶׁמֹּשֶׁה בָּחַר לוֹ מַטֶּה לֹא טוֹב.

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הִכְנִיס לַמִּשְׁכָּן אֶת כָּל הַמַּטּוֹת וְשָׂם אוֹתָם לִיַּד אָרוֹן הַבְּרִית. אֶת מַטֵּה אַהֲרֹן הִנִּיחַ בָּאֶמְצַע, לֹא קָרוֹב מִדַּי לָאָרוֹן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שֶׁבִּגְלַל שֶׁהַמַּטֶּה שֶׁל אַהֲרֹן הָיָה קָרוֹב לָאָרוֹן הוּא פָּרַח.

וְאָכֵן, לְמָחֳרָת נִכְנַס מֹשֶׁה לְאֹהֶל הָעֵדוּת כְּדֵי לְהוֹצִיא אֶת הַמַּטּוֹת, **"וְהִנֵּה פָּרַח מַטֵּה אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי, וַיֹּצֵא פֶּרַח, וַיָּצ֘ץ צִיץ, וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים"**, עַל הַמַּטֶּה הַיָּבֵשׁ צָמְחוּ פְּרָחִים צִיצִים (תְּחִלַּת צְמִיחַת הַפֶּרִי) וּשְׁקֵדִים!

הַרְחָבָה: לָמָּה דַּוְקָא שְׁקֵדִים? לְרַמֵּז שֶׁמִּי שֶׁמְּעָרְעֵר עַל הַכְּהֻנָּה יְקַבֵּל אֶת עָנְשׁוֹ מַהֵר כְּמוֹ שֶׁעֲצֵי הַשְּׁקֵדִים מְמַהֲרִים לְהוֹצִיא פֵּרוֹתֵיהֶם.

מֹשֶׁה רַבֵּנוּ הוֹצִיא מִקֹּדֶשׁ הַקָּדָשִׁים אֶת כָּל הַמַּטּוֹת וְהֵרְאָה לְכָל הַשְּׁבָטִים בְּמִי בָּחַר ה', וְכָל רֹאשׁ שֵׁבֶט לָקַח אֶת הַמַּטֶּה שֶׁלּוֹ.

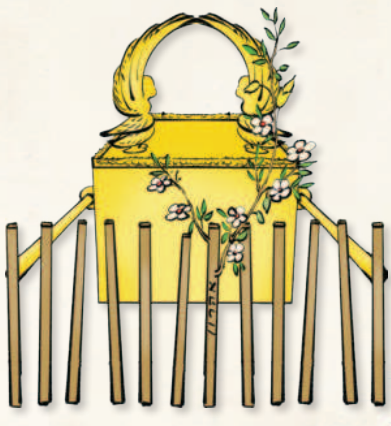

מִי לֹא קִבֵּל אֶת הַמַּטֶּה שֶׁלּוֹ בַּחֲזָרָה?

הַקָּבָּ"ה אָמַר לְמֹשֶׁה לְהַחֲזִיר אֶת מַטֵּה אַהֲרֹן וְלִשְׁמֹר אוֹתוֹ לְזִכָּרוֹן בַּמִּשְׁכָּן, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָקוּם עוֹד מִישֶׁהוּ שֶׁיְּעָרְעֵר עַל שֵׁבֶט לֵוִי וְעַל הַכְּהֻנָּה.

חֲשָׁשָׁם שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

בְּנֵי יִשְׂרָאֵל פָּנוּ אֶל מֹשֶׁה וְאָמְרוּ לוֹ: אֲנָשִׁים רַבִּים מֵתוּ, חֶלְקָם נִבְלְעוּ בָּאֲדָמָה וְחֶלְקָם מֵתוּ בַּמַּגֵּפָה, וַאֲנוּ חוֹשְׁשִׁים שֶׁגַּם אֲנוּ נָמוּת. נִכְנַס בָּנוּ פַּחַד מִמִּשְׁכַּן ה' הַשּׁוֹכֵן בְּתוֹכֵנוּ, שֶׁהֲרֵי מָתְרִ לְהִכָּנֵס לַחֲצַר אֹהֶל מוֹעֵד כְּדֵי לְהַקְרִיב קָרְבָּנוֹת, אֲבָל אִם אָדָם יִכָּנֵס בְּטָעוּת לְתוֹךְ הַמִּשְׁכָּן - הוּא יָמוּת מִיָּד!

מָה עָשׂוּ כְּדֵי לִמְנֹעַ מֵאִישׁ זָר לְהִכָּנֵס לְמִשְׁכָּן?

כְּדֵי לִמְנֹעַ כְּנִיסַת זָרִים, קָבַע הַקָּבָּ"ה שֶׁאַהֲרֹן וּבָנָיו קְהָת יִהְיוּ מְמֻנִּים לִהְיוֹת שׁוֹמְרִים עַל הַדְּבָרִים הַמְּקֻדָּשִׁים: הָאָרוֹן, הַמְּנוֹרָה, הַמִּזְבְּחוֹת וְכַדּוֹמֶה, שֶׁלֹּא יִקְרַב אֲלֵיהֶם זָר. בְּנוֹסָף לְכָךְ, עַל הַכֹּהֲנִים לְהַעֲמִיד שׁוֹמְרִים שֶׁיִּשְׁמְרוּ שֶׁבְּנֵי לֵוִי לֹא יִתְרַגְּזוּ מִתַּפְקִידָם וְלֹא יָבוֹאוּ לַעֲשׂוֹת אֶת עֲבוֹדוֹת הַכְּהֻנָּה.

גַּם לִבְנֵי גֵּרְשׁוֹן וּמְרָרִי הָיָה תַּפְקִיד בַּעֲבוֹדַת הַשְּׁמִירָה: לְהַזְהִיר אֶת הַזָּרִים, וּלְמַנּוֹת מְנוּיִים הַנִּדְרָשִׁים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, כְּגוֹן גִּזְבָּרִים וַאֲמַרְכָּלִים (שֶׁדִּרְגָּתָם מַעַל הַגִּזְבָּרִים).

הַכֹּהֲנִים יִשְׁמְרוּ רַק בְּתוֹךְ שַׁעֲרֵי הָעֲזָרָה, וְאִלּוּ הַלְוִיִּים יִשְׁמְרוּ גַּם מִחוּץ לְשַׁעֲרֵי הַמִּקְדָּשׁ, וְאֶל הַדְּבָרִים הַמְּקֻדָּשִׁים אָסוּר לַלְוִיִּים לְהִתְקָרֵב, כְּדֵי שֶׁלֹּא יָמוּתוּ גַּם הֵם וְגַם הַכֹּהֲנִים שֶׁמְּצַוִּים לְהַזְהִיר אוֹתָם עַל כָּךְ. כָּךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְחַיְּבוּ מִיתָה וְגַם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּים לֹא יֵעָנְשׁוּ.

פֶּרֶק יח

מַתְּנוֹת כְּהֻנָּה

הַקָּבָּ"ה חִזֵּק אֶת אַהֲרֹן וְאָמַר לוֹ שֶׁמִּצַּד אֶחָד יֵשׁ לוֹ וּלְבָנָיו הַכֹּהֲנִים אֶת הָאַחֲרָיוּת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא יִתְחַיְּבוּ מִיתָה, אַךְ מִצַּד שֵׁנִי הַכֹּהֲנִים יְקֻבְּלוּ מַתְּנוֹת כְּהֻנָּה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מַטָּרַת הַמַּתָּנוֹת הִיא שֶׁהַכֹּהֲנִים יוּכְלוּ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה יוֹמָם וָלַיְלָה בְּלִי לְדָאֹג לְפַרְנָסָתָם. כְּמוֹ כֵן עַל יְדֵי נְתִינַת הַמַּתָּנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִזָּכְרוּ לֹא לְעָרְעֵר עַל הַכְּהֻנָּה.

הַגְּמָרָא (חֻלִּין קלג:) מוֹנָה אֶת 24 מַתְּנוֹת הַכְּהֻנָּה: **עֶשֶׂר בַּמִּקְדָּשׁ, אַרְבַּע בִּירוּשָׁלַיִם וְעֶשֶׂר בַּגְּבוּלִים.**

מָה הֵן הַמַּתָּנוֹת בַּמִּקְדָּשׁ?

עֶשֶׂר בַּמִּקְדָּשׁ: (1) חַטָּאת, (2) חַטַּאת הָעוֹף, (3) אָשָׁם וַדַּאי, (4) אָשָׁם תָּלוּי, (5) זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר, (6) לֶחֶם שֶׁמָּן שֶׁל מִנְחַת מַצָּה, (7) שְׁתֵּי הַלְּחָם, (8) לֶחֶם הַפָּנִים, (9) שִׁירֵי מִנְחוֹת (10) וּמִנְחַת הָעֹמֶר.

מָה הֵן הַמַּתָּנוֹת בִּירוּשָׁלַיִם?

אַרְבַּע בִּירוּשָׁלַיִם: (1) הַבְּכוֹרָה, (2) הַבִּכּוּרִים, (3) הַמְּחֻרָּם מִן הַתּוֹדָה וּמֵאֵיל נָזִיר, (4) וְעוֹרוֹת קָדָשִׁים.

מָה הֵן הַמַּתָּנוֹת בַּגְּבוּלִים?

עֲשֶׂר בַּגְּבוּלִים: (1) תְּרוּמָה, (2) תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר, (3) חַלָּה, (4) רֵאשִׁית הַגֵּז, (5) זְרוֹעַ לְחָיַיִם וְקֵבָה, (6) פִּדְיוֹן הַבֵּן, (7) פִּדְיוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר, (8) שְׂדֵה אֲחֻזָּה, (9) שְׂדֵה חֲרָמִים (10) וְגֵזֶל הַגֵּר.

נִפְרֵט בְּהַרְחָבָה אֶת מַתְּנוֹת הַכְּהֻנָּה:

1. עֲשֶׂר בְּמִקְדָּשׁ - קָדְשֵׁי קָדָשִׁים הַנֶּאֱכָלִים לְכֹהֲנִים זְכָרִים (מֻתָּר לְאָכְלָן רַק בָּעֲזָרָה):

1. **חַטַּאת בְּהֵמָה** - בְּשַׂר קָרְבַּן שֶׁל חַטַּאת בְּהֵמָה נֶאֱכָל לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

2. **חַטַּאת הָעוֹף** - בְּשַׂר קָרְבַּן חַטָּאת שֶׁל עוֹף, שֶׁמֵּבִיא עָנִי כְּאָמוּר בְּפָרָשַׁת קָרְבַּן עוֹלָה וְיוֹרֵד. נֶאֱכָל לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

3. **אָשָׁם וַדַּאי** - בְּשַׂר קָרְבַּן 'אָשָׁם וַדַּאי' נֶאֱכָל לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

4. **אָשָׁם תָּלוּי** - בְּשַׂר קָרְבַּן 'אָשָׁם תָּלוּי' נֶאֱכָל לִכְהֲנִים זְכָרִים לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

5. **זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר** - בְּשַׂר שַׁלְמֵי צִבּוּר, שֶׁהֵם שְׁנֵי כְּבָשֵׂי עֲצֶרֶת, נֶאֱכָל לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

6. **לֹג שֶׁמֶן שֶׁל מְצֹרָע** - הַכֹּהֵן יוֹצֵק עַל כַּפּוֹ הַשְּׂמֹאלִית שֶׁמֶן, מַזֶּה מִמֶּנּוּ לִפְנֵי ה' וְנוֹתֵן עַל תְּנוּךְ אֹזֶן הַמִּטַּהֵר וְעַל רֹאשׁוֹ. מָה שֶׁנִּשְׁאַר מִלֹּג הַשֶּׁמֶן נֶאֱכָל לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

7. **שְׁתֵּי הַלֶּחֶם** - שֶׁמְּבִיאִים בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת נֶאֱכָלִים לִכְהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

8. **לֶחֶם הַפָּנִים** - בְּכָל שַׁבָּת עֹרְכוּ אֶת לֶחֶם הַפָּנִים וְסִלְקוּ אֶת הַלֶּחֶם שֶׁנֶּעֶרַךְ בַּשַּׁבָּת הַקּוֹדֶמֶת, וְאָז הָיָה הַלֶּחֶם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים בָּעֲזָרָה בְּאוֹתָהּ הַשַּׁבָּת וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת.

9. **שִׁירֵי מִנְחוֹת** - כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת אַחֲרֵי הַקְרֶבַת הַקֹּמֶץ, נֶאֱכָלוֹת לַכֹּהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

10. **מִנְחַת הָעֹמֶר** - שֶׁהֵבִיאוּ בְּיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר בְּנִיסָן עֹמֶר שְׂעוֹרִים מֵהַתְּבוּאָה הֶחָדָשָׁה. אַחֲרֵי הַקְטָרַת הַקֹּמֶץ נֶאֱכָלִים הַשִּׁירַיִם לְכֹהֲנִים בָּעֲזָרָה לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

2. אַרְבַּע בִּירוּשָׁלַיִם (מֻתָּר לְאָכְלָן בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם):

1. **הַבְּכוֹר** - אִם נוֹלַד בְּכוֹר זָכָר לִבְהֵמָה טְהוֹרָה הַשַּׁיֶּכֶת לְיִשְׂרָאֵל, הֲרֵי הוּא קָדוֹשׁ, צָרִיךְ לָתֵת אוֹתוֹ לַכֹּהֵן, וְהוּא אוֹכֵל אוֹתוֹ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד.

2. **הַבְּכוּרִים** - אָדָם יוֹרֵד לְתוֹךְ שָׂדֵהוּ וְרוֹאֶה תְּאֵנָה שֶׁבִּכְּרָה (יִצְאָה רֹאשׁוֹנָה בָּעֵץ) אוֹ אֶשְׁכּוֹל שֶׁבִּכֵּר, וְכֵן כָּל פְּרִי מִשִּׁבְעַת הַמִּינִים שֶׁבִּכֵּר, כּוֹרֵךְ עָלָיו גֶּמִי (חוּט אָדוֹם) לְסִימָן וְאוֹמֵר: הֲרֵי זֶה בִּכּוּרִים. אֶת הַבִּכּוּרִים מְבִיאִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, מְנִיפִים אוֹתָם וְנוֹתְנִים אוֹתָם לַכֹּהֵן. הַבִּכּוּרִים נֶאֱכָלִים לַכֹּהֲנִים בְּטָהֳרָה בְּכָל הָעִיר בְּלִי הַגְבָּלַת זְמַן.

3. **הַמּוּרָם מִן הַתּוֹדָה וּמֵאֵיל נָזִיר** - מִי שֶׁמֵּבִיא קָרְבַּן תּוֹדָה מַפְרִישׁ מֵהַקָּרְבָּן אֶת הַחָזֶה וְהַשּׁוֹק, וְכֵן אַרְבָּעָה לְחָמֵי תּוֹדָה. נָזִיר שֶׁמֵּבִיא קָרְבְּנוֹת מַפְרִישׁ מֵהָאֵיל אֶת הֶחָזֶה וְהַשּׁוֹק וְגַם זְרוֹעַ בְּשֵׁלָה, וְכֵן חַלַּת מַצָּה אַחַת וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד. אֶת כָּל אֵלֶּה נוֹתְנִים לַכֹּהֲנִים, וְהֵם נֶאֱכָלִים לָהֶם, לְנָשֵׁיהֶם, לִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם, לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת.

4. **עוֹרוֹת קָדָשִׁים** - שֶׁל עוֹלָה, חַטָּאת וְאָשָׁם שַׁיְּכִים לַכֹּהֲנִים.

3. עֲשֶׂר בַּגְּבוּלִים (מֻתָּר לְאָכְלָם בְּכָל עָרֵי הָאָרֶץ):

1. **תְּרוּמָה גְּדוֹלָה** - יֵשׁ לְהַפְרִישׁ תְּרוּמָה מֵהַתְּבוּאָה, מֵהַשָּׁמֶן וּמֵהַיַּיִן וְלִתֵּת לַכֹּהֵן, וּמִדִּבְרֵי חֲכָמִים גַּם מִפֵּרוֹת וְיִרְקוֹת.

מִן הַתּוֹרָה מַסְפִּיק אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ, אֲבָל חֲכָמִים אָמְרוּ: עַיִן טוֹבָה - אֶחָד מֵאַרְבָּעִים, עַיִן רָעָה - אֶחָד מִשִּׁשִּׁים, וְעַיִן בֵּינוֹנִית - אֶחָד מֵחֲמִשִּׁים.

2. **תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר** - אַחֲרֵי שֶׁהִפְרִישׁ תְּרוּמָה גְּדוֹלָה, מַפְרִישׁ עֲשִׂירִית לְמַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן וְנוֹתֵן אוֹתָהּ לַלֵּוִי. הַלֵּוִי מַפְרִישׁ עֲשִׂירִית מִמָּה שֶׁקִּבֵּל (אֶחָד מִמֵּאָה מִכָּל הַתְּבוּאָה), וְנוֹתֵן אוֹתָהּ לַכֹּהֵן. זוֹ תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר, וְדִינָהּ כְּמוֹ תְּרוּמָה גְּדוֹלָה.

3. **חַלָּה** - אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁלָּשׁ עִסָּה צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ מִמֶּנָּה חַלָּה. מִן הַתּוֹרָה מַסְפִּיק אֲפִלּוּ מַשֶּׁהוּ, אֲבָל חֲכָמִים נָתְנוּ בָּהּ שִׁעוּר - חֵלֶק אֶחָד מֵעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה לְמִי שֶׁאוֹפֶה לְעַצְמוֹ (נַחְתּוֹם (-אוֹפֶה) שֶׁאוֹפֶה כְּדֵי לִמְכֹּר מַפְרִישׁ פָּחוֹת - חֵלֶק אֶחָד מֵאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה). אֶת הַחַלָּה נוֹתְנִים לַכֹּהֵן, וְהַכֹּהֵן אוֹכְלָהּ בְּטָהֳרָה בְּכָל הָאָרֶץ. (בְּיָמֵינוּ מַפְרִישִׁים חַלָּה 'מִשֶּׁהוּ' מֵהָעִסָּה).

4. **רֵאשִׁית הַגֵּז** - כָּל מִי שֶׁגּוֹזֵז אֶת צֹאנוֹ, מֵחֲמִשָּׁה צֹאן וָמַעְלָה, בֵּין טְלָאִים צְעִירִים וּבֵין אֵילִים וּכְבָשִׂים זְקֵנִים, אַף אִם גּוֹזְזָם מֵאָה פְּעָמִים, בֵּין בָּאָרֶץ וּבֵין בְּחוּצָה לָאָרֶץ - נוֹתֵן מִמֶּה שֶׁגָּזַז מַתָּנָה לַכֹּהֵן בְּמִשְׁקָל חֲמִשָּׁה סְלָעִים, וְהַכֹּהֵן יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּצֶּמֶר בְּכָל הָאָרֶץ כִּרְצוֹנוֹ.

5. **מַתָּנוֹת כְּהוּנָּה** - הַזְּרוֹעַ, הַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה. אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמַת חֻלִּין - חַיָּב לָתֵת לְכֹהֵן אֶת הַזְּרוֹעַ הַיְמָנִית שֶׁל הַבְּהֵמָה וְאֶת הַלְּחָיַיִם וְהַקֵּבָה. הַכֹּהֵן אוֹכֵל אוֹתָן בְּכָל הָאָרֶץ וַאֲפִלּוּ בְּטֻמְאָה.

6. **פִּדְיוֹן הַבֵּן** - אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנּוֹלַד לוֹ בְּכוֹר זָכָר חַיָּב לִפְדּוֹתוֹ בַּחֲמִשָּׁה סְלָעִים וְלָתֵת אוֹתָם לַכֹּהֵן. הַכֹּהֵן יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בַּכֶּסֶף לְכָל מָה שֶׁיִּרְצֶה.

7. **פִּדְיוֹן פֶּטֶר חֲמוֹר** - אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל שֶׁנּוֹלַד לַאֲתוֹנוֹ פֶּטֶר רֶחֶם (בְּכוֹר), חַיָּב לִפְדּוֹת אוֹתוֹ בְּשֶׂה וְלָתֵת אוֹתוֹ לַכֹּהֵן. הַשֶּׂה הוּא חֻלִּין, וְהַכֹּהֵן יָכוֹל לְעָשׂוֹת בּוֹ כִּרְצוֹנוֹ.

8. **שְׂדֵה אֲחֻזָּה** - אָדָם שֶׁהִקְדִּישׁ שְׂדֵה אֲחֻזָּה יָכוֹל לִגְאֹל אוֹתוֹ עַד שְׁתֵּי שָׁנִים. אִם לֹא גָּאַל אוֹתוֹ וְהַגִּזְבָּר שֶׁל הַהֶקְדֵּשׁ מָכַר אוֹתוֹ - כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא בַּיּוֹבֵל מִיַּד הַקּוֹנֶה, הוּא אֵינוֹ שָׁב לִבְעָלָיו אֶלָּא מִתְחַלֵּק לַכֹּהֲנִים שֶׁבְּאוֹתוֹ מִשְׁמָר שֶׁאָרַע בּוֹ הַיּוֹבֵל.

9. **שְׂדֵה חֲרָמִים** - אִם אָמַר "הֲרֵי שָׂדֶה זֶה חֵרֶם לַכֹּהֵן", הַשָּׂדֶה יִנָּתֵן לַכֹּהֵן.

10. **גֵּזֶל הַגֵּר** - מִי שֶׁגָּזַל מִן הַגֵּר, הִכְחִישׁ וְנִשְׁבַּע לַשֶּׁקֶר, וְאַחַר כָּךְ הוּא מְבַקֵּשׁ לַחְזֹר בִּתְשׁוּבָה וּלְהַחֲזִיר אֶת הַגֵּזֶל, אִם הַגֵּר מֵת בְּלִי יוֹרְשִׁים - חַיָּב לָתֵת אֶת הַקֶּרֶן וְהַחֹמֶשׁ לַכֹּהֵן.

בְּרִית מֶלַח

מַתָּנוֹת אֵלּוּ נִתָּנוֹת לְאַהֲרֹן בִּבְרִית עוֹלָמִית - **"בְּרִית מֶלַח"**, כְּשֵׁם שֶׁהַמֶּלַח אֵינוֹ מַסְרִיחַ - כָּךְ הַבְּרִית לֹא תִּתְבַּטֵּל.

הַקָּבָ"ה הוֹדִיעַ לְאַהֲרֹן: מִכַּיוָן שֶׁדָּאַגְתִּי לְךָ לְפָרְנָסָה, מַעֲתָּה מוּטָל עָלֶיךָ לְהִשְׁקִיעַ אֶת כָּל כּוֹחֲךָ בְּתוֹרָה וַעֲבוֹדָה, לָכֵן הַכֹּהֲנִים אֵינָם נוֹחֲלִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּשִׁעַת חֲלֻקָּה וְכִבּוּשׁ. **"אֲנִי חֶלְקְךָ וְנַחֲלָתְךָ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".**

מַתְּנוֹת הַלְוִיִּים

מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן

מַהוּ מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן?

גַּם הַלְוִיִּים אֵינָם מְקַבְּלִים נַחֲלָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. הַקָּבָ"ה אָמַר לְמֹשֶׁה שֶׁכָּל אָדָם בְּיִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ מַעֲשֵׂר (עֲשִׂירִית) לַלְוִיִּים. מַעֲשֵׂר זֶה נִקְרָא: **'מַעֲשֵׂר רִאשׁוֹן'.**

אֶת הַמַּעֲשֵׂר הֵם מְקַבְּלִים כְּשָׂכָר תְּמוּרַת עֲבוֹדוֹת אֹהֶל מוֹעֵד הַמְּטֻלּוֹת עֲלֵיהֶם - וּבֵינֵיהֶן הַשְׁמִירָה עַל אֹהֶל מוֹעֵד שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ אֵלָיו יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אֵין בְּמַעֲשֵׂר דִּין קְדֻשָּׁה וּמֻתָּר לְכָל אָדָם לְאָכְלוֹ.

לְמָרוֹת שֶׁהַלְוִי מְקַבֵּל אֶת הַמַּעֲשֵׂר כְּשָׂכָר עַל עֲבוֹדָתוֹ, הָעֲבוֹדָה וְהָאַחֲרָיוּת עָלָיו הִיא חוֹבָה, וְהוּא לֹא יָכוֹל לוֹמַר: לֹא אֶעֱבֹד בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְלֹא אֲקַבֵּל אֶת שְׂכָרִי, וְכָךְ לֹא אֶהְיֶה חַיָּב אִם יִשְׂרָאֵל יִכָּנֵס אֶל הַקֹּדֶשׁ, אֶלָּא זוֹ אַחֲרָיוּתָם שֶׁל הַלְוִיִּים.

תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר

מַהי תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר?

הַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁהַלְוִיִּים מְקַבְּלִים מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל נֶחְשָׁבִים כִּתְבוּאָה שֶׁשַּׁיֶּכֶת לָהֶם, וְלָכֵן גַּם הֵם צְרִיכִים לְהַפְרִישׁ מֵהַמַּעֲשְׂרוֹת תְּרוּמָה לַכֹּהֲנִים. תְּרוּמָה זוֹ נִקְרֵאת: **'תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר'** ('מַעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר').

אִם לֵוִי קִבֵּל אֶת הַמַּעֲשֵׂר בְּטָהֳרָה הִפְרִישׁוּ מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה לַכֹּהֵן (תְּרוּמָה גְּדוֹלָה) - צָרִיךְ הַלֵּוִי לְהַפְרִישׁ קֹדֶם כֹּל תְּרוּמָה לַכֹּהֲנִים (תְּרוּמָה גְּדוֹלָה), וְאַחַר כָּךְ לְהַפְרִישׁ אֶת תְּרוּמַת הַמַּעֲשֵׂר, שֶׁאַף הִיא מִיעָדָת לַכֹּהֲנִים.

בְּנִגּוּד לַכֹּהֲנִים שֶׁחַיָּבִים לֶאֱכֹל אֶת הַתְּרוּמָה וּתְרוּמַת הַמַּעֲשֵׂר בְּטָהֳרָה, הַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁל שֵׁבֶט לֵוִי, לְאַחַר שֶׁהָפְרְשָׁה מֵהֶם תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר, נֶחְשָׁבִים חֻלִּין וּמֻתָּר לָהֶם וְלִבְנֵי בֵּיתָם לֶאֱכֹל אוֹתָם בְּכָל מָקוֹם (וְאֲפִלּוּ בְּטֻמְאָה). וַאֲפִלּוּ לְמִכּוֹר אוֹתָם לְיִשְׂרָאֵל לַאֲכִילָה.

לְסִיּוּם, מַזְהִירָה הַתּוֹרָה אֶת הַלְוִיִּים שֶׁלֹּא יִמְנְעוּ מִלְּתָרֵם אֶת תְּרוּמַת הַמַּעֲשֵׂר לַכֹּהֲנִים, כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵחָשְׁבוּ חוֹטְאִים, וּמַזְהִירָה אַף אֶת הַכֹּהֲנִים שֶׁלֹּא יֹאכְלוּ אֶת הַתְּרוּמָה הַנִּתֶּנֶת לָהֶם כְּשֶׁהֵם טְמֵאִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵעָנְשׁוּ בְּמִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם.

לְמַדְנוּ בְּפָרָשָׁתֵנוּ כַּמָּה קָשֶׁה הִיא הַמַּחְלֹקֶת, וְכַמָּה חָמוּר וּמְסֻכָּן לְבַזּוֹת וּלְדַבֵּר רַע עַל צַדִּיקִים. יְהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה כָּל חַיֵּינוּ לִבְרֹחַ מִמַּחְלֹקֶת, וּלְדַבֵּר עַל צַדִּיקִים רַק דִּבּוּרִים טוֹבִים, וְנֵדַע שֶׁגַּם אִם אֲנַחְנוּ לֹא תָּמִיד מְבִינִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם, כָּל מָה שֶׁהֵם עוֹשִׂים זֶה עַל פִּי ה', כְּמוֹ שֶׁאָמַר אַהֲרֹן הַכֹּהֵן לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת: "אֵין מֹשֶׁה אוֹמֵר כְּלוּם מִלִּבּוֹ, אֶלָּא מִפִּי הַגְּבוּרָה".

שַׁבַּת שָׁלוֹם וּמְבֹרָךְ!

לְמַבְּיָ - הַבַּיִת - יַדַּעְתִּי!

שְׁאֵלוֹת בְּקִיאוּת עַל הַפָּרָשָׁה.

פֶּרֶק טז

1. מַהִי הַקְּרֻבָּה שֶׁל קֹרַח לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן?
2. מָה הַתַּפְקִיד שֶׁקֹּרַח רָצָה לְקַבֵּל?
3. מִי עוֹדְדָה אֶת קֹרַח לַחְלֹק עַל מֹשֶׁה?
4. מִי הֵם הָאֲנָשִׁים הַיְדוּעִים וְהַחֲשׁוּבִים שֶׁקֹּרַח צָרַף אֵלָיו?
5. מָה עָשָׂה קֹרַח כְּדֵי לְשַׁכְנֵעַ אֶת הָעָם לַחְלֹק עַל מֹשֶׁה?
6. מָה הֵם שְׁנֵי הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁקֹּרַח וַעֲדָתוֹ שָׁאֲלוּ אֶת מֹשֶׁה?
7. כֵּיצַד נָסָה מֹשֶׁה לִגְרֹם לְקֹרַח וַעֲדָתוֹ לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה?
8. מָה רָאָה קֹרַח שֶׁגָּרַם לוֹ לְטִעוֹת וְלַחְשֹׁב שֶׁבְּנֵי יִבְחַר ה'?
9. כֵּיצַד נָסָה מֹשֶׁה לְהַחֲזִיר בִּתְשׁוּבָה אֶת דָּתָן וַאֲבִירָם?
10. כֵּיצַד נָסָה קֹרַח לִמְנֹעַ מֵהָעָם לְהָבִין שֶׁלֹּא תִּצְמַח לָהֶם שׁוּם תּוֹעֶלֶת מֵהַמַּחְלֹקֶת שֶׁלּוֹ עַל מֹשֶׁה?
11. מָה הָיְתָה טַעֲנַת מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן כְּשֶׁאָמַר לָהֶם ה' שֶׁהוּא רוֹצֶה לְכַלּוֹת אֶת כֻּלָּם?
12. מַהוּ הַסִּימָן שֶׁמֹּשֶׁה הוּא שָׁלִיחַ ה' וְכָל הַמִּנּוּיִים שֶׁלּוֹ הֵם עַל פִּי ה'?
13. מָה הָיָה עוֹנְשָׁם שֶׁל קֹרַח וְדָתָן וַאֲבִירָם?
14. מִי וּמָה נִבְלְעוּ בָּאֲדָמָה?
15. הַאִם אֵלּוּ שֶׁנִּבְלְעוּ בָּאֲדָמָה מֵתוּ?
16. מָה הָיָה עוֹנְשָׁם שֶׁל מָאתַיִם וַחֲמִשִּׁים מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת?
17. הַאִם גַּם אוֹן בֶּן פֶּלֶת נֶעֱנַשׁ?
18. מִי הִצִּילָה אֶת אוֹן בֶּן פֶּלֶת וְכֵיצַד?
19. מַהוּ הַפָּסוּק בְּמִשְׁלֵי שֶׁחָזַ"ל דּוֹרְשִׁים עַל נְשׁוֹתֵיהֶם שֶׁל אוֹן בֶּן פֶּלֶת וְקֹרַח?

פֶּרֶק יז

20. מָה עָשׂוּ עִם הַמַּחְתּוֹת שֶׁל מַקְרִיבֵי הַקְּטֹרֶת?
21. מָה יָזַכִּיר צִפּוּי הַמִּזְבֵּחַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל?
22. מָה הָיְתָה תְּלוּנַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן?
23. מָה הוֹרָה מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן כְּדֵי לַעֲצֹר אֶת הַמַּגֵּפָה?
24. מֵהֵיכָן יָדַע מֹשֶׁה שֶׁיֵּשׁ בְּכֹחַ הַקְּטֹרֶת לַעֲצֹר אֶת הַמַּגֵּפָה?
25. מָה הָיָה הַיּוּכּוּחַ בֵּין אַהֲרֹן לְמַלְאַךְ הַמָּוֶת?
26. כַּמָּה אֲנָשִׁים נֶהֶרְגוּ בַּמַּגֵּפָה?
27. מַהוּ מִבְחַן הַמַּטּוֹת?
28. מָה עָשָׂה מֹשֶׁה עִם הַמַּטּוֹת וְהֵיכָן הִנִּיחַ אֶת מַטֵּה אַהֲרֹן?
29. מִי הֵם הַמְּמֻנִּים לִשְׁמֹר שֶׁלֹּא יִכָּנְסוּ זָרִים לַמִּשְׁכָּן?
30. הֵיכָן יִשְׁמְרוּ הַלְוִיִּים וְהֵיכָן יִשְׁמְרוּ הַכֹּהֲנִים?

פֶּרֶק יח

31. מַדּוּעַ הִצְטַוּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָתֵת לַכֹּהֲנִים מַתָּנוֹת כְּהֻנָּה?
32. כַּמָּה מַתָּנוֹת כְּהֻנָּה יֵשׁ בְּסַךְ הַכֹּל?
33. מָה הֵם אַרְבַּעַת מַתָּנוֹת הַכְּהֻנָּה שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם?
34. מֵאֵיזוֹ כַּמּוּת שֶׁל צֹאן צָרִיךְ לְהַפְרִישׁ רֹאשִׁית הַגֵּז?
35. מַהוּ גָּזֵל הַגֵּר וְכֵיצַד מְשִׁיבִים אוֹתוֹ?
36. מָה הֵם מַתָּנוֹת הַלְוִיִּים?
37. מַהִי תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר?
38. הֵיכָן צְרִיכִים הַלְוִיִּים לֶאֱכֹל אֶת הַמַּעֲשְׂרוֹת שֶׁקִּבְּלוּ?

תּוֹרָתִךְ שַׁעֲשָׁעַי

צוּר-אוֹת בַּפָּרָשָׁה

בחידות שלפניכם מסתתרים מושגים מפרשת השבוע, על ידי חיבור בין הציור והאותיות תקבלו את התשובה. חושבים שפתרתם נכון? בדקו עצמכם בתשובות.
בהצלחה!

= מחלפת את באות. + מוסיפת את בהתחלה או בסוף. / מחיקת אות.
∨ מוסיפת את בתוך המילה. ↔ מחלפת מיקום מאותיות.
עבכוב סדר האותיות.

1

2

3

4

תשובות: 1. פרח, קולב. 2. אבטיח. 3. קפוצ'ון. 4. קפוצ'ון.

הֵידוֹן א'-ב' לְמַתְחִילִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מַתְחִילָה בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

שְׁאֵלוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּסוֹפָן כּוֹכָבִית (*) הֵן שְׁאֵלוֹת אָתְגָר - קָשׁוֹת יוֹתֵר.

א - סִימָן.

ב - פֵּרוֹת רְאשׁוֹנִים.

ג - עֲרֵמַת תְּבוּאָה.

ד - בְּנוֹ שֶׁל אֱלִיאָב.

ה - נֶאֱמַר עַל בְּנֵי לֵוִי: "וּשְׁמַרְתֶּם אֵת מִשְׁמֶרֶת ____".

ו - וְאָסַף (רֶמֶז: נֶאֱמַר עַל קֹרַח שֶׁאָסַף אֶת הָעֵדָה).

ז - כְּנוּי לְאָדָם שֶׁאֵינוֹ מְזֻרָע אַהֲרֹן.

ח - לֹא נָשָׂאתִי מֵהֶם (רֶמֶז: מֹשֶׁה אָמַר שֶׁלֹּא לָקַח מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל).

ט - יַלְדֵיהֶם הַקְּטַנִּים.

י - כְּנוּי לְשָׁמָן זַיִת.

כ - שֶׁטַח אֲדָמָה שֶׁגְּדֵלוֹת בּוֹ גְּפָנִים.

ל - מְבִיאִים מֵעֲשֵׂר מִן הַמַּעֲשֵׂר.

מ - חֵלֶק הַנִּתָּן לַלְוִיִּים.

נ - הַחֹמֶר מִמֶּנּוּ הָיוּ עֲשׂוּיוֹת הַמַּחְתּוֹת.

ס - זוּזוּ, הִתְרַחֲקוּ (רֶמֶז: מֹשֶׁה אָמַר לָעֵדָה).

ע - חָטָא.

פ - מִבְנֵי רְאוּבֵן.

צ - עֲשׂוּ מֵהַמַּחְתּוֹת לְמִזְבֵּחַ*.

ק - נִין שֶׁל לֵוִי.

ר - עֲשׂוּ אֶת הַמַּחְתּוֹת ____ ____*.

ש - פֵּרוֹת שֶׁגָּמְלוּ עַל הַמַּטֶּה.

ת - מְסוּגֵי הַיַּיִן.

תשובות: א. שלג, בכור, לבנה, גשם, ראשון, ראש, מקום, מטות, מלים, פיה, מתנו, בכור, לבלב, מטה אהרן, כלום, אין, מספיק, משה, רב, בנה, שבט, הפריש, דבר, ראשון, עשה, כסה, מלת, נאמר, ויצרה, סבא.

הֵידוֹן א'-ב' לְמִתְקַדְּמִים

הַתְּשׁוּבָה לְכָל שְׁאֵלָה מִסְתַּיֶּמֶת בְּאוֹת הַמּוֹפִיעָה בְּרֹאשׁ הַשּׁוּרָה.

א - רֹאשׁ לְשֵׁבָט, שַׁלִּיט.

ב - בְּכוֹר שֶׁלֹּא נִתָּן לִפְדּוּת*.

ג - נָשִׂיא, רֹאשׁ.

ד - מְקוֹם הֲנָחַת הַמַּטּוֹת (שְׁתֵּי מִלִּים).

ה - פָּצְתָה אֶת פִּיהָ.

ו - מַתָּנוּ (רֶמֶז: בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמְרוּ לְמֹשֶׁה)*.

ז - בְּכוֹר שֶׁלֹּא נִתָּן לִפְדּוּת.

ח - לְבָלֵב (רֶמֶז: נֶאֱמַר עַל מַטֵּה אַהֲרֹן).

ט - כְּלוּם לֹא דַּי שֶׁ-, הַאִין זֶה מַסְפִּיק שֶׁ-*.

י - מֹשֶׁה אָמַר לְקֹרַח וַעֲדָתוֹ: "רַב לָכֶם בְּנֵי ____".

כ - כָּךְ כִּנָּה ה' אֶת שֵׁבֶט לֵוִי בְּדַבְּרוֹ אֶל אַהֲרֹן: "שֵׁבֶט ____"*.

ל - הִפְרִישׁ, הִפְרִיד בֵּין דָּבָר לְדָבָר (רֶמֶז: ה' עָשָׂה לִבְנֵי לֵוִי).

מ - הָרִאשׁוֹן מֵהַבָּטָן (שְׁתֵּי מִלִּים).

נ - כִּסָּה אֶת אֹהֶל מוֹעֵד.

ס - נֶאֱמַר עַל קֹרַח וַעֲדָתוֹ: "וַ____ עֲלֵיהֶם הָאָרֶץ".

ע - מִלַּת שְׁאֵלָה.

פ - מַגֵּפָה.

צ - נֶאֱמַר עַל אַהֲרֹן: "____ אֶל תּוֹךְ הַקָּהָל".

ק - אֵיבָר שֶׁנִּתָּן לַכֹּהֵן.

ר - הֵרִים אֶת הַמַּחְתּוֹת מִבֵּין הַשְּׂרֵפָה.

ש - נִתְּנוּ בַּמַּחְתּוֹת.

ת - סַבָּא שֶׁל יִצְהָר.

תשובות: א. ראש, שבט, שליט. ב. בכור שלא נתן לפדות. ג. נשיא, ראש. ד. מקום הנחת המטות (שתי מלים). ה. פצתה את פיה. ו. מתנו (רמז: בני ישראל אמרו למשה). ז. בכור שלא נתן לפדות. ח. לבלב (רמז: נאמר על מטה אהרן). ט. כלום לא די ש-, האין זה מספיק ש-. י. משה אמר לקרח ועדתו: "רב לכם בני ____". כ. כך כינה ה' את שבט לוי בדברו אל אהרן: "שבט ____". ל. הפריש, הפריד בין דבר לדבר (רמז: ה' עשה לבני לוי). מ. הראשון מהבטן (שתי מלים). נ. כיסה את אהל מועד. ס. נאמר על קרח ועדתו: "ו____ עליהם הארץ". ע. מלת שאלה. פ. מגפה. צ. נאמר על אהרן: "____ אל תוך הקהל". ק. איבר שנתן לכהן. ר. הרים את המחתות מבין השרפה. ש. נתנו במחתות. ת. סבא של יצהר.

סִפּוּרֵי צַדִּיקִים
וְאַגָּדוֹת חַזַ"ל
לִפְנֵי הַשֵּׁנָה

לְמוֹצָאֵי שַׁבָּת

אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים צַדִּיקִים! הִנֵּה שַׁבָּת קֹדֶשׁ הָאֲהוּבָה יוֹצֵאת... יְהוּדִים רַבִּים זוֹכִים שֶׁלֹּא לְמַהֵר לְהוֹצִיא אֶת שַׁבָּת וּמְחַכִּים לְצֵאת שַׁבָּת לְפִי דַּעַת 'רַבֵּנוּ תָּם'. מִי הָיָה רַבֵּנוּ תָּם? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע:

רַבֵּנוּ תָּם - וּבְשָׁמוֹ רַבִּי יַעֲקֹב תָּם, נִקְרָא עַל שֵׁם יַעֲקֹב אָבִינוּ, שֶׁהָיָה "אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים", וְהָיָה נֶכְדּוֹ שֶׁל רַשִׁ"י - רַבִּי שְׁלֹמֹה יִצְחָקִי.

הוּא עָלָה וְנִתְעַלָּה וְהָיָה לְצַדִּיק וְקָדוֹשׁ, וְהֶעֱמִיד תַּלְמִידִים הַרְבֵּה.

הוּא אַף הָיָה עָשִׁיר גָּדוֹל וּבַעַל כֶּסֶף רַב, וְזָכָה לִשְׁנֵי שֻׁלְחָנוֹת - תּוֹרָה וּגְדֻלָּה יַחַד. בְּעֵת שֶׁהָיָה לוֹמֵד עִם תַּלְמִידָיו, הָיָה הַצַּדִּיק מַנִּיחַ הַר גָּדוֹל שֶׁל מַטְבְּעוֹת זָהָב עַל הַשֻּׁלְחָן, וְהָיָה לוֹמֵד עִם תַּלְמִידָיו לְצִלּוֹ שֶׁל הַר הַכֶּסֶף הַזֶּה. עַל זֶה הָיָה אוֹמֵר: "אֲנִי מְקַיֵּם בָּזֶה 'טוֹב לִי **תּוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף'**"!

מָה רָצָה רַבֵּנוּ תָּם לְלַמֵּד אוֹתָנוּ, יְלָדִים?

אֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לָאָדָם הַר עָנָק שֶׁל זָהָב, הַתּוֹרָה הַרְבֵּה יוֹתֵר יְקָרָה וַחֲשׁוּבָה!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם רִאשׁוֹן

לִהְיוֹת מֶלֶךְ

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים נֶהֱדָרִים! מִי הוּא מֶלֶךְ? מִי שֶׁמַּשְׁלִיט אֶת הַמֹּחַ עַל הַלֵּב (הָרֶגֶשׁ) וְעַל הַכְּלָיוֹת (הַתַּאֲוֹת וְהָרְצוֹנוֹת) שֶׁלּוֹ! מֶלֶךְ, רָאשֵׁי תֵּבוֹת: מֹחַ - לֵב - כְּלָיוֹת. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

רַבִּי חַיִּים מֵאִיר וָאזְנֶר זְצַ"ל, **בַּעַל 'מַחְשֶׁבֶת הַלֵּוִי'**, הָיָה מַדְרִיךְ אֶת תַּלְמִידָיו שֶׁיִּתְבּוֹנְנוּ הֵיטֵב בִּדְבָרֵיהֶם וּבְמַעֲשֵׂיהֶם. "יְהוּדִי נִדְרָשׁ לַחֲשֹׁב, וְלֹא לִפְעֹל מִתּוֹךְ אוֹטוֹמָט", כָּךְ הָיָה אוֹמֵר.

יוֹם אֶחָד, בְּשָׁעָה שֶׁשָּׁהָה בְּהֵיכַל הַיְשִׁיבָה, נִשְׁמְעָה לְפֶתַע **חֲרִיקַת בְּלָמִים צוֹרְמָנִית** מֵעֵבֶר לַחַלּוֹן. הֵחֵלּוּ לְהִשָּׁמַע זַעֲקוֹת מִכִּוּוּן הָרְחוֹב, וְכֻלָּם הֵבִינוּ שֶׁמְּדֻבָּר בִּתְאוּנַת דְּרָכִים שֶׁיֵּשׁ בָּהּ נִפְגָּעִים, ה' יְרַחֵם. בִּתְגוּבָה טִבְעִית קָפְצוּ **כָּל הַתַּלְמִידִים אֶל הַחַלּוֹן**, כְּדֵי לִרְאוֹת מָה מִתְרַחֵשׁ, וְאִלּוּ

קריאת שמע שעל המיטה

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחֲדָא שֵׁם אוֹת י' וְאוֹת ה' בְּשֵׁם אוֹת ו' וְאוֹת ה' בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל. הֲרֵינִי מְקַבֵּל עָלַי אֶ־לֹהוּתוֹ יִתְבָּרַךְ וְאַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ, וַהֲרֵינִי יָרֵא מִמֶּנּוּ בְּגִין דְּאִיהוּ רַב וְשַׁלִּיט עַל כֹּלָּא. וְכֹלָּא קַמֵּיהּ כְּלָא. וַהֲרֵינִי מְמַלִּיכוֹ עַל כָּל אֲבֵר וַאֲבֵר וְגִיד וְגִיד מֵרֹמֶ"ח אֲבָרִים וְשַׂ"ה גִּידִים שֶׁל גּוּפִי וְנַפְשִׁי, רוּחִי וְנִשְׁמָתִי מִלְּכוּת גְּמוּרָה וּשְׁלֵמָה, וַהֲרֵינִי עֶבֶד לְרַ' יִתְבָּרַךְ. וְהוּא בְּרַחֲמָיו יְזַכֵּנִי לְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם וְנֶפֶשׁ חֶפְצָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן:

- את המילים המוקטנות אין לומר בשבתות וימים טובים -

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לְכָל מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי. בֵּין בְּגוּפִי בֵּין בְּמָמוֹנִי בֵּין בִּכְבוֹדִי בֵּין בְּכָל אֲשֶׁר לִי. בֵּין בְּאֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה. בֵּין בְּגִלּוּי וְזֶה בֵּין בְּגִלּוּי אַחֵר לְכָל כַּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד. וּמַה שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִין וְחוֹלָאִים רָעִים: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ, יְיָ צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינָי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפָּי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהַי וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתֵן חֶלְקִי בְּתוֹרָתֶךָ, וְתַרְגִּילֵנִי לִדְבַר מִצְוָה וְאַל תַּרְגִּילֵנִי לִדְבַר עֲבֵרָה. וְאַל תְּבִיאֵנִי לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִּזָּיוֹן. וְיִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הַטּוֹב וְאַל יִשְׁלֹט בִּי יֵצֶר הָרָע. וְתַצִּילֵנִי מִיֵּצֶר הָרָע וּמֵחוֹלָאִים רָעִים וְאַל יַבְהִילוּנִי חֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּכְבוֹדוֹ.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ, יְיָ אֶחָד:

(בלחש) **בָּרוּךְ**, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְיָ אֱ־לֹהֵיכֶם וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מְטַר־אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ: הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים

רַבֵּנוּ שֶׁלָּךְ סֵפֶר תְּהִלִּים לְלֹא שְׁהוּת מְיֻתֶּרֶת, וְהֵחֵל לִשְׁפֹּךְ שִׂיחַ בְּרֶגֶשׁ לִרְפוּאַת הַנִּפְגָּעִים.

לְאַחַר מִכֵּן אָמַר לַתַּלְמִידִים: "אֵיננִי מֵבִין. **מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יְדִיעָה בְּדַרְכֵי הָרְפוּאָה** וּבְיָדוֹ לְהוֹשִׁיט עֶזְרָה - עָלָיו לְזַנֵּק מִיָּד **לְמַלֵּא חוֹבָתוֹ**. אֲבָל זֶה שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ, הֲרֵי עָלָיו **לְזַנֵּק מִיָּד אֶל הַתְּהִלִּים** וּלְבַצַּע בְּכָךְ אֶת הָעֶזְרָה שֶׁבְּיָדוֹ לְהוֹשִׁיט: תְּפִלָּה מְקֻרֶבֶת הַלֵּב לִשְׁלוֹם הַפְּצוּעִים. מָה יֵּשׁ לָרוּץ לַחֲלוֹן?!"

גַּם אֲנַחְנוּ, יְלָדִים, נִשְׁתַּדֵּל לַחֲשֹׁב לִפְנֵי כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁאָנוּ עוֹשִׂים. גַּם כְּשֶׁהַסַּקְרָנוּת גּוֹבֶרֶת עָלֵינוּ, לֹא הִיא תּוֹבִיל אוֹתָנוּ!

תָּמִיד נַחֲשֹׁב: הַאִם יֵּשׁ תּוֹעֶלֶת בְּמָה שֶׁאָנוּ עוֹשִׂים, אוֹ שֶׁאוּלַי מַעֲשֶׂה אַחֵר דַּוְקָא יַעֲזֹר יוֹתֵר. כָּךְ נִזְכֶּה לַעֲבֹד אֶת ה' טוֹב יוֹתֵר.

וְעַכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

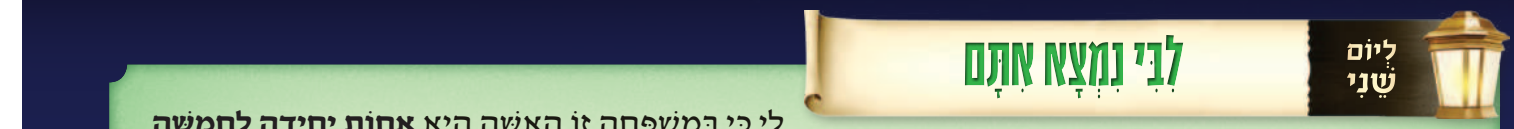

לִבִּי נִמְצָא אִתָּם

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים מְתוּקִים! גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ עַד כַּמָּה יֵּשׁ לְהִשְׁתַּדֵּף בִּרְגִשׁוֹת הַזּוּלָת, וְזוֹכִים לְהַרְגִּישׁ אֶת הַקֶּשֶׁר הֶעָמֹק וְהַחִבּוּר שֶׁל כָּל נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

פַּעַם נִכְנַס עִסְקָן אֶחָד לְחַדְרוֹ שֶׁל **רַבִּי מְנַחֵם מֶנְדֶּל שְׁנֵיאוֹרְסוֹן - הָרַבִּי מִלּוּבָּבִיץ'**, וְרָאָה שָׁפָנָיו שֶׁל הָרַבִּי רְצִינִיּוֹת מְדַי. הוּא אָזַר אֹמֶץ וְשָׁאַל אֶת הָרַבִּי: **"מָה מֵעִיק עַל כְּבוֹדוֹ?"** הֵרִים אֵלָיו הָרַבִּי אֶת עֵינָיו הַטּוֹבוֹת, וְסִפֵּר: "לִפְנֵי זְמַן מָה נִגַּשׁ אֵלַי זוּג שֶׁזֶּה עַתָּה נָשָׂא וְהֵקִים בַּיִת. הֵם בִּקְשׁוּ **לָצֵאת לְשְׁלִיחוּת**, אַךְ אֲנִי הִסְבַּרְתִּי רַק בְּתְנַאי שֶׁיָּבִיאוּ אֶת אִשּׁוּר הַהוֹרִים לְכָךְ. וְאָכֵן, לְאַחַר יָמִים מִסְפַּר הֵם שָׁבוּ אֵלַי עִם הָאִשּׁוּר בַּיָּד, וַאֲנִי נָתַתִּי לָהֶם אֶת בִּרְכָתִי. אָמְנָם יָדוּעַ לִי כִּי בְּמִשְׁפָּחָה זוֹ הָאִשָּׁה הִיא **אָחוֹת יְחִידָה לַחֲמִשָּׁה אַחִים הַמְשַׁמְּשִׁים כְּשְׁלִיחִים** בְּרַחֲבֵי הָעוֹלָם", אָמַר הָרַבִּי וְהֵחֵל לִמְנוֹת אֶת מְקוֹם שְׁלִיחוּתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהֶם. "כְּעֵת", הִמְשִׁיךְ הָרַבִּי לוֹמַר, "**הַהוֹרִים נִשְׁאָרִים לְבַד**. עַכְשָׁו נִמְצָאִים הֵם בִּשְׂדֵה הַתְּעוּפָה וְשׁוֹפְכִים שָׁם **דְּמָעוֹת רַבּוֹת**. אַף שֶׁאֵלּוּ דְּמָעוֹת שֶׁל שִׂמְחָה, בְּכָל זֹאת אֵלּוּ דְּמָעוֹת, וּבְרֶגַע זֶה **אֲנִי נִמְצָא אִתָּם**. לִבִּי אִתָּם וְעִם מְסִירוּת הַנֶּפֶשׁ שֶׁהֵם עוֹשִׂים".

גַּם אֲנַחְנוּ, יְלָדִים, נִשְׁתַּדֵּל לְהִשְׁתַּדֵּף עִם חֲבֵרֵינוּ בִּרְגִשׁוֹתֵיהֶם, גַּם בִּרְגִשׁוֹת הַצַּעַר וּבְוַדַּאי שֶׁבִּזְמַן שֶׁל שִׂמְחָה. כָּךְ נִזְכֶּה לְקָרֵב אֶת הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה.

וְעַכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! אֵ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: (בלחש) וְחָרָה (לעצור) אַף־יְיָ בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְיָ נֹתֵן לָכֶם: (עד כאן בלחש) וְשַׂמְתֶּם אֶת־דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ: לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְיָ לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל תְּכֵלֶת: וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְיָ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָתוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם: לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם: אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם:

(חזור ואומר) יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֱמֶת.

יַעֲלֹזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד, יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵ־ל בְּגְרוֹנָם, וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:

הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ, מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה, אִישׁ חַרְבּוֹ עַל יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: (יחזור מפסוק "הִנֵּה מִטָּתוֹ" שלוש פעמים)

יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ:

יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ:

יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

יְשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן, בְּצֵל שַׁ־דַּי יִתְלוֹנָן: אֹמַר לַיְיָ מַחְסִי וּמְצוּדָתִי, אֱ־לֹהַי אֶבְטַח בּוֹ: כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ מִדֶּבֶר הַוּוֹת: בְּאֶבְרָתוֹ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה, צִנָּה וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: לֹא תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה, מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יְהַלֵּךְ, מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ, אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט, וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אַתָּה יְיָ מַחְסִי:

לְיוֹם שְׁלִישִׁי

לְהַכְנִיס אֶת הַתּוֹרָה לַלֵּב

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים נִפְלָאִים! אֶתְמוֹל לָמַדְנוּ כַּמָּה חָשׁוּב לְהִשְׁתַּתֵּף בְּרִגְשׁוֹת הַזּוּלָת. אוּלָם עַד כַּמָּה אָדָם יָכוֹל וְצָרִיךְ לְהִשְׁתַּדֵּל בָּזֶה? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

לִפְנֵי כִּשְׁלוֹשִׁים שָׁנָה נָעֳרָךְ כֶּנֶס גְּדוֹל בְּעִיר נְתַנְיָה, בְּהִשְׁתַּתְּפוּתָם שֶׁל גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל וּבֵינֵיהֶם הָרַב **עוֹבַדְיָה יוֹסֵף** וְהָרַב **יְהוּדָה דְּרְעִי** זְצ"ל.

הַשָּׁעָה הָיְתָה עֲדַיִן מֻקְדֶּמֶת. קָהָל גָּדוֹל עֲדַיִן לֹא הִתְאַסֵּף בַּמָּקוֹם, וְהָיוּ שָׁם אֲנָשִׁים מְעַטִּים בִּלְבַד. אַף אֶחָד מֵהָרַבָּנִים עֲדַיִן לֹא הִגִּיעַ, וְגַם **לֹא הָיָה עֲדַיִן מִי שֶׁיְּקַבֵּל אֶת פְּנֵיהֶם.**

וְהִנֵּה, הִגִּיעַ לַמָּקוֹם יְהוּדִי שֶׁנִּרְאָה מְכֻבָּד, וּפָנָיו מְאִירוֹת. הָיָה זֶה לֹא אַחֵר מֵאֲשֶׁר הָרַב יְהוּדָה דְּרְעִי, שֶׁהֵקִים עֲלֵהּ שֶׁל תּוֹרָה בְּבֹאֵר שֶׁבַע. **בַּעֲנָוָה נִפְלְאָה הִגִּיעַ לַמָּקוֹם מֻקְדָּם**

וּלְלֹא מִלִּים. יְהוּדִי אֶחָד, שֶׁלְּמַרְבֵּה הַצַּעַר לֹא הָיָה בָּרִיא כָּל כָּךְ בְּנַפְשׁוֹ, הִתְלַהֵב לְמַרְאֵה הָרַב **וְרָצָה לְהַצְטַלֵּם אִתּוֹ.** חַם הָיָה בַּחוּץ. לָרֹב יְהוּדָה, שֶׁהִגִּיעַ מִנְּסִיעָה אֲרֻכָּה וּמְפָרֶכֶת, לֹא הָיוּ אַפִלּוּ כּוֹס מַיִם אוֹ כִּסֵּא לָשֶׁבֶת. אֲבָל שׁוּם דָּבָר מִזֶּה לֹא נָכָר עָלָיו כְּלָל. הוּא חִיֵּךְ אֶל הַיְּהוּדִי **חִיּוּךְ רָחָב, סִדֵּר אֶת חֲלִיפָתוֹ יָפֶה, חִבֵּק אוֹתוֹ וְהִצְטַלֵּם אִתּוֹ.** הוּא דָּאַג לְשַׁמֵּחַ אוֹתוֹ, לְמָרוֹת שֶׁלֹּא הִכִּיר אוֹתוֹ כְּלָל, וְהָיוּ לוֹ מַסְפִּיק סִבּוֹת לְסָרֵב לְכָךְ.

אָדָם שֶׁמַּכְנִיס אֶת הַתּוֹרָה לְלִבּוֹ, מְקַבֵּל בִּשְׁלֵמוּת אֶת מִדַּת הָעֲנָוָה! נִשְׁתַּדֵּל גַּם אֲנַחְנוּ לְסַיֵּעַ לְכָל יְהוּדִי, וְלֹא נַחְשֹׁב כָּל הַזְּמַן עַל עַצְמֵנוּ, אוֹ "מָה יַחְשְׁבוּ עָלֵינוּ". נָשִׂים מוּל עֵינֵינוּ אֶת ה' יִתְבָּרַךְ וּמָה שֶּׁהוּא מְבַקֵּשׁ מֵאִתָּנוּ!

וְעִכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! א־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם רְבִיעִי

בְּנֵי קֹרַח וְשׁוֹשַׁנִּים

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים חֲבִיבִים! בְּוַדַּאי יוֹדְעִים אַתֶּם עַד כַּמָּה רָעָה הִיא מִדַּת הַקִּנְאָה. לְעוֹלָם לֹא כְּדַאי לְקַנֵּא בְּאָדָם אַחֵר, כִּי אֵינֶנּוּ יְכוֹלִים לְדַעַת בֶּאֱמֶת אֶת כָּל מָה שֶׁקּוֹרֶה אִתּוֹ. וּבְכָל מִקְרֶה, לְכָל אֶחָד נוֹתֵן ה' אֶת מָה שֶׁהֻכְנַס טוֹב בִּשְׁבִילוֹ. אֲבָל לִפְעָמִים הַקִּנְאָה מִתְגַּנֶּבֶת לִלְבֵּנוּ, וְקָשֶׁה מְאוֹד לְנַצֵּחַ אוֹתָהּ. בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

קֹרַח בֶּן יִצְהָר הָיָה בֶּן דּוֹדוֹ שֶׁל **מֹשֶׁה רַבֵּנוּ**. תַּפְקִידוֹ הָיָה, כְּמוֹ כָּל בְּנֵי **קְהָת**, לְשֵׂאת אֶת כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ. הוּא אַף הָיָה עָשִׁיר בְּיוֹתֵר. אוּלָם קֹרַח **לֹא הָיָה שָׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ** וְלֹא הִסְתַּפֵּק בַּתַּפְקִיד הַמְכֻבָּד הַזֶּה. הוּא רָצָה לַעֲבֹד אֶת ה' **בְּתַפְקִיד אַחֵר**, שֶׁהָיָה נִרְאֶה בְּעֵינָיו קָדוֹשׁ יוֹתֵר, וְקִנֵּא בְּכָךְ שֶׁמֹּשֶׁה מִנָּה אֶת **אֱלִיצָפָן בֶּן עֻזִּיאֵל** לִנְשִׂיא שֵׁבֶט **לֵוִי**, וְלֹא אוֹתוֹ. מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עָשָׂה זֹאת לְפִי צִוּוּיוֹ שֶׁל ה' כַּמּוּבָן, וְלֹא לְפִי דַּעְתּוֹ הָאִישִׁית, אֲבָל קֹרַח לֹא שָׂם לִבּוֹ לְכָךְ. קִנְאָה זוֹ הוֹבִילָה אֶת קֹרַח וַעֲדָתוֹ **לְהִתְמָרֵד כְּנֶגֶד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן** וְלִפְתֹּחַ בְּמַחְלֹקֶת גְּדוֹלָה. לְבַסּוֹף, ה' כָּעַס עֲלֵיהֶם וְהֶעֱנִישׁ אוֹתָם

בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה בְּיוֹתֵר: **הָאֲדָמָה פָּצְתָה אֶת פִּיהָ וּבָלְעָה אוֹתָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם.**

בַּתְּחִלָּה, הָיוּ גַּם **בְּנֵיו שֶׁל קֹרַח** שְׁתָפִים בַּמַּחְלֹקֶת. וְלֹא רַק שְׁתָפִים, אֶלָּא אַדְרַבָּה, הֵם בְּעַצְמָם גַּם נָתְנוּ לְקֹרַח אֶת **הָעֵצָה הָרָעָה** לְהַתְחִיל בְּמַחְלֹקֶת. גַּם הֵם עָמְדוּ לְהֶעָנֵשׁ בְּעֹנֶשׁ הַקָּשֶׁה, יַחַד עִם כָּל עֲדַת קֹרַח. אוּלָם לְמַרְבֵּה הַפֶּלֶא, זָכוּ בְּנֵי קֹרַח לְהֵחָזֵר בִּתְשׁוּבָה **בְּרֶגַע הָאַחֲרוֹן** וְנִצְּלוּ מִן הָעֹנֶשׁ הַנּוֹרָא שֶׁאֵרַע לְאֲבִיהֶם וּלְכָל עֲדָתוֹ. **וּבִזְכוּת מָה הִגִּיעוּ לְכָךְ?** בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע:

הָיָה זֶה כַּאֲשֶׁר יָשְׁבוּ בְּנֵי קֹרַח עִם אֲבִיהֶם. הֵם כְּבָר הָיוּ **שְׁקוּעִים עָמֹק בְּתוֹךְ הַמַּחְלֹקֶת** וְהַסַּכָּנָה הָיְתָה גְּדוֹלָה. הֵם לֹא שָׁמְעוּ לְאַזְהָרוֹת וְלֹא חָזְרוּ בָּהֶם, וְעָמְדוּ לְהֶעָנֵשׁ בְּעֹנֶשׁ קָשֶׁה. **זְמַן קָצָר לִפְנֵי שֶׁנִּבְלְעוּ כֻּלָּם בָּאֲדָמָה**, רָאוּ לְפֶתַע אֶת מֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהִגִּיעַ, בְּרֹב עֲנָוְתָנוּתוֹ, כְּדֵי לְדַבֵּר עַל לִבָּם וּלְשַׁכְנֵעַ אוֹתָם לָסוּר מֵהַמַּחְלֹקֶת. מֹשֶׁה בָּא כְּדֵי לוֹמַר לָהֶם מוּסָר, וּלְנַסּוֹת לְהַצִּילָם. הוּא מַמָּשׁ **רָדַף אַחֲרֵי הַשָּׁלוֹם**, טָרַח לָלֶכֶת בְּעִצְמוֹ אֶל דָּתָן וַאֲבִירָם וְאֶל קֹרַח, וְנִסָּה לְהָנִיא אוֹתָם מִמַּעֲשֵׂיהֶם

בשבתות ובימים שלא אומרים בהם תחנון (ראה בלוח בעמוד 2) - לא אומרים וידוי.

אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִלְּבֵנוּ מִתְּחָנָתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁה עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ.

עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ וְאַנְשֵׁי בֵיתֵנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דֹפִי. וְלִשׁוֹן הָרַע. הֶעֱוִינוּ. וְהֵרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר וּמִרְמָה. יָעַצְנוּ עֵצוֹת רָעוֹת. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. מָרִינוּ דְּבָרֶיךָ. נָאַצְנוּ. נָאַפְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. פָּגַמְנוּ. צָרַרְנוּ. צָעַרְנוּ אָב וָאֵם. קִשִּׁינוּ עֹרֶף. רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ וְתִעְתַּעְנוּ. וְסַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ. וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

יש לקרוא את הנוסח המלא של "אנא בכח" כולו מידי לילה, ולאחר מכן לחזור על הפסוק של אותו יום 3 פעמים. שימו לב, יום ראשון בלילה נחשב כיום שני, יום שני בלילה נחשב כיום שלישי וכן הלאה.

יום ראשון (לקרוא במוצ"ש) **אָנָּא בְּכֹחַ, גְּדֻלַּת יְמִינְךָ, תַּתִּיר צְרוּרָה.** (אב"ג ית"ץ)

יום שני (לקרוא בראשון בלילה) **קַבֵּל רִנַּת, עַמְּךָ. שַׂגְּבֵנוּ, טַהֲרֵנוּ נוֹרָא.** (קר"ע שפ"ן)

יום שלישי (לקרוא בשני בלילה) **נָא גַּבֵּר, דּוֹרְשֵׁי יִחוּדֶךָ, כְּבָבַת שָׁמְרֵם.** (נג"ד יכ"ש)

יום רביעי (לקרוא בשלישי בלילה) **בָּרְכֵם טְהֹרֵם, רַחֲמֵי צִדְקָתֶךָ, תָּמִיד גְּמָלֵם.** (כט"ר צצ"ג)

יום חמישי (לקרוא ברביעי בלילה) **חֲסִין קָדוֹשׁ, בָּרוֹב טוּבְךָ, נַהֵל עֲדָתֶךָ.** (חק"ב טנ"ע)

יום שישי (לקרוא בחמישי בלילה) **יָחִיד גֵּאֶה, לְעַמְּךָ פְּנֵה, זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ.** (יג"ל פז"ק)

יום שבת (לקרוא בשישי בלילה) **שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל, וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ, יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת.** (שק"ו צי"ת)

(בלחש) **בָּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד.**

אַתָּה תָּקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן, **כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד:**

בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי, **פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ אֵ-ל אֱמֶת:**

שבע ברכות

בסעודת חתן וכלה מברכים שבע ברכות לפני ברכת 'בורא פרי הגפן'. ומנהג אריז"ל לקחת שתי בוסתן, אחת לברכת המזון ואחת לברכת החתנים, ואחר שסיים המברך ברכת המזון, אינו מברך 'בורא פרי הגפן' אלא מתחיל השבע לברך על הכוס שניהו 'שהכול נברא לכבודו' עד סוף שבע הברכות, ואחר כך מברך הראשון 'בורא פרי הגפן' ומכוון להוציא את השומעים, ומועמדים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַכֹּל בָּרָא לִכְבוֹדוֹ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, יוֹצֵר הָאָדָם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם דְּמוּת תַּבְנִיתוֹ, וְהִתְקִין לוֹ מִמֶּנּוּ בִּנְיַן עֲדֵי־עַד. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, יוֹצֵר הָאָדָם:

שׂוֹשׂ תָּשִׂישׂ וְתָגֵל עֲקָרָה בְּקִבּוּץ בָּנֶיהָ לְתוֹכָהּ בְּמִהֵרָה בְשִׂמְחָה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ:

שַׂמֵּחַ תְּשַׂמֵּחַ רֵעִים אֲהוּבִים כְּשַׂמֶּחְךָ יְצִירְךָ בְּגַן עֵדֶן מִקֶּדֶם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן וְכַלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה, חָתָן וְכַלָּה, גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה, אֲהֲבָה וְאַחֲוָה, שָׁלוֹם וְרֵעוּת. מְהֵרָה יְיָ אֱ-לֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלַיִם, קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה, קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה, קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם, וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם הַכַּלָּה:

והמזמן שכירו כוס ברכת המזון, אומר:

סַבְרֵי מָרָנָן (ועונים:) **לְחַיִּים.**

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

הָרָעִים. הוּא גַּם **הִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם** שֶׁיִּזְכּוּ לְהִנָּצֵל. וְאָכֵן, מַאֲמָצָיו נָשְׂאוּ פֵּרוֹת.

כְּשֶׁרָאוּ בְּנֵי קֹרַח אֶת מֹשֶׁה, הִשְׂפִּילוּ אֶת עֵינֵיהֶם לְקַרְקַע וְחָשְׁבוּ בְּלִבָּם: **'אִם נַעֲמֹד מִפְּנֵי כְּבוֹדוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, כְּפִי שֶׁצָּרִיךְ לַעֲשׂוֹת, יִהְיֶה זֶה בְּזָיוֹן לְאָבִינוּ קֹרַח**, שֶׁנִּמְצָא עִמּוֹ בְּמַחְלֹקֶת. וְכֵיצַד נַעֲשֶׂה בְּזָיוֹן לְאַבָּא וְנַעֲבֹר עַל מִצְוַת כִּבּוּד הוֹרִים? אֲבָל אִם לֹא נַעֲמֹד - הֲרֵי זֶה זִלְזוּל בְּמֹשֶׁה רַבֵּנוּ שֶׁהוּא גָּדוֹל הַדּוֹר, צַדִּיק גָּדוֹל וּמְלֵא בְּתוֹרָה! מָה נַעֲשֶׂה?' כָּךְ הִרְהֲרוּ בְּמֶשֶׁךְ כַּמָּה רְגָעִים, וְאָז הִגִּיעוּ לְהַחְלָטָה: **'מוּטָב שֶׁנַּעֲמֹד מִפְּנֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, לְמִרּוֹת הַבְּזָיוֹן לְאַבָּא'**. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה, **הִרְהֲרוּ בְּנֵי קֹרַח בִּתְשׁוּבָה** וְהִתְחָרְטוּ בְּלִבָּם עַל מַעֲשֵׂיהֶם.

כְּשֶׁרָאָה ה' שֶׁכָּנוּתָם לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, **קִבֵּל אוֹתָם מִיָּד**, וְהֵם נִצְּלוּ מֵהֶעֹנֶשׁ הַנּוֹרָא וְלֹא מֵתוּ. בְּנֵי קֹרַח אַף זָכוּ לְחַבֵּר כַּמָּה פְּרָקִים בְּסֵפֶר הַתְּהִלִּים.

אֶחָד מֵהַפְּרָקִים מַתְחִיל כָּךְ: **"לַמְנַצֵּחַ עַל שֹׁשַׁנִּים לִבְנֵי קֹרַח מַשְׂכִּיל שִׁיר יְדִידֹת"**. לְאַחַר שֶׁעָשׂוּ תְּשׁוּבָה, נִקְרְאוּ בְּנֵי קֹרַח "שׁוֹשַׁנִּים" וְ"יְדִידִים"! הֵם גַּם זָכוּ שֶׁיֵּצֵא מֵהֶם, כַּמָּה דּוֹרוֹת אַחַר כָּךְ, **שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא**, שֶׁהָיָה שָׁקוּל בִּצְדָקוּתוֹ לְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן! בְּשֶׁל אוֹתוֹ כְּבוֹד שֶׁכִּבְּדוּ תַּלְמִיד חָכָם זָכוּ לְהִנָּצֵל, לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה וּלְהַגִּיעַ לְדַרְגָּה כָּזֹאת שֶׁיָּצָא מֵהֶם שְׁמוּאֵל הַנָּבִיא! **זֶהוּ כֹּחָהּ הַגָּדוֹל שֶׁל הַתְּשׁוּבָה.**

אֲפִלּוּ בָּרֶגַע הָאַחֲרוֹן, אֲפִלּוּ אִם הֵלֵב שֶׁלָּנוּ חָלִילָה מָלֵא כְּבָר בְּקִנְאָה, בְּגַאֲוָה, כַּעַס אוֹ שְׂאֵר דְּבָרִים שֶׁאֵינָם טוֹבִים, לְעוֹלָם לֹא מְאֻחָר מִדַּי! ה' מְחַכֶּה רַק לָנוּ, שֶׁנִּפְתַּח אֶת הַלֵּב וְנִרְצֶה לְתַקֵּן, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יְסַיֵּעַ בְּיָדֵינוּ.

וְעַכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! אַ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

לְיוֹם חֲמִישִׁי

שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד ה'!

לַיְלָה טוֹב, יְלָדִים יְקָרִים! בְּיָמֵינוּ קַיָּמוֹת בְּמְקוֹמוֹת רַבִּים דְּלָתוֹת הַנִּפְתָּחוֹת מֵאֲלֵיהֶן: בְּתַחֲנַת הָרַכֶּבֶת, בְּסוּפֶּרְמַרְקֶט, בַּחֲנֻיּוֹת שׁוֹנוֹת וְעוֹד. אֵין צָרִךְ לִפְתֹּחַ אוֹתָן בְּמַפְתֵּחַ, אוֹ לִלְחֹץ עַל הַיָּדִית. רַק צָרִיךְ לְהִתְקָרֵב וְלַעֲמֹד לִפְנֵי הַדֶּלֶת, וְחִישׁ מִיָּחֵד פּוֹתֵחַ אֶת הַדֶּלֶת בְּאֹפֶן אוֹטוֹמָטִי. בֶּטַח רְאִיתֶם דֶּלֶת כָּזֹאת, נָכוֹן? מָה לְדַעְתְּכֶם אֶפְשָׁר לִלְמֹד מִמֶּנָּה? בּוֹאוּ וְנִשְׁמַע סִפּוּר:

שָׁנָה אַחַת, לִפְנֵי **רֹאשׁ הַשָּׁנָה** שָׁחַל אָז בְּשַׁבָּת, הִגִּיעַ יְהוּדִי אֶחָד לְ**רַבִּי שְׁרָיָה דְּבִילְצְקִי** זְצ"ל וְהוֹדִיעַ לוֹ שֶׁבְּשַׁבַּת רֹאשׁ הַשָּׁנָה יִהְיֶה **חַשְׁמַל כָּשֵׁר בְּמִקְוֶה**. הָרַב שָׂמַח עַל כָּךְ, כִּי רָצָה לִטְבֹּל כְּדֵי לְהִטָּהֵר בְּטָרֶם יַעֲמֹד בִּתְפִלָּה לִפְנֵי בּוֹרֵא עוֹלָם בְּיוֹם הַדִּין. בְּשַׁבָּת בַּבֹּקֶר, יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הִזְדָּרֵז הָרַב וְהִגִּיעַ אֶל הַמִּקְוֶה כְּבָר לִפְנֵי הַשָּׁעָה **שָׁלוֹשׁ לִפְנוֹת בֹּקֶר**. בְּמִסְדְּרוֹן וּבְמַדְרֵגוֹת הָיָה **חֹשֶׁךְ מְחַלָּט**, אַךְ הָרַב קָנָה שֶׁלְּאַחַר שֶׁיִּפְתַּח אֶת הַדֶּלֶת, יִהְיֶה שָׁם אוֹר. הוּא חִפֵּשׂ בְּחֹשֶׁךְ עַד שֶׁמָּצָא אֶת הַמִּפְתֵּחַ וּפָתַח אֶת דֶּלֶת הַמִּקְוֶה, אַךְ לְהַפְתָּעָתוֹ הָרַבָּה גַּם שָׁם הָיָה חֹשֶׁךְ מְחַלָּט.

מִכֵּיוָן שֶׁכְּבָר הִגִּיעַ לַמָּקוֹם וּפָתַח אֶת הַדֶּלֶת, וּבְפָרָט בְּיוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ, **הֶחְלִיט רַבִּי שְׁרָיָה לְהַמְשִׁיךְ הָלְאָה בְּמַחְשָׁבָה שֶׁיַּצְלִיחַ לְהִסְתַּדֵּר.** הוּא מָצָא סַפְסָל בַּחֲדַר הַהַלְבָּשָׁה, עָלָיו הִנִּיחַ אֶת חֲפָצָיו וּבְגָדָיו, וּמִשָּׁם הָלַךְ לַחֲדַר הַמִּקְוֶה. הָיָה חֹשֶׁךְ מְחַלָּט כָּל כָּךְ, עַד שֶׁלְּפִתְעַם חָשׁ הָרַב כִּי הוּא **אֵינוֹ מַצְלִיחַ לְהִבָּחֵין בְּאֵיזֶה צַד וּפִנָּה הוּא נִמְצָא.** זֶה הָיָה מְבַלְבֵּל כָּל כָּךְ. הוּא נֶאֱלַץ לְגַשֵּׁשׁ סְבִיב, לְאֹרֶךְ הַקִּירוֹת, אַךְ אֶת הַמִּקְוֶה לֹא מָצָא, וְהָיָה מְשׁוֹטֵט אָנָה וָאָנָה לְלֹא פִּתְרוֹן.

פִּתְאוֹם, קוֹל שִׁכְשׁוּךְ הֵפַר אֶת הַדְּמָמָה: רַגְלָיו טָבְלוּ בְּמַיִם! שָׂמַח הָרַב עַל שֶׁעָלָה בְּיָדוֹ לִמְצֹא אֶת הַמַּיִם, וְהוּא נִכְנַס לִטְבֹּל. אוּלָם לְאַחַר שֶׁיָּצָא מֵהַמַּיִם, **לֹא הִצְלִיחַ לִמְצֹא בְּשׁוּם אֹפֶן אֶת חֲדַר הַהַלְבָּשָׁה** שֶׁבּוֹ הִנִּיחַ אֶת חֲפָצָיו. הוּא מִשֵּׁשׁ בַּקִּירוֹת סְבִיבוֹ לְלֹא כָּל הִתְמַצְּאוּת. לְאַחַר כַּמָּה דַּקּוֹת מָצָא חֲלָצָה וּבְגָדִים, אַךְ נוֹכַח לָדַעַת כִּי הֵם אֵינָם שֶׁלּוֹ. חִפּוּשׂ קָצָר נוֹסָף שָׁעָרַךְ סָבִיב, סִיֵּעַ בְּיָדוֹ לִמְצֹא לְבַסּוֹף גַּם אֶת שֶׁלּוֹ. לְאַחַר שֶׁסִּיֵּם אֶת עִנְיָנָיו שָׁם, רָצָה לָצֵאת וּלְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכּוֹ, **אַךְ כָּאן נִגְמַר הַכֹּל.** הָרַב הִרְגִּישׁ שֶׁעִם כָּל צַעַד הוּא מִסְתַּבֵּךְ יוֹתֵר, וְהֶחְלִיט בְּצַעַר **לְהִשָּׁאֵר לָשֶׁבֶת עַל הַסַּפְסָל,** עַד שֶׁה' יְרַחֵם עָלָיו וְיִשְׁלַח לוֹ עֶזְרָה כְּלְשֶׁהִי. הוּא הִצְטַעֵר בְּלִבּוֹ עַל כָּל רֶגַע שֶׁעוֹבֵר בְּלִי לְנַצֵּל לִתְפִלָּה וּלְלִמּוּד, אַךְ לֹא עָלְתָה בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת דָּבָר. **הוּא יָשַׁב כָּךְ בַּחֹשֶׁךְ וְהִתְפַּלֵּל בְּלִבּוֹ לִישׁוּעָה.**

וְהִנֵּה, כַּעֲבֹר רְגָעִים אֲחָדִים שָׁמַע הָרַב **צְעָדִים מִתְקָרְבִים** וְיוֹרְדִים לַמִּקְוֶה, וְקָרָא בְּקוֹל רָם: "אֲנִי לֹא רוֹאֶה אֵיךְ לָצֵאת"! "רַק רָגַע", עָנָה הַקּוֹל. לְפֶתַע הִרְגִּישׁ הָרַב אֶת **יָדוֹ שֶׁל הַיְּהוּדִי מוֹשֶׁטֶת לְכִוּונוֹ וּמַעֲמִידָה אוֹתוֹ בְּרֶגַע קַל עַל מַדְרֵגוֹת הַיְצִיאָה.** הָרַב נִדְהַם: הֲרֵי הָיוּ רַק כַּמָּה סֶנְטִימֶטְרִים מִמֶּנּוּ וְעַד הַמַּדְרֵגוֹת לִיצִיאָה, אַךְ הוּא לֹא הִרְגִּישׁ בָּהֶן כְּלָל! **כָּל כָּךְ קָרוֹב הָיָה לִיצִיאָה** וְהוּא כְּלָל לֹא יָדַע! הַחֹשֶׁךְ הַמְּחַלָּט שָׁשָׂרַר שָׁם **גָּרַם לוֹ לְהִתְיָאֵשׁ.**

לִפְעָמִים, אָדָם קָרוֹב מְאוֹד לְדַרְכּ הַתְּשׁוּבָה, וְרַק כַּמָּה סֶנְטִימֶטְרִים מַפְרִידִים בֵּינוֹ לְבֵין דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ. אוּלָם, הוּא שָׂרוּי בְּחֹשֶׁךְ מְחַלָּט וּמִתְיָאֵשׁ, וַאֲפִלּוּ לֹא מְנַסֶּה! אָדָם צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁה' נִמְצָא לְצִדּוֹ, וְהוּא רַק צָרִיךְ לִקְרֹא מִכָּל הַלֵּב: "אֲנִי לֹא רוֹאֶה אֵיךְ לָצֵאת מֵהַחֹשֶׁךְ שֶׁאֲנִי שָׂרוּי בּוֹ". אָז בְּוַדַּאי ה' יַעְזֹר לוֹ. כְּמוֹ הַדֶּלֶת שֶׁנִּפְתְּחָה מֵאֵלֶיהָ, וְלֹא צְרִיכִים לְטָרֹחַ כְּלָל, כָּךְ זֶה גַּם בְּרוּחָנִיּוּת. ה' יִתְבָּרַךְ מְחַכֶּה לָנוּ שֶׁנִּקְרַע לוֹ, מְחַכֶּה לְמַחֲשָׁבָה קַלָּה, חֲרָטָה שֶׁבַּלֵּב, הִרְהוּר תְּשׁוּבָה. אָז, בְּרֶגַע קָטָן, כָּל הַשְּׁעָרִים נִפְתָּחִים בְּפָנֵינוּ. אֲנַחְנוּ רַק צְרִיכִים לְהַעֲמִיד אֶת עַצְמֵנוּ בְּפָנֵיהֶם! וִיהִי רָצוֹן שֶׁנִּזְכֶּה תָּמִיד לָשׁוּב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵי ה' יִתְבָּרַךְ, וְנִזְכֶּה: אֵין יֵאוּשׁ בָּעוֹלָם כְּלָל!

וְעַכְשָׁו כֻּלָּנוּ: יָד יָמִין עַל הָעֵינַיִם וּבְיַחַד נְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם! אַ־ל מֶלֶךְ נֶאֱמָן, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל...

בִּרְכַּת מְעַיִן שָׁלוֹשׁ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,

אם אכל מזונות יאמר: עַל הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה

אם שתה יין יאמר: עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן

אם אכל פרות משבעת המינים יאמר: עַל הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה, וְעַל אֶרֶץ חֶמְדָּה, טוֹבָה וּרְחָבָה, שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ, לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ, וְלִשְׂבֹּעַ מִטּוּבָהּ.

רַחֵם יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ:

(א) עָלֵינוּ,

(ב) וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ,

(ג) וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ,

(ד) וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ,

(ה) וְעַל מִזְבְּחֶךָ

(ו) וְעַל הֵיכָלֶךָ,

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ, בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ,

וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ, וְנֹאכַל מִפִּרְיָהּ וְנִשְׂבַּע מִטּוּבָהּ וּנְבָרֶכְךָ עָלֶיהָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה.

בשבת: וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה. בראש חודש: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה.

בראש השנה: וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה.

ביום טוב ובחול המועד - וְשַׂמְּחֵנוּ בְּיוֹם: בפסח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה. בשבועות: חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה.

בסוכות: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה. בשמיני עצרת: שְׁמִינִי חַג הָעֲצֶרֶת הַזֶּה. ביום: (ביום טוב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה.

כִּי אַתָּה טוֹב וּמֵטִיב לַכֹּל, וְנוֹדֶה לְךָ [יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ] עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	פירות שבעת המינים:
הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה.	פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפֵּרוֹת.
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מִחְיָתָהּ וְעַל כַּלְכָּלָתָהּ.	פְּרִי גַפְנָהּ.	פֵּרוֹתֶיהָ.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, עַל הָאָרֶץ וְעַל

אם אכל מזונות:	אם שתה יין:	פירות משבעת המינים:
הַמִּחְיָה.	פְּרִי הַגֶּפֶן.	הַפֵּרוֹת.
של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:	של ארץ ישראל:
מִחְיָתָהּ.	פְּרִי גַפְנָהּ.	פֵּרוֹתֶיהָ.

בִּרְכַּת בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת

לאחר האכילה - על פרות האילן (חוץ מן' מינים), על פרות הארמת, ועל דבר שאין נידולו מן הארץ, אם אכל כזית מבני אכילת קבע (4 דקות, ו' א ד' דקות), או שהוא רביעית בבת אחת (חוץ מן היין), מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ־לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָן, עַל כָּל מַה שֶּׁבָּרָאתָ, לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל חָי, בָּרוּךְ חֵי הָעוֹלָמִים.

תְּפִלַּת הַדֶּרֶךְ

היוצא לדרך, ושוהה בנסיעתו מחוץ לעיר שעה וחמישית (72 דקות) אומר תפילה זו בשם ומלכות, אך אם שהה בנסיעתו מחוץ לעיר פחות מכך לא יברך בשם ומלכות. ברכה זו מברך לאחר שיצא מהעיר.

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱ־לֹהֵינוּ וֵא־לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַדְרִיכֵנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַגִּיעֵנוּ לְמָחוֹז חֶפְצֵנוּ לְשָׁלוֹם, (אם חוזר בו ביום מוסיף: וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם), וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל־אוֹיֵב וְאוֹרֵב בַּדָּרֶךְ, וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדֵינוּ, וְתִתְּנֵנוּ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ, וְתִשְׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵינוּ. כִּי אֵ־ל שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה וְתַחֲנוּן אָתָּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

בִּרְכַּת הַמָּזוֹן
מִשְׁכַּן שִׁילֹה

יְמוֹל מִים אַחֲרוֹנִים וְיַנְגֵּב, וְיֹאמַר:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱ-לֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה: לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱ-לֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים אֱ-לֹהֵינוּ: יְבָרְכֵנוּ אֱ-לֹהִים וְיִירְאוּ אֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

אֶבְרָכָה אֶת יְיָ בְּכָל עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת הָאֱ-לֹהִים יְרָא וְאֶת מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי זֶה כָּל הָאָדָם: תְּהִלַּת יְיָ יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָ-הּ מֵעַתָּה וְעַד-עוֹלָם הַלְלוּ-יָהּ:
וְיַדַּבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ:

אִם מְבָרְכִים בְּזִימוּן הַמְזֻמָּן אוֹמֵר: הַב לָן וְנִבְרֵךְ לְמִלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא:
עוֹנִים: שְׁמַיִם:
הַמְזַמֵּן אוֹמֵר: בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בְּשַׁבָּת: וּבִרְשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא),
(בְּיוֹם טוֹב: וּבִרְשׁוּת יוֹמָא טָבָא אִשְׁתְּקֵי קַדִּישָׁא)
(בְּסוּכּוֹת: וּבִרְשׁוּת שִׁבְעָה אִשְׁפִּזִין קַדִּישִׁין) וּבִרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי וּבִרְשׁוּתְכֶם נְבָרֵךְ
(בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
עוֹנִים: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
הַמְזַמֵּן חוֹזֵר: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
בְּסְעוּדַת חֲתָן הַמְזַמֵּן: נְבָרֵךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:
וְעוֹנִים: בָּרוּךְ (בְּעֲשָׂרָה: אֱ-לֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: (וְהַמְזַמֵּן חוֹזֵר)

הִדּוּרֵי מְכוּוָן לְשֵׁם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל בִּרְכַּת הַמָּזוֹן

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה), אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹכָבִים בְּעֵל הַנִּסִּים) מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
הָאֵ-ל (בַּעַל הַכּוֹחַ) הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ (בְּמִדַּת חֶסֶד) בְּחֵן (בְּסִבֶּר פָּנִים יָפוֹת), בְּחֶסֶד, בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים (וְלֹא בְּכֹחוֹתֵינוּ וְזְכֻיּוֹתֵינוּ).
נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל-בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּבְטוּבוֹ (בְּמִדַּת חֶסֶד) הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ (מָזוֹן) וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הוּא אֵ-ל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל, וְשׁוֹלֵחַ עָרוּךְ (מָכִין מָזוֹן) לַכֹּל, וְהֵכִין (מְכִין מִבְּעוֹד יוֹם) מָזוֹן לְכָל בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא, בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר: "פּוֹתֵחַ אֶת-יָדֶךָ (בְּמַסְכֵּת כַּלָּה פְּרָקִים בְּלִקּוּטֵי מוֹעֲדִים) וְעַיֵּן לְמַטָּה בְּסִמָּן זֶה כִּי בוֹ עִיקַּר הַפְּרָסוֹמֶת, וְכֵן שֶׁחֲשִׁיבוּת הַן וְהַפְּרָסוֹם לְכָל, וּכְמוֹ כֵּן שֶׁפְּרָסוֹמוֹ בְּכָבוֹד
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל-חַי רָצוֹן" כְּפִי רְצוֹנוֹ וְצִוּוּיוֹ:
לְהַדְרִיךְ שֶׁפֶן לָעוֹלָם
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה), הַזָּן אֶת הַכֹּל (בְּמִדַּת חֶסֶד).

נוֹדֶה לְךָ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ):
(א) עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה (שְׁבוּחֵי הָאָרֶץ) טוֹבָה וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן,
(ב) עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים,
(ג) וְעַל בְּרִיתְךָ (בְּרִית הַמִּילָה) שֶׁחָתַמְתָּ (שֶׁחִקַּקְתָּ) בִּבְשָׂרֵנוּ,
(ד) וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ,
(ה) וְעַל חֻקֵּי רְצוֹנְךָ (הַצְּוָוּיִים) שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ,
(ו) וְעַל חַיִּים (שְׁחוֹנַנְתָּנוּ) וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן (בְּעִצְמְךָ) וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בְּחֲנוּכָּה וּבְפוּרִים אוֹמְרִים כָּאן "עַל הַנִּסִּים":
אִם לֹא אָמַר וְנוֹכַר לְפָנֵי שֶׁאָמַר תִּיכַף "ה'" שֶׁל בִּרְכַּת עַל הָאָרֶץ - חוֹזֵר לְאוֹמְרוֹ.
וְאִם נוֹכַר אַחַר שֶׁאָמַר תִּיכַף "ה'", יֹאמַר אוֹתוֹ בְּהַרְחָמָן, וְיֹאמַר: הָרַחֲמָן הוּא יַעֲשֶׂה לָנוּ נִסִּים וְנִפְלָאוֹת כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לַאֲבוֹתֵינוּ, בִּימֵים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה, בִּימֵי וְכוּ'

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בְּחֲנוּכָּה אוֹמֵר:	בְּפוּרִים אוֹמֵר:
בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם. רַבְתָּ אֶת רִיבָם. דַּנְתָּ אֶת דִּינָם. נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם. מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים. וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים. וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים. וְטֻמְאִים בְּיַד טְהוֹרִים. וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תּוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ. וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְּדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת הֵיכָלֶךָ. וְטִהֲרוּ אֶת מִקְדָּשֶׁךָ. וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ. וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת וְנוֹדָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:	בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה. כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע. בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ. וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ. וְהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ. וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נֵס וּפֶלֶא וְנוֹדָה לִשְׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

וְעַל הַכֹּל (עַל כָּל הַטּוֹבוֹת הַלָּלוּ) יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת שִׁמְךָ, כָּאָמוּר:
"וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ (כְּשֶׁאָמַר מִילַּת "אֶת" יֵשׁ מַעֲט מִים לְיֵין שֶׁבְּכֻלָּם בִּרְכַּת הַמָּזוֹן)
אֶת יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֶיךָ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ), עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ": בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם (תַּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים) יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ):
(א) עָלֵינוּ
(ב) וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בכך שתקבצנו ותאלצנו,
(ג) וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ הַחרבה - שֶׁתִּבָּנֶה בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ, (מכאן מפרט את המקומות המיוחדים שבירושלים קדושה למעלה מקדושה.)
(ד) וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן מקום שכינת כְּבוֹדֶךָ ועכשיו הוא שמם,
(ה) וְעַל הֵיכָלֶךָ החלק החיצוני שבבית המקדש,
(ו) וְעַל מְעוֹנֶךָ האולם שבבית המקדש,
(ז) וְעַל דְּבִירֶךָ קודש הקודשים,
(ח) וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ כל ביה"מ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו.

אָבִינוּ! אבא מלך:
רְעֵנוּ בדברים ההכרחיים לקיומנו, זוּנֵנוּ בדברים שאינם הכרחיים, כגון: פירות ושאר דברים,
פַּרְנְסֵנוּ לבוש, כַּלְכְּלֵנוּ פרנסה סדירה, הַרְוִיחֵנוּ פרנסה ברווח,
הַרְוַח לָנוּ חלצנו מְהֵרָה מִכָּל-צָרוֹתֵינוּ,
וְנָא, אַל תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ), לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה (בכל טוב) וְהָרְחָבָה הנדיבה, הָעֲשִׂירָה שלא חסרה לעולם וְהַפְּתוּחָה שתמיד מוכנה לתת.
יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה (כשנדקדק למתנות והלוואות של בני אדם), וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא (אם לא נפרע חובותינו),
וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ: (שנזכה לראות בהתחדשותה)

בְּשַׁבָּת קוֹדֶשׁ מוֹסִיפִים:
רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יהי רצון מלפניך שתורנו יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) בְּמִצְוֹתֶיךָ (בְּיוֹם מִצְוַתְיךָ (בכלל), וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי, הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל הַחשוב וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה בפרט, כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ.
נִשְׁבַּת בּוֹ (במלאכה) וְנָנוּחַ בּוֹ (מנוחת מרגוע) וְנִתְעַנֵּג בּוֹ (באכילים ערבים ובלימוד התורה כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה (בדר' רע) וְיָגוֹן (צער פנימי) בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ.
וְהַרְאֵנוּ (תזכו לראות) בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנֶּחָמוֹת. וַהֲגֵם (לשרות) שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׁתִינוּ, חָרְבַן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכַחְנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח (למן רע), וְאַל תִּזְנַחֵנוּ אל התעלם ממצבנו לָעַד, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה (ובידך להושיענו):

טעה ולא אמר "רצה והחליצנו" בשבת בברכת המזון של סעודה ראשונה ושנייה, אם נזכר אחר שאמר "ברוך אתה ה'" כדי לחתום "בונה ירושלים", יאמר "למדני חוקיך", ויחזור לומר "רצה והחליצנו", ובסעודה שלישית אינו חוזר.

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ, בְּיוֹם טוֹב וּבְחוֹל הַמּוֹעֵד אוֹמְרִים כָּאן "יַעֲלֶה וְיָבוֹא":
אִם שָׁכַח אֵינוֹ חוֹזֵר, וְיָכוֹל לְאוֹמְרוֹ בְּהָרַחֲמָן, חוּץ מִלֵּיל א' שֶׁל פֶּסַח וְלֵיל א' שֶׁל סוּכּוֹת שֶׁאִם שָׁכַח וְהִתְחִיל בִּרְכַת הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב, חוֹזֵר לְרֹאשׁ בִּרְכַת הַמָּזוֹן.

אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) וֵא-לֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, יַעֲלֶה (יִזָּכְרֵנוּ הַשְּׁמִימָה) וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה לִפְנֵיךָ וְיֵרָצֶה (יִתְקַבֵּל בְּרָצוֹן) וְיִשָּׁמַע בְּרִיקּוּ) וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן (מַעַשׂ) אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ (הַחֲרֵבָה וְהַמְבוּזָּה), וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל-עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל (יִעָלוּ (וְכוּתְנוֹת אֵלּוּ) לְפָנֶיךָ, לְפְלֵיטָה (לְהַצָּלָה), לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם:

בְּרֹאשׁ חוֹדֶשׁ: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּפֶסַח: חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (בְּיוֹם טוֹב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּסוּכּוֹת: חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (בְּיוֹם טוֹב: טוֹב) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּשְׁמִינִי עֲצֶרֶת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה: הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,
בְּשַׁבּוּעוֹת: חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְיָ (אֲדוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הוּא הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה) אֱ-לֹהֵינוּ (חִתּוּם בְּעֵל הַכּוֹחוֹת בְּעֵל הַנִּסִּים כֻּלּוֹ) בּוֹ בְּיוֹם (הוּא) לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בּוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בּוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר (בִּשְׁוּרָה של) יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ (נְשׁוּאוֹת) עֵינֵינוּ, כִּי אֵ-ל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ שנוכח לראותה בבניינה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם. (כלחש: אמן):

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" בשבת, אם נזכר כאן, או קודם שהגיע בברכה הבאה לתיבת "לעד", יאמר זה:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת.

- אך אם נזכר אחרי שהתחיל "בא"י אמ"ה לעד", חוזר לראש ברהמ"ו.

  אבל אם מסופק אם אמר "רצה והחליצנו" אינו צריך לחזור.

  ובמעודה שלישית, אם שכח ולא אמר "רצה והחליצנו" ונזכר אחרי "בונה ירושלים", יאמר בא"י אמ"ה אשר נתן, אבל אם התחיל לומר תיכת "לעד", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "עלה ויבוא" בר"ח, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", יאמר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (כשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב:) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

  ואם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר, חוץ מליל ראשון של פסח וליל ראשון של סוכות שחוזר לראש ברכת המזון.

- אם שכח בחול המועד, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", יאמר את הברכה בלי שם ומלכות.

- אם שכח לומר "יעלה ויבוא" בראש השנה, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, אֶת יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, אֶת יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה, בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן.

- אם שכח לומר "יעלה ויבוא" ביום טוב, ונזכר קודם שהתחיל "הטוב והמטיב", אומר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה, אֶת יוֹם (בפסח:) חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, (בשבועות:) חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, (בסוכות:) חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, (כשמיני עצרת:) שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, אֶת יוֹם (ביום טוב:) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

- אם התחיל "הטוב והמטיב", אינו חוזר.

- אם שכח לומר "רצה והחליצנו" וגם "עלה ויבוא" בשבת ור"ח, ונזכר לאחר שהתם "בונה ירושלים", יאמר:

  בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱ-לֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר נָתַן שַׁבָּתוֹת לְמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל - בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית, וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חזק ובעל הכוח) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, לָעַד, הָאֵ-ל, אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רועינו, רוֹעֵנוּ יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב והעושה מוכות לַכֹּל, שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם:

הוּא הֵטִיב לָנוּ בעבר,

הוּא מֵטִיב לָנוּ בהווה, הוּא יֵיטִיב לָנוּ בעתיד,

הוּא גְמָלָנוּ שילם לנו שכרנו בעבר,

הוּא גּוֹמְלָנוּ בהווה, הוּא יִגְמְלֵנוּ בעתיד לָעַד -

חֵן נועם המושך לבבות וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח ברכה בשפע וְהַצָּלָה מכל רע וְכָל־טוּב: (ועונים: אָמֵן).

הָרַחֲמָן מקור הרחמים הוּא יִשְׁתַּבַּח יהיה משובח בשבתו עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדֹר דּוֹרִים בוכות שנעבדהו.

הָרַחֲמָן הוּא קֶרֶן ישועה לְעַמּוֹ יָרִים.

הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ לָנֶצַח נְצָחִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי, [בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר,] בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יְצַלִּיחַ אֶת דְּרָכֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבֹּר עַל גָּלוּת מְהֵרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת בקומה זקופה לְאַרְצֵנוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יִרְפָּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה [רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף].

הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת יָדוֹ הָרְחָבָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל,

כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ בשלמות הברכה

אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב -

בַּכֹּל נאמר אצל אברהם, מִכֹּל נאמר אצל יצחק, כֹּל נאמר אצל יעקב,

כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד את כולנו בְּרָכָה שְׁלֵמָה בשלמות,

וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יִפְרֹשׂ יסוכך ויגן עָלֵינוּ ע"י סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ.

בשבת: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

בראש־חודש: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

ביום טוב: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

בראש השנה: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

במועדים: הָרַחֲמָן הוּא יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם.

בסוכות: הָרַחֲמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכַּת עֹורוֹ שֶׁל לִוְיָתָן.

הָרַחֲמָן הוּא יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה מִשִּׁבְעָה אוּשְׁפִּיזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, וְכוּתָם תָּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ.

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן תּוֹרָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא, וְיִהְיוּ כָל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם ולא לשם כבוד וכו'.

ברכת האורח: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו, וִיסַדֵּר בּוֹ כָּל־מַעֲדַנֵּי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ (עָלָיו הַשָּׁלוֹם), כָּל רָעֵב מְמֶנּוּ יֹאכַל, וְכָל צָמֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת, הוּא וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ, בְּבָנִים שֶׁיִּחְיוּ, וּבְנִכְסִים שֶׁיִּרְבּוּ, בָּרוּךְ יְיָ חִילוּ וּפְעֻלָּיו יָדֵינוּ תִּרְצֶה, וְיִהְיוּ נִכְסֵינוּ וּנְכָסָיו מְצֻלָּחִים וּקְרוֹבִים לָעִיר, וְאַל יִוָּדֵק לָפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוּם דָּבָר חֵטְא וְהַרְהוּר עָוֹן. שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל־הַיָּמִים בְּעָשֵׂר וְכָבוֹד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא יָבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בסעודת חתן: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הֶחָתָן וְהַכַּלָּה, בְּבָנִים זְכָרִים שֶׁל קָיְמָא, לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרֵךְ:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת כָּל הַמְסֻבִּין בַּשֻּׁלְחָן הַזֶּה, וְיִתֵּן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, כָּל מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

בסעודת מילה: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲבִי הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת הַיֶּלֶד הַנּוֹלָד, וִיכַשֵּׁם שֶׁזִּכָּהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְמִילָה, כָּךְ יִזַּכֵּהוּ לְהַכְנִיסוֹ לַתּוֹרָה וּלְחֻפָּה, וּלְמִצְוֹת וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת מַעֲלַת הַסַּנְדָּק וְהַמּוֹהֵל וּשְׁאָר הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּמִצְוָה, הֵם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וְיִזַּכֵּנוּ וְיקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מַגְדִּיל [בשבת, יום טוב, חול המועד וראש חודש יאמרו: מְגַדֵּל] לעשות עוה ומבצר של יְשׁוּעוֹת עבור מַלְכּוֹ מלך המשיח, וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ־לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ בני אדם שכותם רב כאריות נתרששו והגיעו לרעב, וְדֹרְשֵׁי יְיָ לעומת זאת מבקשי ה' לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב. נַעַר הָיִיתִי ועתה גַּם־זָקַנְתִּי, וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ צאצאיו מְבַקֶּשׁ־לָחֶם: אלא כָּל־הַיּוֹם הצדיק חוֹנֵן וּמַלְוֶה נותן מתנות חינם ומלוה לעולם, ולכן וְזַרְעוֹ יהיה לִבְרָכָה:

מַה שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לִשְׂבְעָה,

וּמַה שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה,

וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה לִבְרָכָה,

כְּדִרְכְתִיב על נס אלישע: וַיִּתֵּן משרת אלישע הלחמים לִפְנֵיהֶם, ויתברך הלחם וַיֹּאכְלוּ מאה התלמידים וַיּוֹתְרוּ כִּדְבַר יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה): בְּרוּכִים תהיו אַתֶּם לַייָ, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ, וְהָיָה ועקב כי יְיָ מִבְטַחוֹ:

יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו בעלינים הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שבין שָׁלוֹם נס עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים:

כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא. וּבְשֵׁם יְיָ אֶקְרָא:

סַבְּרֵי מָרָנָן: (ועונים:) לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ (אדון הכל היה הוה יהיה), אֱ-לֹהֵינוּ (חזק ובעל הכוח) מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

אם שתה רביעית יברך אחריו ברכה מעין שלוש (נמצא בעמוד 75).

שבת

"טוֹב שֵׁם מִשֶּׁמֶן טוֹב. וְ

הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו, הוּא יָחוּס וְיַחְמוֹל וְיִרַחֵם עַל נ

יום שבת - ב תמוז	יום שבת - ב תמוז	יום ראשון - ג תמוז
בן ציון עגיב בן רחל ז"ל הוקדש ע"י שולי עגיב הי"ו	סולומון ברזני בן שרינה ואליהו ז"ל הוקדש ע"י רגינה ברזני הי"ו	אלברט חניאל סמסון בן יוכבד ז"ל
אסתר יונה בת חנה שוקריה ז"ל הוקדש ע"י המשפחה הי"ו	עודד יצחקי בן מרים ז"ל הוקדש ע"י נועם יצחקי הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999
אברהם בן ליפא ופרידה ז"ל הוקדש ע"י הבת ענת הלריו הי"ו	להקדשות: 073-222-4-999	להקדשות: 073-222-4-999
אביבה שרעבי (יפה) בת שלמה יהודה ז"ל	להקדשות: 073-222-4-999	יום שני - ד תמוז אשר חיים בן מרים ז"ל
זהבה בת מורי יחיא סמין ז"ל הוקדש ע"י זבולון יצחק הי"ו	יום ראשון - ג תמוז רחל (טוס) בת אפטאב ז"ל	יום שני - ד תמוז יוסף בן מרים ז"ל
גוטה מכלוף בת זולה ז"ל הוקדש ע"י אריה מכלוף הי"ו	יום ראשון - ג תמוז משה קונפינו בן ליזה ושבתאי ז"ל	יום שני - ד תמוז אריה סלארי ז"ל בן טורן הי"ו
	יום ראשון - ג תמוז אריה יצחק בן ג'ולייט וציון ז"ל הוקדש ע"י יהודה כבתי הי"ו	יום שני - ד תמוז מישל דוד בן אנדרי מלכה ז"ל הוקדש ע"י אלעד מגיד הי"ו
		יום שני - ד תמוז חיים ורונוביץ בן אברהם ז"ל הוקדש ע"י גל בר הי"ו

יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם

תהיה נשמתם צרו

שבת קודש ב' תמוז

- ר' יוסף בן וואליד, מח"ס 'שמו יוסף'.
- ר' נחמן מהורדנקא, תלמיד הבעל שם טוב.
- ר' מרדכי זאב הלוי איטינגא, מח"ס 'מפרשי הים'.

יום ראשון ג' תמוז

- ר' דוד הכהן יהונתן, הרב הראשי בזרזיס, מח"ס 'דברי דוד'.
- ר' מנחם מנדל שניאורסון, הרבי מחב"ד - לובביץ', מגדולי מפיצי היהדות.
- ר' שמואל ברוך.
- ר' יעקב הלוי ספיר, מח"ס 'אבן ספיר'.
- ר' שניאור קוטלר, ראש ישיבת לייקווד.
- ר' יהושע גוברט, מח"ס 'שמירת שבת כהלכתה'.
- ר' יהודה דרעי, רב ואב"ד באר שבע.

יום שני ד' תמוז

- ר' יעקב (רבינו תם), מבעלי התוספות.
- ר' אליהו לופס, מגדולי רבני ישיבת פורת יוסף, מח"ס 'אמרי פי ובן אביחיל'.
- ר' משה חיים מנדל, מגדולי הצדיקים הנסתרים בבני ברק.
- ר' נסים חיים מזרחי, הראשון לציון, מגדולי רבני ירושלים, מח"ס 'אדמת קודש'.
- ר' דוד שרגא, הרב הראשי וראב"ד ליהדות יוד.
- ר' פנחס הלוי הורביץ מניקלשבורג, מח"ס 'הפלאה'.
- ר' יהושע סגל דייטש, ראב"ד קטמון.

יום שלישי ה' תמוז

- ר' כליפה כהן השני, מח"ס 'שמחה וששון' על ההגדה.
- ר' צאלח כהן זנגי.
- ר' יוסף קוטנפלן.
- ר' יעקב חיים סרנא, ראש ישיבת חברון גאולה.

יום רביעי ו' תמוז

- ר' חיים די לה רוזה, מגדולי המקובלים בישיבת בית א-ל, תלמיד חבר לרש"ש, מח"ס 'תורת חכם'.
- ר' שמואל בן ר' דוד מאג'ד, ראב"ד בירושלים ועמד בראש חסידי בית א-ל.
- ר' ברוך פרענקל, מח"ס 'ברוך טעם'.

יום חמישי ז' תמוז

- ר' רפאל יצחק ישראל, רבה של רודוס ואחר כך ראב"ד לעדת הספרדים, מח"ס 'בית היין'.
- ר' שמחה בונים אלתר, האדמו"ר מגור, מח"ס 'לב שמחה'.
- ר' משה אהרון הלוי.
- ר' אהרון משה מבראד.
- ר' שאול מאמסטרדם, מח"ס 'בנין אריאל'.

יום שישי ח' תמוז

- ר' אליהו סלמן מאני, רבה של חברון, מח"ס 'זכרונות אליהו'.
- ר' חיים משאש, מח"ס 'נשמת חיים'.
- ר' שלמה בן ר' יהודה הכהן, מגדולי המקובלים ושליח ארץ ישראל, מח"ס 'יפה שעה'.
- ר' מאיר מדז'יקוב, מח"ס 'אמרי נועם'.
- ר' יחזקאל דאום, רב רמת מגשימים.
- ר' שלמה אליאן, אבי האסירים הראשון.
- ר' אברהם הכהן ראטה, מראשי העדה החרדית.
- ר' אשר ישעיה רוזנבוים, האדמו"ר מנדבורנה חדרה.

זכויות יוצרים

© **הבהרה:**
רוב התכנים בגיליון מצוטטים מתוך ספרים המוגנים על פי כל חוק ובהתאם לכל דין בזכויות יוצרים של מחברי הספרים. אין לעשות שימוש בגיליון זה ו/או בתכני המצוטטים ו/או בתכני המערכת ללא קבלת רשות מפורשת בכתב מהמו"לים וממערכת הגיליון

התמונות והציורים באדיבות:
יצחק אלמקיאס-אומנות יהודית | הרב יהודה שטרן | הרב מרדכי כהן | חוברות 'בינת המקראות' | ד. ביכמן | יוני גרשטיין | צדיקים 360 | וקסברגר | אנציקלופדיה לחכמי תימן | פוטו ציון | מאיר טויזר | מכון המאורות | שיחות הרה"ג נבנצל - באדיבות ישיבת הכותל | מכון כלי המקדש | ספר 'הוראה של תורה' | ספר שיעורים לספר ויקרא | אוסף גנזך קידוש השם בני ברק | קדם מכירות |

אזכרה

יום השנה לפטירת הוריכם או יקיריכם מתקר"ב?

זוהי חובתכם להחזיר להם טובה ונחת, פעם בשנה!

הקדישו את הגיליון לעילוי נשמתם

והיו שותפים בזיכוי הרבים והפצת התורה של יותר מ-120,000 משפחות בכל רחבי הארץ וכך תזכו שבשבת האזכרה לפטירת יקיריכם ילמדו רבבות מעמך ישראל לעילוי נשמתם בגיליון 'משכן שילה'

וכל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו.

בנוסף ניתן להקדיש את הגיליון להצלחה, רפואה, זיווג הגון, זרע קודש של קיימא ועוד. הקדשות אלו יפורסמו בשולי הגיליון.

יום הַמָּוֶת מִיּוֹם הַוָּלְדוֹ"

נֶפֶשׁ רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הַנִּפְטָרִים בְּשֵׁם טוֹב מִן הָעוֹלָם:

יום שני - ד תמוז אליהו בטיטו בן שמחה ז"ל שנה לפטירתו הוקדש ע"י הרב משה ושולמית בטיטו הי"ו	יום חמישי - ז תמוז דוד אברג'ל בן עזיזה ז"ל	יום חמישי - ז תמוז פורטונה מסעודה בת אוריידא ז"ל הוקדש ע"י אליאור רצאבי הי"ו
להקדשות: 073-222-4-999	יום חמישי - ז תמוז רוזה [שושנה] זירתון בת דינה ז"ל	יום חמישי - ז תמוז ר' אליהו עמר בן נורית (נוארה) ז"ל הוקדש ע"י דבורה עמר הי"ו
יום שלישי - ה תמוז חיים אוחיון בן איזה ז"ל הוקדש ע"י אפרים מנחם אוחיון הי"ו	יום חמישי - ז תמוז מאיר זיתון בן רחל ז"ל	יום שישי - ח תמוז אליהו בן שלמה חי אטיה ז"ל הוקדש ע"י יחזקאל טלקר הי"ו
להקדשות: 073-222-4-999	יום חמישי - ז תמוז מעוז גרוס בן ויקטוריה ז"ל	יום שישי - ח תמוז עליה לליאן חזיזה בת מסעודה ז"ל
יום רביעי - ו תמוז ויקטור אביטבול בן קוקה ורפאל ז"ל הוקדש ע"י ישראל ומזל פרל הי"ו	יום חמישי - ז תמוז הרב אהרון יסייב ז"ל בן יוסף ומרגלית הי"ו הוקדש ע"י נטלי פרומנס יסייב הי"ו	יום שישי - ח תמוז מאיר יעיש בן עזיזה ז"ל
יום רביעי - ו תמוז בן ציון ישראל בן זהרה ז"ל	יום חמישי - ז תמוז רות (רותי) בת מזל ז"ל הוקדש ע"י מתן משה מיימון הי"ו	יום שישי - ח תמוז מרדכי בן סולטן ז"ל הוקדש ע"י ישראל נבאתי הי"ו
יום רביעי - ו תמוז פיפין בן שטרית בת חנה ז"ל הוקדש ע"י שגיא מצלאווי הי"ו	יום חמישי - ז תמוז שולמית טויל בת אסתר ז"ל הוקדש ע"י משפחת טויל הי"ו	
יום רביעי - ו תמוז אלעזר אהרון בן עמליה לאה ז"ל הוקדש ע"י מרכוס בכור הי"ו		

בְּכָל הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הקדיש

חלק ב'

מקורות, הלכות והנהגות לסידור התפילה

מאת הרה"ג פנחס רז שליט"א
מחבר הספר "פתח שערי שמיים" ו' חלקים

בְּחַיֵּיכוֹן בחייכם - השומעים **וּבְיוֹמֵיכוֹן** ובימיכם **וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל** ובחייהם של כל בית ישראל, **בַּעֲגָלָא** במהרה (בחינת 'אחישנה'), ובפתאומיות ככתוב 'פתאום יבוא אל היכלו' **וּבִזְמַן קָרִיב** ובזמן קרוב, **וְאִמְרוּ** אתם השומעים **אָמֵן** כן יהי רצון. (אָמֵן).

המקור לעניית 'אמן'

עיקר ושורש עניית 'אמן' הם ממשה רבינו ע"ה, ככתוב **ברש"י** (ברכות כא.): כשבא משה לפתוח בדברי שירה, אמר להם לישראל, אני אברך תחילה ואתם ענו אחרַי 'אמן', "כִּי שֵׁם יְיָ אֶקְרָא" – בברכה, אתם "הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ" ב'אמן'. עד כאן (והוא על פי הגמרא ביומא לז.). וענייה זו היא מעיקרי עבודת התפילה בציבור.

הטעם לעניית 'אמן'

הטעם לעניית 'אמן' הוא **לאשר ולקיים את השבח והתהילה לה' יתברך,** כעבד השומע שמברכין את רבו שחייב הוא מדרך השכל לענות 'אמן', וכל שכן מי שמברך את האלוקים אשר בידו נפש כל חי, שיתחייב השומע לענות 'אמן' אחר מי שמברך אותו, וכל שכן שהוא יתברך קובע לו מצווה בדבר זה, ומצַוֶה אותו שיברכנו, והוא מצוַת עשה שבתורה שנאמר "וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְיָ אֱ־לֹהֶיךָ" (רבינו בחיי בספר כד הקמה, ערך אמונה).

הוספת תיבות 'ואמרו אמן'

קודם שעונים הציבור 'אמן' אומר שליח הציבור 'ואמרו אמן', **לזרז אותם לענות 'אמן' כהוגן,** ונזכרה הוספה זו בנוסחאות הקדיש שכתבו הגאונים והראשונים (סדר רב עמרם גאון, מחזור ויטרי). ויש שסמכו מנהג זה על לשון הכתוב "וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן" (הרוקח). הטעם שדווקא בקדיש אנו מוסיפים תיבות אלו, ואין מוסיפים אותן בכל הברכות, הוא **שבקדיש אין הזכרת שם ה' ויש חשש שיתרשלו בעניית 'אמן', לכך צריכים זירוז.** וגם מפני שבקדיש אין חשש 'עונה אמן אחר ברכותיו' באומרו תיבות אלו, מה שאין כן בשאר ברכות שיש חשש שאם יאמר כן יהיה כעונה אמן אחר ברכותיו (ספר זכר עשות, ערך קדיש).

האומר את הקדיש **לא יאריך הרבה בתיבות 'ואמרו אמן',** שתיבות אלו אינן אלא להזכיר לקהל לענות 'אמן', **ובאריכותו בהן עושה הפסק בין הבקשה לעניית 'אמן'.** ואם מאריך בתיבות אלו, יענו הקהל 'אמן' אף קודם שסיים תיבות אלו, כדי לסמוך עניית 'אמן' לעצם התפילה והבקשה (משנה ברורה סימן קכד ס"ק לה).

מקום עניית 'אמן'

מצינו כמה שיטות לעניית 'אמן' שבקדיש, ונציע העיקריות שבהן:

שיטה א – שיטת הרמב"ם והשולחן ערוך, שצריך לענות בקדיש חמש פעמים 'אמן', בסדר הזה: **1.** לאחר 'שמיה רבא'. **2.** לאחר 'ואמרו אמן' הראשון. **3.** לאחר 'יתברך'. **4.** לאחר 'בריך הוא'. **5.** לאחר 'ואמרו אמן' השני (רמב"ם סדר תפילות, שולחן ערוך סימן נו ס"ב).

שיטה ב – שיטת הרמ"א, שצריך לענות שלוש פעמים 'אמן': **1.** לאחר 'שמיה רבא'. **2.** לאחר 'ואמרו אמן' הראשון. **3.** לאחר 'ואמרו אמן' השני (סימן נו בהג"ה).

שיטה ג – שיטת האריז"ל, שצריך לענות בקדיש חמש פעמים 'אמן': **1.** לאחר 'שמיה רבא'. **2.** לאחר 'ויקרב משיחיה'. **3.** לאחר 'ואמרו אמן' הראשון. **4.** לאחר 'בריך הוא'. **5.** לאחר 'ואמרו אמן' השני. וכן מנהג בני ספרד (שער הכוונות, דרוש הקדיש).

כששליח הציבור ממהר

אם לא הספיק העונה לסיים את עניית 'יהא שמיה רבא' וכבר הגיע שליח הציבור לסיום פיסקת 'שמיה דקודשא בריך הוא', לא יענה שם 'אמן'. ואם הגיע שליח ציבור לסיום 'דאמירן בעלמא ואמרו אמן' ועדיין לא סיים העונה לענות כל 'יהא שמיה רבא', **יפסיק ויענה 'אמן' ואחר כך ימשיך ממקום שהפסיק** (שו"ת רב פעלים ח"ב סימן לח).

כוונת 'אמן' שבקדיש

הקדיש הוא תפילה ובקשה על התגלות כבוד שמיים, ועניית 'אמן' שעונים הציבור היא על התפילה והבקשה, ולכן **יש לכוון בעניית 'אמן', שפירושה 'יהי רצון שיתקיימו במהרה דברי המבקש'** (כף החיים סימן ה אות יד).

חינוך קטן

יש לחנך את הקטנים לעניית 'אמן', שכך אמרו בגמרא (סנהדרין קי:): **קטן מאימתי בא לעולם הבא? תנא משום רבי מאיר, משעה שיאמר 'אמן',** שנאמר "פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים" – אל תקרי שומר אמונים, אלא שאומר 'אמן'.

ביאורים והתעוררות

מעלת עניית 'אמן'

הרבה מעלות יקרות מצינו בדברי חז"ל לעניית 'אמן', ואלו מקצתן:

1. עניית 'אמן' חביבה ביותר אצל הקדוש ברוך הוא: במדרש דברים רבה (פרשת כי תבוא פרשה ז): **אין גדול לפני הקדוש ברוך הוא יותר מ'אמן' שישראל עונין.** עד כאן.

2. בברכות (דף נג:): רבי יוסי אומר, **גדול העונה 'אמן' יותר מן המברך.**

3. כתוב בגמרא (שבת דף קיט:): אמר ריש לקיש, **כל העונה 'אמן' בכל כחו פותחין לו שערי גן עדן,** שנאמר "פִּתְחוּ שְׁעָרִים וְיָבֹא גוֹי צַדִּיק שֹׁמֵר אֱמֻנִים" – אל תקרי שומר אמונים אלא שאומרים אמן. עד כאן. "שערי גן עדן" הם גם שערי גן עדן העליון שבעולם הבא, וגם שערי טובה וברכה וקיבול תפילה בעולם הזה. ובכלל זה שיפתחו לו שערי חוכמה ותשרה עליו קדושה עליונה והשגה נפלאה לעלות ממדרגה למדרגה. וגם שיפתחו לו שערי תשובה.

ובמדרש תנחומא (פרשת צו סימן ט) **איתא:** אמר ר' יהודה בר גדיא, כל מי שעונה 'אמן' בעולם הזה, זוכה ועונה 'אמן' לעולם הבא, מניין? 'ברוך ה' א־להי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן' – מהו 'אמן ואמן', 'אמן' בעולם הזה, ו'אמן' לעולם הבא. עד כאן.

4. בזכות העונים 'אמן' נפרע ה' יתברך מן הגויים: בתנא דבי אליהו רבה (פרשה יא): וכי מה נתנבאה דבורה לישראל? אלא כך אמרה להן: במי הקדוש ברוך הוא נפרע להן לישראל מאומות העולם? בבני אדם שהן משכימין ומעריבין לבית הכנסת ולבית המדרש ועונין 'אמן' ומברכין את הקדוש ברוך הוא ב'אמן'.

חומרת המבטל עניית 'אמן'

המזלזל בעניית 'אמן' עליו נאמר 'וּבְזֵי יְקָלּוּ', וסוגרים לו שערי ברכה. ובצאתו מן העולם יורד לגהינום דרגה אחר דרגה, עד שיורד לאבדון שנקרא תחתית, ונאבד ואינו עולה ממנו לעולמים, ה' יצילנו (זוהר פרשת וילך דף רפה:). וצריך האיש תשובה גדולה על מה שלא ענה אמן אפילו פעם אחת, וכל שכן אחר תפילת שליח הציבור, ומכל שכן כשלא ענה 'אמן יהא שמיה רבא', פשיטא שצריך תשובה גדולה (ספר אור צדיקים, סימן נב). מעשה בחכם שנידה תלמידו על שלא ענה 'אמן' כדי לכפר בעדו (החיד"א בשם הגדולים, לבוש).

עניית אמן – תעלה את פושעי ישראל מהגהינום

בילקוט שמעוני (ישעיהו, רמז תכט) **איתא:** עתיד הקדוש ברוך הוא להיות יושב בגן עדן ודורש, וכל הצדיקים יושבים לפניו, וכל פמליא של מעלה עומדים על רגליהם, וחמה ומזלות מימינו של הקדוש ברוך הוא, ולבנה וכוכבים משמאלו, והקדוש ברוך הוא יושב ודורש תורה חדשה שעתיד ליתן על ידי משיח, וכיוון שמסיים ההגדה, עומד זרובבל בן שאלתיאל על רגליו ואומר 'יתגדל ויתקדש', וקולו הולך מסוף העולם ועד סופו, וכל באי עולם כולם עונים 'אמן', ואף רשעי ישראל וצדיקי עובדי אלילים שנשתיירו בגיהינום עונים ואומרים 'אמן' מתוך גיהינום, ומתרעש העולם עד שנשמע קול צעקתם לפני הקדוש ברוך הוא, והוא שואל, מה קול הרעש הגדול אשר שמעתי? ומשיבים מלאכי השרת ואומרים לפניו, ריבונו של עולם, אלו רשעי ישראל וצדיקי עובדי אלילים שנשתיירו בגיהינום שעונים 'אמן' ומצדיקים עליהם את הדין.

מיד מתגלגלים רחמיו עליהם ביותר, ואומר מה אעשה להם יותר על דין זה כבר, יצר הרע גרם להם. באותה שעה נוטל הקדוש ברוך הוא מפתח של גיהינום בידו ונותן להם למיכאל ולגבריאל בפני כל הצדיקים, ואומר להם, לכו ופתחו שערי גיהינום והעלו אותם. מיד הולכים עם המפתחות ופותחים שמונה אלף שערי גיהינום, וכל גיהינום וגיהינום שלוש מאות פרסה אורכו, ושלוש מאות רוחבו, ועוביו אלף פרסה, ועומקו מאה פרסה, וכל רשע ורשע שנופל לתוכו שוב אינו יכול לעלות. מה עושין מיכאל וגבריאל באותה שעה, תופסין ביד כל אחד ואחד מהם ומעלים אותם, כאדם שהוא מקים את חבירו ומעלהו בחבל מתוך הבור, שנאמר "וַיַּעֲלֵנִי מִבּוֹר שָׁאוֹן", ועומדים עליהם באותה שעה ורוחצין וסכין אותם ומרפאין אותם ממכות של גיהינום, ומלבישים אותם בגדים נאים, ומביאים אותם לפני הקדוש ברוך הוא ולפני כל הצדיקים. וכשנכנסין לפתח גן עדן נכנסין מיכאל וגבריאל תחילה ונמלכים בהקב"ה, משיב הקדוש ברוך הוא ואומר להם, הניחו להם וייכנסו שיראו את כבודי, וכיוון שנכנסו נופלים על פניהם ומשתחווים לפניו ומברכין ומשבחין שמו של הקדוש ברוך הוא. עד כאן.

משכן שילה אלישי
073-222-4-999
שלוחה 0